הארץ

85 אג' יום א' י"ח אייר תשמ"ז, 17 במאי 1987 VOL. 68/20685 MAY 17 1987

סעודה עסקית לאניני הטעם
העסקה הטובה ביותר במסעדה הטובה ביותר.
מרכז הטקסטיל, קאופמן 2 תל-אביב, 03-664303-5

חידוש הברית בין הליכוד וש"ס יחסום מאמץ המערך להשיג רוב להקדמת הבחירות ● הבטחות למנוע הקדמת בחירות השיג הליכוד גם מהמפד"ל, אגודת-ישראל, השר הורביץ וח"כ עטשי מ"שינוי"

הליכוד הבטיח לש"ס: רישום גרים רפורמיים — כהמרת-דת

מאת עקיבא אלדר
סופרו המדיני של "הארץ"

הליכוד סיכם פתרון חדש עם ש"ס בעניין רישום גרים, והיום צפוי שמועצת חכמי התורה תאשר את חידוש הברית בין ש"ס לליכוד, דבר שיחסום, כנראה, סופית את נסיונות המערך להשיג רוב להקדמת הבחירות.

הפתרון המוצע יסדיר את רישום הגרים על סמך פקודת העדה הדתית-המרה. פקודה זו מסדירה את רישומם של אזרחים שהמירו את דתם, והיא תאפשר להחיל גיורים רפורמיים באמצעות רישומי משרד הפנים.

ראש הממשלה, יצחק שמיר, קיבל כבר ביום שישי את הסכמתן העקרונית של כל המפלגות הדתיות להסדר המוצע.

שמיר קיבל את הסכמת הרב יצחק פרץ להסדר, וסוכם כי השבוע תתבקש הכנסת לאשר מחדש את מינויו לשר הפנים. היום ימליץ, כנראה, הרב פרץ לפני מועצת חכמי התורה לאשר את ההסדר, הכולל הבטחה שש"ס לא תתמוך בהקדמת הבחירות.

לפני כן, ייפגשו ראשי ש"ס עם צוות המערך הפועל להקדמת הבחירות, ואולם בליכוד בטוחים כי לא תהיה לכך כל השפעה על הסיכום עם ש"ס, כמו גם על סיכומים דומים שהשיג שמיר ביום שישי עם ראשי המפד"ל ואגודת ישראל, שייפגשו אף הם השבוע עם צוות המערך.

שמיר סיכם גם עם השר יגאל הורביץ כי השבוע יזמן אותו ואת ולמן שובל לדיון מדיני עם צמרת הליכוד, עקב החלטת אומ"ץ שלא לתמוך בוועידה הבין-לאומית ובהקדמת הבחירות.

עקב פגישות עם ח"כ ויידן עטשי משינוי, שנועדו להבטיח את מקומו ברשימת הליכוד לכנסת הבאה, בטוחים בליכוד כי גם הוא יתנגד להצעה להקדמת הבחירות, ובכך נוצר רוב נגד יוזמת המערך.

במערך אין תולים תקוות רבות במגעים עם הסיעות הדתיות, ואף עם הרשימה המתקדמת לשלום, המתקשה, עקב מחלוקות פנימיות, להגיע להכרעה.

ראשי המערך טוענים כי ההסכם הקואליציוני עם הליכוד קובע כי אופן ההצבעות בענייני דת ומעמדין ייקבע בהסכמה בין ראש הממשלה לממלא מקומו, ועל כן לא ניתן להביא ביום רביעי את ההצעה בעניין רישום הגרים או חוק בתי הדין הרבניים. מהליכוד נמסר בתגובה כי אין כוונה להפר את ההסכם הקואליציוני, וכי סעיף זה מתייחס רק להצעות חוק פרטיות.

שר האוצר, משה נסים, אמר כי אין לליכוד שום כוונה לפטר את שמעון פרס מהממשלה.

בליכוד קיבלו בסיפוק את דברי שר הבטחון, יצחק רבין, כי על הממשלה להמשיך לתפקד ורואים

(סוף בעמוד 7)

— ופרס מכריז בניו-יורק: נפעל למערכת בחירות קצרה, שלושה-ארבעה שבועות בלבד

מאת שלמה שמיר וצבי בראל

המערך ייזום הצעת חוק שתקבע מערכת-בחירות קצרה, שתימשך 3 — 4 שבועות בלבד — אמר שר החוץ שמעון פרס במפגשו עם עיתונאים ישראלים במלונו במנהטן.

פרס אמר כי מערכת בחירות קצרה ועניינית, דוגמת זו הנהוגה בבריטניה, תשנה את אופי החיים הפוליטיים בישראל.

לדבריו, יש להנהיג בישראל בחירות שלא יהיו מפוזרות, ושיתנהלו בלי היסטריה ובלי שבאות. שר החוץ הוסיף כי המערך יבקש את תמיכת המפלגות הדתיות ביוזמה כזו, מאחר שגם הדתיים אינם מעוניינים במערכת בחירות ארוכה, שעיקרה בטלוויזיה, העולה הון תועפות.

לדברי מ"מ ראש הממשלה, "הממשלה שלנו איננה מסוגלת להכריע, ולכן צריך ללכת אל העם".

בהתייחסו לוועידה הבין-לאומית לשלום, הבהיר חד-משמעית כי הוא נחוש בדעתו להמשיך בפעילותו לכינוסה, וכי אינו מתרגש ממה שאומרים, או יאמרו. "מאומה לא ירתיע אותי", אמר.

פרס: ועידת-פסגה ערבית תחזק את מעמדו של אש"ף

בתשובה לשאלת "הארץ" אם קיים סיכוי להידברות בינו לבין ראש הממשלה שמיר — השיב פרס: "לא נראה לי. עם זאת, אנחנו לא 'ברוגז' ומדברים איש עם רעהו". שר החוץ רואה סכנה רבה בפעילות סובייטית לכינוס ועידת פסגה ערבית. ועידה כזו, לדבריו, תקשיח את המצב ותחזיר את אש"ף למרכז תשומת הלב.

פרס אמר כי מאז הוועידה הציונית במלון בילטמור ב־1946, בה העלה בן-גוריון את תוכנית הקמת המדינה, לא עמדה ישראל לפני דילמה גדולה זו העומדת לפניה

(סוף בעמוד 7)

רובינשטיין יאמר לשמיר: אציע השבוע ל"שינוי" לפרוש מן הממשלה

— "משום שאיבדה את כושר התפקוד שלה"

מאת סופרו הפרלמנטרי של "הארץ"

שר התקשורת, אמנון רובינשטיין, עומד להודיע היום לראש הממשלה, יצחק שמיר, כי הוא מתכוון להציע בסוף השבוע למוסדות "שינוי" לפרוש מן הממשלה, משום שאיבדה את כושר התפקוד שלה.

החלטתו הסופית של רובינשטיין תיקבע לאחר שישוחח עם שמיר, ועם ממלא מקומו, שמעון פרס, החוזר מחר מארה"ב.

ח"כ מרדכי וירשובסקי מ"שינוי" פנה אמש אל שמיר לשנות את שמה של הממשלה מ"אחדות לאומית" ל"ממשלת מפלגת הליכוד", משום ש"היא מסרבת לעשות שלום ונכנעת לתביעות הדתיים".

סיעת רצ קראה למפלגת העבודה להתחייב כבר עתה שלא להיכנע לתביעות הדתיים במשבר הממשלתי הנוכחי.

שבועון בביירות: "קומנדו ימי של ישראל תקף נמל באלג'ירה"

מאת סופר "הארץ" לעניינים ערביים

השבועון הביירותי "אל-כיפאח אל-ערבי" המופיע היום, מוסר כי חיל הים הישראלי תקף בפברואר את נמל עַנאבה האלג'ירי, שבו התאמנו וממנו יצאו חוליות אש"ף בדרך הים לעבר החוף הלבנוני.

לדברי העיתון, במהלך ההתקפה "נפלו 8 אנשי קומנדו ימי ישראלי בשבי". עוד טוען העיתון כי בהתקפה זו הושמדו שלוש ספינות מלחמה אלג'יריות ושתי ספינות משא.

בינתיים הודיע אתמול ראש אש"ף יאסר עראפאת אתמול כי המשבר ביחסי אש"ף עם מצרים יסתיים בקרוב מאד. בתוניס נמשכו דיוני הוועדה המבצעת העליונה של אש"ף, שבמרכזם חלוקת התפקידים.

נלכדו מחבלים שזרקו 5 בקבוקי תבערה בקלקיליה

נתפסו גם מחבלים שזרקו בקבוקי תבערה אל כלי רכב ישראליים בטול-כרם ובדהיישה ● מבצעי הפיגוע במשפחת מוזס לא נלכדו

מאת נדב שרגאי
סופר "הארץ"

זרועות הבטחון חשפו התארגנות של מחבלים, החשודים בחמישה משבעת פיגועי בקבוקי התבערה באיזור קלקיליה בחודש שחלף.

עדיין לא נלכדו מבצעי הפיגוע במשפחת מוזס.

כמו כן נחשפו שתי התארגנויות אחרות של מחבלים, החשודים ביידוי בקבוקי תבערה אל כלי רכב ישראליים בטול-כרם ובדהיישה.

שר החוץ שמעון פרס, השוהה בניו-יורק, נפגש אתמול עם הקרדינל אוקונור ודיווח לו על מגעי השלום במזרח התיכון. (תצלום א־פי)

המדד שוב הפתיע: 2.2% באפריל

הלשכה לסטטיסטיקה צופה כעת אינפלציה של 1.5% בחודש ● בקרוב — עוד שלב בהוצאת מוצרים מהפיקוח על המחירים ● בנק לאומי מפחית הריבית על הלוואות דולריות כבר מהיום: בנק הפועלים יפחית ב־1 ביוני הריבית על לקוחות פרטיים ומקבלי משכורת

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

מדד המחירים לצרכן שב הפתיע, ובאפריל עלה ב־2.2 אחוזים בלבד. האוצר צפה כי יעלה ב־3 — 2.9 אחוזים.

על-פי נתוני הלשכה לסטטיסטיקה, עלה בחודש שעבר המדד, בלא ירקות ופירות, ב־2.1 אחוזים בלבד.

בכל ארבעת החודשים הראשונים של השנה, עלה המדד ב־6.8 אחוזים בלבד, והמדד בלא ירקות ופירות עלה ב־7.3 אחוזים.

עקב נתוני המדד, הלשכה לסטטיסטיקה צופה קצב אינפלציה חודשי של 1.5%. האוצר צופה כי מדד מאי יעלה בב־1.5%, ומדד יוני ב־1%.

התייקרות גבוהה יחסית — 10.9% — במדד מחירי ההלבשה וההנעלה, תרמה באפריל לעלייה של 0.4% במדד כולו, ועליה של 4.1% במדד הירקות והפירות, תרמה לעליית 0.3%.

סבורים כי בסעיף ההלבשה וההנעלה תירשם עליה גם החודש, בשל המשך שיווק אופנת הקיץ.

מחירי הירקות הטריים עלו בחודש שעבר ב־6.4%, ומחירי הפירות הטריים — ב־2.8%. אך זו עליה מתונה לעומת העליה העונתית הרגילה בסעיף זה במארס ובאפריל.

סעיף התחבורה והתקשורת עלה בחודש שעבר, ב־3.6%, ותרם לעלייה של 0.5% במדד הכללי. עליה זו מוסברת בהתייקרות של 15% בנסיעה באוטובוסים ושל 11.7% בנסיעה במוניות.

למדד אפריל '87, תרמה גם עליה של 1.3% במדד הדיור, המכונס אחת ל־3 החודשים לנתוני המדד. מחירי הדירות עלו בינואר — במארס '87 ב־7.2% לעומת אוקטובר — דצמבר '86.

מדד הבנייה עלה בתקופה זו ב־6.8%, לעומת עלייה של 7.5% בשער הדולר.

מדד מחירי המזון עלה בחודש שעבר ב־0.9%, ריהוט וציוד לבית ב־1.6%, חינוך, תרבות ובידור ב־1.1%, אחזקת דירה ב־1.2%.

מדד המחירים הסיטונאיים עלה בחודש שעבר ב־1.1% — פחות מהמדד הכללי.

שר האוצר, משה נסים, הביע שביעות רצון מנתוני המדד, ואמר כי נראה שריסון המחירים מתייצב. משרד האוצר מקווה שהאטת המחירים תימשך בחודשים הבאים, בתנאי שתישמר מסגרת התקציב ולא יהיו העלאות שכר חריגות, אלא תמורת גידול בפריון. סופר "הארץ" מציין כי בקרוב צפוי עוד שלב של הוצאת מוצרים ושירותים מהפיקוח על המחירים.

להלן נתוני המדד:

מדד אפריל בנקודות: 174.2. מדד מחירים סיטונאיים של תפוקת התעשייה עלה ב־1.1%, ובנקודות היה 2,399.6. מדד מחירי הבנייה עלה ב־0.9%, ובנקודות היה 2,300.0.

הבנקים מפחיתים ריבית

אריה לביא סופר "הארץ" לענייני כלכלה מוסר: בנק הפועלים ובנק לאומי החליטו על הפחתת ריבית, עקבות פרסום מדד אפריל ההעוכות על מדדים נמוכים בחודשים הבאים.

במערכת הבנקאות צופים שבנק ישראל ייזום אף הוא הפחתה של הריבית בזמן הקרוב.

בנק הפועלים יפחית מ־1 ביוני את שערי הריבית שהוא גובה מלקוחות פרטיים ומקבלי משכורת, כדלקמן: הריבית על משיכת יתר למקבלי משכורת, עד 500 שקל, תופחת מ־2.675% ל־2.5%. הריבית על משיכות יתר בחשבונות "סופר עו"ש" תהיה מ־2.6% לחודש. לעומת

(המשך בעמוד 2 טור 7)

שמיר יודיע לפרס: אבקש להאריך כהונת רוזן בארה"ב בחודשיים

אם יתנגד פרס, תהיה בממשלה הצבעה בנושא זה — מבחן ראשון ל־2 הגושים ● עוד 2 מועמדים של פרס לתפקיד השגריר: אורי לוברני ופרופ' איתמר רבינוביץ' ● לוברני: איש לא הציע לי התפקיד ואף אינני נלהב לו ● שמיר דווקא רואה בו מועמד מתאים

מאת עקיבא אלדר
סופרו המדיני של "הארץ"

ראש הממשלה, יצחק שמיר, יודיע השבוע לממלא-מקומו, שמעון פרס, על כוונתו לבקש מהממשלה להאריך את כהונתו של השגריר בארה"ב מאיר רוזן בחודשיים-שלושה.

רוזן מסיים את כהונתו בעוד שבועיים. על-פי הוראות שר החוץ, עליו לשוב ארצה. אם יתנגד פרס להצעת שמיר, תיערך בממשלה הצבעה בנושא זה — וזה יהיה מבחן ראשון לשני הגושים הגדולים.

תמיכה צפויה של שרי המפד"ל, ש"ס והשר יגאל הורביץ תפגין את היתרון שהשיג גוש הליכוד בתוך הממשלה.

באחרונה הציע פרס לשמיר עוד שני מועמדים לתפקיד השגריר: מתאם הפעולות בלבנון, אורי לוברני, והמזרחן, פרופ' איתמר רבינוביץ' מאוניברסיטת תל-אביב.

לוברני אמר אמש ל"הארץ" כי איש לא הציע לו את התפקיד, והוא אף אינו נלהב לצאת לוואשינגטון. נודע כי שמיר רואה בלוברני מועמד מתאים, והוא עשוי לברך על כך.

ראש הממשלה מתכוון להתנות את הסכמתו בסיכום עם פרס בעניין יחסי העבודה ביניהם.

שמיר ימחה על ביילין

שמיר עומד למחות לפני פרס, עם שובו מארה"ב, על סירובו של המנכ"ל המדיני של משרד החוץ, יוסי ביילין, לשלוח לנציגויות את המברק שפירט את דברי הסיכום שלו בקבינט.

שמיר אמר בסוף השבוע כי "לנוכח המחלוקת בממשלה יש תופעות לא-נורמליות ושליליות, אך הן אינן כה עמוקות עד שישתקו את פעולות הממשלה".

בית הדין של תנועת החרות השעה את מזכיר הממשלה לשעבר, אריה נאור מהתנועה. ההחלטה תתבטל אם נאור יפרוש בתוך 15 יום מהנציבות הציבורי-מדיני של שר החוץ, שמעון פרס.

ראה "שיחת היום" עם אריה נאור בעמוד 2.

לימור לבנת, מפעילות תנועת החרות, שהגישה את התלונה נגד נאור לבית הדין של התנועה, הביעה תקווה שנאור יחזור בו, מאחר ש"אי-אפשר להיות חבר בחרות עם דעות של עזר ויצמן".

מס הכנסה הורה להגיש כתב אישום נגד הזמרת עופרה חזה ואמרגנה

על העלמת הכנסות והשמטת פרטים מהצהרות הון

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

שלטונות מס הכנסה הורו לפרקליטות המדינה להגיש כתב אישום נגד הזמרת עופרה חזה ואמרגנה בצלאל אלוני, בחשד

עופרה חזה

שהשמיטו הכנסות וניהלו ספרים כוזבים בשנות המס '82 — '85, בסך 5,855 ש"ח (במחירי השנים הללו), וכן שהשמיטו הכנסות של 372 ש"ח.

שלטונות המס גם חושדים שהשניים השמיטו הכנסות בסך 317 ש"ח מהצהרות ההון שהגישו

(סוף בעמוד 7)

ההסתדרות תובעת: להעלות את שכר עובדי הציבור ב־12—15 אחוזים

בלחץ האיגודים המקצועיים תחליט היום על צעדים ארגוניים ללחוץ על האוצר לפתוח בקרוב במו"מ ● קיסר: על נסים לחתום מהר על הסכמים כדי למנוע ציפיות מהבחירות

מאת יהודית וינקלר
סופרת "הארץ"

ההסתדרות תתבע העלאת שכר בשיעור 12% — 15% בשירות הציבורי, ותטיל על האוצר להיכנס למשא-ומתן בקרוב. הלחץ יבוא לידי ביטוי בצעדים ארגוניים שעליהם יוחלט עקרונית כבר היום, בישיבתה השבועית של הוועדה המרכזת.

המזכ"ל ישראל קיסר הזהיר בסוף השבוע מפני אי-יציבות במשק עקב המצב הפוליטי, וקרא לערוך בחירות מהירות אם יתברר שהממשלה אינה מסוגלת עוד לתפקד.

מגעים בימים האחרונים בין המזכ"ל קיסר, יו"ר האגף לאיגוד מקצועי, חיים הברפלד, ושר האוצר משה נסים, לא הניבו הסכמה לפתוח במו"מ.

התברר כי שר האוצר דבק בעמדתו שלא להעלות את השכר השנה מעבר לתוספת-היוקר, ומכאן התנגדותו למשא-ומתן. עקב בירורים בלתי-רשמיים אלה, האיגודים המקצועיים בשירות הציבורי לוחצים לנקוט צעדים ארגוניים שיאלצו את האוצר להיכנס למו"מ.

קיסר: "לפזר הכנסת"

בתגובה על עליית המדד, אמר בסוף השבוע קיסר כי הממשלה כבר אינה מסוגלת להיות מה שהיתה, ומכאן ש"אם אין הממשלה חוזרת לתפקד כממשלה — יש להחליט במהירות האפשרית על פיזור הכנסת וקיום בחירות מוקדמות". הוא הזהיר מפני סחבת בקיום הבחירות והשלכותיה על היציבות המשקית.

קיסר הדגיש בסוף השבוע כי השר נסים צריך למהר ולחתום על הסכמים, כדי למנוע ציפיות הקשורות בעידן הבחירות, וכל משיכת המו"מ, שאולי היתה משתלמת לממשלה קודם לכן, שוב אינה רלוונטית עתה, והיא רק תגדיל את מחירו של ההסכם.

(המשך בעמוד 2 טור 6)

טכנולוגיית הטסה סילונית חדשה נוסתה בראשונה בהצלחה בישראל

— באמצעות מזל"ט סילוני-וקטורי שפיתח צוות בראשות פרופ' גל-אור, ראש המעבדה להנעה סילונית בפקולטה לאווירונאוטיקה בטכניון ● "אוויאיישן וויק": טכנולוגיה זו עשויה לחולל שיפור עצום בביצועי מטוסי-הקרב בעתיד ● ארה"ב מגלה עניין רב

מאת [illegible]
סופר "הארץ" בחיפה

מזל"ט סילוני חדש שפותח בישראל ביצע ב־8 במאי, בשדה התעופה האזרחי עין-שמר, הטסות היתכנות ראשוניות שבהן נבחנה בהצלחה, בראשונה בתולדות התעופה המודרנית בעיתונות הגלויה, שיטת הטסה מתוכנית, המכונה "הטסה וקטורית", ובה מוחלף הזנב הרגיל של המטוס בנחירות סילוני-מנוע מתוכננים. כך מדווח עיתון התעופה האמריקאי רב-היוקרה "אוויאיישן וויק" בגליונו הקרוב.

כתב-העת האמריקאי מסביר כי להטסה וקטורית חשיבות טכנולוגית ואסטרטגית רבה, שכן היא עשויה לחולל שיפור עצום בביצועי מטוסי-הקרב העתידיים. רוב כלי-הטיס הקרביים בארה"ב, המיועדים להיכנס לשירות מבצעי בשנות ה־90, מתוכננים להיבנות בטכנולוגיה החדשה, אולם עד היום לא נוסתה באופן מעשי טכנולוגית הטסה זו, אלא רק באמצעות הדמיית מחשב וניסויים מעבדתיים.

מזל"ט סילוני חדש

"אוויאיישן וויק" מדווח כי הטסות ניסיוניות ראשונות בטכנולוגית ההטסה החדישה בוצעו בישראל בחודשים שחלפו, ויצרני מטוסים בארה"ב מגלים עניין רב בתוצאות הניסויים.

ההטסות הניסיוניות בוצעו בעזרת מזל"ט (מטוס זעיר ללא טייס) סילוני מסוג חדש, שפיתחה קבוצה של מפעילי מזל"טים, בראשות פרופ' בנימין גל-אור, ראש המעבדה להנעה סילונית בפקולטה לאווירונאוטיקה בטכניון.

על-פי כתב-העת האמריקאי, המזל"ט הסילוני הישראלי החדש [illegible] מיוחדים [illegible] סילונים מלבניים. [illegible] 20 מעלות כלפי מעלה ומטה ו־35 מעלות ימינה ושמאלה. [illegible] בכלי-הטיס מתבצע באמצעות הסיית הסילונים בזוויות שונות.

(המשך בעמוד 2 טור 3)

ערך את העמוד: משה ריינפלד

חדשות הארץ

שיחת היום

עם: אריה נאור, שהיה מזכיר הממשלה בתקופת בגין
על: השעייתו מתנועת החרות בשל תמיכתו בוועידה בין-לאומית

(עמ' 2)

*

פקיד סובייטי בכיר: 22.000 אזרחים, רובם יהודים, מסרו בקשות-הגירה

(עמ' 2)

*

מנכ"ל משרד החינוך: עודד שלא יישמע להוראת הסמנכ"ל ייענש

(עמ' 3)

*

המנצח ג'יימס לוין ביטל הופעותיו הפילהרמונית

(עמ' 3)

*

מומחי בורסה: אי וודאות פוליטית עלולה להביא להמשך שחיקת השערים

(עמ' 5)

*

מטוס ג'מבו 747 טס לרומא עם 80 נוסעים — כי לא נמצאו טייסים למטוס קטן יותר

(עמ' 5)

*

רצח והתאבדות בסניף בנק אמריקאי-ישראל ברמת השרון

(עמ' 6)

שרות הארץ

מזג האוויר

● ירושלים: 19—31
● תל-אביב: 16—26
● חיפה: 15—25
● באר-שבע: 15—33
הגולן 32—61, נהריה 15—25, טבריה 15—35, עפולה 13—33, שומרון 19—33, נתב"ג 14—31, עזה 16—24, אילת 25—37

שערי הדולר

	שער הדולר	השינוי בש"ח
יציג	1.5844	−0.0026
נוסעים	1.8832	−0.0031
שחור	1.5800	—

שער הסל

יציג	1.6790	+0.0025

בגליון זה 14 עמודים

בדקתי.

רק בבינלאומי אני לא משלם דמי ניהול חשבון, חוץ ממשיכת שיקים.

ובנוסף. אני נהנה ממשיכת יתר גבוהה בריבית מועדפת ומיותר שעות בנק.
הבינלאומי פתוח כל יום עד 2.00 בצהריים
ובימי ב' וד' גם בין 4.00 ל־7.00 בערב.

פתחתי
עו"ש משופר

הבנק הבינלאומי הראשון

هكذا من الأصل

طبق الأصل

ראיתי שמעתי

הצניחה הגדולה בתולדות צה"ל

חטיבת הצנחנים ששחררה את ירושלים ב-1967, יזמה כנס "הר הבית" של כל חיילי החטיבה בעבר ובהווה, במלאת 20 שנה לאיחוד העיר. גולת הכותרת של הארוע תהיה צניחה של מאות צנחנים בעבר ובהווה לתולדות פלמ"חים. ביניהם כאלה שלא צנחו עשר שנים ויותר. הצניחה תתקיים ב-27 במאי בשעות הבוקר. ערב קודם לכן, ייערכו מיפגשים פלוגתיים של ותיקי החטיבה וצעיריה. ולמחרת, אחרי הצניחה, יערכו סיורים בנתיבי הקרבות. כן יתקיימו טקסי זכרון ליד האנדרטאות לזכר הנופלים.

הארוע יסתיים בעצרת מרכזית מול חומת העיר העתיקה של חטיבת הצנחנים לדורותיה. יועלה בה חזון המבוסס על יצירותיהם של חיילי החטיבה בפרוזה ובשיר.

ג.אדם

100 שנות רפואה במשפחה אחת

במסגרת חגיגות יובל ה-75 שנה לבית החולים "הדסה" בירושלים, הוענקו סיכות זהב ל-64 עובדים המשרתים במוסד יותר מ-25 שנה. בשם מקבלי הסיכות בירך פרופ' אליעזר רחמילביץ, מנהל המחלקה ההמטולוגית, אשר ציין בדבריו כי משפחתו תרמה למעלה מ-100 שנות עבודה לבית החולים: אביו הנגוח, פרופ' משה רחמילביץ עבד ב"הדסה" יותר מ-40 שנה. אחיו, דניאל רחמילביץ, מנהל המחלקה הגסטרואנטרולוגית, עובד בבית החולים כבר יותר מ-20 שנה ואשתו שלה, ד"ר בריכה רחמילביץ, המנהלת מעבדת מחקר שהוקמה בידי פרופ' משה רחמילביץ הבנה, עובדת יותר מ-20 שנה בבית החולים.

פרופ' אליעזר רחמילביץ

דוכס נסע נשיא מגיע

בסוף השבוע נפרד נשיא המדינה, חיים הרצוג, מהדוכס הגדול ז'אן מלוכסמבורג והיום כבר יקבל את פניו של אורח רם מעלה אחר. נשיא פנמה, אריק ארטורו דל ווליה, מגיע ארצה לביקור של חמישה ימים כאורח הנשיא. נלווה אליו שר החוץ של ארצו, אשר יתעתם יחד עם שר החוץ, שמעון פרס, על הסכמים לשיתוף פעולה בתחומי החינוך, המדע, הבריאות והחקלאות.

א. לם

אירוח רשמי — רק אחרי שבת

לביקור של יומיים הגיע שר ההגנה של זאיר, ליקולה בדילנגו. בגלל השבת לא היתה אפשרות לערוך לו סיורים רשמיים ולכן, עם צאת השבת, אירחו שר הביטחון, יצחק רבין ורעייתו לאה את שר ההגנה בסעודת ערב רשמית במלון דן בתל אביב. אליה הוזמנו כ-55 איש, ביניהם הרמטכ"ל, דן שומרון, בכירי משרד החוץ, ראשי משרד הביטחון ואלופי צה"ל.

וינשטיין: לפתוח דיוני ועדת הכספים לתקשורת

בשבוע הבא אמורים להתחיל בוועדת הכספים הדיונים בנושא הסיוע למושבים. מרכז סיעת הליכוד בוועדת הכספים, ח"כ אריאל וינשטיין, הגיש בסוף השבוע ליו"ר ועדת הכספים, ח"כ אברהם שפירא, את הדרישה לפתוח את הדיונים לכלי התקשורת. הדרישה הועלתה על ידי חברי הליכוד בוועדה לנוכח כוונת האוצר לסייע למיגזר המושבי בסכום של 1.2 מיליארד שקלים, ולנוכח האשמות של חברים במערך כי הליכוד, שלו רוב בוועדת הכספים, מתכוון לנצל את הצורך בסיוע למושבים לצורכי תעמולת בחירות. חברים מהליכוד מציינים שהם מצפים בפניות לפגישות מצד חקלאים, ועדי מושבים ואנשי ממסד וחושב שהציבור ילמד ממקור ראשון על עמדות הצדדים.

ח"כ וינשטיין ציין כי לליכוד יש כוונה לחשוף במהלך הדיונים את מי שהביא למפולת, שכתוצאה ממנה נדרשים כיום עשרות אלפי חקלאים לשלם (כל אחד) חובות בסכום של 30-40 אלף דולרים.

עדנה אבירור

משמעון פרס לשייקה היקר

ביום שישי חזר לביתו השחקן שייקה אופיר ומצא אותו מוצף בזרי פרחים מידידיו הרבים, ובמברקים ומכתבים. בין המברכים היו גם ראש עיריית תל אביב, שלמה להט וח"כ יוסי שריד. אך מכתב אחד בלט מבין כולם. שר החוץ ומ"מ ראש הממשלה, שמעון פרס, בדרכו לשדה התעופה מסר בידי נהגו מכתב כתוב בכתב ידו לאמור: שייקה יקר, הופתעתי לשמוע שיפקדו אותך כאבי חזה? הכיצד? הרי לבך טוב, ופניך מאירות, וגופך רזה? אבא שמור על עצמך. העם הזה מאד אוהב אותך, אני אומר לך. החולמה שלמה נהיתה. שלך בידידות, שמעון פרס.

בעריכת עירית רוזנבלום

פקיד סובייטי: 22,000 אזרחים מסרו בקשה להגר, רובם יהודים

סגן שר החוץ הסובייטי בציטוט ב"וואשינגטון פוסט": נהיה מוכנים לחדש הקשרים הדיפלומטיים עם ישראל במסגרת הסכם כולל, ואם תזנח ישראל מדיניותה התוקפנית

מאת אליהו זהבי
כתב "הארץ" בסקנדינאוויה

פקיד סובייטי בכיר מאשר, זו פעם ראשונה, כי יותר מעשרים אלף מאזרחי בריה"מ הגישו בקשות להגירה.

האדים ואגלארין, סגן ראש האגף ליחסים בינלאומיים בוועד המרכזי, אמר במוסקווה לחברי משלחת פרלמנטרית מערבית כי למשרד האשרות, "אוביר" הוגשו 22 אלף בקשות להגירה, רובן של יהודים.

האדים ואגלארין שימש תקופת דובר רשמי של ממשלת בריה"מ.

לפני 3 ימים פירסם השבועון "חדשות מוסקווה" מכתב גלוי של 9 "יהודי צמרת" לשר האמריקאי שולץ, ובו הם קוראים להתיר ל"כמה אלפי יהודים להגר", מאחר שרובם-דובם של מאות אלפי יהודי בריה"מ רואים את עתידם במולדת הסובייטית, ואינם רוצים לנטוש אותה.

במכתב בא לידי ביטוי החשש מחדוש האנטישמיות בבריה"מ, עקב הערפת יהודים להגירה. היסול בעייתם של "כמה אלפים" המבקשים להגר, תוריד את ה"בעיה" מסדר היום.

בריה"מ מוכנה לחדש הקשר

צבי בראל שליח "הארץ" בארה"ב מוסר: ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). בידיעה שהגיעה אתמול ממוסקווה נאמר כי סגן שר החוץ הסובייטי, ולאדימיר פטרובסקי, אמר כי ברית המועצות תהיה מוכנה לחדש יחסיה הדיפלומטיים עם ישראל.

הידיעה, שצוטטה ב"וואשינגטון פוסט" מוסרת כי פטרובסקי הבהיר כי חידוש היחסים יבוא במסגרת הסכם כולל במזרח התיכון. "אנו סבורים שאי-קיום יחסים עם ישראל הוא ענין בלתי-נורמאלי", צוטט פטרובסקי, "אך זו לא היתה אשמתנו. הברירה לפני ישראל פתוחה עתה: אם תבחר בדרך לפתרון מדיני ותזנח את המדיניות התוקפנית, תיצור בכך את התנאים הכשורים החשובים לקיומה. האלה עשויים ליצור את התנאים לחידוש היחסים".

בכל רחבי הארץ חגגו בלילה ילדים ובני-נוער סביב מדורות ל"ג בעומר. (צילום: שאול רחמים, י.פ.פ.א.)

הממשלה אמורה להחליט הבוקר על גובה שכר הלימוד באוניברסיטאות

בעת הישיבה ישבתו הסטודנטים ויפגינו מול משרד ראש הממשלה

מאת נילי מנדלר ונורית אמיתי
סופרות "הארץ"

הממשלה אמורה להחליט הבוקר על גובה שכר הלימוד באוניברסיטאות. בעת ישיבת הממשלה יפגינו הסטודנטים מול משרד ראש הממשלה, וישביתו את הלימודים, אף שהמוסדות האקדמיים הודיעו כי הלימודים יהיו כסדרם.

צפוי כי תתקבל הצעת שר החינוך כי שכר הלימוד יהיה 1120 דולרים, תוך הבטחת סיוע לסטודנטים נזקקים.

עוד יבקש נבון מהממשלה, להוסיף 17 מיליון דולר על תקציב האוניברסיטאות לארבע השנים הבאות, כדי לבלום את הקיצוצים ולאפשר חידוש המחקר בתחומים חיוניים למדינה.

שר החינוך יעמוד על קבלת הצעתו במיקשה אחת. לדבריו, הממשלה מחוייבת לאפשר לכל סטודנט ללמוד ולמנוע נשירה מלימודים בגלל שכר לימוד גבוה מדי, ובה בשעה — לפעול לשיקום מצבן הקשה של המוסדות להשכלה גבוהה.

חברי ועדת החינוך של הכנסת, מכל המפלגות, הודיעו פה אחד, לתמוך בהצעת נבון.

ואשינגטון רוצה למכור לסעודיה 15 מטוסי פ"15 בחצי מיליארד ד'

יאוחסנו בארה"ב ויימסרו רק אם מספר המטוסים הסעודיים מדגם זה יירד לפחות מ-60

מאת צבי בראל
שליח "הארץ" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"הארץ"). הממשל האמריקאי מתכוון למכור לסעודיה 15 מטוסים מדגם אף-15 בכחצי מיליארד דולר.

דובר במחלקת המדינה מסר כי לפי שעה, הכוונה היא לאחסן את המטוסים בארה"ב, ולהעבירם לסעודיה רק אם יירד מספר מטוסיה מדגם זה לפחות מ-60. (חקיקה שהתקבלה בעניין זה בשנת 78' אישרה מכירת 62 מטוסים מדגם אף-15 לסעודיה, והממשל התחייב אז לסעודים לשמור על רמה של 60 מטוסים לפחות).

ההודעה על הכוונה למכור מטוסים אלה לסעודיה באה לאחר שחברת "מקדונל-דאגלס", יצרנית המטוסים, הודיעה כי בכוונתה לסגור את קו הייצור של דגם זה של מטוסי אף-15, ולפיכך היא מבקשת להשלים ייצור כל ההזמנות האפשריות.

מקורות בקונגרס מסרו כי ההודעה עלולה לעורר מאבק חריף בקונגרס, לא רק בשל התנגדותם של ידידי ישראל, אלא במיוחד בגלל חלקה של סעודיה בסיוע לקונטראס — שהסתכם בכ-30 מיליון דולר — אף שהקונגרס אסר על סיוע כזה.

עוד פקיד פורש מאגף התקציבים באוצר: רז חקלאי, סגן הממונה

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

גל הפרישות באוצר מתרחב, ושלשום הודיע סגן הממונה על התקציבים באוצר, רז חקלאי, כי יפרוש בעוד חודשיים מתפקידו. חקלאי מופקד על תחומי הבינוי והתשתית, ומשמש בתפקיד זה 5 שנים.

באחרונה, עוזבים כמה עובדים ותיקים את אגף התקציבים: הממונה על התקציבים, אהרון פוגל, יעזוב בקרוב את האוצר, ועדיין לא נמצא לו מחליף.

בראשית מאי פרש סגנו, איתמר גיבתון, ובמקומו נתמנה עופר אורמן, שהיה אחראי על המתודולוגיה באגף.

לפני כמה חודשים, פרש המשנה לממונה על התקציבים, אברהם סנפירי, ופנה לעסקים פרטיים.

בקיץ יעזוב את האוצר גם המנכ"ל, עמנואל שרון, ולא ברור מי יבוא במקומו. כמו כן עדיין אין ממונה על השכר באוצר.

חוף רחצה — רק לעובדי "מקורות"

החוף — בכינרת באזור סגור, ליד פתח היניקה של המים הנשאבים למוביל הארצי בטבחה • דובר "מקורות": מותר לנו, תחת פיקוח שלנו, לרחוץ בקטע הסגור

מאת אלי אלעד
סופר "הארץ" לאיכות הסביבה

חוף רחצה אקסלוסיבי לאנשי "מקורות" ובני משפחותיהם, מופעל בכינרת באזור האסור לדייג, לרחצה ולכניסה בכלל, על פי תקנה מיוחדת, מסביב לפתח היניקה של המים הנשאבים אל המוביל הארצי באתר ספיר (טבחה).

באזור זה — כמה מאות מטרים המסומנים במצופים — שנסגר לפני שנים מסיבות ביטחון ובריאות, הורדו בראשית השבוע דייגים והעלו דגים בקוטל חרקים.

בתשובה לשאלות בעניין החוף האקסלוסיבי, והאפשרות שלמוביל הארצי יכנסו חיידקים עם "ייחוס" של אנשי מקורות, אמר אתמול דובר חברת מקורות, מרדכי יעקוביץ: "יש לנו כבר שנים סידור לנופשים אורחים בקיץ, מתוך השבר עות, שעובדי החברה ובני משפחותיהם יכולים לבוא למקום ולהתרחץ. התקנות אינן חלות עלינו מכיוון שזה מיתקן שאנו מפעילים. מותר לנו, תחת פיקוח שלנו, לרחוץ בקטע הסגור, בגזרה שאינה מול משאבות המוביל".

לשאלה אם אין הורדת הדייגים לאזור הסגור נמשכת שנים, השיב דובר מקורות: "האזור הסמוך לראש היניקה של המוביל הוכרז אזור סגור מסיבות ביטחוניות, ומי שצריך למנוע את כניסת הדייגים אליו הוא מינהלת הכנרת. האחראית גם למניעת זיהום מי האגם, ובכלל זה בתוספי הרעלה. יש תופעה של דייגים 'מסתננים' פה ושם. ברוב המקרים הם נתפסים ומגורשים. אנו משתדלים להיאבק עם זה, זו הסנה בבל".

טכנולוגית הטסה סילונית

(סוף מעמוד 1)

בתשובה ל"הארץ", אישר פרופ' גלאור את הדיווח ב"אוויאיישן וויק". הוא הוסיף: "אנו עומדים על סף תחילתה של תקופה חדשה ומרתקת בתולדות ההטסה הסילונית של מטוסי עליונות אווירית, מטוסי תקיפה, מפציצים, טילי שיוט, מסוקים ומל"טים סילוניים. בשיטות ההנעה הסילונית החדשות יתפוס היגוי כלי-הטיס, בעזרת סילוני מנוע המטוסים לצדדים, קדימה, למעלה ולמטה וכמובן לאחור, את מקומן של רוב אם לא כל המתקציות של הגאים, כאונות ומעצורי-אוויר קונבנציונאליים".

פרופ' גלאור הסביר כי באמצעות טכנולוגית ההטסה החדשה יהיה אפשר לשלוט בכלי-הטיס גם בזוויות התקפה של 80-90 מעלות ובמהירויות קטנות ממהירות ההזדקרות.

עוד מסר פרופ' גלאור כי גישה חדשה זו, כפי שתוכח בניסויי ההטסה הראשונים שנערכו בישראל, מאפשרת כיוון הסילונים והיסוד דחף ברוחות עצמיים, כלומר קבלת עילוי ישיר, היגוי והאטת כלי-הטיס שלא בעזרת הכנפיים, הגאים ומעצורי האוויר.

כך מושגת יכולת הקרויה בשפה המקצועית "תימרון-על". זו מתבטאת, בין השאר, בקצב פניה לירי, שהוא מהיר בהרבה מהקיים או מהאפשרי בשיטות ההטסה הקיימות, וכתוצאה מכך מטוסים שייבנו בטכנולוגיה החדשה יהפכו בקרבות אויר, במהירות, מנרדפים לרודפים.

יתרונות אדירים למטוסי תקיפה ולמטילי-שיוט

המדען מהטכניון הוסיף כי השיטה החדשה תעניק יתרונות אדירים למטוסי תקיפה בפעולות רבי מטרתיות אוויר-קרקע, ותצריך מסלולי המראה והנחתה קצרים ביותר למטוסים. למטילי שיוט מאפשרת שיטת ההטסה הווקטורית לעקוב טוב יותר אחרי תוואי הקרקע המשתנים.

"אף שייצרני מטוסים רבים בעולם עובדים על פיתוח שיטת ההטסה הווקטורית, עדיין לא דווח בספרות הגלויה על ביצוע הטסה מסוג זה. "אוויאיישן וויק" מציין כי הניסוי הישראלי הוא הראשון המדווח בעולם. בתבוהעת מדווח כי על-פי התכנון, תיערך הטיסה המאויישת הראשונה של מטוס בשיטת ההטסה הווקטורית, בשנה הבאה בארה"ב במטוס אף-15.

לאחר-מכן, תיבחן השיטה בטילי-שיוט ובמטוס-הקרב העתידי האירופאי. השבועון האמריקאי מציין כי לניסוי השיטה באמצעות סימולטור טיסה זול, פשוט וזה, כפי שנעשה בישראל, חשיבות רבה לקידום פיתוח שיטת ההטסה החדשה.

לא ב"לביא"

עוד יצויין כי שתי חברות גרמניות מתכננות לבצע ב-1988, במימון כבד של הפנטגון, אותו ניסוי שנערך באחרונה בישראל. הניסוי בישראל נעשה בלא מימון מבחוץ.

פרופ' גלאור מסר ל"הארץ" כי עד נובמבר השנה מתוכננים להטסת מבחן עוד ארבעה אבות-טיפוס של המל"ט הסילוני הווקטורי.

בתשובה לשאלה, הבהיר כי לא ניתן ליישם את כל יתרונות ההטסה הווקטורית על מטוסים קיימים, אלא רק על המתוכננים למטרה זו מלכתחילה. במטוס "לביא", לדוגמא, אי-אפשר ליישם טכנולוגיה חדישה זו בשום שהמטוס לא תוכנן לכך מלכתחילה.

ערך את העמוד: משה ריינפלד

השכר

(המשך מעמ' 1)

נחות קצב, יו"ר הרשות להגנת הצרכן, הודיעה בסוף השבוע על גל העלאות מחירים העלולות לגרום להפרה של יציבות המחירים. היא הצביעה על כמה העלאות המעידות על מגמה של התייקרות: תעריפי גרירת רכב התייקרו ב-34%, שימורי אפונה — 8%, כרטיסי חנייה — 11%, שטיחים — 9%, תספורות — 15% בממוצע, אבקות פודינג — 14%, אבקות מרק — 7%, תעריפי אישפוז — 12%, אגרות שונות — 10%.

קצב הדגישה כי באחרונה הודיעו גם חברות ביטוח, מוסכים ומשרדי ממשלה, על כוונה לייקר תעריפים. ובהם: שירותי הטלפון, החשמל והמים, ביטוח רכב, תיקוני רכב ומוצרי חשמל.

בכמה רשויות מקומיות הועלו הארנונות ביותר מ-22%, בניגוד לקביעת משרד הפנים.

הפקידים נבהנים למו"מ

מזכיר הסתדרות הפקידים, משה בית-דגן, המאגדת 130 אלף עובדים בשירות הציבורי, לרבות עיריות ומוסדות ציבור, אמר אמש ל"הארץ" כי ברשויות המקומיות יש כוונות לפתוח בבירורים מוקדמים לקראת מו"מ. אך בהוראת האוצר — במגזרים האחרים עדיין יש קפאון.

המדד

(סוף מעמוד 1)

2.75%, כעת, עד משיכות יתר של 2000 ש"ח. על משיכות יתר עד 3000 שקל יגבה בנק הפועלים ריבית מ-3.1%, לעומת 3.25% כיום. על משיכות יתר של יותר מ-3000 שקל יגבה הבנק ריבית הזול מ-3.6% לחודש, לעומת 3.75% כעת. יצויין שבבנק הפועלים נוהגים לגבות את שיעורי הריבית המירביים מהשקל הראשון.

בנק לאומי החליט להפחית את הריבית על הלוואות דולריות כבר מהיום. הלוואות דולריות ניתנות, בדרך כלל, רק מ-5,000 דולר.

בבנק מסבירים שהצורך להפחית את הריבית על הלוואות דולריות נובע מהפחתות הריבית שהיו במגזר השקלי. הריבית תופחת ל-1.5% לחודש, לעומת 2% ויותר עד כה. יצויין שעל ההלוואות הללו חל גם היטל של רבע אחוז לחודש — כפי שאישרה ועדת הכספים.

40 נפצעו ממדורות ל"ג בעומר

4 נפצעו ביבנה מתחמושת שנזרקה לאש • ילד נפצע בירושלים בעינו

מאת זוהר בלומנקרנץ

שני ילדים ושני מבוגרים נפצעו אמש באורח קל עד בינוני מהתפוצצות ליד מדורת ל"ג בעומר ביבנה. ילד בירושלים נפצע קשה בעינו.

אמש טיפל מגן-דוד-אדום ב-40 מקרי פציעה שונים בהתנתכויות ברחבי הארץ, כתוצאה ממדורות ל"ג בעומר.

הארבעה ביבנה נפצעו, ככל הנראה, מתחמושת שהושלכה לאש.

שיחת היום / ירח טל

עם: אריה נאור, שהיה מזכיר הממשלה בתקופת מנחם בגין
על: השעייתו מתנועת החרות בשל תמיכתו בוועידה הבינלאומית לשלום

מדיניות שמיר מסכנת המדינה

בית הדין העליון של תנועת החרות נתן לך פתח לנסיגה, והודיע כי יחזיר אותך לשורות התנועה אם תחזור בך מעמדותיך. אתה מתכוון לעשות זאת?

הנימוס מחייב שקודם אתן את תשובתי למפלגה, ורק אחר כך אפרסם אותה. אבל אני מוכן לחזור על מה שאמרתי שלשום לחברי בית הדין, ובזה אני דבק גם עתה. לאחר החלטת בית הדין: לא ביקשתי רשות ממזכירות תנועת החרות, ואין בדעתי לבקש רשות להשתתף בוועידה המייעצת להסברת מדיניות השלום שהוקמה במשרד החוץ, משום שאני סבור כי חובתי כאזרח המדינה היא לקדם את תהליך השלום, שהוא האלטרנטיווה היחידה למלחמה נוספת ומיותרת, שבסיומה שוב תעמוד ישראל לפני אותה הדילמה שבפניה היא עומדת היום.

נפגעת מהעונש?

בוודאי. הזיקה שלי לתנועת החרות היא עמוקה. למעשה נולדתי וגדלתי בתנועה זו, ואני נפגע הפגם מכך שעל התנועה השתלטה קונפורמיזם רעיונית האוסרת על חבריה לחשוב בעצמם. זה לעג לאינטליגנציה.

ומה באשר לדין התנועה?

אני לא זוכר תקדים כזה שסילקו אדם מתנועת החרות רק משום שהוא חושב אחרת מהמנהיגות שלה בעניין הקשור למדיניות-חוץ.

ציפית לתגובה אחרת כשבעצמך של משבר, שיקבע את עתיד הממשלה ומפלגתך, אתה חוצה את הקוים למחנה היריב?

אני לא מקבל את הביטוי "חציית-קוים", המתייחס לאדם שעובר מצד לוחם אחד לצד לוחם יריב בשדה הקרב. אני סבור שאם תנועת החרות תאפשר חופש מחשבה והתבטאות — היא תזכה לתרומה הרבה יותר חיובית, מאשר אם תהיה מפלגה סגורה ומונוליטית עם קולקטיוויות רעיונית.

אבל קשיחות רעיונית איננה דבר חדש בתנועת החרות.

זה לא נכון. כאן ותמיד היתה ב"חרות" פתיחות תבונות לדיונים ולהשפעה בעניינים עקרוניים מהסוג הזה. העובדה היא שבעבר מעולם לא נזרק חבר משורות המפלגה על רקע רוחה זה.

מדוע לא בחרת לשכנע את חבריך מבפנים, בדרך המקובלת לכך במפלגה?

אני לא צריך שיאשרו לי

המפלגה לכתוב מאמרים בעיתון. הדרעבוים הזה לא מקובל עלי.

אתה מאוכזב ממפלגתך?

מאוד. משום שההחלטה היא פגיעה בערכי היסוד של דמוקרטיה, חופש הביטוי וחופש המחשבה.

זה מוזר שאדם שהיה מקורב כל-כך לראש הממשלה בגין ומזוהה עם דעותיו, נוקט עתה עמדות מנוגדות לדעותיו לחלוטין.

בעיתון אחד פורסם בשמו של בגין כאילו הוא נגד ועידה בינלאומית. אני לא יודע על כך. אני לא שאלתי את דעתו בנושא ואינני יודע מהי. אבל אני לא בטוח שמה שפורסם בעיתון, כביכול בשמו, באמת משקף את דעתו. אינני בטוח לגמרי אם המנהיגות הנוכחית של "חרות" היתה מסוגלת לגדולה תפיסתית ולאומץ הלב של מנחם בגין לפני עשר שנים, כשהגה תוכנית שלום חדשנית, שכללה ויתורים על עמדות ישנות.

אם היה מתברר לך כי בגין אכן מתנגד לוועידה בינלאומית, האם היית משנה את דעתך?

לא הייתי משנה את עמדתי. זה היה גורם לי אולי להרהורים נוספים או לצער, אם הייתי צריך לחלוק על עמדתו. אבל אני בא ממשפחה של "מתנגדים" ולא של "חסידים".

מהו בעצם הגוף שאליו הצטרפת, והבגד גרמת לסערה במפלגתך ולהשעייתך ממנה?

זו ועדה מייעצת למשרד החוץ, המורכבת מאינטלקטואלים ירושלמים ומעובדי מחלקת ההסברה של משרד החוץ. היא נועדה לגבש ולהציע דרכי הסברה של ישראל בעולם בנושא השלום. נושא הוועידה הבינלאומית הוא כמובן אחד מהנושאים, אך לא היחיד. מעבר לוועידה בינלאומית כאמצעי, צריך לגבש מדיניות למען שלום כמטרה. הבעייה היא שרבים בארץ אינם רואים את השלום כמטרה החשובה דיה בפני עצמה, וכהם הנהגת "חרות" כיום. לדעתי, מדיניותו של שמיר מסכנת את מדינת ישראל.

היום אתה מקורב בדעותיך יותר למפלגת העבודה מאשר לליכוד. מדוע, אם כן, אינך מצטרף למפלגת העבודה?

אני רואה את עצמי עדיין כרוויזיוניסט. ז'בוטינסקי, באחד ממאמריו על הרוויזיוניזם, כתב שמשמעות הביטוי היא גם נכונות לביקורת עצמית, לשינוי עמדות ולכתיבת פירוש חדש לעקרונות קודמים.

האם זכית לתמיכה ולעידוד מעמיתים בתנועתך?

מעט מאוד. יש מספר קטן של חברים בתנועת החרות שחושבים כמוני. הרוב כנראה חושב אחרת. אבל אני חושב שהוא טועה. למעשה ההחלטה להתנגד לוועידה בינלאומית התקבלה בוועידת "חרות" ללא דיון. הוועידה התכנסה כדי לדרג את מנהיגי התנועה בסדר היררכי, לפי מידת החשיבות. אגב, השר משה קצב קרא רשימה ארוכה של מעין החלטות, בהן בעלות אופי מדיני, ואחת מהן אמרה שרעיון הוועידה הבינלאומית הוא איוולת. אינני מקבל זאת, ואינני מסכים שרכותה של התנועה לומר לי מהי איוולת ומהי תבונה.

האם הוצע לך תפקיד במשרד החוץ?

אינני מחפש שום תפקיד, ועשיתי מה שעשיתי לא על-מנת לקבל תפקיד. נוח לי במה שאני עושה כיום — חוקר במכון ליחסים בינלאומיים באוניברסיטה העברית וכותב מאמרים וספרים. אגב, את עמדתי בזכות ועידה בינלאומית אני כותב במאמרים בעיתונים כבר שנתיים, לפני שהנושא הפך לנושא שנוי-במחלוקת בין פרס לשמיר, וכתבתי זאת ללא תלות בעמדותיו של פרס. ככל הנראה הגענו לאותה מסקנה באופן הגיוני.

איך הגיבה על סילוקך ועל השעייתך מהתנועה אמך, ח"כ לשעבר אסתר רזיאל-נאור?

אני לא מוסר הצהרות בשם אמי, ואני לא חושב שהיא תענה לך בעניין זה אם תפנה אליה.

נשיאת הקהילה היהודית במינכן במינשר שחולק בהצגה:

ישראל גאה בדמוקרטיה — יש להציג "הפלשתינאית"

מאת נורית כהנא
סופרת "הארץ" בגרמניה

מינשר מטעם נשיאת הקהילה היהודית במינכן, שרלוט קנובלך, חולק אמש בעת הצגת "הפלשתינאית" של התיאטרון העירוני חיפה במינכן, ובו קריאה בעד זכות הביטוי ונגד איסור העלאת המחזה. "ישראל גאה בדמוקרטיה שלה. יש להעניק זכות ביטוי לתיאטרון המייצג אותה. באמצעות מחזה הדן בסכסוך יהודי-ערבי — הפלשתינאית", נאמר במינשר, "והדרישה נגד הצגה זו אין לצאת".

בפעם הראשונה מאז החל תיאטרון חיפה בהופעותיו בגרמניה, אזלו כל 1,200 הכרטיסים טרם הצגת "הפלשתינאית" אמש ב"רזידנס תיאטר" במינכן, באולם ענק בעל ארבעה יציעים.

לאחר ההצגה נערכה קבלת פנים רשמית מטעם ממשלת בוואריה בארמון המקומי, בהשתתפות שר החינוך, התרבות והאמנות שלה, פרופ' וולפגנג וילד. מנהל תיאטרון מינכן, גינטר ביילין, אמר כי למיטב ידיעתו לא נערכה מזה 15 שנה אף קבלת פנים רשמית בנוסח זה בארמון.

עוד נמסר כי ראש עיריית ירושלים, טדי קולק, אמור היה להיות נוכח בהצגת "הפלשתינאית" במינכן אתמול, שעה קלה לאחר שנחת שם.

המכאי גוליה בכר הוזמן על-ידי התיאטרון העירוני של מינכן לביים את המחזה "פרשת אופנהיימר" שיועלה שם בעוד ארבעה חודשים. להצגת "הפלשתינאית" בבריסל שלשום הגיעו במיוחד בכירי נציגי העיתונות הצרפתית.

היום בבוקר ממינכן לפרנקפורט תבקר משלחת תיאטרון חיפה במחנה השמדה דכאו.

אל על

	מעמ' מינימום	מעמ' מכסי'		הטמפרטורות אתמול	
אמסטרדם	7	10	גשם	3	—
אתונה	17	21	בהיר	15	24
בוקרשט	15	20	מ"ח	—	—
בייזל	6	11	מ"ח	6	13
וינה	10	12	גשם	—	—
ז'נבה	6	15	מ"ח	7	10
לונדון	5	14	מעונן	7	14
ליסבון	13	17	מ"ח	15	20
מדריד	11	18	מ"ח	9	25
ניו-יורק	9	24	בהיר	15	25
פאריס	4	12	מ"ח	5	11
פרנקפורט	6	12	מ"ח	6	15
ציריך	6	10	מעונן	—	—
קהיר	4	34	מ"ח	18	37
קופנהגן	6	12	גשם	—	—
רומא	12	20	מ"ח	8	12
שטוקהולם	5	12	גשם	9	13

EL AL אל על

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של
אשתי, אמנו וסבתנו היקרה

הלן לצרוס

הלוויה תתקיים היום 17.5.87 יז' באייר תשמ"ז
בשעה 17.00 בבית העלמין בבית יצחק-שער חפר

בעלה: ולטר לצרוס
בנותיה: אילנה וזרח מאיק
גבריאלה ויהושע סמית
נכדיה, נכדותיה
וכל המשפחה בארץ ובחו"ל

האלוף מצנע: האווירה ביו"ש מעודדת פגועים

(ע). אלוף פיקוד המרכז, עמרם מצנע, אמר במוצאי שבת, כי האווירה והאירועים ביו"ש הינם גורמים משפיעים חלק מהסיבות שממריצים לצאת ולבצע פיגועים.

האלוף אמר, כי מחקירת החוליה שנתפסה בסוף השבוע עולה, שהמניע שלהם היה הפיגוע בו נרצחה עפרה מוזס ז"ל. הם התארגנו רק אז, כשנוכחו בהשפעת הפיגוע הזה. מצנע אמר, כי פועלים בכל האמצעים כדי להביא לדין את הפוגעים בחיילי צה"ל.

"אנו לא מאבדים את הפרופורציות, ואין ספק שמבצעי הפיגועים הם מחבלים", אמר האלוף, אך הדגיש, כי "לא נרשה לאיש גם במקרים שנראים קטנים להפר את החוק ולקחתו לידיים".

האלוף עמרם מצנע דיבר בראיון בטלוויזיה.

אמש בקונצרט / אורי אפשטיין

מחול עם הסינפונייטה

כמעט למחול של רינה שיינפלד ולהקתה, לפי פרקים מתוך סויטות לצ'לו של באך, היה משולב ביצירות של היידן, דבוז'אק ופרמנטו. קונצרט המנויים מס' 8 של הסינפונייטה הישראלית מבאר שבע, עם הצ'לן דורון טרסטר בסולו ובניצוחו של קאל סטוארט קלוק מארה"ב, בתיאטרון ירושלים.

המחול "בי-באך" של להקת רינה שיינפלד, בתנועותיו האלגנטיות, המעוגלות והבלתי מאולצות ובהתאמותיו התנועתיות הסימטריות יותר מן התבניות המוסיקליות של באך, יוצר כעין קונטראפונקט ריקודי למוסיקה זאת, ובכך נראה כמתנהל ברוח האסתטיקה שלה אף ללא נטייה לשחזר את מחולות התקופה. באופן כזה יצר גם פרק הסולו של רינה שיינפלד, בעיקר באפיזודות האקסטטיות שבו, את הניגוד הקונטראפונקטי לעוצמת השלווה שבמוסיקה. תחושת המתח המתעצמת ברגעי הדממה שבין פרקי הנגינה התרופפה לעיתים רק בגלל אורכם היתר לפני התחדש הנגינה.

"כמה לתזמורת" של פרמנטו הוא נסיון רב עניין, אם כי לא תמיד מקורי ביותר, של שילוב תבניות מלודיות וזוויתיות חריפות במירקם הטרופני המשך מהלכה של היצירה. בהקשר זה, בעל ימזרות — התחכום, הישרה דווקא קטע הסולו לחליל את החווייה הפיוטית המרתקת ביותר.

הצ'לן דורון טרסטר השמיע את פרקי הסוויטה של באך בצליל דימודי ובנאמנות סגנונית רבה. בניגוד לצליל ולתזמורת של דבוז'אק ניגן את תפקיד הסולו בוירטואוזיות ובגמישות.

בביצוע של קלוק השמיעה התזמורת את הסימפוניה מס' 99 של היידן בהבלטת אופיים הזימתי של הנושאים המלודיים, בהטלת אקצנטים ברורים במקומות שבהם התבקשו, בהצללה מלאה ומאוזנת, בתחושה ריקודית בפרק המינואט, ובקלילות רבת תנופה ובהומור בפרק הסיום.

מנכ"ל משרד החינוך: עובד שלא יישמע להוראת הסמנכ"ל — ייענש

ועד העובדים: "סגנון האיומים של שושני הוא חסר תקדים"

מאת נילי מנדלר
סופרת "הארץ" לענייני חינוך

מנכ"ל משרד החינוך, ד"ר שמשון שושני, איים בשבוע שעבר, בחוזר שפירסם במשרד, כי יתבע לדין כל עובד שלא ישתף פעולה עם סמנכ"ל האמרכלות החדש, שמונה על ידו. החוזר, שהופץ בקרב כאלף העובדים, בא בעקבות הוראה שנתן להם הוועד, להתעלם מהוראות הסמנכ"ל, דן לוין, לא להעביר אליו שיחות טלפוניות ודברי דואר ולהחרים ישיבות בהן הוא משתתף.

הוועד טען, כי שושני מינה את לוין, מפקח לשעבר, לתפקידו בניגוד להסכם שנחתם בין העובדים למנכ"ל הקודם, לפיו לא ימונו לתפקידי מינהל בכירים עובדים המועסקים בדירוג הוראה, וזאת כדי לא לחסום קידומם של עובדי המינהל במשרד.

בחוזר שהפיץ שושני הוא מאיים, "כי מי שייתפס כשהוא איננו משתף פעולה עם מר לוין, בשעה שעליו לעשות זאת לפי ההוראות הקיימות, יישא אישית בתוצאות מעשיו ותוגש נגדו תלונה לבית הדין למשמעת של עובדי המדינה". שושני הוסיף כי אותו דין יהיה "לגבי מי שלא יבצע את הנחיותיו החוקיות של לוין, בשמשו בתפקידו כסמנכ"ל אמרכלות".

במקביל לחוזר של שושני שלח נציג ההסתדרות, אהרון מזרחי, שהשתתף במכרז, בו זכה לוין עקב תמיכת המנכ"ל, מכתב לנציבות שירות המדינה. במכתב קבע מזרחי, כי הנהלת המשרד "לא תידעה את חברי הוועדה על קיומו של ההסכם שנחתם בין המנכ"ל הקודם לעובדים". מזרחי מציין עוד, כי הוא מסתייג מתוצאות המכרז ודורש לקיים מכרז חוזר. בתגובה, נמסר מוועד העובדים, כי אינו מקבל את סגנון האיומים של שושני, שהוא חסר תקדים. עם זאת, סירב הוועד לפרט מה יהיו מהלכיו הבאים.

שיבושים במשרדי הרישוי: העובדים נגד הכוונה להעבירם לחברה חדשה

מאת יהושע נבו
סופרת "הארץ"

עובדי משרדי הרישוי ישתקו היום את השירותים לציבור בכל הארץ החל מן השעה 11.30, ויקיימו אסיפות בכל המשרדים הראשיים בארץ. מחר הם מתכוונים לפתוח בשביתה כללית. כל עובדי משרדי הרישוי בארץ יעלו באוטובוסים לירושלים ויפגינו לפני משרדי התחבורה והאוצר.

העובדים מוחים נגד כוונת משרד התחבורה להעביר את עבודות הרישוי לחברה שמסגרתה אינה מוגדרת, לטענתם, תוך אילוץ העובדים להיות מועסקים באותה חברה בחוזים אישיים. משרד התחבורה מסתמך על החלטת ועדת השרים לצמצום המנגנון הממשלתי. לפני מספר שבועות, משנודע על כוונת משרד התחבורה, הכריזו עובדי משרדי הרישוי על סכסוך עבודה, בטענה שההחלטה המקורית של ועדת השרים לא הועברה לידי נציגי העובדים. בהנחיות, בהסיכומים וההצעה, שהגיעו לידיהם, מדובר על העברת הרישוי לידי "המכון הארצי להכשרת נהגים", מבלי להבהיר איזו מסגרת תהיה לגוף הזה, האמור לעסוק ברישוי.

העובדים טוענים כי משרד התחבורה מתכוון, על-ידי כך, לבנות באופן מלאכותי משרות בכירות לאנשי מפלגתו של שר התחבורה, חיים קורפו, מבלי להבטיח שלעובדים הבכירים החדשים יהיו כישורים מקצועיים מינימליים. נציגי העובדים הבהירו כי הם מחייבים הקמת רשות לנושא הרישוי, בדומה לרשות שדות התעופה או חברת "בזק", שבמסגרתה יתאפשר שיפור רמת ההכנסה של העובד במקביל לשיפור השירות.

דובר משרד התחבורה מסר בתגובה כי העברת העובדים ממשרד הרישוי למכון להכשרת נהגים היא נסיונית ולתקופה בת חצי שנה, שרק בסופה יוחלט אם להקים רשות רישוי עצמאית.

ראש ממשלת צרפת, ז'אק שיראק, נפגש לשיחה עם המדען הסובייטי אנדריי סאחארוב, בעת ביקורו בסוף השבוע באקדמיה למדעים של בריה"מ. (תצלום: איי־פי)

קופ"ח תובעת חצי מיליון ש"ח מעיריית אשקלון עבור שירותים

מאת איתן רבין
כתב "הארץ"

לבית המשפט המחוזי בבאר-שבע הוגשה אתמול תביעה של קופת חולים נגד עיריית אשקלון בסכום של למעלה מחצי-מיליון ש"ח.

קופת-חולים טוענת, כי במשך מספר שנים סיפקה שירותים רפואיים וקיימה פיקוח רפואי על מוסדות החינוך השונים באשקלון. עד סוף שנת הלימודים תשמ"ו שילמה עיריית אשקלון את החשבונות שהוגשו לה על-ידי קופ"ח לפי תעריף שקבע מרכז קופת חולים, אולם החל משנת הלימודים תשמ"א סירבה העירייה, לטענת התובעת, לשלם את החשבונות לפי אותו תעריף, וביקשה לשלם חשבונות לפי תעריף שנקבע על-ידי משרד הבריאות עבור מוסדות בריאות ממשלתיים. למרות הודעות קופ"ח, כי על העירייה לשלם עבור השירותים הרפואיים, ואיום כי תפסיק את הפיקוח הרפואי על מוסדות החינוך — לא שילמה עיריית אשקלון עבור השירותים.

בכתב התביעה דורשת קופת חולים כי עיריית אשקלון תשלם לה את כל הסכומים המגיעים לה עבור השירותים הרפואיים לתלמידים. טרם הוגש כתב הגנה.

ראש ממשלת צרפת במוסקווה:

צרפת מזועזעת מאיסור יציאת יהודים מבריה"מ ומסוריה

מאת יואב טוקר
כתב "הארץ" בצרפת

פאריס (מיוחד ל"הארץ"). "נותרו עתה רק שתי מדינות בעולם שאינן מאפשרות ליהודים לצאת מתחומן: ברית-המועצות וסוריה. בצרפת, אנו מזועזעים מכך" — אמר אמש במוסקווה ראש ממשלת צרפת ז'אק שיראק בתשובה לשאלות מראיינים של הטלוויזיה הסובייטית. ראיון זה אמור היה להיות משודר אמש מעל גלי האתר הסובייטיים, עם נעילת שלושת ימי הביקור הרשמי של ראש ממשלת צרפת בברית-המועצות.

שיראק, שנועד גם עם מסורבי-עליה ופעילים למען זכויות האדם, הציג אתמול את שאלות זכויות האדם, בהן הגירת היהודים, כ"חרב דמוקלס" המרחפת מעל היחסים בין מדינות הגוש הקומוניסטי לבין הדמוקראטיות המערביות. הוא כינה את המדיניות הסובייטית בתחום זה כ"לוקה בהחלט בחסר". בהתבטאות אחרות במוסקבה — בפני כלי תקשורת צרפתיים — הדגיש שיראק, כי אין להשלים עם מצב שבו "אפילו יהודי בודד אחד" לא יוכל להגר.

עירנות בין המארח למארחו

הימנה האווירה בביקורו של שיראק במוסקווה עטורה בסימן "אחוות-עירנות". מתיחות בינו לבין המארחים הסובייטיים, בניגוד למקובל בביקורים רשמיים מסוג זה, הקפידו אתמול דוברים סובייטיים בכירים להדגיש את חילוקי הדעות שנתגלעו בשיחות, בעיקר בנושאי פירוק הזיינים, האסטרטגיה האירופית. לעתים אף התעמתו ביטויי הביקורת לכלל ליגלוג מפורש של ראש הממשלה הצרפתי: כך למשל תואר שיראק בפי דוברו של מיכאיל גורבאצ'וב כ"מטומה, לראבתנו, כפי צבה האטומית".

גם במפליה הצרפתית הובהר אמש, אף כי בטון מאופק יותר, כי חילוקי-הדעות העקרוניים בין צרפת לברית-המועצות נותרו בעינם גם לאחר שלושת ימי השיחות, למרות "ההזדמנות להחליף השקפות באווירה נינוחה ופתוחה".

שיראק וגורבאצ'וב קיימו במהלך הביקור כ-6 שעות של שיחות, שהוקדשו ברובן לנושאי פירוק הזיינים ולהיבטים כלכליים בתחום הדו-צדדיים.

"אחוות של זכויות האדם"

בפאריס, הוצגו אמש ביטויי הביקורת הסובייטיים לכתובתו של ראש הממשלה הצרפתי כתגובה סובייטית אפשרית לאור "ארוחת הבוקר של זכויות האדם" שקיים אתמול שיראק בשגרירות צרפת במוסקווה ל-14 מסורבי-עליה ופעילים — יהודים, קאתולים, אורתודוקסים ואתאיסטים — למען זכויות האדם. הם הוזמנו על-ידי ראש ממשלת צרפת להשמיע את הערכותיהם נוכח ה"פתיחות" החדשה בחברה הסובייטית. בין היתר, השתתפו בסעודת-הבוקר אידה נודל, יולי אדלשטיין, ולאדימיר סלפאק, נחום מייטן וויקטור ברייליבסקי.

ארבעה אסירי ציון קיבלו היתרי יציאה מברית המועצות

פעילי עליה אחרים ממשיכים לקבל סירובים

(עתי"ת). אסיר ציון מרק ניפומניאשצ'י, רעייתו איבגניה, בתו יהודית וחתנו, אסיר ציון יעקב לוין, קיבלו בסוף השבוע היתר יציאה לישראל — על כך נודע אתמול למועצה הציבורית למען יהודי בריה"מ.

ניפומניאשצ'י ולוין שוחררו בחודש שעבר מבילאם, לפני תום ריצוי העונש במסגרת שחרור מוקדם של אסירי ציון.

משפחת ניפומניאשצ'י מסורבת עליה מזה 8 שנים. כולם עסקו בהוראת השפה העברית. בשיעורי העברית שלימדה הבת יהודית, היא הכירה את יעקב לוין ואחרי מעצרו ומשפטו היא נישאה לו כדת וכדין בין כותלי הכלא.

אסיר ציון לשעבר גרגורי ג'ישיס מלנינגראד, מסורב עליה 9 שנים, נעצר ב-1980 באשמת "התחמקות מגיוס" ונידון לשנתיים מאסר.

מהמועצה הציבורית נמסר, כי מספר פעילי עליה ומסורבים ותיקים קיבלו בשבוע שעבר סירובים חוזרים על בקשתם לעליה. ביניהם יוסף רדומיסלסקי, שאביו שוכב על ערש דווי, לב אלבוביץ אסיר ציון לשעבר ואחרים.

רעייתו של אסיר ציון אלכסיי מוריק נסעה לפוגשו במחנה העבודה, שם הוא מרצה את עונשו, אך שלטונות המחנה לא התירו את פגישתם.

המנצח ג'יימס לוין ביטל הופעותיו עם הפילהרמונית

מתלונן על מיחושי-גב אך סבורים שזו "מחלה דיפלומטית" • אשתקד ביטל הופעה בישראל בגלל כאבי זרוע

מאת כתבי "הארץ"

המנצח ג'יימס לוין ביטל את הקונצרטים שעמד לקיים בשבוע הקרוב עם התזמורת הפילהרמונית, בשל כאבים בגבו. ההודעה על כך נתקבלה שלשום במשרדי התזמורת. בתזמורת סבורים שהביטול בא כדי שלוין יוכל לקיים התחייבויות שלו בפסטיבאל זלצבורג ובוינה. לוין הודיע לתזמורת כי בשל הכאבים בגבו נאלץ לבטל קונצרטים גם בברלין.

לוין, שביטל את הופעותיו עם הפילהרמונית בשנה שעברה בשל כאבי זרוע, היה אמור לנצח בשבוע הבא 3 פעמים על תוכנית יצירות של מוצארט, שטראוס ודבוז'אק, למרות שבראשית העונה פורסם כי לוין ינצח על הסימפוניה השלישית של מאהלר. לוין ביקש כי אחד הקונצרטים יהיה לזכרו של פרדריך מאן, ואף הסכים לנצח על קונצרט אחד נוסף במקום לאונרד ברנשטיין, שביטל הופעותיו עם התזמורת בשל תשישות.

ההודעה על הביטול נמסרה שלשום במסיבת העיתונאים לקראת העונה הבאה של התזמורת, בנוכחות המנהל המוסיקלי זובין מהטה, שבא לארץ לכמה ימים מפירנצה, שם הוא מנצח על "אותלו". מהטה הגיע לארץ כדי לנצח על הקונצרטים במקום ברנשטיין, אך הוא לא יוכל למלא את מקומו של לוין בשל התחייבויות להופיע במינכן באותו זמן.

בפילהרמונית מנסים לגייס מנצח ידוע או מנצחים צעירים למלא את מקומו של לוין, ואם לא יתאפשר הדבר — תשקול התזמורת להחזיר למנויים לקונצרטים אלה את כספם. למנויים שבידם היו כרטיסים לקונצרטים בניצוחו של ברנשטיין הוצעו קונצרטים בניצוחו בשנה הבאה. היום, הקונצרט הראשון של לוין היה אמור להתקיים.

רבבות חוגגים הגיעו למירון

(עי). רבבות של חוגגים כבר נמצאים בהר מירון ומשתתפים בהדלקות ל"ג בעומר. מנכ"ל משרד הדתות, זבולון אורלב, אמר כי אתמול ושלשום הגיעו למקום כ-50 אלף חוגגים, ומצפים שהיום יגיעו לשם עוד 200 אלף איש.

חגיגות ל"ג בעומר נפתחו שלשום בצפת, בתהלוכת ספר תורה מבית משפחת עבו, זו השנה ה-154 ברציפות. מנכ"ל משרד הדתות הודיע על הענקת מילגה מטעם משרד הדתות לחקירת תולדות משפחת עבו, שהולה וממשיכה במסורת.

עם צאת השבת החלה זרימת מכוניות לכיוון מירון, והמשטרה כיוונה את התנועה למגרשי-חניה חלופיים, כדי למנוע סתימת עורקי התחבורה במושב. המשטרה, מכבי אש ומד"א נמצאים בהיערכות מוגברת, בקבר רבי שמעון במירון. המשטרה גם מפעילה בלשים בסמוך מתוך כוונה לבלום את תופעת הכייסות במקום.

פרופ' יצחק קדרון ז"ל

מאת ירח טל
כתב "הארץ" בחיפה

ביום ה' נפטר פרופ' יצחק קדרון, ראש המרכז למחקר במיקרו-אלקטרוניקה של הפקולטה להנדסת חשמל ומבכירי חברי הסגל האקדמי של הטכניון.

פרופ' קדרון נולד ב-1932 בבלגיה ועלה לישראל ב-1945. הוא הצטרף לסגל הטכניון ב-1961 וקיבל תואר פרופסור ב-1975. פרופ' קדרון היה חלוץ בפיתוח התעשייה המדעית-טכנולוגית של ישראל, זכה בפרס ביטחון ישראל ובפרס רוטשילד. בהרצאה ב-1986 על הישגיו הבולטים.

הלווייתו נערכה שלשום בקיבוץ רמת-יוחנן. השאיר אשה ו-3 ילדים.

קתלין קנדי, בתו של רוברט קנדי המנוח, המבקרת בישראל כאורחת הקרן הקיימת לישראל, נטעה עץ ביער קנדי, לזכר אביה. (צילום: יצחק אלהרר, "סקופ 80")

הממשלה תדון היום בשילוב הרכבת במסגרת רשות הנמלים

מאת צורית כהנא
סופרת "הארץ" לענייני תחבורה

לאחר דחיות רבות, יעלה היום שר התחבורה בישיבת הממשלה את הצעתו לשילוב הרכבת עם רשות הנמלים.

שר התחבורה ינמק את הצעתו בצורך הדחוף להקציב משאבים לפיתוח הרכבת לצורך הבראתה, ולהיעזר בניסיון שצברה רשות הנמלים בתחומי הניהול והתיפעול.

אחדים מחברי מועצת הרכבת שוקלים התפטרות מהמועצה אם לא תתקבל היום החלטה חיובית לשילוב הרכבת עם רשות הנמלים, משום שלדעתם לא יהיה עוד טעם להמשך פעילותם.

הנהלת מועצת מובילי המשאות בישראל יצאה בסוף השבוע נגד הכוונות של רשות הנמלים לרכוש את רכבת ישראל, אשר תהווה לדבריה עול כספי כבד.

ערך את העמוד: אריה חשביה

פשרה בגוש אמונים:

מינהלה בת ארבעה חברים תפעל לצד דניאלה וייס

(עי). פשרה הושגה שלשום לפנות בוקר בין שני המחנות בגוש אמונים. על־פי הפשרה תישאר דניאלה וייס מזכירת גוש אמונים, אך לצידה תוקם מינהלה בת 4 חברים. כמו כן תוקם מועצה שבה יהיו בין 200–300 חברים. עיקרי הפשרה הושגו בישיבה של המזכירות המצומצמת, שנמשכה שעות ארוכות והסתיימה ביום ו' לפנות בוקר.

למינהלה בגוש כבר מונו החברים: חנן פורת, שיהיה אחראי על ההסברה והחינוך, אורי אריאל — אחראי על הארגון, בני קצובר — מרכז הוועדה המדינית, והרב משה לוינגר. לשלושה חברים נוספים הוצע להצטרף למינהלה.

הצעת הפשרה תובא לאישור המזכירות המורחבת של גוש אמונים שתתכנס מחר.

בנק לאומי מציע

הלוואה דולרית בריבית נמוכה בלי לחשוש מפיחות

הלוואה דולרית ב-18% ריבית
תוכל לקבל הלוואה דולרית בסך $5,000 או יותר, בריבית שנתית של 18% בלבד.

בלי חשש מפיחות
אם אתה חושש מפיחות, תוכל לשמור על שער דולר קבוע להלוואתך (הקרן והריבית), תמורת עמלה של 0.5% לחודש בלבד.
הלוואה בשער דולר קבוע ניתנת רק לסכומים של $20,000 ומעלה.

ההלוואות נתונות לתקופה של 3 או 6 חודשים. הבנק רשאי להפסיק או לשנות את תנאי התכנית בכל עת. פרטים בכל סניפי בנק לאומי.

בנק לאומי

هكذا من الأصل

طبق الأصل

עיתון סובייטי מגלה:

מכונית-תופת פצעה אזרחים רבים בעיר ליד גבול איראן

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן (מיוחד ל"הארץ"). בעיר הסובייטית אשחאבאד, הסמוכה לגבול איראן, התפוצצה מכונית-תופת וגרמה לפציעתם של אזרחים רבים. הדבר היה ב-23 במארס, בחג הפבונית — שהיתה מוצגת "חולגה" — נורוז, על כך מסר העיתון "זיק סורקבניה".

זו הפעם השניה מאז מארס מדווח עיתון סובייטי בפעילות חבלנית של קנאים מוסלמים בתחומי בריה"מ.

עוד נמסר, כי בחודש אפריל נהרגו באשחאבאד שני אזרחים כאשר ניסו להרכיב בדירתם מוקש. סוכנות-הידיעות הסובייטית הרשמית טאס הודיעה לפני חודש, כי ב-8 במארס הופגזו בטי-לים מעבר לגבול יישובים ברפובליקה של טאג'יקיסטאן, הגובלת עם אפגאניסטאן, ו"בנדיטים" חדרו לתחום טריטוריה סובייטית והרגו שני חיילים סובייטיים. בעקבות תקרית זו ביקר באזור במחצית השניה של חודש אפריל מפקד הק.ג.ב. המופקד על ביטחון הגבולות, גנרל ויקטור צ'אבריקוב.

מחלוקת בנאט"ו בשאלת הדילול של טילים גרעיניים באירופה

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן (מיוחד ל"הארץ"). שרי ההגנה של נאט"ו סיימו שני ימי דיונים בעיר הנורווגית סטאוואנגר, בפרסום הודעה קצרה המסווה חילוקי-דעות עמוקים. הסעיף המרכזי בהודעה קורא לארה"ב לתבוע מבריה"מ שכל הסכם לסילוק טילים לטווח בינוני יכלול גם את הנשק הסובייטי המוצב בהרי אוראל, באסיה.

בפסגת רייקיאוויק הסכימו מנהיגי שתי מעצמות-העל, כי כל צד יוכל להחזיק 100 טילים בטריטוריות שלו מחוץ לאירופה.

בדיונים התגלעו חילוקי-דעות בין המדינות שתמכו בעמדת ארה"ב: ספרד, נורווגיה, דנמרק והולנד, לבין מערב-גרמניה שעמדה בראש המתנגדים מחשש כי הסכם אמריקאי-סובייטי יחשוף את מדינות מערב-אירופה לעצמה הסובייטית בנשק קונוונציונאלי ובנשק כימי.

כדי להסיר את חששות מדינות המערב הציע בין היתר השר ויינברגר, כי מטוסי "אף-111" וצוללות עם נשק גרעיני ישמשו חלופה לטילים בעלי ראש-חץ גרעיני.

סוכנות הידיעות הסובייטית טאס הגיבה אתמול, כי החלטות שרי נאט"ו מהוות "צעד אחורה" בהשגת היעד לשחרור אירופה מנשק גרעיני.

בריה"מ מוכנה לדון בפינוי טילים קצרי-טווח מאירופה

מאת דניאל דגן
סופר "הארץ" באירופה

בון (מיוחד ל"הארץ"). ברית-המועצות הגיבה בחיוב על הצעה של קאנצלר מערב-גרמניה, הלמוט קוהל, לכלול בשיחות על פירוק הנשק הגרעיני באירופה גם את מערכות הטילים לטווחים כאפס ועד 500 ק"מ.

על-פי ההצעות הרוסיות, הזוכות להסכמה נרחבת בוואשינגטון ובבירות אחרות באירופה, יחוסלו כל מערכות הטילים לטווחים בינוניים (מאלף ועד 5000 ק"מ), וכן כל המערכות לטווחים הנחשבים לקצרים (מ-500-1000 ק"מ).

בשיחות שהיו בימים האחרונים בין שרי ההגנה של נאט"ו התברר, כי ארה"ב הצליחה לשכנע את רוב שותפותיה להסכים להצעות הסובייטיות, וכך להעניק לנשיא רייגן סיכוי להשיג הצלחה דרמאטית בתחום פירוק הזימוש. אולם נציגי מערב-גרמניה מוסיפים לטעון, כי אי-אפשר לקבל את ההצעות כמו שהן, מפני שפירושן סיכון הטריטוריה של הרפובליקה הפדראלית וחשיפתה לפיתויים ולסחטנות מצד מוסקווה.

מבחן לתיאוריית "הסלמה בשלבים"

כתגובה על היעוד הסכמה במחנה המערבי הציע עתה הקאנצלר קוהל, שיחוסלו גם מערכות הטילים לטווחים קצרים ביותר. פירוש הדבר, למעשה, שנאט"ו תצטרך לוותר במידה רבה על תיאוריית ההגנה הנוכחית שלה, הבנויה על תשובה של "הסלמה בשלבים" למקרה של התקפה סובייטית. על-ידי הצעותיה, שפירושן פירוק מוחלט של החימוש הגרעיני של נאט"ו באירופה, [illegible] העליונות הסובייטית במערכת-נשק קונוונציונאליות. נאט"ו סבורה שאין היא מסוגלת להגן על הטריטוריה המערב-אירופית ללא שימוש מאסיבי בנשק גרעיני.

האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים
האוניברסיטה העברית בירושלים
מכון וייצמן למדע, רחובות
אוניברסיטת תל-אביב

מזמינים את הציבור לסידרת הרצאות לכבוד

פרופ' ברנהרד ויטקופ
חבר האקדמיה למדעים, וושינגטון

ביום רביעי, כ"א באייר תשמ"ז, 20 במאי 1987, בבית האקדמיה, כיכר אלברט איינשטיין, טלביה, ירושלים
יו"ר פרופ' ר' משולם, האוניברסיטה העברית
16:00 פרופ' א' קציר, מכון וייצמן למדע:
THE ARTIFICIAL GENE OF HOMO SAPIENS

17:00 — פרופ' ה' אטלן, בית הספר לרפואה של האוניברסיטה העברית והדסה:
SELF CREATION OF MEANING

18:00 — הפסקה קפה
18:30 — פרופ' ב' ויטקופ:
MIND OVER MATTER

נדחתה בקשת התביעה לאלץ את בארבי לבוא לבית-הדין

מאת יואב טוקר
סופר "הארץ" בצרפת

(מיוחד ל"הארץ"). נשיא בית-המשפט בליון דחה בערב-שבת את בקשתם של אחדים מפרקליטי התביעה להורות על שימוש משטרתי בכוח כדי לאלץ את קלאוס בארבי לבוא לאולם בית-המשפט ולהיות נוכח בדיונים.

עם זאת, הבהיר נשיא בית-המשפט, אנדרה סרדיני, כי החלטתו מבוססת על "הנסיבות הנכונות להיום": נראה שרמז בכך לאפשרות שנסיבות אחרות עשויות לשכנע אותו להורות על הבאתו בכוח של הנאשם לאולם בית-המשפט.

בארבי — שהכריז באמצע השבוע שעבר כי לא יאמר עוד דבר במשפט משום שהוא רואה עצמו "כבן ערובה חטוף" — שב והבהיר בערב-שבת לפקיד בית-המשפט שבא לתאו בכלא, כי אין בכוונתו לחזור בו מהחלטתו. הפקיד גבה מבארבי בכלא, כנדרש, "הצהרת-כוונות" בעניין החלטתו להיעדר מן הדיונים. הליך זה עתיד להתחדש מדי יום, עד להשלמת הדיונים, קרוב לוודאי בעוד כחודשיים.

הסניגור איים להתפטר

בין 31 הפרקליטים המייצגים במשפט את "התביעה האזרחית" (ארגונים של יוצאי המחתרת, ניצולי השואה) נתגלעו חילוקי-דעות לנוכח התגובה על החלטתו של בארבי שלא להופיע לדיונים: אף שרובם — יחד עם התובע הכללי מטעם משרד המשפטים הצרפתי — סבורים שאין להעלות על הדעת "גרירה משטרתית" של הנאשם לאולם בית-המשפט, גרסו אחרים שראוי לבקש מן השופטים להפעיל את הסעיף בחוק המאפשר הבאתו בכוח לאולם. בטיעונם גרסו הפרקליטים, כי נוסף על "מימד הפומביות" יש בבואו של בארבי מן הדיונים בבחינת פגיעה בכבודו של בית-המשפט. פרקליטו של בארבי, ז'אק ורז'ס, איים להתפטר מן הסניגוריה (ולגרום בכך להפסקת המשפט) אם אכן יפסוק בית המשפט על הבאתו בכוח של הנאשם.

בהעדרו של בארבי המשיך שלשום בית-המשפט בפירוט אחדים מפרקי ה"קריירה" הצבאית של הנאשם במסגרת הוורמאכט והגסטאפו. בין היתר, התפתח פולמוס משפטי באשר למידת האחריות הישירה של בארבי בשימוש יוזמות עצמאיות מול "ביצוע עיוור בלבד" של פקודות מצד הממונים עליו.

המשפט עתיד להתחדש מחר לאחר פגרת סוף השבוע. בימים הקרובים תיתכן השמעת אחרות מן העדויות של יהודים וחקירת הדד-פאים הפסיכיאטורים שעקבו אחר בארבי בכלא במרוצת השנתיים האחרונות.

מתה ריטה הייוורת — "אלילת האהבה"

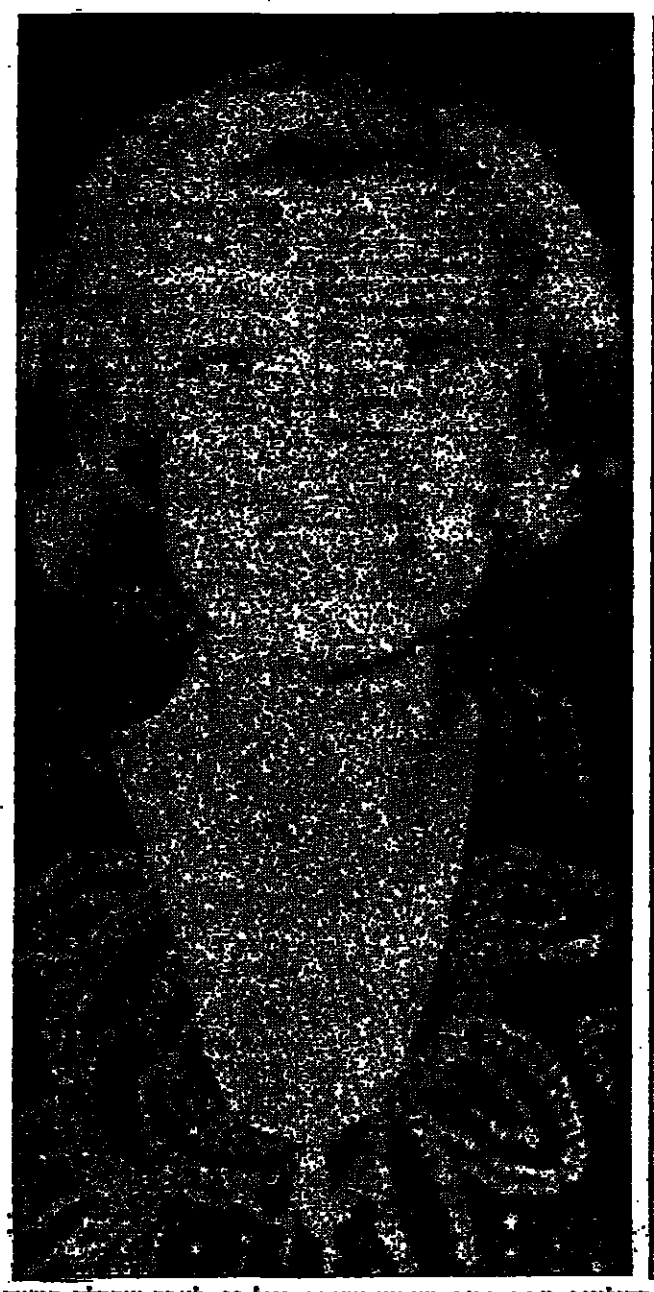

ריטה הייוורת, שכונתה בשנות ה-40 וה-50 "אלילת-האהבה" בהוליווד, מתה בסוף השבוע שעבר בגיל 68, לאחר שסבלה במשך שנים ממחלת אלצהיימר. מימין, כוכבת הקולנוע בשנת 1941. משמאל, תצלום משנת 1978 (תצלומים: איפי)

ניו יורק (איפי). ריטה הייוורת, השחקנית אשר שבתה מיליוני לבבות בסרטיה הזוהרים, האישה שתמונתה קישטה פצצת אטום, מתה בגיל 68.

השחקנית סבלה שנים ממחלת אלצהיימר, הגורמת לאיבוד הדרגתי של תפקודי המוח. היא מתה בליל שישי בבית בתה, הנסיכה יסמין אגא חאן, שמונתה ב-1981 על-ידי בית-המשפט אפוטרופסית לאמה, שלא תפקדה עוד.

לפני שחלתה היתה ריטה הייוורת לאגדה. תמונתה הודבקה על פצצת האטום הראשונה שפוצצה בעת שלום ב-1946, ותצלומה, כשהיא כורעת, עירומה-למחצה על מיטה, היה אחד התצלומים הנפוצים ביותר במגוריהם של חיילי בעלות-הברית במלחמת-העולם השניה.

בקולנוע היא היתה "גילדה" המפתה, ושלומית. מחוץ לקולנוע היא נישאה לאורסון וולס ואחר-כך היתה לנסיך עלי חאן. בסך הכל היתה נשואה חמש פעמים.

"היא היתה יפה, היא היתה שחקנית מעולה וידידה יקרה, היא תחסר לכולנו מאוד", אמר פרנק סינטרה, שכיכב לצידה, והנשיא רייגן כינה אותה "אחת הכוכבות האהובות ביותר שלנו".

ריטה הייוורת נולדה בברוקלין ב-17 באוקטובר 1918 כמרגריטה קאנסינו. אביה אדוארדו היה רקדן מקצועי. הוא החל ללמד את בתו לרקוד כשהיתה בת 3, וכשהיתה בת 6 הופיעה לצידו על הבימה.

בגיל 16 החלה להופיע בסרטים, אך הייה כריטה הייוורת הולד כעבור שנים מספר, כאשר התחתנה על-ידי הרי כהן, מנהל אולפני קולמביה, אשר עיצב אותה על-פי דרכו.

באצבעות של אנשי מפרדיך?

"הרי כהן הפך את שערי השחור לאדמוני, ונתן לי את שם נעוריה האמיתי של אמי", סיפרה אחר-כך לאריה השבית, שהיה בזמנו כתב-נודד ישראלי וביקר בהוליווד, סיפרה הכוכבת הזוהרת כי סבתה נהגה להדליק נרות בערב-שבת. "בזמנו לא ידעתי מה פשר המסורת הזאת, אך ידידים יהודים אמרו לי כי יתכן שהיא קיבלה את המסורת מאבותיה, שהיו יהודים-אנוסים מספרד".

חייה הפרטיים היו לא-פחות סוערים מן התפקידים שגילמה. בגיל 17 נישאה בפעם הראשונה לאד'ואר ג'אדסון. נישואים אלה נסתיימו ב-1943 ובאותה שנה נישאה לוולס, ילד הפלא של הוליווד. מנישואים אלה נולדה בתה, רבקה. ריטה כיכבה בסרט "הלידי משאנגהאי" בבימויו של וולס. נישואים אלה נסתיימו אחרי 5 שנים סוערות. זמן קצר לאחר מכן, בטיול ברחוב צרפת, הוצגה הייוורת בפני עלי חאן. הרומן שניהלה עם הנסיך, שהיה נשוי, זיעזע את הוליווד, אשר החרימה אותה במחווה של מוסריות. אך כאשר התגרש הנסיך ונשא את הייוורת לאשה, שככה הסערה. נישואים אלה עלו על שרטון כעבור שנתיים. עלי חאן מת בתאונה ב-1960.

לאחר נישואיה לעלי חאן שבה הייוורת להוליווד ונישאה ברביעית. ב-1958 נישאה בפעם החמישית, למפיק ג'יימס היל. הנישואים נמשכו 3 שנים. היא כיכבה בתפקיד דרמאטי כבר בסרטו של היל, "שולחנות נפרדים", ב-1958, וזה היה תפקידה החשוב האחרון.

ה"ג'ואיש ז'ורנאל" של לוס אנג'לס עשוי להימכר

מאת בני לנדאו

לוס אנג'לס (מיוחד ל"הארץ"). גורלו של שבועון הקהילה היהודית בלוס אנג'לס, ה"ג'ואיש ז'ורנאל", אמור להיחרץ השבוע בישיבת חבר המנהלים של הפדרציה היהודית.

ערך את העמוד: אריה חשביה

ספינת מחקר סובייטית שטה סמוך לחופי ישראל

מאת אליהו זהבי, סופר "הארץ" בסקנדינביה

קופנהגן (מיוחד ל"הארץ"). רדיו מוסקווה מסר, כי ספינת המחקר הסובייטית "ס' פטרוב" הולה במחקרים גיאולוגיים תת-ימיים באזור שבין קפריסין לסוריה. במחקר משתתפים גם מדענים סוריים.

הידיעה אינה מפרטת מה בדיוק מטרת המחקר התת-ימי, או כמה זמן תשהה "ס' פטרוב" באזור ימי סמוך לחופי ישראל.

בדרך כלל, הודעות מסוג זה מתפרסמות רק כאשר מדובר בשהייה ארוכה באזור.

פקיד בכיר קנדי התפטר לאחר שפקפק בממדי השואה

מאת גלעד רותן, סופר "הארץ" בקנדה

אדמונטון (מיוחד ל"הארץ"). פקיד בכיר העובד בממשלת מחוז אלברטה, קנדה, התפטר בסוף השבוע מתפקידו, לאחר שהביע ספק בממדיה של השואה.

סטיוון סטילס, לשעבר חבר מטעם המפלגה השמרנית מתקדמת בפרלמנט באדמונטון, נאלץ להתנצל לפני 4 שנים בפרלמנט, לאחר שאמר שהוא מתקשה להאמין במספר היהודים שניספו בשואה. לפני ימים מספר מונה להנהלת הגוף הפוסק פיצויים בגין הפקעות קרקע ברחבי המחוז, וחזר בפומבי על ספקותיו. ראש ממשלת מחוז אלברטה, דונלד גטי, הגיב מיד באומרו, שמינויו של סטילס ייבחן מחדש, והפקיד הגיש בתוך שעות מעטות את התפטרותו.

אסיר ציון בבריה"מ נדרש לשאת "טלאי צהוב" על בגדו

(ע). השלטונות הסובייטיים חייבו את אסיר ציון, אלכסיי מגריק, לענוד "טלאי צהוב" על בגדיו, ומכיוון שהתנגד לכך, בגין האסוציאציה לטלאי הצהוב שהנהיגו הנאצים, הוא נכלא פעמיים בצינוק. פרטים אלה מסרה אשתו של מגריק, שחזרה מביקור במחנה בו כלוא בעלה באזור אומסק בסיביר.

בשיחת טלפון למרכז למידע על יהדות בריה"מ, דיווחה נטליה רטנר-מגריק שבעלה, "נראה רע; הידיים שלו מלאות פצעים, ועל החולצה טלאי צהוב". נטליה ראתה את בעלה רק בעד חלון זכוכית כפול, ובפגישה בת שעתיים הם דיברו ביניהם בטלפון.

הטלאי הצהוב ניתן לאסירים "שלא ניתנים לשיקום", לפי הגדרת הנהלת המחנה. אמנם הובטח לאלכסיי מגריק ולאשתו שהטלאי יבוטל, אך גם בפגישה האחרונה, ב-12 במאי, היה עליו הטלאי, ולדבריו הוא גרם תקריות, שבעקבותיהן הוא נשלח פעמיים לצינוק.

אחרי שובה למוסקווה, ביקרה נטליה רטנר-מגריק במשרד הפנים של בריה"מ ודרשה להסיר את הטלאי הצהוב מבגדי בעלה וגם לאפשר לה פגישה אישית בת 3 ימים עם בעלה, כפי שמקובל ולפי הנהלים. הניסיונות האלה עדיין לא נשאו פרי. במשרד הפנים דיברו עם נטליה מגריק בגסות ולא הבטיחו כלום, טענה בשיחה הטלפונית.

שרי הבריאות של מדינות השוק דחו הצעה לבדיקת איידס

מאת אליהו זהבי
סופר "הארץ" בסקנדינביה

קופנהאגן (מיוחד ל"הארץ"). שרי הבריאות של מדינות הקהילה האירופית התכנסו בסוף השבוע בבריסל כדי לדון בהצעה שתחייב אזרחים זרים השוהים תקופות ממושכות בארצות הקהילה למסור בדיקת-דם כדי לבדוק אם אינם נושאים את הנגיף.

הכוונה היתה להטיל חובת בדיקה זו, בראש ובראשונה, על אזרחי מדינות אפריקה. בתום המושב קודמה הודעה, כי השרים דחו את ההצעה. בעיה זו התעוררה בראשונה במערב גרמניה, בה הוצע לקיים בדיקות לגילוי איידס במעבר גבולות. ההצעה לא הגיעה לכלל ביצוע.

המלצה על קונדום באיסלנד

ראש ממשלת איסלנד, ס' הארמנסון, הסכים להצטלם לכרזת פרסומת לקונדום. ברחובות העיר רייקיאוויק הודבקו כרזות בהן נראה ראש הממשלה מחזיק בידו חפיסת קונדומים וממליץ: "לביטחונך — השתמש בקונדום".

"בילד": נקבעה ועידת הפיסגה של מעצמות-העל

בון (ע"ת). העיתון המערב-גרמני "בילד" כתב ביום ו' כי המנהיג הסובייטי מיכאיל גורבאצ'וב ונשיא ארה"ב רונלד רייגן יקיימו פגישת פיסגה בוואשינגטון בסוף חודש ספטמבר, כדי לחתום על הסכם לפירוק הזימוש.

לדברי העיתון, קיבלו האמריקאים הודעה ממוסקווה כי המזכיר הכללי גורבאצ'וב מתכוון להשתתף בדיוני העצרת הכללית בניו יורק בשבוע האחרון של ספטמבר.

העיתון המערב-גרמני כותב כי גורבאצ'וב ישמיע נאום בעצרת האו"ם ובו יפרט הצעות חדשות ומרחיקות לכת לפיקוח על החימוש, כולל קיצוצים בכוחות הקונוונציונאליים. לאחר מכן הוא ייצא לוואשינגטון לביקור בן יומיים.

סחטנים איימו לפזר גז קטלני בשמי קפריסין

לונדון (ע"צ וע"ת). משטרת בריטניה עצרה בלונדון 4 בני-אדם שאיימו לשחרר גז קטלני מעל לקפריסין, אם לא תשלם ממשלת קפריסין כופר נפש של 15 מיליון דולר. כתוצאה משחרור הגז היו עלולים להיפגע — 3 גברים ואשה אחת — להביא למותם של אלפי בני-אדם.

השלושה נעצרו בתחנת משטרה בלונדון, הם נעצרו כתוצאה ממבצע חשאי של הבולשת, שהתנהל מאז סוף מארס, על-פי בקשת ממשלת קפריסין.

סקוטלנד יארד סירב למסור פרטים נוספים על הפרשה.

משרד החקלאות — נציבות המים

הודעה על הפקדת תכניות החדרה

נמסרת בזה הודעה כי תכניות החדרת מים שיפורטו להלן הופקדו לעיון הציבור ביום 12.4.87 במקומות הבאים:

תכניות החדרה לשנת 1987/88

1. מפעל השבת מי דן חולות מצפון לנחל רובין
– במשרד נציבות המים אגף הקצאות ורשוי
– בלשכה המחוזית משרד הפנים, רמלה
– באיגוד ערים גוש דן (ביוב)
– עירית ראשון לציון
– במועצות האזוריות: גן רווה, גן שורק
– במועצות המקומיות: בית חנן, בית עובד

2. השבת מי דן — מי קדוחי מי דן 6,7,8,9
– בלשכה המחוזית משרד הפנים, רמלה
– במשרד נציבות המים, אגף הקצאות ורשוי
– באגוד ערים גוש דן (ביוב)
– עירית ראשון לציון
– במועצות אזוריות: גן רווה, גן שורק
– במועצות מקומיות: בית חנן, בית עובד

3. חולות יבנה
– במשרד נציבות המים, אגף הקצאות ורשוי
– במשרד הפנים מחוז המרכז, רמלה
– בעירית יבנה

4. שרון דרומי
– במשרד נציבות המים, אגף הקצאות ורשוי
– במועצות אזוריות: הדר השרון, השרון הצפוני, חוף השרון
– באיגוד ערים שרון דרומי (מים)
– בעירית כפר סבא

5. שרון צפוני
– במשרד נציבות המים, אגף הקצאות ורשוי
– במועצות אזוריות: הדר השרון, השרון הצפוני, חוף השרון
– במועצות המקומיות: כפר יונה, אבן יהודה, פרדסיה
– בעירית נתניה

6. עמק חפר
– במשרד נציבות המים, אגף הקצאות ורשוי
– במועצות האזוריות: השרון הצפוני, עמק חפר
– במועצה המקומית: בית יצחק
– בעיריות חדרה, נתניה

7. גבול המשולש — יקון תנינים
– במשרד נציבות המים, אגף הקצאות ורשוי
– במועצות האזוריות: השרון התיכון, מנשה, עמק חפר, הדר השרון.
– במועצה מקומית טירה (המשולש)

8. נחלי מנשה
– במשרד נציבות המים, אגף הקצאות ורשוי
– בעירית חיפה
– במועצה האזורית חוף הכרמל
– במועצה המקומית פרדס חנה, כרכור

תכניות החדרה לשנים 1989/90 — 1987/88

1. שפלת לוד
– במשרד נציבות המים, אגף הקצאות ורשוי
– במועצות האזוריות: מודיעין, מפעלות אפק, מטה יהודה, גזר
– במועצה המקומית ראש העין
– בעיריות: רמלה, לוד, פ"ת

2. כפר אוריה
– במשרד נציבות המים, אגף הקצאות ורשוי
– במועצות האזוריות: מודיעין, מפעלות אפק, גזר, מטה יהודה
– במועצה המקומית ראש העין
– בעיריות: רמלה, פ"ת, לוד

3. גת
– במשרד נציבות המים, אגף הקצאות ורשוי
– בעיריות: אשקלון, אשדוד
– במועצות האזוריות: באר טוביה, לכיש, יואב, חוף אשקלון

4. כפר מנחם — אשדוד
– במשרד נציבות המים, אגף הקצאות ורשוי
– בעירית אשדוד
– במועצות האזוריות: באר טוביה, חבל יבנה, גדרות, יואב
– במועצה המקומית גן יבנה

5. חולון — מולדת
– במשרד נציבות המים, אגף הקצאות ורשוי
– בעירית בת-ים, ראשון לציון, חולון
– במועצה אזורית עמק לוד
– במועצות המקומיות: אזור, גמלת יהודה, בית דגן

6. דרום שורק
במשרד נציבות המים, אגף הקצאות ורשוי

7. יבנה בן זכאי
– במשרד נציבות המים, אגף הקצאות ורשוי
– במועצות האזוריות: נחל שורק, גדרות, יואב, ברנר, חבל יבנה, באר טוביה
– במועצה מקומית גדרה

8. ניר עם
– במשרד נציבות המים, אגף הקצאות ורשוי
– במועצות האזוריות: חוף אשקלון, שער הנגב
– במועצה המקומית שדרות

9. מגדל להט
– במשרד נציבות המים אגף הקצאות ורשוי
– במועצה האזורית חוף אשקלון
– בעירית אשקלון

10. גבר-עם
– במשרד נציבות המים, אגף הקצאות ורשוי
– במועצות האזוריות: חוף אשקלון, שער הנגב

11. אגם שיקמה
– במשרד נציבות המים, אגף הקצאות ורשוי
– במועצות האזוריות: חוף אשקלון, שער הנגב

הציבור רשאי לעיין בתכניות הנ"ל במקומות בהן הופקדו וכל מפיק, ספק או צרכן באזור ההחדרה, רשאי להגיש הצעות, טענות או התנגדויות מנומקות בכתב לתכניות אלה תוך 60 יום מיום הפקדתן, לפי הכתובת: נציבות המים רח' קלמן מגן 8 הקריה, ת.ד. 7043, מיקוד 61070.

נציב המים

משרד החקלאות
נציבות המים

הודעה על הצגת רשיונות החדרה

נמסרת בזה הודעה כי רשיונות ההחדרה לשנת 1986/87 המפורטים להלן הוצגו לידיעת הציבור במקומות כלדקמן ביום 12.4.87

1. שפלת לוד
– במשרד נציבות המים, אגף הקצאות ורשוי
– במועצות האזוריות: מודיעין, מפעלות אפק, מטה יהודה, גזר
– במועצה המקומית ראש העין
– בעיריות: רמלה, לוד, פ"ת

2. כפר אוריה
– במשרד נציבות המים, אגף הקצאות ורשוי
– במועצות האזוריות: מודיעין, מפעלות אפק, גזר, מטה יהודה
– במועצה המקומית ראש העין
– בעיריות: רמלה, לוד, פ"ת

3. גת
– במשרד נציבות המים, אגף הקצאות ורשוי
– בעיריות אשקלון, אשדוד
– במועצות האזוריות: באר טוביה, לכיש, יואב, חוף אשקלון

4. כפר מנחם אשדוד
– במשרד נציבות המים, אגף הקצאות ורשוי
– בעירית אשדוד
– במועצות האזוריות: באר טוביה, חבל יבנה, גדרות, יואב
– במועצה המקומית גן יבנה

5. חולון מולדת
– במשרד נציבות המים, אגף הקצאות ורשוי
– בעיריות: בת-ים, ראשל"צ, חולון
– במועצות המקומיות: אזור, גמלת יהודה, בית דגן

6. דרום שורק
– במשרד נציבות המים, אגף הקצאות ורשוי
– בעירית רחובות
– במועצות האזוריות: ברנר, גזר, גן רווה
– במועצות המקומיות: מזכרת בתיה, נס ציונה

7. יבנה בן זכאי
– במשרד נציבות המים, אגף הקצאות ורשוי
– במועצות האזוריות: נחל שורק, גדרות, יואב, ברנר, חבל יבנה, באר טוביה
– המועצה המקומית גדרה

8. ניר-עם
– במשרד נציבות המים, אגף הקצאות ורשוי
– במועצות האזוריות: חוף אשקלון, שער הנגב
– במועצה המקומית שדרות

9. מגדל להט
– במשרד נציבות המים, אגף הקצאות ורשוי
– בעירית אשקלון
– במועצה האזורית חוף אשקלון

10. גבר עם
– במשרד נציבות המים, אגף הקצאות ורשוי
– במועצות האזוריות חוף אשקלון, שער הנגב

11. אגם שיקמה
– במשרד נציבות המים אגף הקצאות ורשוי
– במועצות האזוריות: חוף אשקלון, שער הנגב

12. לפידות
– במשרד נציבות המים, אגף הקצאות ורשוי
– במועצה האזורית חוף אשקלון

כל אדם רשאי לעיין בהעתק רשיון ההחדרה הנ"ל. מי שרואה עצמו נפגע מהחלטת נציב המים בדבר מתן רשיון ההחדרה או מפרט שנקבע ברשיון זה, רשאי לערור על כך לבית הדין לענייני מים בחיפה תוך 60 יום מיום הצגת הרשיון.

נציב המים

יק
תיאטרון הקאמרי מציג:
"ב-1 ביוני יהיו כאלה שיש להם כרטיסים וכאלה שאין להם כרטיסים"
Les Misérables
עלובי החיים
"המחזמר שעושה הסטוריה" (TIME)
CAMERON MACKINTOSH

מכירה מיוחדת
15.5-1.6
שבועיים מכירה
הפצה ראשית: "הדרן-קסטל" אבן גבירול 90 ת"א, טל. 03-223167 (רב קווי).
כרטיסים להשיג: הדרן 248844, 03-248787 קסטל 444725, 03-447676 למחזיקי כרטיסי אשראי: 239258, 03-221792

מומחי בורסה: אי וודאות פוליטית עלולה להביא להמשך שחיקת השערים

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

אווירת חוסר הוודאות במערכת הפוליטית-כלכלית עלולה להביא להמשך שחיקת שערי המניות — מעריכים מומחים לניירות ערך במערכת הבנקאות. לעומת זאת עשויים התבהרות הרגיעה במערכת הפוליטית, במקביל לרמה נמוכה של מחירים — להביא לחידוש פעילות המשקיעים בבורסה, ולמגמה מחודשת של עליות שערים.

סלסלת השערים הנוכחית, המתרחשת בשבועות האחרונים, נובעת לדעת מומחים אלה משלושה גורמים מרכזיים:

● השפעת המשבר הפוליטי הנוכחי.

● תגובה על עליות השערים הגבוהות מתחילת השנה, שהביאו לירידת שערים (שינוי מגמה זו יצר אי-בהירות לגבי ההתפתחויות הצפויות).

● עמדות שונות של הגורמים הפעילים כיום בבורסה ביחס להתנהגות הנכונה במצבים הקיימים.

לדעת מומחים קיים חשש שחוסר היציבות עלול לפגוע במספר נושאים כלכליים, כמו הסכמי השכר העומדים על הפרק, ולהביא לערעור היציבות הכלכלית. יציבות זו תרמה במידה חיובית לסקטור העסקי, והדבר בא לידי ביטוי בתוצאות חיוביות לשנת 86.

"צפוי תיקון חריף"

יעקב וינשטיין, מנכ"ל חברת ההשקעות "אפיקים" שבשליטת קבוצת "כלל", מביע הערכות פסימיות יותר. לדבריו, נמצא שוק המניות כיום בעיצומו של "תיקון טכני" חריף, הבא בעקבות עלייה של יותר מ-70% במדד המניות הרשמיות מתחילת השנה ועד לנקודת השיא. המשבר הפוליטי והאפשרות לפירוק הממשלה הם, למעשה, תירוץ ומאיץ לתחילתו של "התיקון הטכני".

וינשטיין מזכיר שמחירי מניות רבות, ובמיוחד מניות כבדות, נסחרים עדיין במכפיל של מעל 20, שהוא ללא ספק גבוה, ואלמלא מירלותן הגבוהה של קרנות הנאמנות, היו שערי מניות אלו יורדים לרמת מחירים נמוכה הרבה יותר. להערכתו, השוק צפוי להמשיך ולרדת, ויתיצב סביב מדד מניות רשמיות של 135%, לעומת 147 ליום, בטרם תחל עלייה מחודשת בשוק המניות.

שרת הבריאות, שושנה ארבלי אלמוזלינו, ביקרה בסוף השבוע במפעל "מיטרה", במארך למפעלים עתירי ידע ברחובות, המתמחה בייצור ציוד רפואי לטיפול נמרץ ולדיאליזה לשימוש חד פעמי. במפעל, שהוקם לפני עשר שנים, מועסקים כיום 60 עובדים. הנהלת המפעל מתכוונת לפתוח שלוחה בקריית שמונה.
המפעל פיתח ציוד רפואי יחודי, לאחר ניסיון שנצבר בטיפול במלחמה. 60% מתוצרת המפעל מיועדים ליצוא, רובו לארה"ב. בארץ — מהווים משרד הבריאות וקופת חולים את הלקוחות העיקריים. (תצלום: י.פ.פ.א)

ח"כ תיכון: בנק ישראל דואג לשפר רווחיות בנקים בריבית מק"מ גבוהה

בנק ישראל משלם לבנקים ריבית של כ-24% אחוזים בעוד הבנקים משלמים למפקידים 17%

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

חבר ועדת הכספים של הכנסת, דן תיכון, מאשים את בנק ישראל כי הוא דואג באופן מלאכותי להגדלת רווחיותה של מערכת הבנקאות.

ח"כ תיכון גילה שהבנקים נהנים מרווחים גדולים על ידי השקעות סכומים גדולים ביותר במק"מ (מלווה קצר מועד). הבנקים מגייסים כספים מהציבור בריבית של כ-17 אחוז בשנה, אמר תיכון, בעוד שהם מקבלים מבנק ישראל, באמצעות המק"מ ריבית של קרוב ל-24 אחוז לשנה. (התשואה על מק"מ מגיעה כיום לרמה של 1.82–1.91 אחוז לחודש).

יצויין, כי בעבר התנגדו הבנקים להנהגת המק"מ ובבנק ישראל האשימו אז את הבנקים בניסיון לטרפד אפיק השקעה זה. בתקופה האחרונה גבוהים לעתים מחזורי המק"מ מכלל המחזור בבורסה או באגרות חוב.

בשיחה עם "הארץ" אמר ח"כ תיכון, כי נגיד בנק ישראל, פרופ' מיכאל ברונו, הבטיח לו לבדוק את הנושא. מקור בנקאי בכיר אישר את דברי ח"כ תיכון, לפיהם הבנקים משקיעים חלק גדול מהכספים שבידיהם במק"מ.

ועדת הכספים אישרה וולוו חדש לגוראל — גוראל מבקש משומשת

מאת ידה טל
סופר "הארץ" בחיפה

האם תצליח ועדת הכספים של עיריית חיפה לאכוף על ראש העירייה, אריה גוראל, קניית מכונית וולבו חדשה המיועדת להחליף את מכוניתו הישנה — שאלה זו התעוררה לאחר שלשום החליט ראש העירייה לעכב את החלטת ועדת הכספים של העירייה להחליף בעבורו את מכונית הוולבו הישנה, משנת ייצור 1978, במכונית וולבו חדשה.

דובר העירייה, יוסי בר, מסר כי החלטת ועדת הכספים התקבלה בניגוד לדעתו של גוראל, שביקש שתירכש בעבורו מכונית וולבו משנת ייצור 1986 מחברת השכרה, ובכך לחסוך לקופת העירייה יותר מ-20 אלף ש"ח. דעתו זו לא התקבלה על דעת חברי הקואליציה והאופוזיציה בוועדה, שטענו כי נסיון העבר מלמד כי רכישת מכונית חדשה חוסכת בהוצאות רבות, ובחישוב לאורך זמן משתלמת יותר.

יצויין כי המכונית שמחזיק בה כיום ראש עיריית חיפה היא הוותיקה בין מכוניות ראשי הערים בארץ.

גוראל, כאמור, עיכב את ביצוע ההחלטה, והודיע כי יביאה לדיון בשנית. גורמים באופוזיציה העירונית העריכו כי בסופו של דבר יתרצה ראש העירייה ויסכים לרכישת מכונית חדשה, וכי התנגדותו אינה אלא "תרגיל ביחסי-ציבור עם פוזילה לכיוון הבחירות".

קבוצת הראל-המשמר רכשה את רשת מרפאות השיניים "הלה"

הרשת נמכרה עקב קשיי נזילות תמורת 1.5 מיליון שחלקם יוזרמו לחברה ● הרשת מעסיקה 380 עובדים מזה 140 רופאי שיניים

מאת אריה לביא
סופר "הארץ" לענייני כלכלה

קבוצת הביטוח "הראל-המשמר" רכשה את רשת מרפאות "הלה" לבריאות השן — רשת מרפאות השיניים הגדולה בארץ.

שני-שלישים ממניות "הלה" היו בידי חברת "הטקר", בבעלות ד"ר חגי הרייזמן וד"ר רב אלמוג, ובשליש הנותר החזיק עו"ד גד רווה, המתגורר לאחרונה באוסטרליה. הצורך למכור את הרשת נבע מקשיי נזילות, בהן היתה הרשת שרויה בתקופה האחרונה.

"הראל-המשמר" ביצעה את הרכישה על-ידי השקעת 1.5 מיליון דולר — חלקם כתשלום לבעליה הקודמים של "הלה", חלקם לצורך הזרמת כספים לחברה. התמורה תשולם בתשלומים במשך שנתיים.

לרשת הלה, שנוסדה לפני 8 שנים, 11 מרפאות-שיניים בכל הארץ. המחזור הכספי שלה מגיע ל-15 מיליון ש"ח בשנה. הרשת מעסיקה 380 עובדים, מהם 140 רופאי-שיניים.

"הראל-המשמר" תפעיל את הרשת במתכונתה העכשווית, אך תנסה להגדיל את מספר לקוחותיה באמצעות חברת הביטוח "שילוח" שבבעלותה, המתמחה בביטוחים רפואיים, ובכלל זה ביטוח לריפוי שיניים.

בשאילתה דחופה לשר האוצר

קופמן: המשביר המרכזי מנצל אשראי ממשלתי לתחרות בגורמים פרטיים

מאת עדנה אורדור
סופרת "הארץ"
לענייני כלכלה

יו"ר סיעת הליכוד בכנסת, ח"כ חיים קופמן, דורש משר האוצר לבחון מחדש את מדיניות האשראי הממשלתי שניתן למשביר המרכזי לצורך שיווק מוצרים המצויים בפיקוח ממשלתי, לאור נתונים שיש בידי קופמן, לפיהם מנוצל האשראי על-ידי המשביר לחיסול גורמים פרטיים.

בשאילתה דחופה לשר האוצר, קובע קופמן כי הממשלה נותנת למשביר המרכזי לצרכי שיווק מספוא וכוספא, אשראי של שוטף ועוד עד 225 יום. המשביר, המהווה מונופול בשיווק מוצרים אלה, נותן לחקלאי לצרכי הרכישה אשראי שוטף ועוד 60 יום. לעומת זאת, קובע קופמן, במכירות חומרי הדברה נותן המשביר אשראי של שוטף פלוס 105 יום, בה בשעה שמפעל מכתשים, שהוא הספק העיקרי של חומרי הדברה של המשביר, נותן לו אשראי לתקופה של שוטף פלוס 30 יום. לדבריו, הדבר נכון גם בעסקת של חומרי בניין.

שני מקרים אלה, קובע ח"כ קופמן, מלמדים כיצד מנוצל כסף ממשלתי המיועד למתן אשראי לחקלאים, לשימוש לחיסול התחרות במספר ענפים, ולהגדלת תזרים מזומנים של גופים שיש להם זיקה להסתדרות העובדים. האשראי הממשלתי לתקופה של יותר משבעה חודשים מאפשר להם להוציא גורמים פרטיים מהשוק, באמצעות מתן תנאי אשראי נוחים לרוכשים אצלם.

יש לראות, לדבריו, פעילות זו של המשביר בחומרה רבה, לאור העובדה שארגוני הקניות, שהם מבעלי המשביר המרכזי, ממשיכים לקבוע מדיניות של ניצול אשראי ממשלתי, בו בזמן שהממשלה נקראת לחלץ את המושבים ממצוקה, אליה הגיעו כתוצאה ממדיניות אשראי שניהלו ארגוני הקניות.

בתגובה מסר דובר המשביר המרכזי, פיני גולדמן, כי החקלאים מקבלים את מלוא האשראי למספוא והדבר נעשה בפיקוח מלא של משרד התעשיה והמסחר. אשראי זה כולל גם זמן הובלת גרעינים ומלאי חירום המוחזק על ידי היבואנים. לדבריו, אין המשביר נהנה מאף יום אשראי מעבר למה שהוא נותן. את המספוא שמשווק המשביר מיבאת חברה משותפת ליבוא מספוא, בה שותפים גם צרכני המספוא. גורמים פרטיים והם חברות ידיב אספקה, בבעלות בניו של יגאל הורוביץ, מיבאים מקצת מכמות המספוא.

הנושא של האשראי הממשלתי למשביר המרכזי ייבחן מחדש במסגרת הדיונים הצפויים בוועדת הכספים בנושא הסיוע למושבים.

טייסי אל על ידונו עם הברפלד בהצעות לקליטת טייסים חדשים

747 טס לרומא עם 80 נוסעים — כי לא נמצאו טייסים למטוס קטן יותר

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

הצעות חדשות לקליטת טייסים חדשים בחברת התעופה "אל על" יידונו היום בפגישה בין יו"ר האגף לאיגוד מקצועי בהסתדרות, חיים הברפלד לנציגי ועד הטייסים ואיגודם.

בסוף השבוע שעבר נאלצה הנהלת החברה להוציא מטוס בואינג 747 לרומא עם כ-80 נוסעים בלבד, לאחר שלא נמצאו טייסים לבצע את הטיסה במטוסים קטנים יותר.

הנהלת החברה הודיעה בהסכמם של 14 טייסים — עשרה קברניטים וארבעה קצינים ראשונים — ממטוסים קטנים למטוסי ג'מבו, דבר המקשה על תיכנון לוח הטיסות הסדירות. הנהלת החברה נאלצה לחכור בשבוע שעבר מטוס על צוות הטייסים שלו מחברת התעופה "בראתנס אוויה" מהולנד, לביצוע טיסה סדירה-מספר 337 לאמסטרדאם, בשל מחסור בטייסים. מנכ"ל החברה רפאל הר לב הגיע בשבוע שעבר בביצוע כינוסים נפרדים לעובדי הקרקע של החברה ולדיילים, בהם הוא מציג את עמדות ההנהלה כנגד טייסי החברה.

דובר חברת התעופה אמר אמש, כי הנקודות שהועלו על ידי סופר "הארץ" אינן ראויות להתייחסות מכובדת וסירב להגיב עליהן.

ועדה ממשלתית ממליצה: בניה להשכרה תוכר כמפעל מאושר

הכנסות ממכירת הדירות ומשכירות יחוייבו במס החל על מפעל מאושר

מאת צבי זרחיה
סופר "הארץ"
לענייני כלכלה

ועדה ממשלתית לעידוד בניה להשכרה ממליצה, כי פרוייקט בניה למגורים להשכרה יוכר כמפעל מאושר והכנסותיו ממכירת הדירות ומדמי השכירות, יחוייבו במס שחל על מפעל מאושר. שיעורי המס הינם 25 אחוזים לגבי חברה של משקיעים מקומיים ובין 10 ל-20 אחוזים לגבי חברות משקיעי חוץ.

הוועדה הוקמה בחודש אפריל 86', על ידי שר האוצר דאז יצחק מודעי. הגישה את מסקנותיה בסוף השבוע, לשר האוצר משה נסים.

הוועדה ממליצה, כי בעל פרוייקט יהיה רשאי למכור מחצית משטח הבניינים ויהיה חייב להשכיר למגורים את המחצית השנייה, לתקופה של 10 שנים לפחות. על המרכיב האינפלציוני של הקרקע יוטל מס בשיעור של 10 אחוזים בלבד. על הדירות המושכרות יוטל פחת ריאלי בשיעור של 10 אחוזים לשנה.

מינהל מקרקעי ישראל יעמיד לרשות הפרוייקט קרקעות באותם תנאים ואותם מחירים כפי שהם על פי הפרוגרמה של משרד הבינוי והשיכון.

לדעת הוועדה, יש ליצור תנאים שיאפשרו הקמת פרוייקטים לבניה למגורים להשכרה על בסיס כלכלי וכן לעודד קבלני בניין ובעלי קרקעות ומימון בהקמת פרוייקטים לבניה להשכרה, כמסלול השקעות נוסף בישראל.

פרוייקט הבניה להשכרה שיבוצע על ידי משקיעים שרכשו קרקע למטרה זו, יהיה זכאי למימון [illegible] להשכרה.

הממונה על התקציבים באוצר, אהרון פוגל, קיבל אומנם את מרבית המלצות הוועדה אולם הסתייג מחלקן ואמר כי המשאבים התקציביים שידרשו להקמת כמות משמעותית של דירות להשכרה אינם במסגרת יכולתו של תקציב המדינה.

קצב הוציא תקנות להגבלת פעילות עסקית של המושבים

מאת עדנה אורדור
סופרת "הארץ" לענייני כלכלה

פעילותם העסקית והפיננסית של המושבים וארגוני הקניות תוגבל לאלתר. שר העבודה והרווחה, משה קצב, התקין תקנות חדשות לניהול אגודות שיתופיות, המסדירות את האחריות המשפטית והארגונית של המושבים וארגוני הקניות ומצמצמות את פעילותם הפיננסית של ארגוני הקניות. צעד זה של השר נעשה לאחר המשבר הכלכלי שפקד את המגזר המושבי, שבעקבותיו נאלצה הממשלה לסייע למגזר זה בסכום של 1.25 מיליארד שקלים, במטרה למנוע המשך הסתבכות של מושבים בעתיד.

בתקנות נקבע, כי ועד מושב יכהן תקופה של שנתיים ולא שנה אחת כבנוהג היום, וזאת על מנת לאפשר יציבות בניהול עסקי העבודה ותכנון לטווח סביר. מוטלת חובה על האגודה במושב לחלק את הוצאותיה לשירותי אספקה, שיווק ואשראי בין כל החברים. תקנה זו באה למנוע יצירת גרעונות תפעוליים באגודה ולחלוקתם בצורה צודקת. עוד נקבע כי המושב יקבע באסיפה כללית את גובה האשראי והערבויות שיקבל על עצמו לניהול עסקי.

לא יוקמו עוד מפעלים אזוריים על ידי ארגוני הקניות. דין מפעל אזורי כדין מושב לכל דבר לרבות העמקת אשראי. תבוטל השיטה הריכוזית של ניהול מפעלים אזוריים. מפעלים אזוריים בעתיד ינוהלו במפעל עסקי עצמאי. ארגוני הקניות יפעלו כארגון קניה בלבד לרכישת תשומות לאגודות ולמפעלים אזוריים. האשראי לקניות אלו יינתן בגבולות האשראי שנקבע באסיפה הכללית של הארגון.

היצוא החקלאי בהיטס גדל ב-20%

מאת זוהר בלומנקרנץ

גידול של כ-20 אחוז נרשם בכמות מטען היצוא החקלאי שהוטסה חברת ק.א.ל בעונת יצוא החורף, שהסתיימה בסוף השבוע. החברה ביצעה בסוף השבוע טיסה אחרונה במטוס 747 שנחכר על ידה מ"אל על". בסך הכל הטיסה החברה בעונת החורף, שהסתיימה, כ-20 אלף טון יצוא חקלאי לעומת 15 אלף טון יבוא, המהווים גידול של כ-10 אחוז לעומת אשתקד.

בסיום הטיסה האחרונה בסוף השבוע הוחזר המטוס למוביל הלאומי בתום תקופת ההחכרה לעונת החורף, לצורך הסבתו חזרה למטוס נוסעים.

סוכני תיירות: אי סדרים במעבר תיירים בגשר אלנבי

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תיירות

סוכני התיירות התלוננו על התרופפות סידורי התיירות במעבר גשר אלנבי בירדן, מאז הפסיק משרד התיירות את העסקת נציגו במקום.

התלונות הועלו על ידי מזכיר איגוד סוכני תיירות נכנסת לישראל, אברהם ריים, בפגישה עם סגן מתאם פעולות צה"ל בשטחים, תא"ל פרדי זך, בשבוע שעבר. לדברי נציג מגזר סוכני התיירות הנכנסת, חלה החמרה בהתייחסותם של הגורמים המקומיים בגשר אלנבי לקבוצות מאורגנות של תיירים מחו"ל העוברים לישראל. הקבוצות נאלצות להמתין זמן רב מעל למקובל בעבר. כן מקפידים יותר בבדיקות הבטחוניות, מבלי לתת הסבר מניח את הדעת לתיירים מחו"ל. התנהגות נציגי החוק בגשר אלנבי, עשויה לפגוע לטענת סוכני התיירות בתנועה ארצה.

עוד התלוננו סוכני התיירות על אי סדרים ותקלות בהעברת מידע. כך לדוגמא לא ידעו הגורמים האחראים במקום על עידכון תשלומי אגרות שהוזלו.

ממשרד התיירות נמסר בתגובה, כי למשרד בוטלו שלושה תקני כוח אדם. נציגו במקום, יעקב לוי, פרש לגימלאות והמשיך למלא את תפקידו אחר כך בהתנדבות. כעת אושר למשרד התיירות תקן, והמשרד מחפש אדם מתאים לתפקיד.

ארקיע מבקשת להפעיל בחורף טיסות שכר מאילת ללוקסור

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ" לענייני תעופה

חברת התעופה "ארקיע" חידשה את פנייתה לביצוע טיסות-שכר ישירות מאילת ללוקסור שבמצרים בין החודשים אוקטובר ואפריל. בסוף השבוע העבירה החברה את המסמכים בנושא זה למצרים.

למרות שבין דצמבר 86' ואפריל 87' היה ל"ארקיע" רשיון לביצוע טיסות-שכר ללוקסור, החברה לא הפעילה באותה תקופה טיסות-שכר בשל חילוקי-דעות עם שלטונות מצרים ביחס לנושא האבטחה. משרד החוץ של ישראל הבטיח לפעול לפתרון הבעיות.

ערך את העמוד: אורי גרנדר

באת. הרווחת!
גסטטנר 87

תערוכת היוקרה למיכון משרדי
חיפה
מלון "דן-כרמל"
שדרות הנשיא 87, בימים ג'-ד', 19-20 במאי 1987, בין השעות 10.00 ל-20.00

הזמנה והזדמנות
למנהלי עסקים, עו"ד, רו"ח, מהנדסים, ארכיטקטים, גרפיקאים, פרסומאים, מזכירות בכירות, מנהלות משרד, אנשי מוסדות-חינוך, מפעלים, קיבוצים ואנשי מקצועות הדפוס.

אל תשאר מאחור - קח עכשיו את המילה האחרונה בטכנולוגיה של המיכון המשרדי. היום - זה משתלם לך יותר. אתה מכבד אותנו בביקורך - אנחנו מכבדים אותך בכיבוד קל... ובתנאי רכישה מיוחדים השמורים למבקרי התערוכה בלבד.

בגסטטנר אתה מקבל יותר - כל הציוד להפקת העותקים, מבחר מכונות חדישות לצילום מסמכים, שיכפול, דפוס, מגוון ציוד לטיפול בנייר ובמסמכים, מכונות גריסה, איסוף, חיתוך, קיפול, כריכה, מטולים להקרנה ועוד. וכמובן - השרות הוא חלק בלתי נפרד מהמכונה.

מבצע מיוחד למחליטים מייד.
מחירים טובים ותנאים מיוחדים - בתערוכה בלבד!

שי חינם לכל מבקר.

גסטטנר - נאמן למקור (כבר 105 שנה)

מפעלי תחנות בע"מ
רח' המסגר 38, תל-אביב
מכרז 6/87

א. בדבר חניון אגד בגבעת שאול - ירושלים
מוזמנות בזאת הצעות קבלנים (רשומים כחוק לעבודות בנושא המכרז — חוק רישום קבלנים תשכ"ט 1969) לעבודות הר"מ:
1. עבודות שלד תמוך ומשטחי בטון.
2. [illegible]
3. [illegible]
4. [illegible]

ב. על המציע לצרף בעת הגשת הצעתו:
1. תעודת רישום קבלנים כחוק.
2. אישור עוסק מורשה למע"מ.
3. אישור כי הינו מנהל ספרים כחוק.
4. רשימת הציוד לרשותו, תאריך רכישתו, הנסיון שנצבר בישום עבודות כבהצעתו, כולל רשימת עבודות אשר ביצע ומועדי ביצוען.
5. אשור רואה חשבון או עו"ד שהמציע הינו מוסמך לחתום בשם התאגיד אותו הוא מייצג.

ג. מסמכי המכרז יימסרו למעוניינים במשרדי החברה ת"א רח' המסגר 38, בימים א'-ה' בין השעות 10.00-12.00 ו-13.00-15.00, תמורת 150 ש"ח במזומן, כולל מע"מ, אשר לא יוחזרו.

ד. ההצעות יוגשו בשתי מעטפות סגורות. במעטפה אחת יוכנסו התכניות בלבד ובמעטפה השניה כל שאר החומר הנדרש. על המעטפה יירשם: מכרז מס' 6/87. המעטפות חייבות להגיע למשרדי החברה בתל-אביב, לא יאוחר מתאריך 24/5/87 בשעה 12.00 בצהרים. המגיש ידאג לקבלת "אישור מסירה" בעת הגשת ההצעה.

ה. על הקבלן לצרף להצעתו ערבות בנקאית או מזומנים בסך 5% מערך הצעתו לתקופה של שלושה חדשים מתאריך הגשת ההצעה (המחאות לא תתקבלנה).

ו. המדד הקובע יהיה מדד הבניה 6/87 כפי שפורסם ע"י הלשכה לסטטיסטיקה.

ז. משך ביצוע העבודה 45 יום.

ח. כל ההצעות יוגשו בהתאם מלא למתואר במסמכי המכרז. כל שינוי ו/או מחיקה במסמכי המכרז וכן אי מילוי כל המחירים בסעיפי כתב הכמויות, בהתאם למתואר במסמכי המכרז יפסלו את ההצעה, מלבד באותם מקרים בהם הותר הדבר במפורש.

ט. ניתן להגיש את ההצעה על כל העבודה או על פרקים מסוימים בה ובלבד שיצויין במכתב לוואי כי ההצעה מוגשת על חלק מהעבודה.

י. המזמין רשאי לבטל סעיפים בחלקם או בשלמותם ללא תביעות כל שהן מצד הקבלן.

יא. המזמין רשאי לפצל את העבודה למספר קבלנים לפי שיקוליו ללא תביעות כל שהן מצד המציעים.

יב. אין מפעלי תחנות בע"מ מתחייבת לקבל ההצעה הזולה ביותר או איזו הצעה שהיא.

יהודה טל, מנכ"ל מפעלי תחנות

החידון הארצי תשמ"ז
מפעל חייו של דוד בן גוריון ופתוח הנגב
בשיתוף הטלויזיה החינוכית
יתקיים ביום ב', י"ט אייר תשמ"ז (18.5.87) בשעה 11.00 בתיאטרון ירושלים
צפו בשידור החידון בטלויזיה החינוכית
ביום ד', כ"ח אייר תשמ"ז 27.5.87
(יום איחוד ירושלים) בשעה 16.00
שידור חוזר לבתי ספר ב-29.5.87 בשעה 11.45

מכון לקידום יחסי עבודה
השתלמות בנושא:
דיני עבודה וחוק הביטוח הלאומי
פתיחה: 26 במאי '87, ת"א
10 פגישות, בשעות: 17.00–20.00
מיועד: למנהלי מפעלים, לאנשי כח אדם ולנציגי עובדים
פרטים והרשמה: בטל' 331528, 338195, 03-338201
המכון לפריון העבודה והייצור

מבצע אבוקדו ברשתות:
קו-אופ והיפר קו-אופ, שופרסל והיפרכל,
רשת היפרשוק תנובה
ובחנויות נוספות שיצטרפו למבצע
* מחיר מירבי לצרכן
קח פרי והדוה, לי בריא!
מועצת הפירות (ייצור ושיווק)
יש לך 1.99* ש"ח?
יש לך ק"ג אבוקדו

صكرا من الاصل

ספורט

בעריכת יחיאל ארזי

המסר האמיתי של מיהיץ'

מן היציע

מאת יהושע שגיא

הביקורות הנלהבות שהרעיפה התקשורת על נבחרת הכדורגל הלאומית אחרי ניצחונה ה־מרשים על סגנית אלופת אנג־ליה ליוורפול בשבוע שעבר, צריכות כמובן לגרום קורת רוח לכל מי שקרוב לנבחרת, אבל הן אינן העיקר.

העיקר הוא שהקהל סוף סוף נהנה מתצוגת כדורגל אמיתית. העיקר הוא שאנשים חזרו מהאיצטדיון ברמת גן בהרגשה שהיו שותפים לחוויה גדולה וקיבלו תמורה בעד הכרטיס. העיקר הוא שסוף סוף הקהל שב ואהב את נבחרתו. ואת כדורגלניה.

מי ששם לב הבחין בוודאי בכך שהמאמן היוגוסלבי מי־לייקו מיהיץ' אינו יוצא מכליו, שומר על פרופיל מציאותי, ומ־דבר בעיקר על הצורך להחזיר את הקהל למגרשים. להשיב לנבחרת את כבודה ואת הצופים למשחקיה. מיהיץ', שבא אלינו מאירופה, יודע שאין כדורגל בלי צופים, שאין מוטיווציה לשחקנים מול יציעים חשופים ואין סיכוי שהקהל יהנה מחוויה כאשר אין אווירה של איצטדיון דחוס ברבבות אוהדים נלהבים ורעשנים. צילומי הטלוויזיה את־מול מהגמר האנגלי בוומבלי הו־כיחו שוב עד כמה הקהל הדחוס והאווירה המיוחדת הם חלק בלתי מבוטל מן החוויה.

הפרינציפ של חוויית כדורגל כרוכה על עקרונות קבועים. שהמרכיב העיקרי בהם הוא איכות של שחקנים וכמות של אוהדים. הוצא אחד משני מר־כיבים אלה והרסת את המשחק. בישראל הכדורגל בר מינן מכיוון ששני המרכיבים גם יחד חסרים למשחק.

מאחר שמילינקו מיהיץ' לא הובא לכאן כדי לספר את הליגה, וגם אין בכוחו או מתפקידו לעשות זאת, הוא מנסה להצמיח את הנוסס בשיטה אחרת: להחזיר את ההמונים למגרשים בתקווה שצופים רבים יעוררו את שחקני הנבחרת להפיק מעצמם את המאכסימום.

עד כה הצלחת הביניים של מיהיץ' מרשימה מעל ומעבר. בתקופה קצרה הצליח להחזיר לצוות הלאומי את המוטיווציה בשיטה פשוטה: הוא הוציא מן הצוות כמה שחקנים שבעים ומ־דושנים והביא במקומם כמה שחקנים רעבים. מאז ומתמיד היה המתכון להצלחה בספורט רעב. מיהיץ' שילב כמה ותיקים ומנוסים עם כמה צעירים רעבים, והמרשם הזה עבר מצוין מול רו־מניה וגם מול ליוורפול.

אבל מסתבר שדייך לא השד־פיע על כמה אנשי טעם מקצו־עיים. אלה שופכים את דמה של הנבחרת אם היא מפסידה, וכ־אשר היא מנצחת הם מבטלים את היריב. כך יש להם תמיד סיבה טובה להיות בלתי מרוצים, ולעולם לא יגידו מלה טובה על הנבחרת, על האירוע, שלא לדבר על האירגון.

אם מילינקו מיהיץ' יצליח במשימה העיקרית שנטל על עצמו, להחזיר את הצופים למגרשים, אולי גם יצליח בסופו של דבר להפיק מאחת הליגות הגרועות ביותר שהיו בתולדות ישראל נבחרת ראויה לשמה.

איש לא יתכחש לכך שהמשימה המוטלת על מילינקו מיהיץ' קשה ביותר.

בראזיל יצאה לסיורה באירופה בהרכב חסר

ריו (אי־פי). נבחרת בראזילית חסרה המריאה מכאן בסוף השבוע לסיור מישחקים באירופה ובישראל, אחרי שכמה מועדונים סירבו לשח־רר את כוכביהם בטענה כי אינם יכולים לוותר עליהם בתחרויות על אליפות המדינה.

"נבחרת סבישה יוצאת לאירופה", כתב העיתון "פוליה" מסן־פאולו, אחרי שמועדוני פלאמנגו וסן־פאולו מנעו ברגע האחרון משחקניהם לצאת לסיור. פלאמנגו סירבה לשחרר את השוער זה קרלוס, שחקן ההגנה לאורינייו והקשר בבטו, בעוד שסן־פאולו השאירה בבית את שני חלוציה המצטיינים קארקה ומילר. זה האחרון התאמן עם הנבחרת בשבוע שקדם לנסיעה ועושים מאמצים להכניסו היום אחרי מישחק ליגה חשוב.

בין המחליפים שצורפו במקומם גם ראי, אחיו הצעיר של סוקראטס.

קפטן פורטו גומש לא ישחק בגמר האלופות

פורטו (שרות "ספורט הארץ"). הקפטן של קבוצת פורטו, פרנאנדו גומש, לא יטול חלק במישחק גמר גביע אירופה לאלופות נגד באיירן מינכן שיהיה בשבוע הבא בוינה. גומש נפצע באימון ויעדר חודשיים.

זוהי מהלומה שניה בתוך כמה ימים לאלופת פורטוגל אחרי שמ־דה שבר את רגלו במישחק ליגה בראשית השבוע.

הניחוש הנכון בטוטו

.1	מ. יבנה — מ. יפו	1
.2	ה. לוד — ה. ב"ש	x
.3	בי. ת"א — הפ. ת"א	x
.4	שמשון — מכבי ת"א	1
.5	ב. ים — מ. נתניה	1
.6	מ. חיפה — ה. פ"ת	1
.7	בני־יהודה — מ. פ"ת	x
.8	נהריה — ה. טבריה	2
.9	שעריים — הפ. עכו	x
.10	צ. חולון — ה. חיפה	1
.11	ה. חדרה — ה. ים	2
.12	ה. ר"ג — ה. עמידר	1
.13	בית־שאן — הכוח ר"ג	2
.14	דימונה — מרמורק	2

אבי כהן לריינג'רס

אתמול נחתם חוזה העברתו לסקוטלנד שנעשה בברכת המנהל המקצועי החדש גיורא שפיגל

כדורגל

מאת אילן פיש
סופר "ספורט הארץ"

אבי כהן אורז מזוודות וחוזר אל הכדורגל הבריטי: אמש במלון דיפ־לומט בתל־אביב נחתם הסכם בין מכבי תל־אביב לאלופת סקוטלנד, גלאזגו ריינג'רס, על העברתו של כהן לקבוצה הסקוטית למשך שנ־תיים. במכבי תל־אביב מסרבים למסור באיזה סכום מדובר. ההסכם נחתם בחדרו של מנהל הקבוצה הסקוטית גרהאם סונס. את מכבי תל־אביב ייצגו בעת החתימה יו"ר האגודה אלדד בוקשפן ויו"ר מח־לקת הכדורגל גדעון בריקמן.

בתחילת העשור הנוכחי שיחק אבי כהן בקבוצת הפאר האנגלית ליוורפול במשך שנתיים וחצי. לפני שהחלה העונה הנוכחית ביקש קפטן הנבחרת לשחק בריינג'רס, שכבר אז ביקשה לזכות בשירותיו, אולם מכבי תל־אביב סירב להיענות לבקשה. אבי כהן החרים משחק ובשל כך הודח מתפקיד הקפטן.

עתה באה התחנתו של כהן ב־ריינג'רס כהפתעה. שכן ביום שני שעבר התמודדה ריינג'רס עם נב־חרת העתודה ולא נרמז דבר על הכוונה לצרף שחקן ישראלי כלשהו לקבוצה.

גיורא שפיגל, המנהל המקצועי של מכבי תל־אביב בעונה הבאה, הגיב על צאתו של כהן לגלאזגו: "אני חושב שזו אבידה גדולה לקבוצה. אבי כהן שירת את האגודה באמונות רבה. למרות שיחסר מאד לקבוצה, האגודה הלכה לקראתו. אי אפשר להפריע לשחקן בן 31 לשחק בחו"ל".

הצטרפותו של כהן לאלופה הסקוטית מגדילה את ייצוג השח־קנים הישראלים המשחקים בחו"ל לשלושה: רוני רוזנטל (פ.ק. בריז'), אלי אוחנה (ראסינג מאלין) וכעת אבי כהן.

אבי כהן (משמאל) אתמול במשחק ההפסד של מכבי תל אביב לשמשון (1–0). האמנם זה אחד ממשחקיו האחרונים במעורנו התל אביבי? (צילום: עודי קרן)

מלמיליאן לא נוסע לשוייץ

בגלל פציעתו אתמול במשחק הליגה נגד נתניה

כדורגל

מאת אילן פיש
סופר "ספורט הארץ"

אורי מלמיליאן, משחקני המפתח של נבחרת ישראל בכדורגל, יחמיץ את המישחק הבינ"לאומי מחרתיים נגד שוייץ בעיר אראו. מלמיליאן, שנפגע אתמול ברגלו במישחק קבוצתו בית"ר ירושלים נגד מכבי נתניה החולף, ובתום המישחק התברר שפגיעתו קשה. המאמן הלאומי מילינקו מיהיץ' החליט לזמן את אהוד אשש, כדי שימלא את מקומו של מלמיליאן.

הנבחרת תמריא הבוקר לציריך, יחד עם שחקני נבחרת העתודה, שתשחק מחרתיים בעיר צוג מול הנבחרת המקבילה של שוייץ.

למעט השינוי הבולט, שיצור חלל במרכז השדה, נותרה רשימת שני הסגלים בעינה. הנבחרת הלאו־מית: אבי רן, בוני גינצבורג, ניר קלינגר, מנשה שמעונוב, אבי כהן (י"ם), אבי כהן (ת"א), ליאור רוזנטל, אפרים דוידי, משה סיני, אהוד אשש, דניאל ברייליבסקי, אבינעם עוב־דיה, שלום תקווה, אלי אוחנה, אלי דריקס. רוני רוזנטל המשחק בקבו־צה הבלגית פ.ק. בריז' יצטרף לנבחרת בשוייץ. לרוזנטל תהיה זו הופעת בכורה ב"עידן מיהיץ'".

נבחרת העתודה: יעקב בלדב, שמואל גילדרי, רן רבינוביץ', מאיר קרוש, יעקב הילל, אופיר שמואלי, יהודה עמר, אלון חזן, אלון נתן, דני גואטה, עופר מורחי, משה אייזנברג, רונן שפירא, רוני לוי ודוד גורדנה. את העתודה יאמן שלמה שרף, שיהיל כבר שני מישחקים — נגד האולימפית של מערב־גרמניה וג־לאזגו ריינג'רס.

שפיגלר עשוי להתמנות היום

לתפקיד מאמן בית"ר ירושלים בעונה הבאה

מאת רוני דיאמן
סופר "ספורט הארץ" בירושלים

מרדכי שפיגלר עשוי להתמנות היום באופן רשמי כמאמנה של בית"ר ירושלים במקומו של דרור קשטן.

שפיגלר אמור היה להיפגש אמש בשעה מאוחרת עם היו"ר החדש של בית"ר ירושלים בני נחמיה בביתו של האחרון במבשרת ירושלים. בפגישה זו אמור היה שפיגלר להשיב סופית אם הוא מקבל על עצמו את התפקיד, לאחר שבאמצע השבוע סוכמו עקרונית כל תנאי עבודתו בקבוצה. אם הוא אכן ייענה להצעה.

שעות מספר לפני הפגישה המכ־רעת העריכו חברי ריבלין ובני נח־מיה, כי שפיגלר יקבל על עצמו את התפקיד, אולם הם סירבו להתחייב על כך באופן רשמי.

הבוקר היה אפור

מאת אפרים יונתי

בני יהודה — מכבי פתח תקווה 1–1 (0–0)

השער לבני יהודה: דוד גורדנה (47). השער לפתח תקווה: אלישע הלוי (63).

* המצטיין: אלישע הלוי.

● בני יהודה: אסייג, סלמן, אריב, סגל, עלו, מליחי, דיין, בן טובים (שירזי), אייל חיים (ר. לוי), גורדנה, אייזנברג. המאמן: יצחק שנאור.

● מכבי פתח תקווה: פביאן, מ. כהן (אוזבל), פרסלני, דניאל, אילן זאן, נדל, בב־לייבטר, לוי, מבגם, רפי כהן, מוסלי (רבינזון). המאמן: ליאון קונסטנטינובסקי.

שפט חיים ליפקוביץ, 800 צו־פים, שכונת התקווה.

במישחק בוקר אפור למדי תוך תצוגת כדורגל לא משכנעת במיוחד מצד המקומיים נפרדו מכבי פתח תקווה ובני יהודה בתיקו 1–1.

בני יהודה הפגינו מישחק מסורבל וחסר דיוק. הפתיע בחולשתו הקשר מישל דיין, חבריו לקישור, מליחי ואייל חיים הסתפקו בהרחקת כדורים מרחבת שערם. בהתקפה בלט גורדנה ואילו אייזנברג הפגין פריצות מהירות אולם מישחקו היה מפוזר וחסר דיוק.

מכבי פתח תקווה לא נפלו מיריביהם ובדקות רבות, במיוחד במ־חצית השניה, היו טובים יותר. הגנתם שמרה על יציבות והפעילה בהצלחה רבה את מלכודת הנבדל. שחקני הקישור החזיקו היטב ברסן המשחק ושלחו את החלוצים כהן ומוסלי לגיחות מסוכנות לעבר שער היריבים.

במחצית הראשונה התמקד יתרון קל של בני יהודה אולם כל התקפו־תיהם התנפצו בתרגיל הנבדל המ־תוחכם של הגנת פתח תקווה. בדקה ה־43 פרץ גורדנה לרחבה והוכשל על ידי דניאל. ליפקוביץ שרק לבעי־טת 11 מטר, גורדנה בעט חלש ופביאן הצליח להדוף. בדקה ה־47 הגביה עלו כדור שנשלח לרחבת ה־16, אריב נגח בעוצמה וגורדנה המשיך מקרוב פנימה. בדקה ה־55 החליף אוזבל את כהן, שחקני פתח תקווה נטלו יוזמה והחלו לתקוף גלים גלים. בדקה ה־63 נקבעה תוצאת המישחק. רפי כהן בעט כדור חזק מ־12 מטר, אסייג הדף לראשו של אלישע הלוי שנגח פנימה וקבע 1–1.

לעיני קהל מועט מאוד לא שינו דבר 23 שערי המחזור ה־28

האלוף מנצח חלק גם בלי אורי ויוסי

אלי אוחנה (בלבן) מבית"ר ירושלים פורץ לעבר שער מכבי נתניה אתמול בבלומפילד. (צילום: עודי קרן)

אבי כהן הכניע פעמיים את מכבי נתניה 2–0

מאת פנחס ויטל

בית"ר ירושלים — מכבי נתניה 2–0 (0–0)

השערים: אבי כהן (57, 66).

* המצטיין: אבי כהן.

● מכבי נתניה: בלדב, שמ־עון מנחם, בר, חסן, קורן, גואטה, מסיקה (בראל), גבאי, יגאל מנחם, רוני לוי (עוזירה), תקווה. המאמן: זאב ולצר.

● בית"ר ירושלים: מורחי (סוריסה), אבי כהן, אוזלאי, אשש, שירזי, קרוש, שורץ, מלכה, מלמיליאן (דידה), אוחנה, גולדר. המאמן: דרור קשטן.

שפט עובדיה צבי, 2000 צו־פים, איצטדיון בלומפילד ביפו.

לפני המישחק זכתה האלופה הטריה בברכות והרבה פרחים. את הפרחים העניק בזה אחר זה שחקני קניה הוותיקים של בית"ר ירושלים, שחקני קבוצת שמשון תל אביב, שותפיהם למישחקים הביתיים וכן שחקני מכבי נתניה. לאחר כמות כה גדולה של פרחים ציפינו לשערים. אך אלה בוששו לבוא. ובמקום שערים חזינו תחילה בפצועים. דקה רביעית מורחי, שוער בית"ר, סופג בעיטה בראשו מרגלו של רוני לוי ובית"ר נאלצת כבר לבצע חילוף ראשון, סוריסה תפס את המקום בין הקורות. לאחר עשר דקות מלמי־ליאן נפצע ברגלו בתיקול עם הגנת נתניה וכבר לאחר רבע שעה בית"ר מבצעת חילוף שני. דידה הברזילאי נכנס. במחצית השעה הראשונה של המישחק חזינו ברמה ירודה ופושרת כאשר בית"ר — שחסרה המיוחל כבר הובטח להם — לא היה במיטבו וחסרונו של מלמיליאן — הכוח המניע של הקבוצה — הורגש היטב. לקראת סיום המחצית השתפר מישחק הביתריים בעיקר בזכות מישחקם הטוב של שירזי ודידה. בת־חילת המחצית השניה, דקה 47, פוגע דידה במרפקו, בלא כדור, בפניו של מסיקה. השופט עובדיה צבי סמוך לאירוע ופוסק בהחלטיות: כרטיס אדום לדידה. חבל, כי המישחק החל לגלוש לפסים מכו־רים ומזה גם שדידה החל להראות את יכולתו הטובה. דווקא עם עשרה שחקנים חזרו הירושלמים לעצמם ומישחקם השתפר ללא הכר. דקה 57, אוזלאי, הבלם שהישרה ביטחון רב בהגנתו מוצא את אוחנה משמאל, האחרון מגביה כדור מדוד לכיוון הנגדי שם נמצא אבי כהן ונוגח בצורה מתוחכמת מעשרה מטר ומכניע לראשונה את בלדב. דקה 66, ירושלים במיטבה, אוחנה ממשיך לכשל ואבי כהן מוסיף להבקיע, הפעם שער מרהיב ביופיו, בבעיטה מיספרת לאחור כ־12 מטר משער נתניה. עד לסיום הוסיפה האלופה הטריה לתקוף ולסכן את שער נתניה, ומנגד גילינו קבוצה נתנייתית הססנית ולא משכנעת.

אבל לשמשון יש אדמוני

מאת חיים מלינק

שמשון תל אביב — מכבי תל אביב 1–0 (1–0)

השער: צהל אדמוני (18).

* המצטיין: אבינועם עו־בדיה.

● שמשון תל אביב: חודה, לאהם, ברדה, כהן, זכרוני, שמ־עונוב, הלל, עובדיה, דהרי, שוקרון, אדמוני (סבג). המאמן: יעקב גרונדמן.

● מכבי תל אביב: גינצ־בורג, קרמר, אבי כהן, שמעונוב, איתן לוי, אשר, גריאני, לולה, סבק, נתן (גוזלן), דריקס (סג־דורי). המאמן: שמעון שנהר.

שפט משה אשכנזי, 500 צו־פים, בבלומפילד.

לפני המישחק השמשני מרמה יוד־רה לבראה הרציעים הריקים, ואכן התחזיות התגשמו והמישחק היה ירוד ביותר.

שתי הקבוצות שיחקו בהרכבים חסרים ושמשון התעלה מעל יריבו העירוני לפחות בדרגה אחת, לחץ את המכבים לשערם בדקות רבות של המישחק ואף ידע להתגונן כהלכה בסיום המישחק כדי לשמור על התוצאה.

במחצית הראשונה שיחק שמשון בביטחון, כשאבינועם עובדיה ניווט את חלוציו להתקפות רבות, שבאחת מהן בדקה ה־18 הרים ברדה כדור מסובב ואדמוני הוריד נגח לשערו של גינצבורג ל־1–0 לשמשון.

מנגד ניסה מכבי תל אביב להחזיר מלחמה שערה, אך התקפותיו נס־תיימו במרחק רב משערו של חודה, שוער שמשון, בעיקר בגלל חולשתו הרבה של דריקס.

במחצית השניה פתח מכבי תל אביב בסערה ושער שמשון ניצל בנס בדקה ה־55 מנגיחה של דריקס. שמעון שנהר בראותו את ריפיון חלוציו ביצע שני חילופים במטרה להוסיף מומנטום להתקפה אך הללו לא הועילו, והמישחק שקע לאפרוריות, כשהאטרקציה ברוב דקות המחצית השניה היו הטרנזיסטורים שהשמיעו תוצאות המישחק בוומבלי ולהבדיל ..ביבנה. שמשון עוד הספיק להח־מיץ שער נוסף והמישחק הסתיים סוף סוף וגאל את הצופים משימ־מומם.

אם ברצונו של מכבי תל אביב להגיע לגמר גביע המדינה עליו להפסיק להסתמך רק על יכולתו של אלי דריקס ולהתחיל לשחק כדורגל קבוצתי ותקיף.

גם כפר סבא חגגה

מאת ניסן ציון

הפועל כפר סבא — בית"ר נתניה 5–3 (3–1)

השערים לכפר סבא: אלי יאני (20, 49, 54), אופיר בן חיים (31), איתן רביבו (40). השערים לנתניה: אלי יאני עצמי (42), משה גניש (בעיטת 11, 61), אילן עוזריה (65).

* המצטיין: אלי יאני.

● הפועל כפר סבא: שמיר, איינשטיין, סימון, רבינוביץ', מללי, אופיר בן־חיים, תמיר בר חיים, יפה, רביבו, יאני, נוהר (מי־מוני). המאמן: נסים בכר.

● בית"ר נתניה: לביא, פרוסי, סאסי, יונה (סוכיאנה), סי־מני, גניש, שטולברג, תשובה, ברסימון, עוזריה, אודי. המאמן: יצחק אהרוני.

שפט דאוד סוהיל, 100 צופים, איצטדיון סוברוק בנתניה.

במישחק רב שערים הביס הפועל כפר סבא את בית"ר נתניה, שמזה שבועות מספר חדל לתפקד כקבוצת כדורגל ונפרדת עם הליגה הל־אומית. מסכת השערים החלה בדקה ה־20 כשאלי יאני ניצל ערבוביה בתוך הרחבה ובעט מקרוב פנימה. 11 דקות לאחר מכן בעיטת קרן של אופיר בן־חיים הושטה על ידי השוער לתוך הרשת. בדקה ה־40 בעט איתן רביבו בעיטת עונשין מ־20 מטר חזק לפינה הנגדית. בדקה ה־42 שער מצמק מרגלי אלי יאני (עצמי), לאחר שאדיר שמיר הדף בעיטת 11 של שלמה אודי.

מיד לאחר ההפסקה שבו נטלו שחקני כפר סבא את היוזמה ובדקה ה־49 פריצה נאה של אלי יאני שחלף על פני שני מגינים ומ־16 מטר בעט לרשת. חמש דקות מאוחר יותר שער דומה, שוב מרגלי אלי יאני, ושחקני נתניה החלו לתקוף את שערו של אדיר שמיר ולהקטין את התוצאה. בדקה ה־61 הפך משה גניש בעיטת 11 לשער ובדקה ה־65 נגיחה של אילן עוזריה לאחר הגבהה של יוסי תשובה.

סוף סוף סלקטור 2

מאת אברהם ציבין

מכבי חיפה — הפועל פתח תקווה 2–1 (2–0)

השערים לחיפה: משה סלקטור (22, 44). השער לפתח תקווה: ניר לוין (55).

* המצטיין: משה סלקטור.

● מכבי חיפה: רן, אהרוני, אטמו (אבו קרט), כהן, מרילי, קלינגר, רוזנטל, ברייליבסקי (מורחי), ממן, סלקטור, ארמלי. המאמן: שלמה שרף.

● הפועל פתח תקווה: ג'רבי, לסרי (סאבג), בודניק, קאטשווילי, לוי, מופדי, איליה (קלמנוביץ'), חזן, מרכוס, בסון, לוין. המאמן: אברהם גרנט.

שפט אריה פרוסט, 3000 צו־פים, האיצטדיון העירוני בקרית אליעזר.

משה סלקטור הבקיע צמד שערים והוליך את מכבי חיפה לניצחון לאחר תקופת שפל ארוכה (שני נצ־חונות ב־17 מחזורים), על בית"ר נתניה ואתמול.

במחצית הראשונה נהנינו ממישחק שוטף של החיפאים שהג־יעו לשפע של מצבים והבקיעו שני שערים והיו קרובים לשערים נוספים. הפועל פתח תקווה היתה במחצית הראשונה צל של עצמה, אולם במחצית השניה השתנו פני הדברים. חיפה חזרה לגלות את יכולתה העלובה והרגילה בעוד שח־קני פתח תקווה הגיעו תוך מישחק צירופים לשפע של מצבים, אבל הצ־ליחו להבקיע רק שער אחד.

לאחר גישושים בפתיחה ראינו את החיפאים מציגים יכולת טובה ובדקה ה־22 הוליכו 1–0. זאהי ארמלי פרץ משמאל, הגביה למרכז ומשה סלקטור ניתר והבקיע. חיפה המשיכה ללחוץ ובדקה ה־44 הו־ליכה 2–0 משער מעורר מחלוקת. ברייליבסקי פרץ הגביה ומשה סלקטור נגח שוב. הכדור קיפץ מהמשקוף לקרקע והשוער רוני ג'רבי נראה הודף וקולט את הכדור. לאחר היסוס שרק פרוסט לשער, בעוד הקוון אבשלום כהן נראה הולך בצעדים איטיים, כאילו מוכה לבואו של פרוסט. אבל פרוסט לא ניגש אליו למרות מחאות שחקני פתח תקווה והורה בהחלטיות על מרכז השדה.

אז באה המחצית השניה שהיתה שייכת כמעט כולה לפתח תקוואים. בדקה ה־55 הגביה גבע מרכוס וניר לוין נגח כדי לצמק ל־2–1. תוך מישחק מבריק עם הרבה צירופים הגיעו הפתח תקוואים לכמה מצבים, שכאמור הוחמצו.

יבנה מנסה לברוח בדרך יפו

מאת עמי הרמן

מכבי יבנה — מכבי יפו 2–1 (1–1)

השערים ליבנה: דוד וע־קנין (12, 68). ליפו: אברהם בוטביקה (6).

* המצטיין: דוד ועקנין.

● מכבי יבנה: קונסטנטיני, אוסמו, חלפון (אבבעים), אלקבץ, סולומון, יעקב, עלוהא, בן שמ־עון, פלד (אסור), ועקנין, רמלד. המאמן: אליהו עופר.

● מכבי יפו: קונוניצקי, דניאל, בוטביקה, בילו, מאיר, לניאדו, יוסי לוי, אלקולמבריה (מורחוי), מאגד (ראובן), דיגמי, שלמה לוי. המאמן: אהרון קפ־טולניק.

שפט יוסף ריאמנם, 500 צו־פים, ביבנה.

שחקני מכבי יבנה השיגו אתמול ניצחון רב חשיבות בניסיונם לברוח מאימת הירידה לליגה הארצית. שח־קני יפו לא הקלו את המלאכה על היבנאים וגרמו להם להרבה דפיקות לב והזדות במהלך 90 הדקות.

פתיחת המישחק מצאה את שח־קני יפו תוקפים ובדקה השישית הצליחו להשיג שער יתרון מפתיע, כאשר אברהם בוטביקה נגח מקרוב וקבע 1–0 ליפו. עוד טרם עיכלו היבנאים את שער ההונה וכבר הכ־בכדור עונשין מ־11 מטר, כאשר אורי פלד פרץ לעבר רחבת יפו והו־כשל על ידי דוד מאיר. ציון יעקב בעט לחוץ אך שחקני יבנה לא אמרו נואש ובדקה ה־12 תיקתע רב רמלד בהגנת יפו, שלח למרכז השער ודוד ועקנין בעט מקרוב פנימה, 1–1.

גם במחצית השניה לא הצליחו המקומיים להבקיע שער, אך כל זאת עד לדקה ה־68, בה שיגר ציון יעקב כדור מדויק לדוד ועקנין וזה בבעיטה מימין לשמאל הבקיע את קונוניצקי וקבע 2–1 ליבנה. לקראת הסיום ניתנה ליפו הזדמנות להשוות, כאשר עופר דיגמי נגח מעל קונס־טנטיני, הכדור נראה עושה דרכו לרשת אך ראובן אלקבץ הרחיקו מקו השער.

טבלת הליגה הלאומית

		משח'	נצ'	תיקו	הפ'	שערים	נק'
.1	בית"ר ירושלים (1)	28	18	9	1	25–56	63
.2	בני־יהודה (2)	28	11	17	—	19–34	50
.3	שמשון תל־אביב (7)	28	9	15	4	17–30	42
.4	מכבי תל־אביב (3)	28	10	11	7	23–38	41
.5	הפועל לוד (5)	28	10	11	7	19–31	41
.6	מכבי פתח־תקוה (6)	28	10	11	7	21–27	41
.7	הפועל כפר־סבא (9)	28	11	8	9	36–41	41
.8	מכבי נתניה (4)	28	11	8	9	28–28	41
.9	הפועל פתח־תקוה (8)	28	9	11	8	24–30	38
.10	מכבי חיפה (11)	28	8	11	9	26–30	35
.11	הפועל באר־שבע (10)	28	7	13	8	17–18	34
.12	הפועל תל־אביב (12)	28	5	16	7	19–18	31
.13	בית"ר תל־אביב (13)	28	6	13	9	37–30	31
.14	מכבי יבנה (14)	28	6	10	12	33–26	28
.15	מכבי יפו (15)	28	3	9	16	45–20	18
.16	בית"ר נתניה (16)	28	3	1	24	87–20	10

(בסוגריים — מיקום הקבוצות במחזור הקודם)

מלך השערים

● אלי יאני (הפועל כ"ס) 15
● א. מלמיליאן (בית"ר י"ם) 15
● אלי אוחנה (בית"ר י"ם) 13
● סמי מלכה (בית"ר י"ם) 12
● יגאל מנחם (מכבי נתניה) 11

ההפסד לישראל גרם להדחת הקפטן הצ'כי

פראג (שרות "ספורט הארץ"). ההפסד 2–3 של נבחרת הנוער של צ'כוסלובקיה נגד ישראל בטורניר קאנס, גרם אתמול להדחתו של הקפטן יאן קודש. את מקומו לקראת המישחק הקובע נגד ארגנ־טינה על הישארות בבית העליון של גביע דיירים, ימלא פרנטישק פאלה, שהיה מאמן הנבחרת עד כה.

במחזור הבא

● בני־יהודה — מכבי יבנה (0–0)
● מכבי פ"ת — מכבי חיפה (0–0)
● הפועל פ"ת — בית"ר י"ם (4–1)
● מכ. נתניה — שמשון (1–2)
● מכבי ת"א — בית"ר ת"א (1–3)
● הפועל ת"א — ב. נתניה (0–3)
● כפר־סבא — הפועל לוד (3–0)
● באר־שבע — מכבי יפו (0–0)

במחזור האחרון

● מכבי יבנה — באר־שבע (1–0)
● מכבי יפו — כפר־סבא (1–1)
● הפ. לוד — הפועל ת"א (1–0)
● ב. נתניה — מכבי ת"א (7–1)
● ב. ת"א — מכבי נתניה (1–1)
● שמשון — הפועל פ"ת (0–1)
● בית"ר י"ם — מכ. פ"ת (0–0)
● מ. חיפה — בני־יהודה (0–0)

חיים בר: אין כל ספק שבית"ר ראוי לאליפות

מה הם אומרים

בית"ר ירושלים — מכבי נתניה

● אבי כהן, בית"ר, בתשובה לשאלה אם השער השני שהב־קיע בבעיטת מיספרת מרהיבה הוא השער היפה ביותר שהבקיע אמר "היו לי עוד שערים יפים אך אין ספק שזהו אחד היפים ביותר".

● חיים בר, קפטן מכבי: "בית"ר קבוצה גדולה. היא הו־כיחה זאת בכך שגם בלי השוער מורחי ומלמיליאן שנפצעו ודידה שהורחק הצליחו לנצח. אין ספק שכתר האליפות מגיע לירושל־מים".

מכבי יבנה — מכבי יפו

● אליהו עופר, מאמן יבנה: שחקני היו מתוחים מאד והדבר התבטא בתוצאה שקיפחה אותנו. חבל שלא ניצלנו את חולשת היריב, כדי לשפר את מאזן השערים.

● אהרון קפיטולניק, מאמן יפו: הסברתי לשחקני לפני המישחק שזהו רגע של מישח־קים בליגה הארצית — וחייבים להילחם. אם לא יבינו זאת, יהיו להם חיים קשים.

בית"ר תל־אביב — הפועל תל־אביב

● ראובן כהן, מאמן בית"ר: התמצצו הזדמנות בדירה לנצח ולהבטיח את הישארותנו. אני אופטימי, הישארות תלויה בנו בלבד.

● אלי כהן, הפועל: קשה להבקיע על משטח גרוע, בשבת הקרובה נגד בית"ר נתניה נבצא מהסיום.

מכבי חיפה — הפועל פתח־תקווה

● משה סלקטור, מכבי: אני שמח שהבקעתי שני שערים. אני מקווה שאמשיך כך גם במישחקים שנותרו.

● גיורא שפיגל, מנהל הפועל: מכבי היה טוב יותר, אבל השיפוט גבל בשערוריה.

בני־יהודה — מכבי פתח־תקוה

● יצחק שנאור, מאמן בני־יהודה: מרכז השדה שלנו היה גרוע, איבדנו קצת עניין ב־מישחק. התיקו משקף את התוצאה.

● ליאון קונסטנטינובסקי, פתח תקוה: התיקו משקף את מהלך המישחק, השער לשכות בני־יהודה הובקע ממצב נבדל.

הפועל לוד — הפועל באר־שבע

● יעקב בנודיס, לוד: אם היינו סופגים שער במחצית הראשונה היינו מתעוררים מוק־דם יותר ואולי מנצחים. קשה לשחק במזג אוויר כזה.

● דרור ברנזר, באר־שבע: אי אפשר להתלהב מרמת ה־מישחק. מזג האוויר היקשה אך התיקו השאיר אותנו סופית בליגה.

שמשון תל־אביב — מכבי תל־אביב

● אבינעם עובדיה, שמ־שון: שיחקנו עם חצי הרכב אך עם שאפתנות רבה והשגנו ניצ־חון צודק.

● שמעון שנהר, מאמן מכבי: העובדה שלא שיחקנו בהרכב מלא אינה מתרצת את ההפסד.

בית"ר נתניה — הפועל כפר־סבא

● נסים בכר, מאמן כפר־סבא: הצופים שבאו נהנו מארוחת בוקר רעשה.

● יצחק אהרוני, מאמן נתניה: עצוב מאד שחניכי שיחקו ללא אחריות, סדר ומשמעת מינימלית.

מה שנשאר: תעלומת היורד השלישי

ליגה לאומית

מאת משה הרגעש

רבים סבורים, כי הליגה הלאו־מית הסתיימה מעשית עוד במחזור שעבר, כאשר בית"ר ירו־שלים הבטיח לעצמו זכייה היסטורית בכתר האליפות. המחזור ה־28 שהיה אתמול הוכיח, כי הנחה זו איננה אובייקטיווית. בתחתית צימצם מכבי יבנה את הפער לקבוצות שמעליו ושאלת היורד השלישי עשויה להיפתר רק במחזור האחרון.

מכבי יבנה ניצח אתמול כצ־פוי במגרשו 2–1 את מכבי יפו, שירידתו לליגה הארצית נקבעה במחזורים קודמים. הוא נהנה מאיבוד נקודות של בית"ר והפועל תל־אביב. שתי הקבוצות נפרדו 0–0 בדרבי זוטא שהיה באיצטדיון וינטר. עתה, שני מחזורים לסיום, הפער בין יבנה לשתי קבוצות אלה הצטמצם לשלוש נקודות בלבד.

להפועל באר־שבע הספיק תיקו במישחק החוץ בלוד (1–1), כדי להבטיח את הישארותו. גם מכבי חיפה נחלץ מאזור הסכנה, לאחר ניצחון ביתי 2–1 על הפועל פתח תקוה. את שני השערים הבקיע משה סלקטור.

מעט מוזר שמשפטי הפתיחה של טור זה אינם כוללים הפעם את צמד המילים בית"ר ירוש־לים. האלופים הטריים ראויים לכך ללא ספק גם לאחר המחזור ה־28. הם הביסו 2–0 את מכבי נתניה, למרות פציעתו של אורי מלמיליאן והרחקתו של דידה. את שני השערים הבקיע הלוחם הירושלמי הוותיק: המגן התוקף אבי כהן. התוצאה הגבוהה של המחזור הושגה, כצפוי, בנתניה, כאשר בית"ר המקומי הובס 5–3 ע"י הפועל כפר־סבא.

בבני־יהודה, סגני האלוף, עשו צעד נוסף בדרך לתואר מקורי משלהם: אי הפסד משך עונה שלמה. אתמול סיימו בתיקו ביתי 1–1 עם מכבי פתח־תקוה וכבר הגיעו לשיא של 28 מישחקים ללא הפסד. שמשון תל־אביב טיפס למקום השלישי, לאחר ניצחון מפתיע במיקצת 1–0 על מכבי תל־אביב.

אתלטיקה

גולדווסר הישווה שיאו ב־100 משוכות

אילן גולדווסר הישווה בשבת את השיא הלאומי בריצת 110 מטר משוכות כשקבע 14.87 שניות. ההישג נקבע בסיבוב השני של האליפות הבין אגודתית. הפועל ירו־שלים מוליך עם 12,535 נקודות לפני הפועל עמק חפר 11,920 נקודות.

ב־400 מטר קבע אלון אליקים מירושלים 48.29 שניות. בזריקת דיסקוס קבע עופר גרשון מבאר־שבע 45.82 מ', ב־5000 מ' ניצח אריה גמליאל ממכבי ת"א ב־14:17.16 ד'. סיגל גונן קפצה למרחק 6.26 מ' ועדנה לנקי הקדימה בריצת 3000 מ' (9:47.75 ד') את מזל שלום.

מזל שיש טרנזיסטור

מאת שמואל קליגר

בית"ר תל אביב — הפועל תל אביב 0–0

* המצטיין: משה סיני.

● בית"ר תל אביב: ג'רבי, טורס, יעקב כהן, עמר, אבקרמר, נסים כהן, מאיר יחזקאל (ועירא), עמרן, מזרחי, לביא, ירון כהן. המאמן: ראובן כהן.

● הפועל תל אביב: אלתר, אחמד מוסא, אקהיזי, זגה, הרשי ליקוביץ, אלי כהן, פיזנטי, סיני, בן שטרית (ראגו), לנראו, שב־תאי לוי. המאמן: בני קנפורטי.

שפט צבי שריר. 500 צופים, איצטדיון וינגר ברמת גן.

כדורגל ראוי לשמו לא ראינו במגרש העלוב הזה בווינגייט. הח־קלויות של שחקנים, בעיטות ללא כתובת, היה מיותר להסתכל בכלל על המתרחש במשטח לא משטח זה. מזל שיש טרנזיסטורים. כך אפשר היה, לפחות, להתעדכן בדיווחים מהנעשה בגמר האנגלי.

ברדיו אמרו כאילו הבית"רי אבן צור הפגין חולשה, הרי אבן צור היה דווקא השחקן הכי חזק במגרש: הוא בעט הכי חזק לגובה ובכל ההתקלות עם שחקן יריב דווקא היריב נפל אפיים ארצה. לשיא הגיע בדקה ה־44, כאשר הילך שער ודאי מקו השער.

היה זה מישחק טקטי של הקבוצות ששחקניהן קיבלו הוראה קודם כל לשמור על הנקודה האחת, הבטוחה. בכך שנו לרעתנו הבי־ת"רים יותר, משום שהנקודה האחת שלהם היא בעלת משקל מנטלי גבוה מזו של יריבתם.

משה סיני מהפועל בכושר: רואים שהכשרון הזה יודע כדורגל, אז למה החברים שלו בהתקפה לא מנצלים זאת? אבל הבית"רים נראים בשלים יותר לניצחון, עזרה הם בעטו בעי־טות עונשין מטווחים ארוכים לאחר הכשלות חוזרות ונישנות של עושה המישחק נסים כהן, אך כל הבעיטות היו לשווא. רגע המישחק היה ממש בסיום כאשר הבית"רי יוסי מזרחי החטיא את השער באופן שלומיאלי. וההכרעה בתחתית נדחית לעוד שבוע. נבוא שוב.

הכל נגמר ב־3 דקות

מאת אהרון שמולביץ

הפועל לוד — הפועל באר שבע 1–1 (0–0)

השער להפועל לוד: רפי שמואל (60). לבאר שבע: אלי וייצמן (57).

* המצטיין: אורי בנודיס.

● הפועל לוד: יעקב בנודיס, ברדוגו, נעמן, אורי בנודיס, מאיה, קטשווילי (שמואל), יעקב הלל, שרביט (בן ממט), סמרג'ה, פרץ, רונן הלל. המאמן: צבי רוזן.

● הפועל באר שבע: מרה, בן חמו, דווידי, אילה, נתן, דהן, חיון, אוחנה (אוחיון), וייצמן, שרעבי, סולטן (אלמליח). המ־אמן: דרור ברנזר.

שפט יאיר טילינגר, 400 צו־פים, האיצטדיון בלוד.

שתי הקבוצות ניהלו מישחק כדורגל פתוח, כאשר כל אחת מנסה לפרוץ את הגנת היריב במסירות קצרות ולפעמים בפריצות יחיד של שחקן זה או אחר. תוך 3 דקות נקבעה תוצאת המשחק.

במחצית הראשונה היה המישחק שקול אך חסר אירועים. רוב ההתקפות של שתי הקבוצות נעצרו על קו ה־16. בפתיחת המחצית השניה חלה התעוררות מסוימת במישחקן של שתי הקבוצות וזה מישחק המשיך להיות שקול.

באר שבע שהגיעה במטרה לחלץ נקודה ובכך להבטיח את הישארותה בליגה נגררה למישחק מעט הגנתי יותר, כאשר שחקני מרכז השדה יורדים יותר לעזרת ההגנה. עם זאת תקפה ואף הצליחה להשיג שער יתרון בדקה ה־57. שרעבי פרץ באגף הימני והרים כדור סמוך לנקודת הקרן וייצמן עלה גבוה מכולם ונגח היטב מאחורי מטרים חזק לפינת השער הנכונה וקבע 1–0 לבאר שבע.

שער היתרון החזיק מעמד רק שלוש דקות. דוד שרביט פרץ מימין והגביה כדור ארוך לתיבת החומש של באר שבע, רפי שמואל שהגיח במהירות נגח בחוזקה לפינה הנגדית והשווה ל־1–1.

הפועל לוד היה תוקף יותר ויותר את שער באר שבע, אך למרות הלחץ שהפעיל בדקות אלה לא הצ־ליח לפרוץ את ההגנה החזקה של באר שבע בראשותם של שני בלמיה דווידי ואילה.

180 דק' לסיום: מהלך דראמטי בצמרת הליגה הארצית

ירושלים כמעט בלאומית

פתחה יתרון 3 נקודות בצמרת אחרי שניצחה 1–2 בחדרה ונהנתה מכישלון הפועל חיפה 2–3 בחולון ● השבת המאבק על הכרטיס ללאומית: הפועל ירושלים מארח את הפועל חולון

ליגה ארצית

מאת משה הר־געש

הפועל ירושלים התקרב אתמול במידה משמעותית לליגה הלאומית. הוא ניצח בחוץ 1–2 את הפועל חדרה הגדיל את הפער בפסגה לש־לוש נקודות. הוא נהנה מהפסדו של יריבו העיקרי ערב המחזור, הפועל חיפה (3–2) בחולון לצפרירים המקומי. החיפאים יצאו מהמירוץ והחולונים טיפסו למקום השני. בשבת הם יתמודדו בחוץ עם הפועל ירושלים במיפגש הראוי יותר מכל לכינוי השחוק "מישחק העונה".

בתחתית ניצחו ארבע קבוצות הנמצאות באזור המסוכן, ונראה שרק במחזור האחרון ייקבע מי יהיו שתי היורדות שיצטרפו להפועל די־מונה וביתי"ר נהריה. ומי יהיו הש־תיים שיתמודדו במבחנים עם אלו־פות ליגה א'.

החולוני בני דמתי (בלבן) נבלם על ידי מגן הפועל חיפה. חולון ניצחה 3–2 ויתכן שההכרעה בעליה לליגה הלאומית תהיה במפגש של החולונים עם הפועל ירושלים בשבת בבירה. (צילום: עוזי קרן)

הפועל ירושלים — הפועל חדרה (1–2) 1–2

השערים לירושלים: אלי שכ־טר (21, 31), לחדרה: אורי באושׁ (5).

★ המצטיין: משה מרכוס.

כ־3,000 צופים, שחלקם באו מירושלים, זכו למנה הגונה של כדורגל מהנה והישגי במגרש אורה סטנונית. הירושלמים היו מוכנים יותר למישחק, התפרשו נכון על כר הדשא, שיחקו ללא פשרות והתבססו על הגנה חזקה והתקפות מתפרצות, שכל אחת מהן היתה מסוכנת. החדרתים שיחקו בחשש מסוים, למרות שהפתיחה הואירה להם פנים. אורי באושׁ ניסה להגביה כדור, אך להפתעת הכל, אולי בעזרת הרוח, חדר הכדור להיבורים. בדקה ה־21 מסר יאיר אסייאג כדור לאלי שכטר שהתברג בהגנת חדרה השלושה וללא הפרעה בעט חזק מתחת למשקוף. בשלב זה הולו הדקות הגדולות של הירושלמים שהלכו על כל הקופה. בדקה ה־31 חלף אשר ששון על פני שלושה שחקנים, מסר מבוין לשכ־טר שנשאר לבדו מול עסיה והבקיע ללא קושי.

שפט יעקב שיינר, 3,000 צופים, בחדרה.

דוד רוזנבלום

הפועל צפרירים חולון — הפועל חיפה 2–3 (0–0)

השערים לחולון: ניסים חלפון (65), ארז שקרוקה (75), ליאון פנסו (85). לחיפה: רונן רוקמן (67), מ־11 מ', חיים ברשאנן (89).

★ המצטיין: יעקב זיתוני.

חילוף נבון שעשה מאמן חולון מאיר נמני בדקה ה־57, חולל מהפך במישחק. החולוני ליאון פנסו נכנס במקומו של בני דמתי והולש הד־מישחק הרדום נעור. החולונים לחצו והבקיעו בדקה ה־65, כאשר ניסים חלפון בעט מהרחבה. כעבור שתי דקות הכשיל זיתוני החותיך את רוני מלכה החיפאי, ורוקמן הישווה מנקודת הלבנה. החולונים המשיכו ללחוץ ועלו ליתרון 1–3 משערים של שקרוקה ופנסו. ברשאנן האורח הצליח לצמק בסיום ל־2–3.

שפט יצחק בריצוק, 1,000 צו־פים, בחולון.

מנחם כהן

בית"ר רמלה — הפועל יהוד (0–1) 0–1

השער: ישראל הורשולי (20).

★ המצטיין: מוטי לוי.

בית"ר רמלה הוכיח אתמול ביהוד, כי מיקומו בתחתית אינו מוצדק. הוא שיחק היטב במחצית הראשונה בה גם הבקיע את שער הניצחון בדקה ה־20. ישראל הורשולי ניצל טעות בהגנת יהוד הבקיע מקרוב את השער פלוסמן. במחצית השניה התגוננו הרמלאים והצליחו לשמור על שער הניצחון.

שפט עובדיה בריצוק, 200 צו־פים, ביהוד.

שמעון קדרון

הפועל רמת־גן — מכבי רמת־עמידר (1–1) 1–2

השערים להפועל: יעקב נומ־דר (7, 83), לעמידר: אלי תגר (5).

★ המצטיין: יעקב נומדר.

המישחק היה נוקשה ותוסס. השופט יהושע לויה הניף 8 כרטי־סים צהובים וכרטיס אדום לאבי בר־שצקי מהפועל, לאחר שפגע במשה מרדכוביץ'. בדקה ה־5 מצא תגר פירצה בהגנת הפועל והבקיע. כעבור 2 דקות הגביה יעקב עיני כדור לנומדר שהישווה בנגיחה. שבע דקות מהסיום שלח עוזי צדקא כדור יפה, נומדר עבר את השוער וקבע 1–2.

שפט [illegible], 300 צופים, [illegible].

יוסף חבש

הכח רמת־גן — הפועל בית־שאן (0–2) 1–2

השערים להכח: ניסים אהרון (15), עופר צעירי (44). לבית־שאן: הלל קפלן (59).

★ המצטיין: ניסים אהרון.

הכח זכה בניצחון רב חשיבות בהנחילו הפסד ביתי ראשון לשחקני בית־שאן. היתרון של הכח היה ברור והוא היה קרוב לניצחון בהפרש גבוה יותר.

שפט רחמים דינצ'י, 500 צופים, בבית־שאן.

גדעון אברהם

הפועל מרמורק — הפועל דימונה (0–1) 0–4

השערים: בריצין פנקס (36, 88, 89), זרח שעובי (61).

★ המצטיין: בריצין פנקס.

שחקני מרמורק לא התקשו להבקיע את שערי הטבלה מדימונה. המישחק היה חד צדדי והשאלה העיקרית היתה באיזה הפרש יסתיים המישחק. גבור הניצחון היה החותיך בריצין פנקס שהבקיע שלושה שערים.

שפט [illegible], 50 צופים, ברחובות.

הפועל טבריה — בית"ר נהריה (1–1) 1–2

השערים לטבריה: אייל דן (21), מאיר עמור (56). לנהריה: מרדכי אלמסי (45).

★ המצטיין: מאיר עמור.

ההפסד אינו מקפח את הנהריים, הם נאלצו להיכנע לדרייב [illegible] של טבריה. השער לזכות טבריה הובקע ישירות מבעיטת קרן.

שפט עמית קליין, 100 צופים, בטבריה.

מכבי שעריים — הפועל עכו 0–0

★ המצטיין: [illegible].

המישחק היה שקול והתוצאה אינה מקפחת את אחת הקבוצות. בדקה ה־83 הורחק [illegible] מעכו לאחר שסטר לרמי מריציאנו.

שפט יוסף שיטי, 100 צופים, ברחובות.

טבלת הליגה הארצית

1.	הפועל ים	28	65–22	52
2.	הפ. חולון	28	53–15	48
3.	הפ. חיפה	28	37–26	47
4.	הפ. חדרה	28	39–32	45
5.	רמת־עמידר	28	26–26	42
6.	הפ. טבריה	28	35–32	39
7.	הפ. יהוד	28	28–27	39
8.	מ. שעריים	28	28–17	37
9.	הפועל עכו	28	27–24	37
10.	בית־שאן	28	24–26	36
11.	ב. רמלה	28	24–33	36
12.	הפועל ר"ג	28	19–23	35
13.	הכח ר"ג	28	20–24	34
14.	ה. מרמורק	28	31–34	33
15.	ב. נהריה	28	18–35	21
16.	ה. דימונה	28	17–46	16

במחזור הבא

- דימונה — ב. נהריה (5–1)
- מרמורק — הפ. יהוד (1–0)
- ב. רמלה — בית־שאן (2–1)
- הכח ר"ג — הפ. ר"ג (0–0)
- רמת־עמידר — חדרה (2–1)
- הפועל ים — חולון (1–0)
- הפ. חיפה — שעריים (0–1)
- הפועל עכו — טבריה (1–1)

במחזור האחרון

- ב. נהריה — ה. עכו (2–0)
- טבריה — הפ. חיפה (1–0)
- שעריים — הפ. ים (0–0)
- צפ. חולון — עמידר (0–0)
- ה. חדרה — הכח ר"ג (0–0)
- הפ. ר"ג — ב. רמלה (0–0)
- בית־שאן — מרמורק (1–1)
- הפ. יהוד — דימונה (1–0)

מלך השערים

1.	עופר דן (הפ. טבריה)	12
2.	רוני מלכה (ה. חיפה)	11
3.	ארז שקרוקה (חולון)	10
".	יהודה הכאוף (יהוד)	10

הנבחרת היום להולנד להמשך ההכנות לאליפות אירופה

בסוף השבוע טורניר עם צרפת, רומניה והולנד

כדורסל

מאת שמואל קליגר
כתב "ספורט הארץ"

נבחרת הכדורסל של ישראל ממריאה הבוקר בדרכה להולנד, שם תקיים את השלב השני של ההכנות לאליפות אירופה שתחל ב־3 ביוני באתונה. כבר הערב יהיה אימון ראשון באמסטרדם. מחר יום יתקיימו שני אימונים. ביום רביעי או חמישי יהיה מישחק מיבחן נגד הולנד וביום שישי תשחק הנבחרת נגד צרפת, בראשון מבין שלושה מישחקים בטורניר בין־לאומי (האחרים נגד רו־מניה והולנד). הכדורסלנים יחזרו לישראל ביום שני, 25 בחודש, לקראת השלב האחרון של האימונים לפני ההמראה ליוון.

מבין 15 הכדורסלנים, היוצאים הבוקר לאמסטרדם (דורון ג'מצ'י וליאור ארדיטי נפגעו) יהיה על המאמן צבי שרף לגפות עוד שלושה לקראת היציאה ליוון. ההחלטה הסופית על ה־12 שייצגו את ישראל באלי־פות אירופה יקבלו המאמנים שרף וכהנא בסיום הטורניר בהולנד. "עשיתם עבודה יפה", סיכם שרף את האימון האחרון שסיים סוף שבוע אינטנסיבי של אימונים מפרכים. בערב שבת זה היה אימון חוק לדוגמה. הבחורים כמעט נפלו מן הרגליים מרוב מאמץ ותנוות הג־אבנים רחוק בהם ללא רחם. "תקוותי הגדולה, שהמהנה בהולנד לא ייפגע בגלל הפציעות. אני מקווה לעבוד בהולנד על אלמנטים של הגנה ועל גיבוש סופי של צורת מישחק. הכושר הגופני הוא אלמנט חשוב ביותר", אמר המאמן שהגיע שמחוש על שבערב שבת כל השחקנים, בלי יוצא מן הכלל, התאמנו בפעם הראשונה יחדיו למן הטורניר של מישחקי הפועל.

רק הרכז חן ליפין התאמן באופן חלקי, אך גם הוא עודד את הרושם כי הוא שב לאיתנו. ואם חן ליפין לא יהיה כשיר לגמרי ביוון אנו מקשים. צביקה מרגיש: "אנו נמצא את הפתרון לרכז הראשי בסגל הקיים. ישראל אלימלך, למשל, המגלה באימונים האחרונים כושר טוב".

עוזר המאמן רן כהנא לא יוצא עם הנבחרת להולנד. הוא ממריא מחר לאתונה לעקוב אחרי נבחרת צ'כוס־לובקיה, היריבה הראשונה שלנו באליפות אירופה. כהנא יחזה במיש־חקים של הצ'כים נגד יוון ויוגוסלביה ויצטרף לנבחרת בהולנד ביום רביעי. המישחק בין צ'כיה וקנדה יצולם בוידאו על ידי הקנדים, שישלחו את הקלטת לשרף.

טניס

וילאנדר — חייטה היום בגמר ברומא

רומא (איפ"י). השוודי מאטס וי־לאנדר (מדורג 2) והארגנטינאי מרטין חייטה (מדורג 11), יתמודדו כאן היום במישחק הגמר באליפות הפתוחה של איטליה על פרסים כספיים בסך כולל של 495 אלף דולאר.

וילאנדר עבר ללא קושי את ג'ון מקנרו 6–1, 6–3 ובכך נרשם שוב כשלונו של האמריקאי לזכות בתואר חשוב על מיגרשי חימר. חייטה גבר על השוודי יואכים ניסטרום 6–3, 6–4. ניסטרום היכה בשמינית הגמר את המדורג ראשון איוון לנדל.

● 150 צעירים השתתפו בשבת באליפות ישראל בהיאבקות בסיגנון הסאמבו שהיתה בראשון לציון. האליפות התנהלה ברמה טובה.

ברית המועצות — מערב־גרמניה 9–9 בכדורמים

סלוניקי (ע"ז). מערב־גרמניה, ברית המועצות ויוגוסלביה עדיין בלתי מנוצחות בטורניר הגביע העולמי בכדורמים הנערך כאן. אתמול סיימה מחזיקת הגביע ברית המועצות בתיקו 9–9 עם גרמניה. ספרד גברה על קובה 11–9.

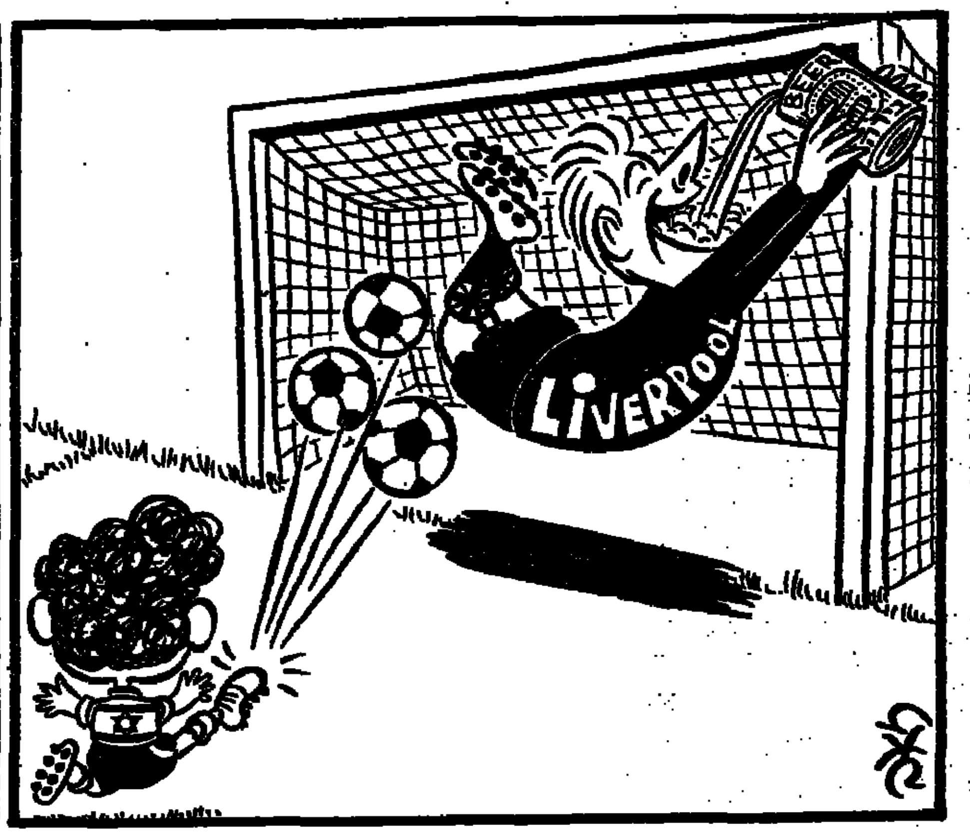

"שמי התכלת" האירו את וומבלי בניצחונה הדראמטי של קובנטרי

פיגרה כבר בדקה השניה נגד טוטנהאם אבל ניצחה בהארכה 3–2 משער עצמי של מאבוט וזכתה בגביע בהופעת הבכורה שלה בגמר

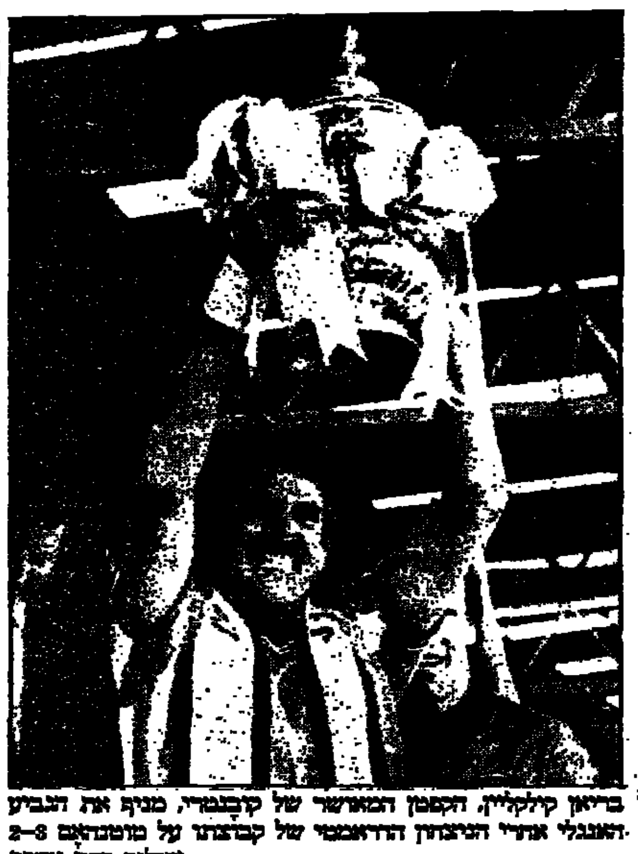

בריאן קילקליין, הקפטן המאושר של קובנטרי, מניף את הגביע האנגלי אחרי הניצחון הדראמטי של קבוצתו על טוטנהאם 3–2 (צילום: רויטר, אי.פי)

גביע אנגלי

מאת יחיאל אריה
שליח "הארץ" לאנגליה

לונדון (מיוחד ל"ספורט הארץ"). השמיים התכולים היו אתמול של קובנטרי סיטי, הגאה בכינויה "סקיי־בלו", שכבשה את וומבלי ואת הגביע האנגלי הראשון בתולדותיה אחרי דראמה של 120 דקות בניצחון 2–3 בהארכה על טוטנהאם. כבר בפתח הראשונה על משטח הדשא של האיצטדיון הלונדוני היוקרתי ניפצה אתמול קובנטרי לא רק תחזיות רבות אלא גם את שיאה האגדי של טוטנהאם שזכתה 7 פעמים בגביע משבע הופעות במיש־חקי גמר מאז 1901. בכך נכנסה להיסטוריה חבורה עליזה, עטופת רגלים תכולים, שעד אתמול הכירו רק מעטים מחוץ לאנגליה ומחוץ לקובנטרי את רוב שחקניה.

האימרה המקובלת שאינך צריך להיות מפורסם ועשיר כדי לזכות בגביע האנגלי, קיבלה אתמול חיזוק נוסף בתום התמודדות ה־106 מאז 1871. השוער ריי קלמנס, גלן הודל, כריס וודל, סטיב הודג', קלייב אלן וכל יתר כוכבי טוטנהאם, היו אמורים להמשיך בשיא הגביע ולז־כות בגביע השמיני שלהם. אבל, מאתמול ייזכרו בתולדות הגביע היקר שמות חדשים של כמה אלמונים מקובנטרי, להוציא סיריל רג'יס־היחיד־מפורסם. אחרי־ההצגה הגדולה של אתמול בוומבלי שחשי־פה מחדש את הכדורגל האנגלי במיטבו, מהיר ומלהיב, מלא יוזמה ורעיונות מקוריים, צריך להסיר את הכובע גם בפני דייב בנט, קית הוצ'ן, מיקי ג'ין, סטיב אוגריזוביץ' ולויד מקגראת, וכמובן הקפטן והבלם, הפצוע בריאן קילקליין, שעלה בצליעה לפרחי תא הכבוד לקבל את הגביע מידי הדוכסית מקנט, כשבדרך מוחאים לו כפיים רבבות אוהדים הכוס ראש ממשלת בריטניה מרגרט תאצ'ר. המנון בד־מבלי ידע להוקיר אתמול כל מיבצע של הבחורים בתכלת־לבן, שתרמו כל כך הרבה בריק, איכות, לחימה ושערים לגמר הבלתי נשכח הזה.

הכרעה טראגית

98 אלף צופים, שקבעו שיא הכנסה חדש כאשר רכשו כרטיסים בסכום של יותר ממיליון ורבע לי"ש (כשלושה וחצי מיליון ש"ח), היו תפאורה הולמת למישחק גמר שהיה אמור להתנהל ביתרון הקבוצה הלונדונית המפורסמת. האווירה הי־מנוסה הרבה יותר באירועים כאלה, המבצעים לא רק כושר ספורטיבי ויכולת טכנית, אלא גם קור רוח ועצבים חזקים. אבל קובנטרי, שלא גילתה שום רגשי נחיתות אלא שיחקה לעיתים בצורה משוחררת עד כדי תרהמה, כשהיא משתלטת בהדרגה על הנעשה במגרש, מבטלת את היתרון המוקדם של טוטנהאם במרכז השדה, מציבה שמירה הדוקה על הוד ההתקפה המסוכן של הדריב ומגלה יוזמה ותנופה כדי להכתיב את הקצב ולהעמיד את העודף של "התרנגולים" במבוכה גוברת.

ההכרעה היתה טראגית, לכאורה, אבל היא חלק בלתי נפרד מהמיש־חק: הקשתה של מקגראת מהאגף הימני בדקה ה־96, מצאה את גארי מאבוט חותך את מסלול הכדור וב־סיס אותו לתוך שערו מעל ידיו המושטות של השוער קלמנס. היה זה סמלי למישחק ההפכפך, מפני שבדקה ה־40 היה מאבוט מעורב בשער שהעלה את טוטנהאם ליתרון 2–1, אחרי שהשוער אוגריזוביץ' יצא ו"התפס אויר". הכדור ניתז פגיעה מרגלו של מאבוט בסיוענ של הבלם קילקליין, שניסה להוסס אותו.

בדקה ה־63 הישווה הוצ'ן בנ־גיחה ל־2–2, שהוא מזנק אופקית בכל גופו אחרי הקשתה אמנותית מהאגף הימני של בנט. הכדורגלן השחור והזריז של קובנטרי, שהיה לדעתי הגיבור האמיתי של הניצחון. היה זה בנט ש"גנב" את הכדור בדקה התשיעית מקלמנס המזנק ושלח אותו ברגלו השמאלית לרשת כדי לקבוע 1–1, אחרי שקלייב אלן (בשערו ה־49 העונה), העניק את טוטנ־האם ליתרון מוקדם כבר בדקה השניה כשנגח לרשת כדור הקשתה נפלאה של הודל.

פרידה עצובה להודל

"פתיחה נפלאה זו, במזג אוויר לונ־דוני מנוין, הוסיפה כמובן בהמשך לאווירה החגיגית שהגיעה לשיאה בהתפרצויות שמחה היסטריות של "התכולים" מקובנטרי. מנגד, לא היה זה יום גדול לגלן הודל, במה שאמורה להיות הופעת הפרידה שלו במדי טוטנהאם לקראת הגשמת חלומו "הגדול" לשחק, בגיל 29, באירופה. ביציע יישבו אתמול הנ־שיא המאנגל של מועדון הכדורגל

המערבי גרמני באייר לוורקוזן, המנסה לרכוש את הודל תמורת מי־ליון ורבע לי"ש. באייר, קונצרן התרופות הגרמני הענק, מייצר בין היתר את האספירין המפורסם — והודל היה זקוק מאוד לכדור ההרגעה הזה כדי להקל על כאב הראש שלו אחרי המישחק המאכזב והסיום המתסכל כל כך מבחינתו ומבחינת חבריו ואוהדיה הקנאים של טוטנהאם, שלא מצאו ניחומים כל הדרך הארוכה חזרה לצפון לונ־דון.

מנגד מכינה היום קובנטרי קבלת פנים ללא תקדים לגיבוריה החוזרים עם הגביע לעיר, שלא השיגה מעולם שום תואר בכדורגל האנגלי, אבל רשמה אתמול דף חדש בהיס־טוריה הארוכה של המאבק היוקרתי.

ואם לשפוט על פי מה שקרה אתמול בוומבלי, מול היציע הגדוש הסוכל בתכלת, לא קשה לשער מה יתרחש היום אחר הצהריים בחוצות קובנטרי.

● קובנטרי: אוגריזוביץ'; פילי־פס, קילקליין (רודגרז), פיק, דאונס; בנט, מקגראת, ג'ין, פיקרינג; ריג'יס, הוצ'ן.

● טוטנהאם: קלמנס; יוסון (קלאסן), גוף, מאבוט, מ. תומאס; וודל, פ. אלן, ארדילס (סטיבנס), הודל; הודג'; ק. אלן.

הגביע הסקוטי לסנט־מירן

גלאזגו (שרות "ספורט הארץ"). כמו בוומבלי גם בהאמפדן נוצחה הפייבוריטית בגמר הגביע הסקוטי כאשר סנט מירן גברה על דאנדי יונייטד 1–0. גם כאן הוכרע המישחק רק בהארכה משער של איאן פרגוסון. רק 50 אלף צופים חזו במישחק, סנט מירן זכתה לאחרונה בגביע ב־1959.

דאנדי יונייטד תנסה להתנחם ביום רביעי בגביע אופ"א כאשר תארח את גטבורג המובילה 1–0 אחרי הגמר הראשון.

היום המישחקים החוזרים בפליי־אוף באנגליה

לונדון, 15 (שרות "ספורט הא־רץ"). המישחקים החוזרים בפליי־אוף לקביעת מי תשחק בעונה הבאה בליגה הראשונה ואילו שלוש קבו־צות יופיעו בליגה השניה, יתקיימו היום.

ביום חמישי ניצחה לידס את אולדהאם 1–0 משער של קית אדוארדס בדקה ה־90. איפסוויץ' וצ'רלטון אתלטיק מהליגה הרא־שונה, סיימו בתיקו־אפס.

רק 0–0 לבאיירן בלוורקוזן אבל הפסד להאמבורג בדורטמונד

בונדסליגה

מאת זיגמונד שפיגלר

דיסבורג (מיוחד ל"ספורט הא־רץ"). באיירן שמטה נקודה בתיקו אפס בלוורקוזן, אבל הפער בינה לבין השניה האמבורג, גדל לחמש נקודות אחרי שהאמבורג נוצחה 3–4 ע"י בורוסיה דורטמונד.

המארחים מדורטמונד שיחקו ל־לא פראנק מיל (מושעה) ופיגרו 1–0 ו־1–2. במצב של 3–3 (צורק הבקיע פעמיים לדורטמונד וקאסל פעמיים להאמבורג), הבקיע הטורקי קור, מחליפו של מיל, את שער הניצחון בדקה ה־72. ניצחון זה העלה את דורטמונד למקום השלישי.

קפיצה גדולה עשתה גם בורוסיה מנשנגלאדבך שניצחה בשטוטגארט 2–4 (צמד של אובה ראהן). היה זה ניצחונה החמישי ברציפות והיא עלתה מהמקום התשיעי לחמישי עם 33 נקודות, כשהיא מקדימה שלוש קבוצות עם אותו מספר נקודות ביניהן פ.צ. קלן, שסיימה בתיקו 1–1 בברלין. אתמול נמסר שהמנהל הכללי של קלן, מיכאל מאייר, עוזב את הקבוצה ב־1 ביולי, הוא עובר ללוורקוזן. הקפטן קלאוס אלופס ישחק בעונה הבאה במארסיי.

תוצאות אחרות: אירדינגן — ברמן 1–1 (פלר הוסיא כדור 11 מ'), המבורג — בוכום 3–1, מאנהיים — פרנקפורט 1–2, שאלקה — קייזרסלאוטרן 2–3, דיסלדורף — נירנברג 1–1.

הצמרת, חמישה מחזורים לסיום: באיירן 45, האמבורג 40, דורטמונד וברמן 34 כ"א.

היום באליפות אירופה לנכים בכדורסל:

ישראל נגד בלגיה הנשים נגד צרפת

מאת אברהם תשובה
שליח המשלחת הישראלית לאליפות אירופה לנכים

לוריאן, צרפת (מיוחד ל"ספורט הארץ"). מישחקי אליפות אירופה לכדורסל לנכים יחלו כאן הערב בהשתתפות 12 נבחרות גברים ו־6 נבחרות נשים.

נבחרות הנשים והגברים של ישראל הגיעו בסוף השבוע ללוריאן אחרי נסיעה שנמשכה כשמונה שעות מפריס. ביומיים האחרונים הספיקו השחקנים להתאושש מת־לאות הדרך ולקיים אימונים אחרים לפני מישחקם היום.

נבחרת הנשים תתמודד אחר הצהריים נגד הנבחרת המארחת של צרפת ולאחר המישחק יסעו הנכים למיגרש אחר בעיר, כדי לעודד את נבחרת הגברים שתתמודד נגד בלגיה.

האירוע זוכה לסיקור בעיתונות המקומית ועל לוחות המודעות. קהל רב חזה בטכס הפתיחה שהיה אתמול בכיכר המרכזית של לוריאן וש־במהלכו צעדו המשלחות ברחובות העיר בליווי תזמורת מלחי חיל הים הצרפתי. אנשי הקהילה היהודית במקום, בראשות הרב כהן ורעייתו, פעלו רבות לרווחת המשלחת הישראלית.

המשך מעמוד 1

מגעי הליכוד־ש"ס

(סוף מעמוד 1)

כיום.

"גם היום, כמו אז, קיימים סיכויים וגם בעיות". פרס ציין כי יש סיכוי, אם כי אין הראות, להזיז את ישראל ממצב מלחמה.

שר החוץ ועוזריו מביעים תימהון נוכח העובדה כי גם בין היהודים וגם בין נציגי אמצעי התקשורת אין די מודעות לפרטי הוועידה הבינ"ל: "התמונה אינה ברורה להם: כל אחד חושב אחרת, היתה הרבה דיסאינ־פורמציה על נושא זה. קשה להרבה אנשים להאמין שזו הצעה יותר טובה ממה שהם חושבים".

יצויין כי בראיון ל"וואשינגטון פוסט" מביע יאסר עראפאת סיפוק מכשלון יוזמתו של פרס בקבינט, ולדבריו כעת יידרש זמן ארוך יותר כדי לתכנן את הוועידה הבינ"ל, כך שלא תהיה מכוונת נגד אש"ף הפלשתינאית.

שולץ עשוי להבהיר: ועידה בינ"ל — דרך יחידה למו"מ

בשיחה שקיימו אמש פרס ומזכיר המדינה, ג'ורג' שולץ, נידונו דרכים לשמירת המומנטום לקראת ועידת השלום הבינ"ל. השניים דנו באמצ־עים שיאפשרו להמשיך בפעילות לכינוס הוועידה, למרות המחלוקת החריפה בישראל. מקורות אמריקאיים ציינו אמש כי מזכיר המדינה ועוזריו אינם יכולים ואינם רוצים להפסיק את התהליך, מאחר שהגיעו למסקנה כי הוא חשוב, רציני ובעל סיכויים טובים להביא לתוצאות משמעותיות.

מקורות בוואשינגטון מצפים ש־שולץ יבהיר היום כי מסקנת המי־משל היא שוועידה בין־לאומית היא, בתנאים כעת, הדרך היחידה למו"מ ישיר בין הצדדים. המקורות מסרו כי לקראת נאומו לפני ועידת איפא"ק — הלובי למען ישראל בקונגרס — ולנוכח המצב שנוצר בישראל, ביקש שולץ מעוזריו להגיש לו כמה אופציות שיוכל להציג בציבור כמדיניותה של ארה"ב. אך נמסר כי עד פגישתו של שולץ עם פרס אמש לא התקבלה כל החלטה באשר לדרך שיציג שולץ את מדיניות ארה"ב.

לדברי אחד המקורות, "אין לצ־פות לרעמים וברקים או להודעות שיסעירו את העולם. לכל היותר, שולץ יציג נוסחה מדויקת וברורה יותר לעמדת ארה"ב כלפי ועידה בינ"ל. הניסוח שהיה מקובל עד כה במחלקת המדינה, קבע כי המימשל ממשיך במאמציו לבדוק אם ועידה בינ"ל יכולה להוליך למו"מ ישיר בין הצדדים. עתה, כך מצפים, יאמר שולץ כי המימשל בדק את כל הדרכים האפשריות, והגיע למסקנה כי אין דרך אחרת למו"מ ישיר, חוץ מוועידה בינ"ל.

הבית הלבן מצפה ששולץ יציג עמדה תקיפה יותר

עם זאת מעריכים מקורות כי נוסחה כזו עלולה להתפרש בישראל כהתערבות בעניינים הפנימיים, שכן יש בה תמיכה מלאה בעמדתו של פרס, ולפיכך מקצת הפקידים מפק־פקים אם אמנם יהיה שולץ בוטה עד כדי כך, בהתחשב בסגנון המקובל שבו השתמש עד כה.

המקורות מציינים כי בין אנשי המימשל יש ויכוח באשר לסגנון ולניסוח שיש להשתמש בהם. בבית הלבן מבקשים כי שולץ ינקוט עמדה ברורה ותקיפה יותר, גם השכבה המקצועית במחלקת המדינה מבקשת להציג עמדה אמריקאית שתתפרש כך בישראל וגם במדינות ערב כמו שמקבלת עליה מעורבות מדינית, אך נראה כי שולץ עצמו מבקש לבחון כיצד יתפרשו הדברים בישראל, קודם שיכריע "הכרעות לטובת צד א' או ב'".

פרס ושולץ שוחחו אמש לפני ארוחת הערב החגיגית מטעם הוועד לציון 100 שנה להולדת בן־גוריון. בארוחה זו הוענק לשולץ את הערכה — פרס השלום ע"ש בן גוריון.

פגישה שניה בין פרס לשולץ תיערך היום אחר הצהריים בביתו של מזכיר המדינה בוואשינגטון, אף שבתחילה נמסר כי פרס לא יגיע לשם. דברי שולץ יימסרו הערב במ־לון הילטון בוואשינגטון לבאי הוע־ידה השנתית של איפא"ק, לאחר שתי פגישותיו עם פרס.

מלחמת מברקים שמיר–פרס

מאחר שפרס יבוא לוואשינגטון, יישא גם הוא דברים בפתיחת ועידת איפא"ק. גורמים אמריקאיים מסרו כי לקראת הוועידה, "כדי להקדים את פרס", שיגר שמיר מברק ברכה לאיפא"ק, בו הוא אומר, בין השאר, כי הוא בטוח שאיפא"ק לא תמצא קושי לתמוך בעמדת ממשלת ישראל, כפי שבעבר לא התקשתה לתמוך במדיניות זו.

המברק לאיפא"ק נחשב למערכה שניה של "מלחמת מברק במברק", שפורסמה שלשום ב"ניו־יורק טיי־מס", ושעל־פיה ביטל פרס מברק ששיגר שמיר לשגרירויות ישראל בעולם, בו הוא דורש להימנע מלדון בנושא הוועידה הבין־לאומית. מלח־מת המברקים הפכה בסוף השבוע את ממשלת ישראל לנושא להלצות בוואשינגטון. גם פקידים אמריקאיים וגם עיתונאים לא פסחו על השאלה: "האם קיבלת מברק אחד או שניים, ומי מבטל את מי?".

פרס: העדויות — ישראל נקייה בפרשת איראן

בשיחה עם כתבים ציין פרס כי על־סמך העדויות שנשמעו עד היום בוועדות החקירה של הסנאט וה־קונגרס, ברור שישראל לגמרי נקיה בפרשת "איראנגייט", וכי פעלה בהתאם לבקשות האמריקאים.

פרס העיר בחיוך כי בהופעתו אמש במועצה ליחסי חוץ בניו־יורק לא נשאל אף שאלה אחת בנושא פולארד.

אווירה קשה בפגישת פרס–ועידת הנשיאים

אווירה קשה ומתוחה שררה בפ־גישה בין פרס לבין מנהיגים יהודים, חברי ועידת הנשיאים, שנערכה שלשום בבוקר. הנושא המרכזי היה הוועידה הבינ"ל, ושר החוץ עשה מאמץ מיוחד להבהיר למנהיגים הי־הודים כי הוא אינו רוצה בהתער־בותם של יהודי אמריקה או של המימשל במחלוקת הנטושה בין המערך לבין הליכוד בנושא זה.

בדברי הפתיחה אמר מ"מ ראש הממשלה: "לא באתי לגייס את תמיכתכם או תמיכת המימשל. גם אילו ידעתי שכולכם נגד רעיון הוועידה הבינ"ל, וגם ארה"ב נגדה, לא הייתי משנה את דעתי. מאידך, אינני מתכוון לגייס את תמיכתכם".

לאחר נאומו של פרס התבקשו הכתבים הישראליים לצאת מן האולם, "כדי לאפשר דרישה גלוי־ה ופתוחה בין השר לראשי הקהילה הי־הודית באמריקה", כהגדרת יו"ר הוועידה, מוריס אברם.

למרות דברי ההבהרה של שר החוץ, ניכר היה בתוכן השאלות שנשאל כי המנהיגים היהודים חוששים כי פרס בא כדי למשוך אותם לצידו במחלוקת עם הליכוד. מנהיג התנועה הרפורמית, הרב אלכסנדר שינדלר, אמר לשר החוץ כי יש רושם שישראל מנסה לערב את ארה"ב, ורושם זה פוגע בתד־מיתה של ישראל.

פרס: אם בריה"מ לא תקיים התנאים — נתכנס בלעדיה

פרס השיב כי הוא מגנה כל אחד המנסה לערב את אמריקה בנושא זה, וציין כי הוויכוח הוא ישראלי־פנימי, וההחלטה תהיה ישראלית בלבד. על שאלה בדבר השתתפות בריה"מ בוועידה, וקיום שני התנאים של הכרה בישראל ורשות הגירה ליהודים, השיב שר החוץ כי הסובייטים מודעים לדרישותיה של ישר־אל, ואם הם לא יקיימו אותן — תתכנס ועידת השלום בלעדיהם.

שר החוץ הסביר למנהיגים היהו־דיים כי הוועידה הבינ"ל לא תהיה טקסית, ומטרתה היא לספק פתיחה לגיטימית למו"מ — וחוסיין זקוק ללגיטימיות זו. "אני שובר את ראשי כדי להבין מדוע אנשים חוששים מהוועידה", אמר פרס.

פרס: אני לא יוצר מסך־עשן

השאלות שהופנו לפרס היו נוקבות ואחדות מהן פרובוקטיביות. לדברי משתתפי הישיבה, שמר פרס על קור רוחו, השיב בצורה מכובדת והיטיב להציג את עמדתו. רק פעם אחת יצא מכליו, כאשר נציג "עזרת" באינדיאנפוליס, הארס האסטין, האשים את שר החוץ ביצירת מסך־עשן, ושאל אותו אם הוא מייצג את הממשלה. פרס השיב ברוגז, "איך אתה מעז לומר שאני יוצר מסך־עשן. עשיתי עבודתי בצורה דמוקרטית, ואני מייצג 44 מנדטים בכנסת".

על השאלה מה פירושה למען ועידה בינ"ל לא תזמין את הסובייטים למזרח התיכון, השיב פרס בס־קירה על יוזמות סובייטיות במזרח התיכון, ואמר כי ברית המועצות כבר הורה למזרח התיכון. שר החוץ אמר כי הוא יכול היה להשיג את תמיכת המפלגות הדתיות בישראל לרעיון הוועידה הבינ"ל, לו ויתר בשאלת מיהו יהודי — אך הוא לא מוכן לוויתורים בשאלה זו.

פרס הציג עצמו כממשיכו של דוד בן־גוריון, והזכיר כי היו מתנג־דים רבים להקמת המדינה, אך בן־גוריון התעקש ודבק בעמדותיו. שר החוץ אמר כי הזמן והנסיבות הפ־כו את השלום לבר־השגה. מנהיגים ערביים הגיעו, לדבריו, לשלב שבו חייבים להחליט ולבחור בין שלום לבין פונדמנטליזם. אפילו ההכנות למלחמה הן כיום מעמסה שאי־אפשר לעמוד בה. ובימינו אפשר להפסיד מלחמה מבלי להלחם, משום שמבחינה כלכלית אי־אפשר לעמוד בה.

מצעד הצדעה

היום יהיה שר החוץ אורח מצעד ההצדעה לכבוד ישראל, ולפי התו־כנית אף יצעד כברת־דרך עם הצוע־דים, לפני שיעלה לבמה.

קארלוצ'י: ארה"ב לא תהיה צד בפוליטיקה הפנימית בישראל

"אין זה מעניינה של ארה"ב להחליט על הדרך שבה צריכה ישראל ללכת, ולא על עתידה. על כך צריכה ישראל להחליט. אך ארה"ב מוכנה להמשיך במאמציה להשגת שלום באזור. גם עם ראש הממשלה שמיר וגם עם פרס" — אמר היועץ לענייני ביטחון, קאר־לוצ'י, בנאום בפני ראשי הוועד הי־הודי האמריקאי.

לדבריו, "ארה"ב תמשיך במ־אמציה, משום שאחרת נפסיד את הסיכוי שנוצר לשלום. אנו מודעים לכך שמאמצים אלה עשויים לשלהב ויכוח בישראל, בארצות ערביות ובאמריקה. אנו רוצים בשלום עבור ישראל, אך לא נהיה צד בפוליטיקה הפנימית של ישראל".

רייגן הקציב 30 מיליון ד' לגדה

קארלוצ'י ציין כי ארה"ב תקיפה ברעתה לסייע ליצירת עתיד שונה למזרח התיכון, ולנצל את השינויים הפסיכולוגיים באזור, שבאו לידי בי־טוי, בין השאר, בתגובת העולם הערבי לפגישת פרס וחסן מלך מרוקו ולפגישה בין פרס לנשיא מצרים מובראק. היועץ לענייני ביטחון של הנשיא רייגן הוסיף כי ארה"ב גם שואפת לקדם את ההתקדמות השקטה אך הראלית ביצירת שיתוף פעולה ישר־אלי–ערבי בגדה המערבית וברצועת עזה, ולמטרה זו, אמר, הנשיא הורה להקציב 30 מיליון דולר לשיפור איכות החיים בגדה המערבית ועזה.

חוסיין: לא אהיה סאדאת מספר שתיים

סופר "הארץ" לענייני ערביים מוסר כי המלך חוסיין הבהיר להנהגה הסורית כי אינו מתכוון להיות סאדאת מספר 2 ולנהל שי־חות עם ישראל מחוץ לוועידה בינ"ל אמיתית, וללא תיאום עם סוריה והסכמה בין־ערבית רחבה.

מקורות סוריים, שמסרו על כך לעיתון הכוויתי "אל־קבס" כמה דוחות הבין־לאומית אתמול, ציינו כי גורבאצ'וב התחייב בפני אסד כי ברי־ה"מ תכשיל כל נסיון אמריקאי לקיים ועידה בינ"ל למזרח התיכון שלא תהיה מסגרתית, ובלי השתת־פות סוריה.

עיתוני ירדן ביקרו אתמול את הצי־מות הפלילי בישראל "תימורנים". "אל־דסתור" טען במאמרו הראשי כי "תימורניו העיקריים" של שמעון פרס בעניין הוועידה הבינ"ל נכשלו, וכי רעיון זה ירד מן הפרק מבחינת ראות רשמית ישראלית.

עראפאת מרוצה מכשלון של פרס

יאסר עראפאת מרוצה מכך ששמ־עון פרס לא הצליח להשיג בכנסת את הרוב הדרוש כדי לאשר את תוכניתו.

בראיון ל"וואשינגטון פוסט" אמר מנהיג אש"ף כי טעותם של "מעצבי הבלוף של פרס" היתה שהם מיהרו לגמור "לפני פסגה סובייטית־אמריקאית נוספת, תוך מחש־בה מוטעית שבריה"מ תסתפק בפ־חות מתפקיד משמעותי בוועידה הבינ"ל". עראפאת מסר כי עתה יידרש זמן ארוך יותר כדי לתכנן את הוועידה, כך שלא תהיה מכוונת נגד אש"ף והפלשתינאים. בראיון נרמז עוד כי הימנעותה של רק"ח מתמך קולותיה לפרס אינה מקרית.

בעניין אחר אמר עראפאת כי הוא סבור שהקרע בין אש"ף למצריים יסתיים בתוך זמן קצר, וכינה את מובאראק "ידיד אישי ותיק".

שיחות פרס בניו־יורק

(סוף מעמוד 1)

בכך סימן להשלמת צבעת המערך עם הצורך בהמשך קיומה של הממשלה, תוך כשלון יוזמת השלום של פרס.

ראש הממשלה אמר בראיון ל"קול ישראל" ביידיש, שישודר היום, כי שר החוץ האמריקאי, ג'ורג' שולץ, יודע היטב שלפרס אין מנדט לדבר בשם הממשלה בעניין הוועידה הבינ"ל.

"אני שקט לחלוטין ואני בטוח שממשלת האחדות תמשיך לפעול וכך סבורים כל חברי הממשלה. אעשה כל שביכולתי כדי שהממ־שלה תמשיך לפעול עד סוף הקדנציה. מי שאינם מרוצים מהח־לטת הממשלה צריכים להשלים עם המחשבה שהממשלה לא קיבלה את הצעתם, ועליהם להמשיך בפעילות הרגילה של משרדיהם", אמר שמיר.

ראשי המערך יגנסו בראשית השבוע לשכנע את ראשי מפ"ם ור"ץ לגנוז את הצעת האי־אמון בעניין הוועידה הבין־לאומית.

ח"כ שבח וייס אמר בסוף השבוע כי על מפלגות השמאל לפעול בשי־תוף פעולה עם המערך ולהסיר את הצעות האי־אמון כדי לא להביך את המערך. ח"כ יאיר צבן ממפ"ם אמר כי מפלגתו לא תיתן יד למהלך הקשור לפשרות בעניין חוק בתי הדין הרבניים או חוק מי יהודי.

שלמה שמיר מוסר "הארץ" בניו־יורק מוסר: ראש התנועה הרפורמית, אלכסנדר שינדלר, תקף את ההסכם שהושג בין הליכוד לבין ש"ס, המעניק סמכות לבתי־דין רבניים לבדוק גיור.

שינדלר פירסם הודעה, ובה הוא אומר כי ההסכם שנועד לשמור על כוחו הפוליטי של ראש הממשלה שמיר — מסכן את אחדות העם הי־הודי. "זה צעד מעליב ופוגע, ומנוגד לאינטרס של העם היהודי".

נשיא "בני ברית", סימור רייך, פירסם אף הוא הודעה בגנות ההסכם בין הליכוד לש"ס. "זו בושה וחרפה שענייני דת הופכים לנושאים של מקח וממכר פוליטיים".

בוסטון ומילווקי הלילה במישחק 7 ★ סיאטל בגמר

אן.בי.אי

ניו־יורק (איפ"י). האלופה בוסטון סלטיקס תארח הערב את מילווקי באקס במישחק השביעי והמכריע בסדרת חצי הגמר בפלייאוף באיזור המזרחי, בתקווה להציל את כבודה. מילווקי הישוותה אתמול ל־3–3 את מאזן הניצחונות כשגברה על לארי ברד וחבריו 121–111.

שלוש דקות ו־16 שניות לסיום הישווה קווין מקהייל, ששיחק בעזרת הציר במקום רוברט פריש הפצוע, ל־108–108. פול פרסי קבע 110–108 וג'ק לוקאס הוסיף עוד 4 נקודות. מילווקי קלעה עוד שבע נקודות עד לסיום לעומת אחת של האלופים. סידני מונקריף קלע 34 נקודות למילווקי, טיקמה 17, קאמינגס ופרסי 16 כ"א. הקלעים הבולטים של בוסטון היו דניס ג'ונ־סון 25, ברד ואיינג' 22 כ"א, מקהייל 21.

באיזור המערבי עלתה סיאטל סופרסוניקס לגמר (נגד לוס־אנג'לס לייקרס) אחרי ניצחון במישחק השישי על יוסטון רוקטס 128–125, בתום שתי הארכות. יוסטון, הפיני־ליסטית אשתקד, הובילה בהפרש של חמש נקודות כשנותרו 46 שניות לזמן החוקי, ואז דייל מק־דניאל ודייל אליס קלעו חמש נקו־דות והישוו. יוסטון הובילה 114–112 כשנותרו 15 שניות לסיום ההארכה הראשונה. אבל טום צ'יימ־ברס בסל וקליעת עונשין וקבע 115–114 לסיאטל. חמש שניות לסיום הישווה ראלף סאמפסון בזרי־קת עונשין אבל החטיא את הניסיון השני. אקים אולאג'ואן, שסיים את המישחק עם 49 נקודות, 24 ריבאונ־דים ו־6 חסימות, קטף את הכדור החוזר, ניסה זריקת ניתור אבל החטיא.

כשנותרו 52 שניות לסיום ההאר־כה השניה, במצב של 125–125, חסם אולאג'ואן את דייל אליס המבקיע. זה השתלט על הכדור וקבע 127–125. סיאטל הוסיפה עוד נקודה אבל יוסטון נכשלה בכל מאמציה. צ'יימברס 37 ואליס 36 היו גיבוריה של סיאטל. סאמפסון הוסיף 19 נקודות ליוסטון.

עופרה חזה

(סוף מעמוד 1)

ב־31 במארס 83'.

ממצאים אלו התקבלו בתום חקירה של מחלקת החקירות באגף מס הכנסה בתיקי המס של חזה ואלוני.

החקירה בתיק זה החלה עקב חשדות של אנשי נציבות המס כי חזה עושה "חלטורות" והופ־עות שעליהן אין היא מדווחת למס הכנסה.

בחודש שעבר ניתנו בבתי־משפט ברחבי הארץ 172 פסקי־דין בתיקי מס הכנסה, ובהם הוטלו קנסות בסך 301 אלף ש"ח, 76 חודשי מאסר־בפועל ו־424 חודשי מאסר על־תנאי.

כנס פורום הנשים הנבחרות ברשויות המקומיות

מועד ומקום: יום שני, י"ט אייר תשמ"ז
18.5.1987, בשעה 9.30
במלון דן "פנורמה" (מול הדולפינריום)
רחוב קויפמן 10, תל־אביב

סדר היום:

09.00-9.30 - התכנסות - כיבוד קל
09.30 - דברי פתיחה - עו"ד **חביבה אבי־גיא**
יו"ר האגף למעמד האשה בנעמת מרכז וחברת מועצת עירית ת"א־יפו.
09.45 - הרצאה - ד"ר **חנה הרצוג** - אוניברסיטת ת"א.
הנושא: נשים ככוח פוליטי.
10.30-12.00 - קב' דיון בהנחיית:
הח' **תמר שחר** סגנית ראש עירית ר"ג
עו"ד **חביבה אבי־גיא**
12.00 - דיון למליאה.
12.30 - הרצאה וסיכום
הח' **מאשה לובלסקי**
המזכירה כללית של נעמת

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל.
נעמת
תנועת נשים עובדות ומתנדבות

חשוד ברצח אשה ע"י הזרקת מנת סם עודפת

(ע). תושב חיפה, צלאח מחמוד מסרי (36), החשוד ברצח ידידתו ע"י הזרקת מנת סמים עודפת, נעצר בבית משפט שלום בחיפה לשמונה ימים לחקירה.

רס"ל ניסן ציגלר טען בפני השופט חנוך שילוני כי החשוד התוודע עם רישה נג'ד ממגדל העמק והזריק לה מנת סמים שגרמה למותה.

גופתה של המנוחה נשלחה למכון לרפואה משפטית. החשוד אישר, כי היה בחברת המנוחה במבנה נטוש, אך טען שהיא הזריקה לעצמה את הסמים. לטענתו הוא היה ידידה של המנוחה 10 שנים ו"אני לא אעשה לה דבר כזה".

השופט הוליט כי קיים חשד של עבירת רצח ויש לאשר למשטרה את השלמת החקירה תוך תקופת המעצר. השופט גם הורה למשטרה להביא את החשוד לטיפול רפואי ולקבוע את כמות הסמים שהוא ניזוק להם, לטענתו.

ע"ת וקנס ללובש חולצה עם סמל אש"ף שנשא סכין

מאת נחית אמיתי

18 חודשי מאסר על־תנאי וקנס בן 2,000 ש"ח הוטלו על ערבי שנלכד בשוק העירוני בפתח־תקוה כשהוא לבוש חולצה עם סמל אש"ף ונושא סכין קפיצית.

מוסטפא אבו־עצידה (22) מכפר חלה ליד שכם נלכד בפ"ת במאי '85 כשהוא לבוש בחולצה לבנה, עליה מוטבע סמל אש"ף. כשהתבקש לעלות לניידת המשטרה, נפלה מבגדו סכין קפיצית. הנאשם סיפר בבית המשפט כי לא ידע שהוא עובר עבירה.

לאבא היקר
משה אלבום
בהגיעך לגבורות — עד 120
בבריאות ונחת

מאחלים
אשתך, ילדיך, נכדיך ונינך

ירושלים, ל"ג בעומר תשמ"ז

מחירים מיוחדים להשכרות ארוכות

סוויפט. הדרך הקצרה להשכרה לטווח ארוך
להשכרות ארוכות לרכבים פרטיים ומסחריים.

swift rent a car
השכרת רכב סוויפט
סוויפט. לשכור ולחזור
מקבוצת מרחב מנפ בע"מ
טל: 03-291112/3/4, 03-295819, 03-284505

רצח והתאבדות בסניף בנק אמריקאי ישראלי ברמת השרון

מאת נחית אמיתי
סופרת "הארץ"

רצח והתאבדות על רקע משפחתי, אירעו שלשום בבוקר בסניף "בנק אמריקאי־ישראלי" ברמת השרון.

מרדכי בללי (55) מתל־אביב שנכנס לבנק, ניגש לעבר גיסו, יצחק אסיו (38), סגן־מנהל הסניף, שלף אקדח־תופי וירה לעברו שתי יריות. אסיו נפצע אנושות ונפטר זמן קצר לאחר מכן. מיד אחר־כך ירה בללי בעצמו, נפצע קשה ואושפז במרכז הרפואי "בילינסון" בפתח־תקווה, שם נפטר אתמול.

הנרצח, יצחק אסיו, שכוחו עם לקוח, נורה בחזה ובפניו. פקידי הבנק, שחשבו כי מדובר בשוד, הזעיקו מיד עזרה, וכעבור זמן קצר ירה בללי בעצמו. הרצח הוא, כנראה, על רקע סכסוך משפחתי.

החשוד ברצח, מנהל חשבונות במקצועו, הוא אב לשתי בנות ונשוי לשרה בללי — אחותו של אשת הנרצח. באחרונה התגלעו סכסוכים בין בני הזוג, והאשה עזבה את הבית והתגוררה בבית אמה בתל־אביב.

לפני שבועיים עזב בללי במפתיע את עבודתו. הצטרף לחברת שמירה, בה שימש כשומר בתחנת רידינג בתל־אביב. שלשום לפנות־בוקר לא הגיע לעבודתו.

חוקרי המשטרה סבורים כי מדובר ברצח מתוכנן, שבעטיו עזב החשוד את עבודתו הקודמת, ועבר לחברת שמירה, עלימנת לקבל נשק שיוכל לשמשו בעת הרצח.

מסתבר כי הנרצח, אסיו, אב ל־2 ילדים. התלונן במשטרה כי גיסו מאיים עליו.

פנינה רוזנבלום לשופט: "אני לא קורצת, יש לי מבט כזה בעיניים"

יומנה של רוזנבלום התובעת פיצויים מחברת שיפוצים הופקד בבית המשפט לצורך בדיקת גרפולוג

(ע). המשך הקודם הנבחרת בתביעה בסך 24,000 דולר של פנינה רוזנבלום נגד חברת "עבדך" ויצחק פנחסי, אשר לטענתה התרשלו בביצוע עבודות שיפוץ בדירתה, ולכן אחראים לפריצה שאירעה לדירתה באוגוסט 1983, התנהל ביום ו' בבית משפט השלום בת"א, בפני השופט דוד בר־אופיר.

פנינה רוזנבלום הגיעה לבית המשפט לבושה במכנסי ג'ינס הדוקים וחולצת טריג ומטופחת כתמיד. הקירותה על ידי עו"ד פולמן, ב"כ הנתבע, היתה מלווה חילופי־דברים ועקיצות הדדיות. בשלב מסוים העיר לה השופט בר־אופיר שתפסיק לקרוץ באולם בית המשפט. על כך השיבה לה: "אני לא קורצת, יש לי מבט כזה בעיניים". כאשר התבקשה להשיב "כן" או "לאו", לפי דרישה, טענה כי אינה יכולה, משום שהיא חייבת לדבר.

לטענת פנינה רוזנבלום, באמצעות בא־כוחה עו"ד צבי לידסקי, עסק יצחק פנחסי המכונה "איציק עבדך", בשיפוצים בדירה שאותה קנתה ברח' הגרייסה מלד 25 בת"א. בין היתר, היה אמור להתקין מנעולים על חלונות ביתה, אולם לא עשה זאת. כמו־כן, גרם באמצעות פועליו, לנזקים שונים בדירה. בין היתר, לאטלת בירה ששויו 20,750 שקלים ישנים בערכי 83 ולאמבטיה בשווי 87,687 שקלים.

בתביעתה המפורטת, טוענת פנינה רוזנבלום, כי על ידי אי־התקנת מנעולים שאותם היה אמור "איציק עבדך" להתקין על חלונות דירתה, הוא אחראי לפריצה שאירעה לביתה ב־4.8.83, ולגניבת תכשיטים יקרי־ערך באותה פריצה. כמו־כן הם אחראים לנזקים שנגרמו לדירתה.

בחקירתה הציגה פנינה רוזנבלום יומן, בו נכתב ביום 31.7.83, כי צלצלה לאיציק עבדך שיבוא להתקין מנעולים, אך הוא לא בא. השופט הורה לה להשאיר את יומנה בבית המשפט, כדי שגרפולוג יקבע מתי כתבה את השם "איציק עבדך". זאת, לאחר שתחילה התנגד עו"ד לידסקי לכך, בטענה שאין לגרפולוג סמכות לעיין ביומנה האישי. בסופו של דבר הוחלט, כי היומן יושאר בבית המשפט, והגרפולוג יוכל לעיין בשני עמודים בלבד: בעמוד הרלוונטי, ובעמוד נוסף, לצורך השוואת כתבי היד.

כאשר נשאלה פנינה רוזנבלום מדוע נתנה לאיציק את הספר "רגעים מתוקים" עם הקדשה, אם לא היתה מרוצה ממנו, ענתה, שאנשים נוהגים לבקש ממנה ספרים עם חתימות והיא נוהגת להיענות לכך ברחוב. כן הוסיפה, שאינה זוכרת מתי נתנה לו את הספר, אבל בוודאי היה זה בתקופה בה עדיין היתה מרוצה.

הנתבעים דוחים את כל טענותיה של רוזנבלום וגורסים, כי אין שחר לתביעה נגדם.

סוחרי שוק הכרמל ישבתו ויפגינו היום במחאה על הוצאת צווי הריסה

מאת חיים הנדוורקר
סופר "הארץ" בתל אביב

סוחרי שוק הכרמל משביתים הבוקר את עסקיהם, במחאה על כוונת עיריית תל אביב לבצע צווי הריסה נגד חריגות בנייה ברוכלים ובעסקים בשוק.

ראשיתה של הפרשה בהתארגנות של סוחרי השוק למלחמה נגד הירידה במספר לקוחותיהם לטובת ההיפרכלים והקניונים למיניהם. הם פנו לעיריית תל אביב בבקשה לטפל בשורה של בעיות תשתית, תברואה וסדר בשוק.

לפני ימים אחדים נעתר ראש עיריית תל אביב שלמה להט לבקשתם להפגש עימם בעניין.

העירייה נאותה לבצע עבודות בשוק, כדי לשפר את תנאי הרכישה במקום — ואולם במקביל הולה בהליכים נגד בעלי רוכבים וחנויות שבנו בניגוד לחוק. במקרים אחרים הוגשו דוח"ות נגד סוחרים שלא שמרו על הניקיון.

בפגישתם עם להט ביקשו הסוחרים, כי החוק לא יופעל נגדם. בין השאר אמרו, כי שוק הכרמל כולו הוא בלתי חוקי, אף שהוא קיים מתקופת המנדט. השוק מאוכלס על ידי סוחרים שחלקם עבריינים משוקמים. הבנייה הבלתי חוקית נעשתה לדבריהם לאחר שחלקים מהרוכבים והחנויות היו במצב פיסי גרוע והסוחרים ביקשו לשפר את תנאי עבודתם.

להט סירב להיענות לתביעה שלא להפעיל את החוק נגד הסוחרים. הסוחרים החליטו לצאת להפגנה הבוקר, ומאיימים כי תהיה סוערת. עוד טוענים הסוחרים כי להט התייחס אליהם באופן פוגע ולמעשה גירש אותם מהחדר בתום הפגישה.

יצויין, כי יום ראשון, בו בחרו הסוחרים לשביתה הוא יום העסקים החלש ביותר בשוק.

דובר עיריית תל אביב, בני כהן, מסר בתגובה, כי העירייה לא תוותר בסוגיית השמירה על החוק בעניין חריגות הבניה.

מנהל סניף דיסקונט לשעבר חשוד בזיוף ובשוחד — קשור בפרשת בלאס

(ע). דוד זילות, לשעבר מנהל סניף וולפסון בבנק דיסקונט בתל־אביב. נעצר שלשום בינתיים עד היום, בחשד של זיוף כתבי־ערבות שניתנו למלווי כספים ב"שוק האפור" ובקבלת שוחד.

בין אלה שקיבלו את כתבי הערבות היו גם דוד בלאס, העומד לדין בבית המשפט המחוזי בתל־אביב, באשמת הוצאתם במירמה של 29 מיליון דולר מחברת השקעות של התק"ם. מפקח המשטרה, דוד אילוז, טען בפני שופט בית־משפט השלום בת"א, יצחק בראז, כי בשנים 82'–83' הוציא החשוד כתבי־ערבות במיליוני דולרים, שלא נרשמו בספרי הבנק, תיתנו למלווי הכספים ללא ידיעת הנהלת הבנק, ללא סמכות וללא רשות.

המפקח מסר כי בחקירה הוברר שהחשוד טס לאילת והתארח במלון "הסלע האדום" על חשבון מתווך כספים בשוק האפור, שעבורו הנפיק כתבי־ערבות כאלה. הוא ביקש לעצור את החשוד לתקופה של שבעה ימים, כדי שלא יתאם גירסאות עם עדים שטרם נחקרו.

סניגורו של החשוד, עו"ד חנן שטיינהרט, טען כי אילו רצה מרשו, יכול היה להשמיד ראיות ולתאם גירסאות מאז שנחקר ב־1986. עוד טען כי מרשו אינו אלא "פקק קטן" בכל הקשור לפרשת בלאס, והמשטרה מבקשת את מעצר החשוד כדי לקבל פרטים נוספים מרשויות המעורבות בפרשה, במטרה להשיג עוד חומר מרשיע נגד בלאס.

השופט דחה את הטענה האחרונה של הסניגור, והחליט לבדוק את החומר בביתו בסוף השבוע, והבוקר בשעה 8 ימסור את החלטתו בקשר לבקשת המעצר.

ביהמ"ש העליון הקל הערבות לבלאס: מסתפק בעיקול ניירות ערך ודירות

(ע). בית המשפט העליון הקל שלשום את תנאי הערבות של איש העסקים דוד בלאס, מאחר שהוא לא יכול היה לעמוד בתנאי הערבות שנקבעו לו לפני שבוע.

בית המשפט העליון החליט לפני שבוע ימים לשחרר את בלאס בערבות אם ימציא ערבות בנקאית של מיליון ש"ח. לאחר שלא עלה בידו להמציא ערבות בסכום זה, פנה לבית המשפט העליון וביקש להקל בתנאים. בנימוקיו טען כי לאור המשפט המתנהל נגדו, אין הבנקים מוכנים להעניק לו ערבות בנקאית, ומתנים אותה בהפקדת מלוא הסכום במזומנים.

בית המשפט העליון, שהתחשב בבקשה, קבע תנאים חדשים: יוטל עיקול על ניירות־ערך בשווי כולל של מיליון ש"ח, בין אם ניירות אלה רשומים על שמו של בלאס, ובין אם הם רשומים על שמם של אחרים, בתנאי שאלה יתנו הסכמתם לכך. עוד נקבע כי יוטל עיקול על שתי דירות בבעלות בלאס בשדרות רוטשילד בתל־אביב.

שופט בית המשפט העליון, אליעזר גולדברג, פסק שיתר תנאי השחרור בערובה יישארו בתוקפם. מדובר בהפקדת דרכונו של בלאס ואיסור על צאתו מביתו, שלא לדיוני בית המשפט.

מכונית נשרפה בתחנת דלק וגרמה דליקה

(ע). שתי משאבות דלק וגג של תחנת הדלק בשדרות ירושלים פינת שלייציון ביפו עלו ביום ו' אתה"צ באש.

הדבר אירע בעת שפיאט 850 פרטית עלתה באש כאשר בעליה הגיע לתחנה לתדלק אותה. טרם נודעה סיבת השריפה.

הזמנה לציבור
"מגדל" חברה לביטוח בע"מ מזמינה את הציבור
למופע הפתיחה של פסטיבל ישראל.
האמן הנודע פיליפ פטי
יהלך על חבל מעל ג'יא בן-הינום.
המופע נערך בחסות "מגדל" כמחווה לעיר
ירושלים ביום חגה ויתקיים ביום שני,
18 למאי 87, בשעה 18.00.
מגדל חברה לביטוח בע"מ

שופט התיר נשואי בת 15 בהריון

מאת איתן רבין
סופר "הארץ"

שופט בית המשפט המחוזי בבאר־שבע, גלעד גלעדי, הדליט שלשום להתיר לתלמידת תיכון בת 15 וחצי, שנכנסה להריון, להתחתן.

הנערה, שהרתה לחייל בן 19, מתגוררת בבאר־שבע עם הוריה ועוד 11 אחים ואחיות. לדברי באת־כוחה, עו"ד אבי פרץ, יש הבטחה מצד הבעל לעתיד כי הוא ידאג לכל מחסורה.

הורי הנערה, שהגיבו על ההריון בזעם, הגמישו, לאחר ביקור של עובדים סוציאליים בביתם את עמדתם, והביעו הסכמה כי הנערה תתחתן. בבית המשפט הגישו העובדים הסוציאליים תזכיר לגבי מצבן הכלכלי הקשה של שתי המשפחות.

השופט החליט להעתר לבקשה ולהתיר לנערה להתחתן, מאחר שהיא בשלבי הריון מתקדמים, ואין עתה כל דרך אחרת מלבד נישואין. השופט קבע כי בני הזוג יתגוררו מחוץ לבית ההורים.

70 מהמרים חנכו אניית קזינו באילת

מאת איתן רבין

כ־70 מתושבי אילת, אנשי תיירות ועיתונאים, הפליגו על אניית הקזינו רויאל פרנסיס בהפלגה ראשונה שלשום.

הישראלים שעלו על האניה עברו ביקורת גבולות רגילה ואף הציגו אישורי יציאה מצה"ל.

האניה שיצאה מנמל אילת הפליגה מחוץ לגבולות המים הטריטוריאליים של ישראל ורק אז הפעילו מנהלי האניה את משחקי ההימורים. ההימורים נערכו בבלקים לתקרה של 100 דולרים.

גם אתמול ערכה האניה הפלגה אחת. היא תפליג פעמיים בשבוע.

עובדי משרד התיירות: ביקורת באילת — רק בטיסה

מאת זוהר בלומנקרנץ
סופר "הארץ"

עובדי משרד התיירות מתנים את השתתפותם במבצע הביקורת המיוחד לדירוגם מחדש של בתי המלון באילת, כחלק מהמיבצע הכלל ארצי, בקבלת כרטיסי טיסה לשם ולא בנסיעה באוטובוס. המשך המשא ומתן שהעובדים מקיימים עם ההנהלה ממשיך לעכב את פתיחת המבצע.

העובדים דורשים גם כי יעמדו לרשותם רכב הסעה מיוחד שיקח אותם לבתי־מלון בנקודות ישוב המרוחקות ממרכז הארץ, וכן כי יקבלו פיצוי מיוחד עבור שעות נוספות. אותן עבדו בחודשים מארס וספטמבר, במבצע לדירוג מחדש של 60 בתי־מלון שניבחרו לשמש כמדגם.

בשלב זה הוסכם כי עובדי משרד התיירות, שיקחו חלק במבצע הדירוג מחדש, יוכלו לצבור עד 60 שעות עבודה נוספות בחודש, כמות כפולה ויותר ממכסת השעות הנוספות המירביות המותרות להם כיום. במבצע הדירוג מחדש אמורים לקחת חלק 40 מעובדי משרד התיירות, שיתגברו את אנשי יחידת הביקורת הקבועים של המשרד הממשלתי. ממשרד התיירות נמסר כי המו"מ עם העובדים מתקדם ומתקיים ברוח טובה.

המשטרה מזהירה: חוקר מס מתחזה גונב כסף מקופות

(ע). משטרת מחוז תל־אביב הזהירה שלשום אנשי עסקים ונהגי מוניות ומשאיות מפני אלמוני המתחזה לפקיד מס הכנסה ומציג תעודה כלשהי.

לדברי המשטרה, הנוכל מגיע לעסקים שונים בתואנה כי בא לבדוק את תוכן הקופות, וגונב מתוכן כספים.

עורך את העמוד: אהוד גרבהר

אשה דקרה בעלה בכנס מפוני אופירה

מאת איתן רבין

זוג מפונים־מאופירה־המתגוררים בנויבה, התקוטטו בכנס מפונים, אתמול באילת. הבעל ניסה לתקוף את האשה והיא שלפה סכין ודקרה אותו. הנדקר הועבר לבית החולים יוספטל באילת.

כ־700 ממפוני אופירה נפגשו אתמול בכנס בעיר אילת.

המפונים, שהגיעו מכל קצות הארץ, שמעו באמפיתיאטרון של העיר את ראש עיריית אילת, רפי הוכמן, וראש מינהל מרש"ל לשעבר, ראובן אלוני.

סייעו לנהגת לתקן תקר וגנבו ארנקה

(ע). שני תושבי תל־אביב בני 25 נעצרו ביום ה' על־ידי המשטרה בחשד שגנבו תיק מאשה בעת שעזרו לה לתקן תקר.

השניים נעצרו לאחר שעורר את חשדם של בלשי מרחב דן, שראו אותם נוהגים בשעה 10 בלילה ברחוב מצליח בבני־ברק במכונית ב"מ ו. הבלשים ביקשו מהם לעצור, ושאלו לפשר מעשיהם במקום. תוך כדי החקירה הבחינו בתיק אשה במכונית. האחד טען שהתיק שייך לדודתו, בעוד השני טען שמצאו את התיק לא מכבר.

בשעה שהם נחקרו במרחב דן, הופיעה אותה העובדת בבית החולים תל השומר, והתלוננה כי יום קודם לכן נגנב תיקה על־ידי שני צעירים שהציעו לעזור לה לתקן תקר בגלגל מכוניתה בצומת גהה. לדבריה, עסק האחד בפירוק הגלגל, בעוד השני שלח אותה להביא אבן לתמיכה. כשהתרחקה, נמלטו השניים עם תיקה.

פסטיבל ישראל ייפתח השבוע על ידי פיליפ פטי, הולך על כבל, שיעבור מעל גיא בן הינום. פטי יצא מן המשכנות שאננים אל מלון הר ציון, מרחק של כשלוש מאות מטרים. בשהוחלק האחרון של ההליכה נעשה בשיפוע של 30 מעלות. את ההליכה ילוו תרועות, שנבצבו במיוחד על ידי מלחינים ישראלים. פטי הלך כבר בין מגדלי התאומים בניו־יורק ובין מגדלי הקתדראלה של נוטרדם. בתצלום, נראה פטי כשהוא בוחן בסוף השבוע את הציוד שישמש אותו. סקופ (80)

משה פרוסמן יבואן שארפ הודה בעבירות מס ומטבע

בעסקת טיעון עם הפרקליטות סוכם כי ייקנס בחצי מיליון דולר — בית המשפט יכריע אם יוטל עליו מאסר בפועל ★ המדינה הסכימה לזיכויו מאשמת שוחד

(ע). משה פרוסמן, בעל חברת היבוא על שמו והעוסקת ביבוא מוצרי אלקטרוניקה מיפאן, הורשע בבית המשפט המחוזי בירושלים, בעסקת טיעון, בשורה ארוכה של עבירות של השתמטות ממכס, מס קניה ומע"מ והברחת מטבע חוץ ליפאן.

מדובר בעבירות בסכום כולל של כשני מיליון דולר.

עסקת הטיעון הוגשה לבית המשפט המחוזי בירושלים והשופט עזרא קמא הדיה אימץ את העסקה והרשיע על פיה את פרוסמן.

על פי העסקה תדרוש המדינה עונש מאסר של 3 שנים בפועל. פרוסמן רשאי לבקש מבית המשפט שלא יוטל עליו עונש מאסר בפועל.

הצדדים מסכימים כי יוטל על הנאשם קנס כספי בסכום של 500 אלף דולר. מחצית הקנס תשולם 60 יום לאחר מתן גזר הדין ויתרתו ב־12 תשלומים חודשיים.

הצדדים רשאים יהיו לטעון באופן חופשי לעניין עונש מאסר על תנאי שיוטל על הנאשם והקנס שיוטל על חברת פרוסמן שאף היא מואשמת בתיק.

תמורת ההודאה באשמה הסכימה המדינה לזכות את פרוסמן מתיק פלילי בבית המשפט המחוזי בתל אביב, שעניינו עבירות שוחד. תיק פלילי אחר בעניינו של פרוסמן בבית המשפט המחוזי בתל אביב על עבירות מטבע חוץ נכלל אף הוא בעיסקת הטיעון.

לעת עתה לא יושמעו הטיעונים לעונש, עד שהשלטונות מס הכנסה יסיימו את בדיקותיהם בחשדות לעבירות מס נוספות של פרוסמן וחברתו.

בעסקת הטיעון נאמר כי אם תחליט המדינה להגיש כתב אישום בעניין עבירות המס, מתחייב הנאשם להודות גם באשמות אלה ועל כן מתעכב הדיון עד סיום הבדיקה.

בקו הבריאות
לשכת דובר קופת חולים הכללית
והמדור לנוער לבריאות עורכים:
קו פתוח לבריאות הציבור

אולקוס
כיב קיבה והתריסריון
שיטות הטיפול והמניעה

צוות רופאים מומחים ישיבו טלפונית
לשאלות הציבור במבצע מיוחד שייערך
ביום שלישי 19.5.87

צוות המרכז:
פרופ' **חיים חיימוב** - בי"ח השרון.
פרופ' **בן נוביס** - בי"ח מאיר.
דר' **בנימין לוריא** - בי"ח השרון.
דר' **אלפרדו לייסר** - בי"ח בילינסון.
דר' **איתמר פומרנץ** - בי"ח מאיר.
דר' **אילן רייספלד** - בי"ח השרון.
טלפונים: 03-433500 5 שלוחות

צוות חיפה:
ד"ר **אלחנן נוסנסון** - בי"ח העמק
ד"ר **סמארה מוסא** - בי"ח העמק
טלפונים: 04-568521, 04-568553.

בשידור ישיר בתכנית "אצבע על הדופק"
ביום ג' בשעה 05.6 בערב.
רשת ב' - קול ישראל.

עוז יוקר בריאות!
קופת חולים ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

השבוע מינימום פרס ראשון

800,000* ש"ח בלוטו

מינימום סך
כל הפרסים
1,800,000 ש"ח

ההגרלה ביום ג'

★ כפוף לעירעורים

יחידת הפרסום

הארץ

יום א' י"ח אייר, תשמ"ז
17 במאי 1987

המערכת, ההנהלה, מחלקת המודעות, ההפצה - והמנויים: תל־אביב, רחוב זלמן שוקן 21, טל' 5121212 ת"ד 233 מיקוד 61001 פקס' 810012 — טלקס 33748
ירושלים: רחוב החבצלת 2 טל' 224245, ת"ד 273 מיקוד 91002
חיפה: רחוב נורדאו 20 טל' 661166, ת"ד 5259 מיקוד 31052
המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ, רח' זלמן שוקן 21, תל־אביב
העורך: גרשם שוקן   עורך המשנה: מתי גולן
סגני עורך: משה הדיג, ברוך לוי
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מזוהה בתכנן
HA'ARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel – P.O.B 233, Tel. 5121212

קנוניה לאומנית־דתית

יצחק שמיר אינו מסתפק בכך כי שמעון פרס נרתע מלהסתכן, בישיבת הקבינט ביום ד' שעבר, בהעמדת יוזמתו המדינית להצבעה; ראש הליכוד רוצה גם למנוע מן המערך לקבץ את הרוב הפרלמנטרי הדרוש כדי לחוקק חוק להתפזרות הכנסת האחת־עשרה ולקבוע את מועד הבחירות לכנסת הבאה. מניעת רוב זה הופכת עתה עבור יצחק שמיר ליעד ראשון למעלה; ולתכלית זו אין הוא נרתע מתתן שוחד לסיעת ש"ס, גם אם הדבר יוביל להחמרת הכפייה הדתית.

אם הכנסת תחוקק את "חוק בתי הדין הרבניים", שהטיוטה שלו מוכנה זה מכבר, יהיו בתי הדין הרבניים בארץ מוסמכים לבדוק ולפסול כל גיור שבוצע על ידי רבנים בחוץ לארץ; ובדרך זו אפשר יהיה, כמובן, למנוע גם את רישומם של גרים וגיורות כיהודים במשבצת "לאום" בתעודות הזהות. הח"כ הרב יצחק פרץ יוכל, על רקע זה, להצטרף מחדש לממשלה.

ריב בין שתי המפלגות הגדולות מהווה שעת כושר לסחטנות מצד כל הסיעות הקוראות לעצמן "דתיות"; האם כי נפוצו ידיעות לפיהן הרב יצחק פרץ מתייחס באופן חיובי לעניין הוועידה הבינלאומית — אין קידומו של תהליך השלום חשוב בעיניו ובעיני חבריו למפלגה עד כדי כך שיוותרו על סיפוק להיטותם לקפח את זכויותיהם של רבנים רפורמים וקונסרווטיביים. ברצון רב הם מוכנים לשלם לליכוד את המחיר של הארכת חייה של ממשלה אשר אינה מסוגלת לעצב מדיניות חוץ אחידה, אם יוכלו בדרך זו לבצר את שליטת האורתודוכסיה על כלל יהודי ישראל.

יצחק שמיר קבל על כך שהמערך משתמש במונח ה"מגי" הנקרא "שלום". כפי הנראה אין הוא סמוך ובטוח כי רוב הבוחרים לא יעדיפו את הסיכוי לשלום־קבע עם ירדן — אם יוקדמו הבחירות לכנסת השתים־עשרה — על הסיסמה של ארץ־ישראל השלמה. שמיר גם נהנה מהוויכוח של מערך אשר רוצה להיחלץ מכבלי השותפות הממשלתית שהפכה לדידו למלכודת. אם המערך ירצה להשתחרר ממנה — על שריו להתפטר מן הממשלה; והאחריות לפירוקה של ממשלת "אחדות לאומית" תרבץ עליהם.

המשך קיומה של הכנסת הנוכחית פירושה לא רק המשך קיומה של ממשלה אשר אינה מוכנה לפעול במשותף למען הרחבת מעגל השלום באזור, אלא גם הכבדת עול הרבנים האורתודוכסים על כל אחד מאזרחי ישראל היהודיים. ראשי הליכוד מגלים אדישות לתוצאות זו; אך כלום כל בוחרי הליכוד אדישים לה גם הם? כלום אלה מהם שהצביעו עד עתה בעד רשימת הליכוד תוך אהדה למפלגה הליברלית, מוכנים להשלים עם חקיקת חוק אשר יעליב מיליוני יהודים בגולה?

התנגדות לוועידה בין־לאומית אינה צריכה להצדיק את הקנוניה בין הליכוד לבין סיעת ש"ס; גם חברי כנסת אשר בנושאים של מדיניות חוץ תומכים ביצחק שמיר, מן הראוי שיתקוממו נגד הנסיון להעביר, באמצעות חוק בתי דין רבניים, אותו שינוי בחוק השבות ("גיור כהלכה") אשר בית הנבחרים של העם מנע עד כה בעקביות את הנהגתו.

הפיכה צבאית בפיג'י

אחד מאותות זמננו הוא, שהפיכה צבאית באיי פיג'י, קבוצה של כ־300 איים קטנים הנמצאים כ־1,200 ק"מ צפונה מניו זילנד, הופכת לחדשה מרכזית בעולם.

הן ראש ממשלת אוסטרליה, בוב הוק, וראש ממשלת ניו זילנד הביעו דאגה עמוקה מהתרחשויות הקשורות בממשלה החוקית שהודחה. הממשלה המודחת נבחרה לפני כחודש וההצבעה גרמה למהפך אתני ופוליטי באיים: ב־17 השנים שחלפו מאז נהיו האיים מדינה עצמאית שלטה בהם המפלגה הלאומית הפדר־מעורבית של ילידי המקום, המלינזים. ההודים במחצית האוכלוסיה. הם הקפידו על מה שהיה כלל בלתי כתוב: בפוליטיקה שולטים המלינזים ובכלכלה שולטים ההודים, צאצאי פועלים שהובאו ע"י השליטים הבריטיים של האי. אך בבחירות האחרונות ניצחה מפלגת האופוזיציה בה שולטים ההודים והציגם מינה ראש ממשלה. הוא הכריז על מדיניות "ניטרלית" שפורשה כתפנית שמאלה. הצבא, המורכב כמעט כולו ממלינזים, לא השלים עם התפנית.

מה שממקד את תשומת הלב הבין־לאומית לאירועים בפיג'י הוא התחברות של שלושה תהליכים:

★ התפנית שהנהיגה הממשלה החדשה מצטרפת להששות שהושמעו לאחרונה מפני פעלתנות חדשה של בריה"מ בדרום־מזרח האוקיאנוס השקט.

★ גם בפיג'י, כמו במדינות רבות באסיה ובאפריקה, לא עמדה הריקמה הדמוקרטית בלחצים הפנימיים, והצבא התערב והכריז על עצמו כמגן ומציל האומה.

★ ניגודים אתניים פנימיים שמדינות חדשות רבות ירשו מהתקופה הקולוניאלית, נתגלו גם בפיג'י כחומר נפץ פוליטי ההורס את הריקום הפוליטי הדמוקרטי.

המימד האנושי של השלום

מאת עקיבא אלדר

העקשנות של שמיר בנושא הוועידה היא למעשה תהליך אנושי־פסיכולוגי בסיסי, שפרס, שיכור ממשק כנפי ההיסטוריה, לא היה ער אליו דיו

יצחק שמיר מילא תפקיד מכריע בשיחות החשאיות, יותר מהשתיים שקיימו המלך חוסיין ושמעון פרס במרוצת השנתיים האחרונות. האחרון ידע לנצל את עמדותיו העוקשות של שר החוץ ולימים ראש הממשלה, על מנת להוליך מהמלך ויתורים מרחיקי לכת שבאו לידי ביטוי בהסכם של אמצע אפריל. פרס השתמש במניפולציה הבדוקה, שבה הוא שיווק את תפקיד השוטר הטוב ושמיר — מבלי דעת — את השוטר הרע. חוסיין הבין שפרס אינו לבד, כי אין ערך להסכם שלא יתקבל על דעתו של שמיר. לפיכך ניאות לשלב בהסכם המסגרת סעיפים גלויים וסמויים שנועדו להקל על שמיר ולמעשה הביאו למפנה החד במגעים עם ירדן.

על פי הנחיות של פרס, היה המיפגש הזה אמור להביא גם לתפנית בעמדתו של ראש הממשלה והליכוד. ברם, כאשר הגיע תורו להתחשב בעמדותיו־אילוציו של המלך השכן, כפי שהציג אותם פרס בפניו, היתה התגובה של שמיר "לאו" מוחלט וסופי. בימים שקדמו לדיון בקבינט שאלתי את אחד ממקורביו של שמיר מדוע אין הוא דוחף מפרס לעגן בהחלטת ממשלה פורמאלית את כל ההבהרות שלו, כי "הפתיחה" תי־משך יום אחד וכי ישראל לא תשב לשולחן לצד אש"ף ולא תבוא לפתיחה עם "סבירה"ם תוחנן אליה בטרם ויודישה את יהודית. עמה תפתח את שעריה בפני מספר ידוע של יהודים.

התשובה היתה קצרה: "הוא איננו את האמון בפרס". ההסבר: שמיר חש שפרס הוליך אותו שולל בפרשת טאבה. הלה הבטיח לו להכליל סעיפים שיבטיחו כי גם בכל עם הבוררות יוחזר השגריר לתל אביב, יקוימו הסכמי הסחר והתיירות ויוסדרו הפיצויים למשפחות הנרצחים בראס בורקה. שמיר מאמין כי לבד מהעלאתו של מוחמד בסיוני מדרגת מיופה כוח לדרגת שגריר, לא קיים דבר מההסכם. לדעתו עשה פרס יד אחת עם המצרים כדי להוליכו שולל. עכשיו, מעמדת ראש הממשלה — אומר אותו מקורב — לא יניח שמיר לפרס לסובבו בכחש בעצה אחת עם חבריו הערבים והאמריקאים.

שמיר צפה בקנאה

למעשה, פעל כאן תהליך אנושי־פסיכולוגי בסיסי, שפרס, שיכור ממשק כנפי ההיסטוריה, לא היה ער אליו די. שלא בטובתו, הגיע שמיר לראשות הממשלה אחרי אחד המבריקים הקריזמטיים ביותר שהנהיגו את ישראל. במשך שנת כהונתו הראשונה היה שמיר שרוי בצלו של מנחם בגין על הישגו הגדול — השלום עם מצרים וכשלונו האומלל — מלחמת לבנון. הנה, תופס שמעון פרס את מקומו ובתוך שנתיים מפסיק כמעט כליל את השכול היום־יומי בלבנון, מכה את האינפלאציה ואף מחזיר את השגריר המצרי לתל אביב. שמיר צפה בקנאה בהתרוצצות וליווה את פרס בלא חדווה למטוסים שלקחו אותו למסעות השלום ויחסי הציבור שלו בוואשינגטון, בקאהיר, באיפראן ובבירות אירופה.

והנה שמיר שב ראש ממשלה ומאומה לא נשתנה. הנשיא מובארק מזמין את פרס בשנית לשיחות במצרים ושוב גוזל הלה מידיו את פירות התהילה (הביקור בארה"ב), מבריל לעשות השגריר תומס פיקרינג, אשר ביום בהיר אחד הניח על שולחנו של ראש ממשלת ישראל מסמך המסכם את ההבנות בין שר החוץ הישראלי לבין המלך הירדני בתיווך אמריקאי. זה היה כבר יותר מדי לדידו של שמיר. התברר לו כי פרס צירף אליו את שר הביטחון יצחק רבין על מנת שישמע מפי המלך חוסיין בכבודו ובעצמו על נכונותו להוציא את אש"ף הסרבן מהמו"מ ולצמצם עד מאוד את תפקידה של מליאת הוועידה. ברם, כי אפילו היה פיקרינג מניח על שולחנו של שמיר מסמך שבו מוותר חוסיין על כל השטחים, היה הלה מוצא בו מומים.

הליכוד תבע את עלבונו

המסמך הסופי הוא תוצר של משא ומתן ממושך שבמהלכו התמקחו הצדדים על כל תת סעיף. פרס בא מדי פעם אל שמיר על מנת לעדכן אותו בפרטים וזה, מתוך ספקנות מהולה בסרבנות, לא גילה בהם עניין רב. פרס האמין שהשלמת המסמך תסיר את הספקנות ועמה את הסרבנות. אלא שאז, כאשר התברר שאמנם נפל דבר במזרח התיכון, התברר גם קבל עם ועדה שהוא נפל הרחק מעיניו של שמיר. איש לא יאמין שראש הממשלה שוב לא רצה לדעת. שרי הליכוד שלא היו אף הם בעניינים, התייצבו כאיש אחד לימינו של מנהיגם כנגד "תכתיבים", תובעים את עלבונם המשותף.

פרס תמרן במשך חודשים ארוכים כמתווך בין שני פרטנרים למשא ומתן עד שנשוק ומעד. הוא סיכם עם חוסיין כי רק שני הסעיפים הראשונים בהסכם יפורסמו עם שיגור ההזמנות למשתתפי הוועידה.

בגלל אילוצים טובים של חוסיין בעולם הערבי, סוכם כי הסעיף השלישי, הטומן שמונה נקודות אשר מבטיחות את ישראל מפני ועידה "ממש" בשיתוף אש"ף "המקורי", יישאר חסוי עד תום התהליך. שמיר שהכיר את התנאים, הקפיד על הסודיות וכהתבסס על שני הסעיפים שדלפו, יכול היה לטעון שאין במסמך זכר לערובות אלו ופרס נאלץ לנשוך את שפתיו.

הדברים היו שונים אילו נכנס חוסיין למטוס המלכותי והמריא לירושלים. פרס זקוק מאד למשהו דרמטי שיסבר את אוזני ועיני הציבור יותר ממסמך שהוצג סודי ומעורפל בתכנו. אפילו את ביקורו של שולץ, שהיה אמור להעניק תנופה לתהליך, הצליח שמיר לסכל ודחק את המערך במשא ומתן עם המלך חוסיין לעמדה נחותה במיקח וממכר עם הרב עובדיה יוסף. פרס המתין במשך יותר משנתיים לחוסיין עד שנמצא ההסכם, עכשיו תורו של חוסיין להתאזר בסבלנות. אם חרף לחצים צפויים ידבק בהסכם עד הבחירות בישראל — פסק זמן שעלול להתארך מאד — תהיה זו תעמולת הבחירות הטובה ביותר של המערך.

מעלילות הנדנדה

מאת שמשון אריליך

הגיע הזמן להפעיל כלפי הטוטו הפרטי את הצעדים הנדרשים, לטובת המשק ולמניעת עושקם של ה"טפשים" בידי ה"חכמים"

העוסקים בבורסה הישראלית מעוניינים שמחירי המניות יעלו, אבל שלא יהיו גבוהים מדי, כדי שניתן יהיה להמשיך ולעלות, וליפול כדי להתחיל את המחזור מחדש.

הנדנדה של הבורסה הישראלית בימים האחרונים אינה מקרית. היא חלק בלתי נפרד ממבנה המניות הישראליות שאינן מקנות לבעליהן זכויות הצבעה, זכויות להחליט מה לעשות ברווחים, זכויות להחליף את המנהלים. כיוון שהמניות אינן מבטיחות הכנסה שוטפת, מקובל לייקרן כדי לזכות ברווחי ערך. מכאן העליות והנפילות הבלתי נמנעות.

בארצות־הברית ובארצות אחרות ניתן להתקיים מההכנסות השוטפות של מניות. מנהל אג. בי. אם, חברת הסולרית הגדולה ביבשת, סיפר כי דבר ראשון בכל בוקר היה שואל את מנהלי הכספים על הסיכויים לרווחים, לחלוקת דיבידנדה ולמחירי המניות. חברה טובה תבטיח הכנסה מדיבידנדות שתבטיח לעיתים גם יציבות יחסית למניותיה, בלי קשר למצב הבורסה. במניות הישראליות אין דבר כזה. הפיצוי למשקיע הוא בניפוחה של המניה.

ניפוחן של מחירי המניות הישראליות הביא לכך שחברות מחוסרות רווחים ונכסים של ממש הגיעו בבורסה לערכים דמיוניים. מפעלים עם הפסדים מתמידים ללא סיכוי של ממש לשיפור הרווחיות, עשויים להיות שווים סכומים גדולים ביותר. כל אחד יודע שמפעל תעשייתי מבוסס, שערך מניותיו על פי הבורסה הגיע ל־150 מיליון דולר, שווה קטן בהרבה ממחיר זה.

אולם גם אם המניות לא היו מגיעות למחירי שיא שאין בינם לבין ערך המפעל ולא כלום, ומחיריהם היו צמודים לערכם הראלי של המפעלים, עדיין היו המניות מחוסרות ערך ממשי. גם אם המפעל הגיע להכנסות שוטפות גדולות ביותר עדיין אין הבעלים־המנהלים חייבים להוציא מכספי זה פרוטה למען המשקיעים. נניח שימכרו מגרש ברווח הון גדול, עדיין לא יהיו חייבים לשתף בו את בעלי המניות. אם המנהלים לא יעבירו להם פרוטה כדיבידנדה עדיין לא יוכלו בעלי המניות להתאסף ולהעביר אותם מתפקידם. המניה שאינה מקנה זכות הצבעה ועל־כן אינה מאפשרת לבעל המניה להעביר את המנהל מתפקידו ולמנות אחר במקומו, אין לה למעשה שום ערך. מי שמוכר מניות כאלה מקבל למעשה כסף ללא תמורה, ומי שמרשה את הדברים הללו אינו אחראי.

כדי שהציבור ירצה להחזיק במניות כאלה ואף לרכוש חדשות מחלקים לבעלי המניות "מניות הטבה" במקום כסף. במקום רווחים במזומן נותנים להם עוד ניירות שגם מהם אין ראויים פרוטה.

על חשבון ההדיוטות

דרך נוספת לעודד רכישת מניות — ייקורן של המניות כדי לספק רווחי הון למי שיודע לקנות בזול ולמכור ביוקר, על חשבון ההדיוטות הקונים ביוקר ומוכרים בזול. אולם מכיוון שהבורסה, כאמור, אינה יכולה לעלות בלי גבול אין מנוס מירידה מדי פעם במקביל לעלייה הקודמת, כדי שתוכל שוב לחזור ולעלות בפעם הבאה וחוזר חלילה.

קשה להבין מה בין העיסוקים הבלתי פוסקים בענייני בורסה כזו, בהעברתו של כסף מכיס לכיס, בדרך כלל מציבורי לפרטי, ומקטן לגדול, לבין יצירת מדד מלאכותי למצב המשק, לתחימתם של אנשים מהמוכשרים במדינה לעיסוקים משניים אם לא מיותרים, לבין אינטרסים של כלכלת מדינה עד כדי מתן הערפה בוטה בדרך זיכויים של רווחי הבורסה ממס.

אילו התנהלה הבורסה בהגינות גם אז היו הקטנים, אלה הנכנסים בדרך כלל כשהמחירים כבר גבוהים, מפסידים לטובת בעלי המקצוע העוסקים הגעורים במקורבים המכירים את המערכת מבפנים. אולם כל מי ששמע את דבריו של יו"ר רשות ניירות הערך לשעבר על התלונות שהגיש נגד מנהלי קרנות נאמנות, שלא לדבר על "פעילים" פליליים, יודע כי הקלפים בחלקם מסומנים.

מלכתחילה אין לקטנים סיכוי שווה בכל מחזור של כל "נדנדה". ה"סיכויים" להעביר את כספם לאחרים רבים ביותר.

בומבים של עליות שערים מבצלים המעוניינים את ההלוומות, כדי להפיק רווחים קלים לגיוס מזמן רב להנגת הבורסה. במצב של שפל, כשבעלי המניות טועמים את הצד השני של המטבע, שבסופו של דבר יביא את המניות לערכן האמיתי השואף לעיתים לאפס, מגיע הזמן להפעיל כלפי הטוטו הפרטי את הצעדים הנדרשים, גם לטובת המשק, גם ליצירת אחידה בכלכלית תואמת יותר את המצב, וגם למניעת עושקם של ה"טפשים" בידי ה"חכמים" המתכוננים כבר עתה להעלאתה המחודשת של הנדנדה.

מצב־רוח / ב. מיכאל

את מי נשרוף השבוע

היום, ל"ג בעומר, הוא כידוע יום תכנית־המוקד הלאומית. כל דרדק ופירומאן מפקידין ביום זה להדוך עד תום איזה איביעם או שניים, איש כאוות נפשו וכבטייתו לבו הפוליטית.

בימי ילדותי המתרוקים ד־הלכים, ימי ישראל הקטנה והדגועה־יחסית, היו הלהיטים הלוהטים נבחרים מתוך רשימה די סגורה של צוררים שנמצאו בתוככי הקונסנזוס ההיסטורי: היטלר, המן, טיטוס, ולעתים — מתוך בורות היסטורית מסויימת — גם אנטיוכוס מתג־חנוכה. רק לאטוסים בעלי תודעה פוליטית מפותחת במיוחד העיזו אז לצרף אל הקאראשקעס גם את נאצר. על עולי־מוקד מן הפוליטיקה המקומית לא העיז איש לחשוב.

אט־אט השתנו הזמנים. הנשרפים הלכו והתקרבו אל האקטואליה. ראשון המצטרפים היה כמובן עראפאת, שהתדיין גם צירפו אליו דמויות ידועות מתוך חיית־הטירוב, כמו אבו־גיהאד וחוואתמה, על־מנת להבהיר היטב כי בובת־השריפה היא לאש"ף על כל פלגיו.

חלפו עוד שנים, והריכת ערבים איבדה מעט מקסמה. לרשעים אולי יאמרו כי מרבע שריפות ופיצוצים ב"ריכוזי־מתגלים" הבמתות פליגים. נעשו לחזיון נפרץ במדורות מבס, איבד אקט־המוקד התגיני משהו מקסמו הפולחני. הוא נעשה לא יותר מאשר שיחזור עלוב לקטעי־חדשות, הדי כל טעמו של המינהג — בקריאת דרור להחש־ילב שאינם, בינתיים, בני־ביצוע.

כך קרה שכבר בשנה שעברה (ומן הסתם גם השנה), החלו בתי־דלוק המדורות בפיגורות קונטרוב־ליות מקומיות. ידידים הגונים סיפרו לי כי בל"ג בעומר לפני שנה, הם עמדו אחוזי־פלצות סביב מדורה ברמת־גן, וחזו כיצד כיתת־תלמידים, בזכויות ובעידוד מוריהם, שורפים במדורה בובות שנשאו את השמות — יוסי שריד ושולמית אלוני. (שם וכתובות בית־הספר שמורים במערכת). ובכלל זאת, סביר להניח כי המציאות הענומה טופחת עתה על פניהם של מצית־יהוד־כים: עליאף פער לום והמה — מגלה המדינה סימנים מדאיגים של הידרדרות אל שלום ממאיר ובריקימא. התחאם פחות־או־יותר את הזמנים של שני האודים המוצלים מאש הנזכרים לעיל. כלומר, שריפתם לא הועילה.

לכן, ראוי השנה לשנסמר תניים ולהקדיש יתר־מחשבה לאיתור מדויק ויעיל בכל ה"אפשר" של עמודי־המוקד, במדורות. (ומי שכבר יצא ידי חובת הדלקת־צורר בליל־אמש, אל יתעצל ויחזור ויצית הערב). בירור קל יעלה כי רשימה חלקית של צוררים, שרק עשייתם לעפר־ואפר עשויה להציל לנו מציפורני המשא־ומתן, תכלול השתא את: פרס, רבין, וייצמן, פרץ, ברלב, נאור, שולץ, חוסיין, אסאד, מובאראק, מיטראן, דנג סיאו פינג, ריגן, תאצ'ר, ראשו־אישאוה, גורבאצ'וב, פרז דה־קואיאר, אברשה טמיר, ביילין־בוביקסביה, העולם השלישי, השוק האירופי, אגודת־העיתונאים, רשות־השידור, והרב שך.

זו מדורה די גדולה.

לכן, יש רק דרך אחת להבטיח כי כל הראוי להישרף — אכן יישרף. יוארדנא חובבי המוקדים למען־הצלת־ישראל לעטות שריון־אסבסט, לצקת על ראשם דלי מים קרים — ולהצית את כל השאר. רק כך יובטח שכל מוחמי־השלום יעלו בלהבות השמימה יחד עם מזימותיהם.

(אפשר להשיג אפקט דומה גם ע"י הטמנת מטען קטן איי־שם בהר־הבית. ולו אני שר המשטרה הייתי מכפיל את המשמרות על ההר, ומבקש מן הנשיא שיואפאק עוד מעט־קט במתן חנינות לבודדים מצוינים אלה או אחרים).

בילויי קיץ באוסטריה

במילה אחת — **יופי**. יופי של נוף ואוירה נעימה, יופי של מלונות ומטעמים מהנים, יופי של חופשה ומחירים מפתיעים.

מ-22$ ליום	מ-105$ ל-3 ימים	מ-130$ לשבוע	מ-399$ ל-3 שבועות	מ-525$ לשבוע
הצעה מיוחדת באתרי נופש. לאדם, חצי פנסיון.	הכרות עם הערים הראשיות. לאדם, לינה וארוחת בוקר.	שכירת מכונית חדשה ללא הגבלת קילומטרים.	באתר מרפא כולל ביקורי רופאים. לאדם, לינה וארוחת בוקר.	חוות בריאות ויופי לאדם, פנסיון מלא.

פרטים נוספים, חוברת צבעונית והזמנות — אצל סוכני הנסיעות ובמשרדי נתיבי איר אוסטריים.

friendly AUSTRIAN

AUSTRIAN AIRLINES

נציגות משרד התיירות האוסטרי.

תל אביב, בן יהודה 17, טלפון 653535 ■ חיפה, מחניים 4א', טלפון 389988.

המפלגות מתכוננות לבחירות (ו')

אופטימיות בימין

מאת אילן שחורי

התחיה מנסה למשוך לשורותיה מאוכזבים ממפלגת העבודה ומרוויחות על גל של מצטרפים חדשים. כהנא צופה ארבעה מנדטים ואולי יותר

מפלגות הימין צריכות לכאורה להיות מעוניינות בהקדמת הבחירות. ועידה בין־לאומית והמאבק נגד החזרת השטחים הוא נשק תעמולתי טוב ביותר, מה גם שסקרים מבואים זה זמן עליה בכוחו של הימין בקרב צעירים שיצביעו בבחירות הבאות בפעם הראשונה. אך תנועת התחיה, מתוך נאמנות לליכוד, פוסלת לפי שעה את רעיון הקדמת הבחירות. כך של מאיר כהנא אומרת שהיא מבררת בבחירות מתוך הנחה שכוחו יוכפל או ישולש. אך כהנא עצמו כבר הבהיר כי לא יעיז להתמך ביוזמה שמכילה מפלגת העבודה.

עמדתה הרשמית של תנועת התחיה נגד ממשלת האחדות הביאה אותה עוד לפני כחמשה חודשים להקמת מטה בחירות. התחיה ביקשה להקדים את הבחירות למשכה השעבה ביותר שהיתה עד היום לתנועת התחיה — המאבק נגד הוויתור על שטחי יהודה ושומרון. חברי הכנסת רפאל איתן, גרשון שפט וגאולה כהן הם חברי מטה הבחירות. מרכז המטה הוא מזכ"ל התנועה, גרעון אלטשולר.

בימים אלה עוסקת התחיה לחלק את תחומי הפעולה במטה, את ההסברה הפוליטית תקבל כנראה גאולה כהן. במערכות הבחירות הקודמות עבדה תנועת התחיה עם משרד הפרסום של בני גל, "גל־פרסומים", שהוא חבר התנועה. עתה מסתמנת הכוונה לעבוד למשרד פרסום "צעיר" יותר, מתוך הנחה כי התנועה עומדת להגדיל את כוחה. גישושים ראשונים נעשו עם משרד הפרסום של אליהו סל, שכבר סיפק כמה שירותים לתנועה.

אסטרטגיה חדשה

בדיונים ראשונים שהיו בתחיה לקראת מערכת הבחירות התגבשה הדעה כי האסטרטגיה תהיה הפעם פנייה לציבור התומכים של מפלגת העבודה כדי למשוך מהם קולות, ולא פנייה אל תומכי הליכוד וכהנא. משיכת קולות מהימין תשנה אולי את המפה הפנימי בתוך המחנה הלאומי אך לא תביא להגדלתו. בתחיה גורסים כי בשעה שמפלגת העבודה פונה שמאלה, ייתכן ציבור רחב שהצביע בעבר בעד פרס, שלא יהיה מעוניין להעניק לו עוד את קולותיו ויעדיף את הליכוד והתחיה.

לפני כמה חודשים הגיעה התנועה לשלום־בית בתוכה של יובל נאמן וסקרים מבואים עלייה בכוחה של התנועה. כל אלה הביאו לגל מצטרפים גדול, שלא היה כמוהו מאז המאבק על פינוי ימית. ראשי התחיה מנהלים משא ומתן עם גופים ואישים כדי שיצטרפו לפעילות בתנועה. קובה רייזמן, מי שהיה ראש עיריית גבעתיים וחבר מפלגת העבודה, הוא אחד מהם. פרופ' עזרא זוהר, ראש תנועת עצמאות שקיבל 3000 קולות בבחירות האחרונות, רוצה להשתלב בתחיה. מומחיותו בתחומים כלכליים עשויה להעניק לתחיה הכרה של תנועה העוסקת על דגלה עניינים שאינם מתמקדים אך ורק בשאלת ארץ ישראל.

התחיה מנהלת מגעים גם עם קבוצה גדולה של חברים־לשעבר בתנועת "יחד" מרחבי הארץ. הם טוענים כי עזר וייצמן הונה אותם בבחירות האחרונות כשלא גילה כי מגמת פניו היא שיתוף פעולה יוני עם מפלגת העבודה. כמה עשרות עולים מברית המועצות, בראשותו של הפרופ' לרנר, שובת הרעב המפורסם שהיה מורהו של ויקטור ברייל־בסקי, עומדים להצטרף אף הם לתחיה.

ח"כ צבי רנר, ראש איגוד העובדים במפלגה הליבראלית, לא קיבל את מבוקשו במפלגתו למקום מובטח באיחוד הצפוי עם תנועת החירות. עתה הוא בודק אפשרות להצטרף עם תומכיו לתחיה. מה שקורץ לתחיה כאן הוא איגוד העובדים, שהוא סיעה בהסתדרות. אם יצטרף רנר, ייפתח לתחיה פתח להסתדרות. בבחירות האחרונות הפרידה בינה לבין אחד הסיעות עשירית האחוז בלבד.

לא כולם מתקבלים

עם זאת, בודקת התחיה בציציותיהם של המבקשים להצטרף. יו"ר התחיה, יובל נאמן, מודה שכתנועה אידיאולוגית כתחיה אי אפשר לקבל חברים שאינם דוגלים בשלמות ארץ ישראל. אישיות מעוררת מחלוקת העומדת בראש מוסד ציבורי בתל אביב, ששמה נקשר בעבר לפעילותם של כמה פושעים, ביקשה גם היא להצטרף לתחיה. בקשתה נדחתה מחשש שצירופה עלול להזיק לשמה של התנועה.

לא יהיו שינויים גדולים בהרכב רשימתה של התחיה לכנסת הבאה. מוסדות התחיה כבר קבעו כי אותה חמישייה פותחת תוביל גם בבחירות הבאות. השינויים יהיו במקום הרביעי והחמישי, השמורים לגוש אמונים. כיום מאיישים אותם חברי הכנסת גרשון שפט ואליעזר ולדמן. עתה עשויים להיאבק עליהם הרב אבא לה וייס, חברת המזכירות הארצית של התנועה, ובני קצובר, ראש המועצה האזורית שומרון. על יתר המקומות הבכירים ברשימת התחיה לכנסת יתמודדו אפרים בן חיים ממבעת חיים, עו"ד יוסף ישורון מחיפה שהגן על אסירי המחתרת, יוסף מעין מתוג באגבי ארץ ישראל והמזכ"ל גרעון אלטשולר.

בתנועתו של כהנא עוסקים בימים אלו בהכנות משפטיות. מטרתן למנוע שתנועת כך תיפסל בבחירות. ליועץ המשפטי של התנועה, עו"ד מאיר שכטר, כבר ברור כי יאלץ לפנות לבג"צ אם הרשימה תיפסל בוועדת הבחירות. התנועה תפרסם את מצעה הנועזי בצורת ציטוטים של פסוקים מהתנ"ך, המשנה והתלמוד, ותדגיש כי מדובר בעצם בהוראה על פי תורת ישראל.

כך מתכוננת להגיש רשימה של 120 מועמדים לכנסת ולא תסתפק ברשימה הקצרה שהיתה בבחירות הקודמות. כך טוענת כי תקבל ארבעה מנדטים לפחות, ואולי יותר. אם יהיו אירועי דמים ביהודה ושומרון סמוך לפני הבחירות, עיקר התמיכה בכך צפויה להגיע מעיירות הפיתוח והיא מרכזת את מאמצי ההסברה שלה בקרב מאוכלסי הליכוד, תמ"י וש"ס.

ענייני חולין / אליהו סלפטר

ויכוח אקדמי

הוויכוח על גובה שכר הלימוד באוניברסיטאות עושה דבר חשוב: הוא מצביע על המשבר בחינוך הגבוה. אך למעשה מסיט את הדיון מהבעיות הבסיסיות והעקרוניות לשאלות דחופות אך משניות של המשבר הכספי השוטף. אם כי יש קשר בין השניים, מוטב להפריד ביניהם.

לשאלות הדחופות שייך יעולם של המוסדות האקדמיים, חיסול הכפילויות הבזבזניות, קיצוצים בסגל, ביטול פקולטאות מיותרות לכל הדעות (מחוץ לדעת אנשי הפקולטה) והרבה דברים אחרים שלגביהם יש למעשה תמימות דעים רחבה מאד בקהילה האקדמית. לכך שייכות גם רוב השאלות הנוגעות לשכר הלימוד. איך, למשל, לחשב את התשלום לפי עלויות ההוראה או רווחיות המקצוע? כמה נחוץ המקצוע לציבור? האם אפשר להעביר הלוואות לזמן ארוך לסטודנטים. ואם כן, מה ההצדקה לסבסוד שכר הלימוד? וכמובן, מה לעשות בחובות של האוניברסיטאות?

לבעיות העקרוניות שייכות אלה הקשורות עם איכות ההשכלה הגבוהה והמחקר בפרט. האם כל אוניברסיטה בארץ צריכה לשאוף להצטיינות, או שיתכן לקבוע במכוון רמות איכות שונות? האפשר להבדיל בין מדרשות אקדמיות שתפקידן ללמד ולהגן לבין מוסדות מחקר? באילו מקצועות ניתן לעשות יותר ובאילו פחות, ומה הקשר למחקר של המחקר?

ישראל איננה המדינה היחידה המתלבטת בבעיות אלה. באנגליה נידון הנושא לאחרונה בשני גופים על־אקדמיים: ועד נשיאי האוניברסיטאות וועדת ההקצבות (הממשלתית) של המוסדות האקדמיים. מסקנת הדיונים היא שיש להפריד בין שני סוגי מוסדות אקדמיים: שתי "ליגות": "ליגה א'" למחקר ו"ליגה ב'" להוראה מקצועית. כך מסר ל"אובזרבר" הלונדוני ד"ר מרק ריצ'מונד, סגן נשיא אוניברסיטת מנצ'סטר והיו"ר הנכנס של ועד הנשיאים.

הוא הצביע על תוכנית חדשה של ועדת ההקצבות להסדר חדש של מוסדות למדעי כדור־הארץ, ועל דו"ח נוסף למימון אוניברסיטאות באמצעות חוזים למחקר ול"אספקת" בוגרים, כרמז למגמות בעתיד. התוכנית למוסדות למדעי כדור־הארץ, שתשמש דוגמה להסדר במדעים בסיסיים אחרים, מציעה לחלק את כל המוסדות האקדמיים לשלוש קבוצות: הראשונה תכלול את 10—12 המוסדות המעולים ביותר, שיצוידו במעבדות למחקר ולהוראה בכל הדרגים. בקבוצה השנייה יצוידו המוסדות במעבדות זולות יותר, וישמשו כמרכזי ההוראה המעולים. בקבוצה השלישית, הרחבה ביותר, יהיו בתי האולפנה למקצועות אקדמיים מוסמכים.

פירוש הדבר, אומר ד"ר ריצ'מונד, שחלק גדול מהמוסדות יעניקו רק תואר "בוגר", אחרים גם תואר "מוסמך" ורק הקבוצה הנבחרת, הקטנה, תעניק גם דוקטוראטים. פרופ' דויד פיליפס, יו"ר הועדה המייעצת של מועצות המחקר בבריטניה, טוען שההסדר החדש יהיה למעשה לטובת כל הסטודנטים: מחקרים שנעשו, לדוגמה, בארה"ב, הוכיחו שלסטודנטים לתואר ראשון יש תנאי לימודים והישגים טובים יותר במוסדות המרוכזים בהוראה ולא במחקר.

באשר לדו"ח על המימון לפי חוזים, המבוסס אף הוא על חלוקת המוסדות לשל מחקר ולשל הוראה, הוא מציע להנהיג את שיטת המכרזים גם בתחום ההוראה. "אם הממשלה רוצה, למשל, 500 מומחים לשפה ותרבות רוסית, היא תפרסם מכרז ותבקש הצעות מאוניברסיטאות בעלות מחלקה רוסית. המוסד שיגיש את ההצעה הכדאית ביותר יזכה במכרז", מסביר ד"ר ריצ'מונד. אך הוא מזהיר ששיטה זאת עשויה לפגוע באיכות האקדמאית: על בסיס תחרותי, המוסדות ברמה הנמוכה יותר עלולות להגיש את ההצעות הזולות ביותר.

עיר עם צבע

איני יודע מהיכן לוקח ראש העיר להט את הכסף, אך בזמן האחרון תל אביב תוססת בעבודות פיתוח ושיפוץ. שמתם לב לגינות הקטנות עם פרחים חדשים והספסלים שנצבו בעשרות מגרשים מתוחמים? לדקלים התמירים מוקפי השתילים שקמו בשדרות העירוניות?

בשכונות הותיקות יותר הוצבו הרבה ספסלים בשביל הקשישים, ובשכונות החדשות יותר התוספו גינות ומגלשות ושאר ציוד צבעוני בשביל התושבים הצעירים.

אזור בניין העירייה, שם משלימים את פרוייקט "גן העיר", מקבל פנים חדשות, החל מחיסול "הגיבנת" בכביש בין כיכר מלכי ישראל להמשך הדיזנגוף של שדרות בן גוריון, ועד לריצוף הפרום העליון של המדרכות ברחובות הסמוכים.

איני יודע אם העיר הרבה יותר נקיה משהיתה בעבר, אך היא בהחלט יותר צבעונית, מטופחת ועליזה. יום אחד אולי יסירו גם את המפגעים האסתטיים מסוג "האש והמים" בכיכר דיזנגוף.

קג"ב בירושלים

כתב ה"טיימס" הלונדוני מהר חשב לרגע שהוא לא נמצא בירושלים אלא במוסקווה כאשר ניגש אליו שוטר ועצר אותו על שניהל שיחה עם חייל בבית קפה ציבורי.

התנהגותו של השוטר מעוררת סימני שאלה שעליהם המשטרה חייבת תשובה לציבור הישראלי. אך מדאיגה עוד יותר השאלה איך נודע למשטרה היכן נמצא העיתונאי הבריטי ועם מי הוא שותה קפה? לדברי המשטרה, היא הוזעקה למקום על־ידי "אזרח" ששיחת החייל עם מישהו זר עוררה את חשדו. מקובל ש"אזרחים" סובייטים מגלים ערנות רבה אם מישהו מדבר עם תייר או עיתונאי. אך קצת קשה להאמין שאזרח ישראלי מתמלא חשד אם הוא שומע חייל מדבר אנגלית. ועוד יותר קשה להאמין שהמשטרה מגלה זריזות ומהירות כה מרשימה אם "אזרח" מטלפן לה על דבר חשוד כזה.

או שמא התחילה המשטרה לעקוב אחרי עיתונאים זרים? ספק אם הפרשה תוסיף לשמה הטוב של ישראל באנגליה, שם נלחמים נגד ריכוי מסורבי העלייה על־ידי הק.ג.ב. או במוסקווה, שם נלחמים מסורבי העלייה כדי להשתחרר מהלשנות "אזרחים" והקיזות משטרה הנמצאות בכל מקום.

כמות מול איכות

כל הכבוד למשרד התקשורת על הטלפונים הציבוריים הרבים שהקים ברחובי המדינה ועל מספר השיא של מכשירים פרטיים שהתקין בבתי האזרחים. אין ספק שהזכות להגיע למכשיר טלפון היא מזכויות האזרח המעשיות במדינה מודרנית.

אך מתעורר החשד שהכמות באה על חשבון האיכות. מספר הזוגים הלא נכונים גדל והולך ואיכות הקוים יורדת. לעתים קרובות, ביחוד בשעות העומס, קשה לשמוע את האומר בקצה השני של הקו. האם הרחבת התשתית של המערכת נעשית בקצב הרחבת הרשת?

هكذا من الأصل

איידס בישראל (א')

מודעות לקויה וחוסר ידע באשר למאפייני המחלה ודרכי העברתה, מאפיינים גם חלק ניכר מכוח האדם הרפואי שעלול למצוא עצמו במגע עם חולי האיידס

מאת דן סגיר

בארה"ב מחלת האיידס מפחידה ומתחילה להתפשט כמגפה. כ־40,000 איש חלו במחלת האיידס, מאז התפשטות המחלה לפני שבע שנים, ומתוכם כבר מתו 20,342 איש. עתה מעריכים שעוד מיליון וחצי אמריקנים נושאים את נגיפי המחלה ומדביקים אחרים אשר סיכוייהם ללקות במחלה חשוכת המרפא מוערכים בינתיים בכחמישים אחוז. בתקופה האחרונה מתחילה לחדור לתודעת הציבור האמריקני ההכרה שמחלה ויראלית זו, שניתן אף לסווגה כמחלת מין, הפסיקה לאיים רק על קבוצות סיכון מתייחדות הכרתיות, כמו הומוסקסואלים או נרקומנים מזריקי סמים, ומתחילה לסכן גם את ההטרוסקסואלים, ולמעשה את כלל האוכלוסיה.

ראשי מערכת הבריאות והמומחים המקומיים בישראל סבורים כי מצב התפשטות המחלה בארץ אינו חמור יחסית, וכי ישראל דומה למדינות אירופה המערבית מבחינת מספר החולים, שיטות איבחון, טיפול ופעולות למניעת התפשטות המחלה. מה שעדיין לקוי אצלנו — מודעות לקויה וחוסר ידע באשר למאפייני המחלה ודרכי העברתה, תופעה האופיינית למרבה הצער גם לחלק ניכר מכוח האדם הרפואי שעלול למצוא את עצמו במגע עם חולי איידס.

יש גם תופעות של פרסומים חסרי אחריות וללא ביסוס עובדתי בעתונות, כמו הקביעה שהילדים הבאובצים בבריכה עלולים לחלות באיידס יותר מאחרים. חסרה בישראל גם מערכת סיעודית שתתמוך בחולים ובבני משפחותיהם. למרות מספר החולים הקטן בישראל, עד עתה חלו באיידס 38 איש, ומתוכם נפטרו 26.

האם גם רוק מדביק?

ד"ר שלמה מעיין מבית־החולים "הדסה" עין־כרם בירושלים, אחד מחוקרי האיידס הבולטים בישראל, שטיפל ומטפל בחולים רבים, מתאר את השלבים השונים של המחלה והסימפטומים שלה כפי שהוא הכירם בירושלים.

מעיין מדגיש שישנן שלוש דרכי הידבקות עיקריות: מגע מיני הומו והטרוסקסואלי, בהזרקה של מחט מזוהמת, למשל אצל נרקומנים, וקבלת עירוי דם או תרכיזי דם מזוהמים. לדבריו, הניסיון והמחקר לא לימדו עד כה על דרך העברה אחרת, כמו דרך הרוק או קרבה כלשהי לחולה מלבד העברת דם או זרע.

להוכחת טענתו הוא מביא מחקרים שנערכו בקרב בני משפחה של מאות חולי איידס בארה"ב, שבהן מידת הקרבה בין האנשים הבריאים לחולה היתה מקסימלית, בעיקר באחרים הנחשלים. התברר שאף אחד מבני המשפחה לא פיתח נוגדנים לאיידס מלבד נשים ובני־הזוג שבאו במגע מיני עם החולה עצמו.

בנושא זה קיימת מחלוקת בין החוקרים, ובין החולקים על ד"ר מעיין פרופ' רמי מורג, יו"ר התת־הועדה להסברה בנושאי איידס וכן ד"ר משה מטיק, ראש שירותי האישפוז במשרד הבריאות. לטענתם, נכון אמנם שעדיין לא הוכח שחולה נדבק ברוק או בצורה אחרת מלבד דם וזרע, אולם אין להסתמך על כך ויש לקחת את הדבר בחשבון ולנקוט אמצעי זהירות מינימליים גם בנושא הרוק.

הויכוח בשאלת הרוק, עם כל חשיבותו, נראה אופי אקדמי במידה רבה ולא נרחיב בו. אולם כדאי לציין את שהדגישה ד"ר ורדה סוס־קוליק, שעוסקת בהיבטים החברתיים של ההתמודדות עם האיידס. כי נודעת חשיבות רבה לגיבוש מדיניות הסברה, אחידה ואחראית של הגורמים המסבירים. הויכוח בנושא דרכי ההדבקות יוצרים בלבול בקרב הציבור, ומגבירים את הפחד והמבוכה.

ההידבקות, הסימנים והאיבחון

לאחר ההידבקות חולפת תקופה מסויימת שבה הנדבק חש בטוב, ורק לאחר תקופה שבין חצי שנה עד חמש שנים, מתחילים להופיע אצלו סמפטומים ראשונים כמו חולשה כללית, שהולכת וגוברת, חום ממושך והרגשה רעה. מעיין "שפעת שאינה חולפת".

כעבור זמן מתנפחות בדרך־כלל בלוטות בכל הגוף, שבגללן פונה החולה לרופא המשפחה. מעיין מציין שישנם נגיפים רבים שגורמים לזיהומים ויראליים עם אותם הסימפטומים, אלא שהסמפטומים של האיידס אינם חולפים כעבור זמן.

התפתחות נוספת של המחלה היא הופעת פטרת בלוע בצורת פסים לבנים על הלשון והחניכיים, המלווה בירידה מתמדת במשקל. החשד שמדובר באיידס צריך להתעורר אצל רופא המשפחה בהתייחס לגילו ולמצב בריאותו הקודם של החולה. אם המדובר בגבר צעיר ובריא שאין סיבה סבירה אחרת לתשישות ולירידה במשקל, עולה שאלת אופי פעילותו המינית. אם מתברר שהוא הומוסקסואל או בי־סקסואל, ועל־פי הסמפטומים האלה, רמת הסבירות שחולה באיידס עולה.

החולה נשלח להיבדק במרפאה למחלות זיהומיות. היום ישנם בישראל שבעה מרכזים הערוכים לביצוע בדיקות ראשוניות לאיידס: בתי־החולים רמב"ם, איכילוב, בילינסון, תל השומר, הדסה ירושלים, סורוקה בבאר־שבע, וקפלן ברחובות.

לדברי שלמה מעיין רוב המגיעים לבדיקות באים ביוזמתם וללא הפניית רופא. כשליש מהנבדקים שייכים לקבוצת סיכון מוגדרת ושני שליש אחרים הם "המודאגים", בדרך־כלל בשל מגעים מזדמנים בחו"ל, נשים שחוששות שהבעל הוא בי־סקסואל, אנשים שקיבלו עירוי דם בעבר או מודאגים ללא סיבה.

מחפשים תרופה

אם תוצאות הבדיקה הראשונית נמצאות חיוביות מופנה החולה לביצוע שתי בדיקות נוספות במרכז הארצי בבית־החולים "שיבא" בתל השומר. שם מתקבלות התוצאות הסופיות לגבי האפשרות שהחולה נגוע בנגיף האיידס.

לאחר קבלת ההודעה מקבל החולה מהרופא המטפל הסברים מדויקים על המחלה ועל שלבי הטיפול הצפויים. מסבירים לו את הסיכויים והסיכונים, ובחודשים האחרונים מרבים להרחיב בנושא השימוש בתרופות השונות לבלימת התפשטות המחלה והרס מערכת החיסון. הרופאים מקפידים לא להשאיר את החולה חסר תקווה, ואלו החוזרים לביתם, בהתאם לאופיים והשכלתם, מתמודדים עם מצבם החדש עד הסוף הקשה.

במקביל מתחקרים את החולה החדש באשר לנסיבות האפשריות של הידבקותו, וכן בודקים מי הם האנשים האחרים שאותם היה עשוי להדביק, ומבקשים את עזרתו כדי שניתן יהיה לעצור את התפשטות המחלה. לפני הופעת המחלות הנלוות להיחלשות החיסון נקראת המחלה, בעגה המקצועית, ארס.ב. (סיבוכים הקשורים באיידס) ולאחר מכן איידס.

בשלבים אלו האחרים החולה נמצא במעקב של המרפאה המטפלת, ומדי זמן בודקים את מערכת החיסון שלו.

הנתונים שלהלן רוכזו ע"י המחלקה לאפידמיולוגיה של משרד הבריאות ונכונים ל־1 באפריל 1987.
- ★ 26 גברים ואשה אחת מתו בישראל ממחלת האיידס.
- ★ 12 גברים חיים כרגע בישראל עם סימנים קליניים של המחלה.
- ★ 20 מתוך סך כל החולים בישראל (38), הם הומוסקסואלים.
- ★ 13 מתוך סך כל החולים בישראל (38), הם חולי המופיליה שנדבקו עוד כשהוחל בטיפול מרכיבי הדם שניתנים להם בקביעות.
- ★ 3 מהחולים הם נרקומנים ישראלים.
- ★ 2 נדבקו במנות דם שקיבלו בישראל. האשה שנפטרה היא אחת מהשניים.
- ★ על 186 איש ואשה (13 נשים) ידוע שהם נושאים את נוגדני המחלה.
- ★ 15 מנות דם נגועות התגלו בעקבות בדיקות שיטתיות של כ־160,000 מנות דם. מעתה כל מנות הדם בישראל עוברות בדיקה לגילוי נוגדני איידס.
- ★ 1300 איש ואשה כבר נבדקו ב־7 המרכזים לאבחון מחלת האיידס.

מהנדס העיר חיפה מדבר

האם הוא ביצועיסט "שובב" אך יעיל, או שמא הוא נוקט דרכי התנהגות בלתי צפויות כטקטיקה לשמירה על שררה שרירותית?

מאת נורית כהנא

מגדל הנביאים בחיפה: גאוותו של ינוביץ

תפקודו של משרד מהנדס העיר חיפה יצא למעשה, בשש השנים האחרונות, מכלל סיקור עיתונאי וסבל מהגבלות בפיקוח ובביקורת ציבורית. לאחר המשברים שליוו את הביצוע, שהשיא בפרשת "בית הלוחם", סירב מהנדס העיר, איתמר ינוביץ (51), לקיים קשר עם עיתונאים. הראיון הכלול בכתבה זו הוא ראשון לאחר כמה וכמה שנות שתיקה.

ינוביץ מכהן בתפקידו מאז שנת 1981. הוא חולש על אחד המינהלים הפעילים והבעייתיים ביותר בעיר, הנוגע לרכוש — קרקעות, בניה, כסף וכוח. זהו משרד שעבר ראורגניזציה לאחר חקירות משטרתיות רבות. כמעט לא היה עובד שלא זומן למשטרה, בשעתו, ובתנאים כאלה התקשה המשרד לתפקד. קבלת תפקיד מהנדס עיר בחיפה, באותה עת, היתה כרוכה באומץ ובאחריות אישית — לא היו הרבה קופצים על המשרה.

העובדה שגם הוא, ינוביץ, זומן בשעתו אל ראש מחלקת החקירות במטה הארצי, תנ"ץ דיגל, כאשר טפל עליו אחד הקבלנים אשמת שוחד, היא שהביאה להוצאה את ינוביץ קשריו עם גורמים חיצוניים בהמשך. תחושות של היבדלות ומרירות עיצבו את שיטת עבודתו המסוגרת. פיקוח מצד נבחרי ציבור על משרד חשוב זה, המהווה צומת לרוב העשייה הפיזית של העיריה, נעצה לרוב, במשך השנים האחרונות. בדרך אמצעית בלבד: חברי מועצת העיר הגישו בקשות, ואחד מאנשי משרד מהנדס העיר נתן תשובות, רק לעיתים לא מוזמנות. לרוב בסיועו של ראש העיר אריה גוראל, יכול היה חבר מועצה לקבל תשובה ישירה ממהנדס העיר.

מהנדס העיר חיפה אחראי על למעלה מ־200 עובדים, מהנדסים ושכבאים באגפים ומחלקות, בהן המחלקה לתכנון העיר, ועדה מקומית, המחלקה לתכנון ארוך טווח ואגף לרישוי ופיקוח, בנוסף על כך ישנה מחלקה לבניה, אגף אחזקה ושיפור דרכים, ומחלקה לתכנון ואחזקת גנים.

הפשרת קרקעות

בראיון עמו טוען ינוביץ לייזום וביצוע פרוייקטים בהנהגתו של ראש העיר חיפה אריה גוראל, שלא היה ניתן לממשם בעבר. את אחד מהשגיו העיקריים הוא רואה בכך שהפשיר קרקעות רדומות לבניה על ידי פרצלציה מיד עם כניסתו לתפקיד בשנת 1981 פעל להקמת אתרי בניה שהיו קפואים זה שנים רבות בהם רמת אשכול, ודניה, (באיזור הכרמל. שבה יחלו לבנות עוד שנה 1000 יחידות דיור) אחוזה צפונית (בדרך לאוניברסיטה, בה עתידות להבנות סך הכל 1000 יחידות דיור), רמת אלון (משרד השיכון בונה שם 1800 יחידות דיור לזוגות צעירים, חלקן לזכאי המשרד).

סך הכל 14,000 יחידות דיור חדשות, בשלבים שונים של בניה. בעקבות זאת, אומר ינוביץ, אנשים שבמשך שנים רבים לא היה שווה פרוטה יוכלו לממש את ערך השקעתם: "הפכתי אנשים למיליונרים". מלבד זאת גאה מהנדס העיר בהרחבת יחידות דיור בשכונות ותיקות בעיר — רמות רמז, נוה דוד, קרית שפרינצק. הוא מציין כי תכנית המתאר של חיפה מצויה בהליכי אישור סופיים בוועדה המחוזית, וכי חלו חילופי דורות במשרדו ורבים מן העובדים הותיקים התחלפו. במיוחד גאה ינוביץ במה שהוא מכנה "סתימת שלושת הבורות הגדולים שנפערו בעיר": הכוונה למרכזי הקניות של מגדל הנביאים ופנורמה, וכן למרכז הקניות והמרכז הרפואי החדש באחוזה, ההולך וקורם כעת.

פרוייקט המרחוב שהושלם באחד רונה, מוסיף לדבריו, את איזור הדר הכרמל למה שהיה פעם. בעוד חודש יחלו עבודות הארכתו עד לגן בנימין. בעוד שבועיים יפתח מכרז לסלילת כביש ראשון של קריית אפנים באזור סליב. בעקבות זאת ישתחררו מגרשים לבניה ויחודש מכרז לבניית הוואדי, שהתעכב שנים רבות. פניו לפיתוח מחודש של העיר התחתית: קיים סיכום סופי להוצאת מכרזים לבניית אתר שקמונה, שם יבנו מרכז מסחרי על 33,000 מ"ר.

ינוביץ מונה בין השגיו גם את הקמת טיילת בת גלים. לפני שבוע עברה תכנית מתאר ארצית לחופים במועצה הארצית לתכנון ובניה ובעקבותיה יוכלו לממש פרוייקטים תיירותיים בעיר. שני פרוייקטים תחבורתיים חדשים עומדים כעת על הפרק במשרדו: צומת דולפין, בביצוע נתיבי איילון, וגשר הגיבורים, אשר מכרז להקמתו ייצא באוקטובר.

הישיבות מתנהלות בצעקות

כנגד רשימת פרוייקטים ארוכה ומרשימה זו שנויים תפקודו והתנהגותו של מהנדס העיר במחלוקת. ראש העיר, אריה גוראל, אומר עליו: "הוא בחור שרותף דברים". היחסים ביניהם, אומרים מקורבים, הם בגדר יוצא מן הכלל המלמד על הכלל. הם עובדים בשיתוף פעולה, זאת בניגוד ליחסיו של ינוביץ עם רבים אחרים.

בניגוד לדעתו המוצהרת של ראש העיר (מקורות מקרב מקורביו טוענים שגם הוא הביע ביקורת בנדון), ארוכה רשימת המבקרים קשות את מהנדס העיר. לפני שנתיים פנתה קבוצה קטנה של בכירי העירייה (שזהותם שמורה במערכת), לגבה גוראל לפטר את ינוביץ. אולם לדברי אחד מהם, לא הצליחו לשכנע את ראש העיר. גוראל התיצב אז לצדו, אולם אמר למקורביו שקשה למצוא מהנדס עיר תמורת המשכורת שהעירייה משלמת והוא אינו רואה מועמד מתאים יותר.

"היום הוא כך — מחר הוא כך" אומר על ינוביץ סגן ראש העיר מטעם הליכוד, שפרש, ד"ר לב. "זה משפיע על עובדי משרדו שאינם מעזים לפעול בניגוד לדעתו". לדבריו מנסה ינוביץ למנוע מנבחרי ציבור גישה ישירה לעובדים. "גם אני, כסגן ראש עיר, כשרציתי לדעת דבר מה, העובד במשרד אמר לי שצריך להביא אישית את מהנדס העיר".

הנגישות אליו במקרים רבים מתסכלת: קשה לטענת רבים להשיג אותו בטלפון, וקביעת פגישה אתו היא לטווח של שבועיים לפחות. משך זמן ארוך מדי כשמדובר בנושאים פיזיים דחופים.

"אני מכיר את ינוביץ מישיבות ועדת בנין ערים" אומר ד"ר לב. לדבריו, כדי להתמצא בחוקי הבניה צריך להיות גאון, אולם במשרד מהנדס העיר בחיפה הבירוקרטיה סבוכה עוד יותר. זאת בשל הפחד מפני חקירות משטרתיות, לאור נסיון העבר.

התנהגותו של מהנדס העיר היא חריגה, בלשון המעטה, לדברי ד"ר לב. "תמיד הישיבות מתנהלות בצעקות או בריבורים שאי אפשר לקבל את תוכנם".

"בשבילי הוא משוגע. לפעמים אפשר להסתדר עם משוגע, לפעמים יש צעקות", אומר ד"ר לב. "אפשר להעביר דברים דרכו אך זה תלוי במצב רוחו". ד"ר לב אומר לזכות ינוביץ שהוא אדם ישר. ומתכנן טוב לטווח הארוך, לא לדברים קטנים, והוא אדם שעובד קשה.

"יש לו שגעונות משלו" אומר על מהנדס העיר ראש החזית הדתית בעירייה משה בליטנטל. "הוא מוכשר, יודע מה שהוא רוצה. הבקורת שלו פועל בסדר. אין פיגורים. אולם יש דברים שאינם מקובלים בהתנהגותו. הוא מתרגז, הוא תוקפן, אין לו יחסי ציבור... הוא כל הזמן צועק".

על פי הטענות על התנהגותו של מהנדס העיר, צעקותיו, החורגות מן המקובל, מסווגות לפי היררכיה ברורה. על מי שלדעתו הוא יכול להרשות לעצמו (על ראש העיר, גוראל, ועל הממונה על המחוז משה גלזר) אין הוא צועק, על נבחרי ציבור כמו בליטנטל הוא לא צועק. הוא זוקף לעצמו את "סתימת הבורות" בעיר, פרוייקטים כמו יפה נוף ומגדל הנביאים, טוענים מקטרגיו, שלא בזכות. אלו נבנו למרות צורת התיפקוד שלו, בזכות מאמצי אחרים.

טענה נוקבת שהושמעה כלפי ינוביץ היא שכמעט לא השתתף אישית בפרוייקט כה חשוב לעיצוב עתידה של העיר כישיבות תכנית המתאר של חיפה ועוזריו ייצגו אותו שם. מצד שני אינו מעניק די סמכויות במשרדו ביחס להיקף הפעילות הרחב. "אני לא צועק" אומר ינוביץ בתגובה להאשמות נגדו.

האם מהנדס העיר הוא ביצועיסט "שובב", הנדרש מדי פעם להתנהגויות לא מקובלות, כדי לפלס דרך עשיה בסבך הממסד העירוני הביורוקרטי המסורבל? או שהוא נוקט דרכי התנהגות בלתי צפויות כטקטיקה לשמירה על שררה שרירותית. האם אופי קשר של שתיקה את דרך תפקודו של האיש שעליו מטיל ראש העיר גוראל את יהבו, במימוש תרומות סתימת הבורות שלו "דברים זזים בחיפה"? ניתן להבין כי גוראל מצא לאחר שנים רבות של תהפוכות ושערוריות במשרד מהנדס העיר, איש המצליח לפעול בסבך הבירוקרטיה העירונית. השאלה היא, אם מחיר העשיה מחייב גם הסכמה של ראש העיר, ושל כלל הציבור התלוי בהחלטותיו של מהנדס העיר, עם התנהגותו החריגה.

העתיד כבר אינו מה שהיה פעם

ממשל רייגן שהבטיח שחר חדש נראה כמגיע בקול חבטה מהדהדת אל סוף דרכו

מאת בני לנדאו

לוס אנג'לס

את מורשת העבר, כפי שידע גם אוסקר ויילד, אפשר תמיד לעוות, להכחיש או לשכוח. אך מפני העתיד אין מנוס. בגדולה שבמעצמות המערב העתיד כבר אינו מה שהיה פעם. שינוי ברוח נישא מרוח הערב, לעת הדמדומים. ממשל רייגן נראה כמגיע בקול חבטה מהדהדת אל סוף דרכו.

הנשיא התמיר, השווה, ורוד הלחיים, בחולצת המשבצות הפתוחה ובקול המלטף — התגלמות הגבר הכל־אמריקאי — כבר אינו האיש שהתיימר להיות. אי אפשר שלא לאתר תחושת אכזבה עמוקה הנראה מלמטה. רייגן, בכלות הכל, היה אמור להביא עמו איכות אחרת. האיש שהשקפת עולמו עוצבה באולמות הקולנוע של הוליווד היה אמור להשיב לארה"ב את עצמתה, לנסוך ביטחון, לפתור את הבעיות. הוא היה צריך להיות בעניינים. הוא לא היה אמור להגות כאילו חלומותיו הם מציאות. פשוט לא ייתכן שאמר דבר אחד אל מול המיקרופונים והמצלמות ופקד על ההיפך הגמור בחדרי חדרים. לא כך מתנהלים פה העניינים.

אזרחי ארה"ב — טוענים כאן פרשני טלוויזיה ובעלי טורים ידועי־שם — משתוקקים עתה לנשיא צעיר יותר. הם רוצים גבר שידע להפעיל את העסק, מנהל חרוץ, יעיל ובקי בסודותיו. הימים קשים מדי. הבעיות מורכבות.

הגרעון בתקציב, מלחמת הסחר והמאזן השלילי מטרידים בגלוי את קהיליית העסקים האמריקאית. אף אחד אינו מתמצא בשפע הפרטים המבולבל של השיחות לצמצום החימוש האסטרטגי. בסקר דעת־קהל שערך לא מכבר קבעו מרבית הנשאלים, כי לו התאפשר להם להציץ אל מאחורי הקלעים, היו מבקשים לראות את המתרים למועמדות בשתי תנועות מנשיאליות: ישיבת עבודה וארוחת ערב בחוג המשפחה. הבוחרים, סבורים המומחים, אינם בקיאים במתרחש. הם מבקשים להאציל את הסמכות לייצגם לגבר עם אופי, מישהו שיוכלו לסמוך עליו.

כשיש לך כסף...

תחושת השינוי חריפה עתה במיוחד על מרקעי הטלוויזיה. מערבולת הסדרות, המשדרים ומבזקי הפרסום נתפסת פה זה מכבר כמעצבת תשוקות מרחקות ומביאה אותן לידי ביטוי.

עד לפני זמן לא רב היו המרקעים גדושים מבזקי פרסום שהשטו גברים ונשים גאים וזוהרים, משפחות מלוכדות, קשישים כסופי־שיער וילדים מתוקים וממושמעים. היה זה הביטוי החזותי ל"שחר החדש", לאותה "עיר זוהרת בראש גבעה" כהבטחת רייגן למיליוני בוחריו. איש טלוויזיה מחונן, ג'ף גרינפלד, כתב על כך לא מכבר מאמר מעניין. לא במקרה, הוא טוען, נהפכו פה "דאלאס" ו"דיינסטי" לסדרות כה פופולאריות בשעת־השיא. המסר שריתק מיליונים פאר ורומם את החיים הטובים במגנון דונאלד ונסי רייגן. המרקעים היו גדושים וילות נהדרות, מכוניות יקרות, בגדים משובחים ומיליונרים ברעצמה. כשיש לך כסף — התריס ג'ייאר בפני עולם ומלאו — מותר לך להיות שמוק. האמריקאים היטנו. "שאל כל אחד מהצופים אם היה רוצה לחיות את חייהם של ג'ייאר ואלקסיס קארינגטון", כתב גרינפלד, "ובמרבית המקרים תקבל תשובה חיובית". חגיגת העושר זכתה לביטוי הרבה יותר ממצה בכמה ממבזקי הפרסום. כאן אומר המסר לחדור אל התת־מודע בתוך 30 שניות. באחד מאותם מבזקים נראה "יאפי" (צעיר, עירוני, בעל מקצוע החותר להצלחה כלכלית מהירה) כשהוא מתייהר: "יש לי דירה, מכונית, וידאו. מערכת סטריאופונית ואני בעל חברה משלי". כשהוא פוסע בחדר המגורים הגרושי־כלסוב, ליד האח המבוערת, מגנן הישב מרוח הסופה שבחוץ, סיפר הצעיר היכן הוא משקיע את כספו.

הגדולה בהצגות תבל

לא עוד. עידן רייגן, בגירסתו הטלוויזיונית, חלף עם הרוח. אין נפוליאנים פטריוטי. חברות הפרסום והביצה כבר אינן מלגלגות על הרוסים והחבבעים. שרות אלה נכתבות בעת שבבירה נפתחת הגדולה בהצגות תבל — חקירת הקונגרס בפרשת איראנגייט והתמיכה בקונטראס — מחזה דמוקרטי רהוט ומתוקצע. אריב נחוש החלטה. איש לא יעז לומר על אנשים אלה שהם "נפוחים כסוד סיס". פה ייבנו ויירסו קריירות. אחד מאותם אנשי קונגרס אלמונים עשוי להפוך בתוך שבועות אחדים לבן בית. בתוך עשר שנים הוא עשוי למצוא עצמו כנשיא ארה"ב.

איזו אמריקה תעוצב פה במהלך החקירה? האם אין זה אלא מקרה שכל מרקעי הטלוויזיה מתמלאים לפתע פארודיות ציניות על מוטמטים בעמדות שררה?

נראה שלא, מישהו כבר תפס את הלך הרוחות. מבזק הפרסומת המקורי ביותר מציג עתה סוחר מכוניות זריז המבטיח ללקוחותיו הרים וגבעות בשעה שעל הרקע מבליחה ההתראה: הוא משקר. "יכה הרעם את אמי", נשבע האיש. "אם איני דובר אמת". שלושה שקרים לאחר מכן מתחשמלת אמו במכת ברק.

אין ספק: הגדולה בהצגות תבל בקושי יצאה לדרך וארה"ב כבר הרבה יותר עייפה, מפוכחת ונטולת אשליות.

במלאת שלושים לפטירתה של
אשתנו, אמנו ואחותנו היקרה
מרים גורן ז"ל
(לבית גולדמן)
נקיים אזכרה וגילוי מצבה מחר יום שני
י"ט באייר תשמ"ז 18.5.87 בשעה 16.00
בבית העלמין סגולה פתח־תקוה
אוטובוס יצא בשעה 15.30 מבית המנוחה
רחוב מנדלסון 4 פתח תקוה.
המשפחה

הטכניון
מכון טכנולוגי לישראל
הפקולטה להנדסת חשמל
אבלה על פטירתו בטרם
עת של חברה היקר
פרופ' יצחק קדרון ז"ל
מעמודי התווך של הפקולטה ומבכירי מדעניה
ומשתתפת באבלה הכבד של המשפחה.

ההסתדרות הציונית העולמית
הועד הפועל הציוני
נשיאות הועד הפועל הציוני
אנו מבכים מרה את פטירתה של
אלינוער (אלי) ברגמן
חברת נשיאות הועד הפועל הציוני
המזכירה הכללית של הברית העולמית
חרות — הצה"ר
חניכת בית"ר
לוחמת האצ"ל
יהי זכרה ברוך
אפרים אבן יושב ראש הועד הפועל הציוני

המכון ליהדות זמננו
האוניברסיטה העברית בירושלים
אבל על מותו של
ד"ר אברהם מרגליות
מותיקי מורי המכון
ומשתתף בכאב המשפחה
מורי ועובדי המכון

ההסתדרות הציונית העולמית
המחלקה לארגון
אבלים על מותה של
אלי ברגמן ז"ל
מזכל ההנהלה העולמית
של חרות — הצה"ר
פרופסור יצחק ורשבסקי ראש המחלקה
זאב לוין מנכ"ל
ויתר העובדים

ליעקב רייך ומשפחתו
משתתפים באבלכם הכבד על מות
האב ז"ל
ישראל פולק
הנהלת התשלובת ועובדיה

קואופרטיב דן
אבל על מות חברו
אברהם ורד ז"ל
ומשתתף בצער המשפחה

קואופרטיב דן
משתתף בצער חבריו
ג'יקה וחיים איצקוביץ והמשפחות
על מות
האם ז"ל

קואופרטיב דן
משתתף בצער החבר
אריה בן־נחום והמשפחה
על מות
האב ז"ל

בצער אנו מודיעים על פטירתה של
הלנה פרנקל
לבית המרמן
אלמנת פרופ' מקס פרנקל
ההלויה תצא היום, יום א' יח' באייר תשמ"ז 17.5.87 בשעה 10.00 מבית ההלויות בסנהדריה, ירושלים
המשפחה

לרבקה והילדים
אתך באבלך בהלקח בעלך
יצחק אסיאו
תיכון מקיף השרון ע"ש רוטברג
ההנהלה וחבר המורים

יקירנו
נתן היטנר
איננו
ההלויה תתקיים היום יום ראשון יח' באייר תשמ"ז
17.5.87 בשעה 13.00
היציאה מבית ההלויות בסנהדריה להר המנוחות
בגבעת שאול בירושלים
המשפחה האבלה:
יהודית ואיתן היטנר וב"ב
מרגלית מרקס וב"ב
אמנדה ואיתמר שחם וב"ב
משפ' מיכאלי וב"ב

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של גיסנו ודודנו היקר
מקס למפל
ההלויה תתקיים ביום ב' 18.5.87 ותצא מרחבת הר הזיתים
על־יד מלון אינטרקונטיננטל, בשעה 12.00.
ד"ר קלרה פרלמוטר חיפה
לאופולד ספרין, פילדלפיה, פנסילווניה
לילי האל וב"ב
אלפין, נידג'רסי
ד"ר הרן פלג וב"ב חיפה

"לא מכרת
לא שילמת"
"לוח העיר"
"פרסום און"
885־885

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של בעלי, אבינו, אחי וסבנו היקר
ר' משה קלמן לנדשטיין
בר' נתן ז"ל
מקוזינסק־פולין
ההלויה תצא היום יום ראשון יח' אייר תשמ"ז 17/5/87 בשעה 1.30 אחה"צ מבית ההלויות העירוני רח' דפנה 5 ת"א לבית העלמין הדרום גבול חולון־בת־ים, תחבורה תעמוד לרשות המלווים.
יושבים שבעה בבית המנוח רח' אבן־גבירול 81 ת"א
המשפחה המתאבלת

יקירנו
ד"ר אברהם מרגליות
איננו
יובא למנוחות היום יום ראשון יח' באייר תשמ"ז 17.5.87
בשעה 15.30 בבית העלמין החדש בכפר נחמן, רעננה.
נא להמנע מבקורי תנחומים.
המשפחה

מדינת ישראל
חוק התכנון והבניה תשכ"ה 1965
מחוז תכנון מקומי הגלבוע
הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרה בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה 1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז הצפון ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה הגלבוע שבתל יוסף מופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא תכנית מפורטת מס' 5535 שינוי לתכנית מפורטת מס' 2552 — שנוי יעוד למגורים וחלוקת מגרשים בכפר טיבה ביחד עם תשריט המצורף אליו.

ואלה הם השטחים הכלולים בתכנית: — גוש 23207 חלקות ארעיות 16־18

עיקרי מטרות שנוי התכנית:

א שנוי יעוד קרקע חקלאית למגורים וחלוקת השטח המוצע.

ב' קביעת דרכים וחניה בתחום התכנית.

ג' קביעת שטח המגרשים והוראות בניה.

כל המעונין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכנית וכן מהנדס הועדה המקומית שבמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסום של הודעה זו ברשומות, להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה. את ההתנגדות יש להגיש בכתב בפרוט הנמקות ובלווי תצהיר החתום על ידי עו"ד המאמת את העובדות שעליהן היא מתבססת.

עמרם קליגר
יו"ר הועדה המחוזית
לתכנון ולבניה צפון
תאריך 12.4.1987

הגברת ושינוי האדרת

שר הפנים של איראן, עלי אכבר מוחתשמי, הודיע לפני שבועיים על הצעת חוק שאושרה בממשלת איראן החומייניסטית, שלפיה אשה שאינה לובשת את הגלימה המוסלמית המסורתית ואינה עוטה על פניה רעלה, לא תוכל ליהנות מן השירותים הממלכתיים באיראן, ד בכלל זה לימודים במוסדות חינוך וקבלת משרה ממשלתית. גם במצרים, בכל שגוברת מגמת החזרה אל הדת, מעמיקה הביקורת על הלבוש המערבי המופקר, ונשים רבות, ביניהן צעירות, חוזרות אל הגלימה הארוכה ואל הרעלה השחורה.

בגדה המערבית (ולא כל־כך ברצועת עזה) אפשר לשמוע קולות הדורשים בגנות הלבוש המערבי האירופי, אך כאן, כמו במישורים אחרים המאפיינים את החברה הפלשתינית, ההסתייגות נושאת בדרך־כלל אופי לאומי ולא דתי. כאן הקריאה היא לחזור ללבוש המסורתי הפלשתיני, לשמלה הרקומה, ולא ללבוש הדתי־מוסלמי.

מאמר שפורסם בשבוע שעבר במדור "לאשה" של הירחון המזרח־ירושלמי "אל־פג'ר", קורא לנערה הפלשתינאית לחזור אל הלבוש העממי המסורתי, ולהביע בכך את הזיקה הלאומית שלה. המאמר מגנה את התעסקותן של הצעירות הפלשתינאיות בשקרי התון ובהבלי היופי. "הזיקה, הבורות והשטחיות המאפיינים את הצעירות הם אלה מגדמים של מצב השפל בחשיבתן, הם הגורמים לצעירות להתייחס ללבוש המסורתי בזלזול ובבושה (...) שומה עלינו, יותר מאשר על כל קבוצת אנשים אחרת בעולם, לשמור על המורשת שלנו ועל הלבוש המסורתי של עמנו. שכן, יש כאלה המנסים למחות את קיומו של הלבוש שלנו ולגנוב אותו, תוך שהם מייחסים אותו לעצמם".

אחת שנענתה לקריאה כבר לפני זמן היא אסמא חרב, סטודנטית צעירה מאוניברסיטת "א־נג'אח" בשכם, המועסקת במשרד ליחסי ציבור של המוסד. לדבריה, כמוסיה מתוך אלפיים התלמידות ב"א־נג'אח" עשר כמוה, והן באות ללימודים לבושות בשמלות הרקומות הפלשתיניות. את השמירה על הלבוש הפלשתיני המסורתי היא רואה כמשימה לאומית של ממש. "כבר שמענו על מאורות ישראליות העוטות על עצמן את הלבוש הפלשתיני", הדבר צריך לעורר מרדעות בקרב הצעירות לסבכת ההדורות של הלבוש שלנו".

בינתיים, השמלות הרקומות נותרו נחלתן הכמעט בלעדית של הנשים המבוגרות בפריפריה הפלשתינית. אך זעיר פה וזעיר שם אפשר לראות גם צעירות הרגומות למשי־מת שימורה של המורשת הפלשתינית, כדי לתת עוד ביטוי — מדהיב ביותר לשם שינוי — ללהט הלאומי של החברה הפלשתינית בגדה.

ליבוש ושחרור

לפני שפינה את לשכתו לאלוף עמרם מיצנע בדרכו למשרד סגן הרמטכ"ל, ערך האלוף אהוד ברק מסיבת סיום לכל הקצינים הבכירים בפיקוד, למפקדי משמר הגבול והמשטרה, ולבכירי זרועות הביטחון האחרות הפועלות בשטח. גם ראשי היישובים היהודיים ביהודה ושומרון הוזמנו למסיבה החגיגית. אך יצאו ממנה כמשי נפש.

הסערה התעוררה כשהאלוף ברק סקר את ההתפתחויות האחרונות באזור, וצפה כי בעתיד הקרוב תגבר הפעילות הביטחונית, לקראת יום השנה ה־20 ל"ליבוש" האזור. המלה העבראה הוא הקפיצה את מנהיגי המתנחלים מכיסאותיהם. ראש מועצת אריאל, רון נחמן, קרא לעבר של ברק "שחרור, האלוף, שחרור" ואחר כך יצאו את האולם המנהיגים. בני קצובר, ראש המועצה האזורית שומרון, קם להצטרף להתרם. חבר אחר קם ממקומו ולוחש דבר־מה על אוזנו של האלוף.

ברק אמר שהוא מעוניין לתקן את דבריו, והסביר כי כוונתו היתה ליום השנה לשחרור ירושלים ולכיבוש הגדה המערבית... מפאת כבוד המעמד, נותרו ראשי המתנחלים באולם, והתכבדו בתקרובת שהוגשה, אך לא הסתירו את זעמם בסיום הטקס.

המגירות הפרטיות

גבות רבות נזקפו בשטחים ומבין של רבים התרגשו בגיחוך למקרא ראיון עם השר הירדני לענייני "השטחים הכבושים" מרוואן דודין, שפורסם בשבוע שעבר בעיתון הפרו־ירדני "א־נהאר" הנדפס במזרח־ירושלים. מדובר בראיון "בגעלי בית", שדודין העניק לעיתון הירדני "צאות א־שעב" ועמיתו המזרח־ירושלמי מצא לנכון להדפיסו למען הקוראים בגדה המערבית.

לעתים נדירות מגלה פוליטיקאי בעולם הערבי טפח מחייו הפרטיים, ונותן פתחי למבטו הפיננסי, כמו בראיון זה עם מרוואן דודין. הלשונות הרעות בשטחים יודעות לספר שהוספה והמתגלה בראיון מטרתו להזים ספורים של שמועות עקשניות כרבר מעורבותו של דודין בפרשיות שחיתות הקשורות בהזרמת כספים לשטחים.

"יש לי מקורות הכנסה אחרים, פרט למשכורתי, המגיעים לסכום דומה למשכורת ולעתים מעט למעלה מכך", אומר דודין, "וכל מקורות ההכנסה האלה מספיקים לחיים טובים. השבח לאל. המשכורת נמצאת במגירה, המוכרת לאשתי ולילדי, ואשתי משלמת ממנה את הוצאות הבית והילדים. בדרך־כלל, איש מאתנו אינו מנן לספור כמה כסף נשאר, מחשש לגלות את האמת המרה... אך באמצע החודש מגיע על־פי רוב סכום כספי מחברה עסקית, שבה יש לי מניות, וממשפחתי שבגדה המערבית או מאחי. אצלנו, מאז ומתמיד, התקדמות בקריירה היא פגע, וזה הוצאות הולכות וגדלות. אצלנו, מי שזוכה בתפקיד בכיר, המכרים האורחים שולחים לו. זה נוהג חיובי, שכן אני למשל לעתים רחוקות מאוד קונה חליפה או בגדים או נעליים או עניבות. כל אלה יקרים היום. יש אצלנו מין עזרה הדדית כזו.

"כרגע אני בונה בית ולכן אני שקוע בחובות גדולים, אך בגבולות ההיגיון. אני נאלץ לשלם 500 דינאר (מעל אלפיים ש"ח) בחודש, ואני חש שאם לא יהיה בידי הסכום, אוולה. אני תמיד אומר לקרובי משפחתי שמאז ילדותי, כשאני מקבל עלי משימות, הדבר אינו נותן לי מנוח".

היו בשטחים שגיחכו למקרא הדברים והיו שייעצו לדודין לגלות להם היכן המגירה שבה מוסתר הכסף לתוכנית החומש הירדנית לפיתוח השטחים, שמשרדו מופקד עליה. אף דינאר אחד מתוכנית, אומרים המקטרגים, לא עבר עדיין את הירדן מהגדה המזרחית למערבית.

תוכנית החומש לפיתוח השטחים כבר היתה למשל ולשנינה והבדיחה האחרונה המתגלגלת עליה שמה לצחוק, כרגיל, את החברונים, היהדי לאיילה, שיצא להם שם של רפויי דעת. הבדיחה מספרת על חברוני פשוט, שקיבל סוף־סוף שטר של דינאר מירדן (הדינארים נושאים כידוע כולם את תמונת דיוקנו של חוסיין). מיהר החברוני לירדן, התדפק במשך שבוע על שעריו של ארמון המלוכה, ולבסוף, ביום הכיר קוד המאורגן, התקבל לשיחה אצל הוד מלכותו. החברוני שלף מכיסו בזהירות והושיט את שטר הכסף ואמר למלך: "הרי לך אדוני, מבאתי ברוב את תעודת הזהות שלך". המלך צחק בלבו, אך התמוגג מאמנותם של נתיניו בשני חלקי הממלכה. נטל את שטר הדינאר, שלף מכיסו שטר של חמישים דינארים, ומסר אותו לידי החברוני. יצא האיש מלשכתו של המלך ומלמל לעצמו: "הראו איזה מלך מוזר — אני מחזיר לו את תעודת הזהות שלו, והוא מוסר לי את הדרכון".

שתי עלמות בשמלות פלשתיניות רקומות ברקמת בית לחם: לחזור ללבוש המסורתי (צילום יעקב הרל"ם)

פקידים כאופוזיציה

אחד מהישגים הגדולים של ערביי ישראל הוא הרחבת מערכת החינוך ביישובים הערביים. מספר התלמידים גדל עשרות מונים, ומספר המורים במערכת היום עולה על מספר התלמידים שהיו בה עם קום המדינה. אבל בהשוואה לחברה היהודית בישראל ממשיכה החברה הערבית לפגר באופן עקבי, ולאורך כל הקו. חלקם של הילדים הערבים בפעוטונים ובגני טרום חובה זעום. מבית הספר היסודי נושרים עדיין 30־40 אחוז מכלל התלמידים (מהתלמידים היהודים נושרים אחוזים בודדים בלבד). בבית הספר התיכון לומדים כמחצית התלמידים הערבים, ואילו במגזר היהודי לומדים למעלה משמונים אחוז של כל שנתון. אחוז התלמידים הערבים בבתי הספר הטכנולוגיים מתקרב לעשרים אחוז, ובין היהודים — כששים אחוז. מתוך הניגשים לבחינות הבגרות סוף התיכון נמוך אחוז הזכאים הערבים לתעודה כדי ארבעים אחוז מחלקם היחסי בהשוואה ליהודים. בקיצור, המצב ממשיך לעורר דאגה. השוויון עודנו מתרחק.

ועדת מומחים בין־משרדית, של משרד החינוך, משרד העבודה והרווחה ומשרד הפנים קמה כדי לדון בבעיה. בראשה עומד עמנואל קופלביץ, יו"ר האגף לחינוך ערבי במשרד החינוך. הוועדה מצאה כי בשנת תשמ"ב הועסקו 7575 מורים על מנת ללמד 165,557 תלמידים לא יהודים. אילו היו הלימודים מתנהלים בתנאים הנהוגים בחינוך היהודי, טוענת הוועדה, היו דרושים 11,740 מורים. אילו שיעור הלומדים בחינוך העל־יסודי הערבי היה שווה לשיעור במגזר היהודי, היו נדרשים 12,400 מורים. עד שנת 1993 יגדל מספר התלמידים הלא־יהודיים ב־46 אחוז. בפתיחת שנת הלימודים תשנ"ד, מסיקים חברי הוועדה, יידרשו משום כך כ־17 אלף מורים בחינוך הלא־יהודי "במטרה לקיים את התנאים המצב שהיו קיימים בחינוך היהודי בשנת הלימודים תשמ"ב". בלי שמשרד החינוך יעשה לסגירת הפער הזה, לא יהיו בעשור הבא אפילו די בעלי תעודות בגרות בשביל לאייש את המשרות הנבחיות בהוראה הערבית.

משרד החינוך לא קיבל כל החלטה כזאת, להיפך. קצב בניית חדרי הלימוד ומספר התלמידים בסמינרים למורים ערבים מעיד על דריכה במקום לכל היותר. יש אומרים שכל המערכת נמצאת בנסיגה התמוטטות. משרד החינוך והתרבות החליט כי האגף לחינוך ותרבות לערבים ייסגר לאחר שהעומד בראשו שנה ייצא לגמלאות בקיץ. סמכויות האגף יפוצלו, ובמזכירות הפדגוגית יישאר צוות מצומצם שידאג לענייני הערבים מבחינה דתית תרבותית — כקביעת הוועדה הבין משרדית. שאר סמכויות האגף יעברו למחלקות המשרד המקצועיות. סמכויותיו המנהליות יעברו למחוזות המשרד.

האם תבוא הישועה לחינוך הערבי משילובו המינהלי של האגף? יש המקיפים מהפעשה בחינוך הדרוזי בתחום הבנייה והציוד ומגיעים למסקנה חיובית. מאז ניתוק הדרוזים מהאגף לחינוך ערבי הוקל מצבם. סלמאן פלאח, העומד בראש החינוך הדרוזי, מצביע על הישגים מרשימים, גם בתחומי ההשתלמויות והחינוך לאמנויות.

אבל ניסיון העבר משאיר מקום לספקות. יחסים משובשים בין מנכ"ל משרד החינוך והתרבות הד"ר שמשון שושני לראשי ועדת המעקב לענייני החינוך הערבי עלולים לעורר מתחים. "ועדת המעקב", הנתמכת על ידי הוועד הארצי של ראשי הרשויות הערביות, מתכננת סדרה של פעולות מחאה נגד המצב הקיים. פרסומי משרד החינוך, כולל דו"ח הוועדה לבדיקת החינוך הערבי, נותנים בידי ועדת המעקב את כל התחמושת שהיא נזקקת לה.

סדרה של שביתות

ראשי הרשויות הערביות כועסים על משרד הפנים. במשך שנתיים מבטיחים להם שני מיליוני שקלים לכיסוי גירעונות העבר. העניין נתקע בהיעדר הסכמה ממשרד האוצר. מנכ"ל משרד הפנים, הרב דרעי, הציע למשלחת הרשויות הערביות לארגן משלחת משותפת למשרד הפנים ולאוצר והבטיח הבטחות.

לפני כחודש החליטו ראשי הרשויות הערביות על סדרת שביתות. השביתות, החליטו, יתחילו במשרדיהם ויגיעו עד הקמת כל ההכנות לשנת הלימודים הקרובה. בינתיים שבתו הרשויות הערביות, והשביתו ביום חמישי האחרון גם את בתי הספר היסודיים והתיכונים. יותר ממאתיים אלף תלמידים לא למדו. אך במשרדי הממשלה לא התרגשו. איש לא התקשר ואיש לא טלפן. יו"ר הוועד הארצי של הרשויות הערביות, אברהים נמר חוסין, אמר שהדבר מעיד על טיב תפקודה של הממשלה.

הוועד הארצי החליט להכריז על שביתה נוספת של כל השירותים, כולל השבתת שירותי החינוך, ביום חמישי וביום ששי הבאים. אם הממשלה תמשיך במדיניות השתיקה שלה, יקרא ועד הרשויות הערביות לכנס רחב של פעילי הציבור הערבים כדי לקרוא לשביתה כללית במגזר הערבי. אם תתפזר הממשלה ויוכרז על בחירות, יחזרו ממילא השרים והמפלגות אחר הערבים.

מועצה משותפת לבדואים ולחקלאים

ראש הממשלה המכהן כשר הפנים בא השבוע למנות את המועצה המקומית הראשונה לשני הכפרים בועינה ונג'ידאת, בגבול עמק בית נטופה. זו המועצה המקומית הראשונה שתשרת כפר חקלאי ושכונה בדואית הגובלת בו. המאמצים להקמת המועצה נמשכו שנים ונדרשה התערבותו של בג"ץ כדי להורות למשרד הפנים לקיים את הבטחתו לכינון מועצה כזאת.

עמרם קלעג'י, הממונה על מחוז הצפון, יכול להתגאות שהצליח להביא למינוי נציגים מכל החמולות בשני הריכוזים. אין במועצה החדשה נציגים של מפלגת העבודה, מפלגתו של קלעג'י. גם אנשי חד"ש שהגישו את העתירה לבג"ץ אינם מיוצגים במועצה הממונה. בראש המועצה יעמוד איש הליכוד המורי צאלח סולימאן. בראש האופוזיציה יעמוד איש המפד"ל, שהיה מועמדו של הממונה הקודם על המחוז, ישראל קניג, לתפקיד ראש המועצה.

התחדשות בבאר שבע

בשבוע שעבר התברר כי באר־שבע צועדת ראשונה בארץ בין הערים מבחינת אחוזי האבטלה. שיעור המובטלים המגיע ל־8% עולה על אחוז האבטלה בכל עיירות הפיתוח. לנוכח החומרה הניכרת במצב התעסוקה בעיר, הכריז משרד העבודה על העיר כמוקד אבטלה. אך הסתבר כי ההכרזה לא הביזה את דעתם של צעירי באר־שבע והם הקימו תנועה הנקראת "תפנית", להתחדשות באר־שבע והנגב.

בשנת שעברה קיימה בימה ציבורית בנושא האבטלה, בהשתתפות מנהל לשכת התעסוקה בבאר־שבע לאון מיוני, זאב זיידי סגן ראש העירייה לשעבר, ראש עיריית דימונה אלי הללי ופרופ' יהודה גרדוס מהמחלקה לגיאוגרפיה באוניברסיטת הנגב.

את הדיון פתח פרופ' גרדוס שסיפר כי יש כיום משבר רציני בנושא התעשייה בבאר־שבע. באזור יש שני ענפי תעסוקה: טקסטיל והלבשה, מחצבים וכימיה. המפעלים רווחיים אבל מספר המועסקים קטן, כמו למשל במפעלי ים המלח — ברום, פוספטים בנגב. גם בענף הטקסטיל המצב גרוע: המפעלים עתירי־עבודה אבל המשכורות נמוכות. יש כיום נסיגה בכוח אדם בענף זה.

מנהל לשכת העבודה מסר נתונים על האבטלה בחודש מרס, שעומדת על 3300 דורשי עבודה ועוד כ־4000 חיילים משוחררים. אלי הללי אמר, כי הבעיה המרכזית של הנגב היא שאין לו כוח פוליטי, ובלי נציגות בכנסת ובממשלה "נקבל רק הבטחות ובדיחי־הרגעה".

משה דהאן, ממקימי "תפנית", טען כי אין לנגב מנהיגות ולכן יש אבטלה בבאר־שבע. "שני הדברים קשורים זה בזה. יש להקים רשימה אחת גדולה, ולא מספר רב של רשימות קטנות. עלינו להיות מאוחדים כדי להקים תנועה אחת שתוביל את באר־שבע לפיסגה".

פרופסור־אשה ראשונה בסורוקה

בבית־החולים סורוקה בבאר־שבע חגג באחרונה הצוות הבכיר יחד עם ד"ר מרים כץ, רופאה ראשית בסורוקה אשר קיבלה את התואר פרופסור. היא האשה היחידה שקיבלה עד כה פרופסורה בבית־החולים סורוקה.

פרופ' כץ, נשואה ואם לשניים, עברה מסלול הכשרה ברפואה צבאית וברפואת נשים. במלחמת ששת הימים פקדה על בית־חולים צבאי ועד אז שימשה רופאה צבאית במחלקה כירורגית. בשנים 1976 עד 1978 היתה רופאת נשים בבית־החולים סורוקה, ולאחר־מכן השתלמה בניו־יורק בנושא סב־לידה (הריון, מהלך הלידה ולאחריה). היא מכהנת מ־1979 כרופאה ראשית למחלות נשים ויולדות.

באר־שבע תוכרז "עיר גדולה"

בעקבות פנייתו של חבר הכנסת דק אמיר מירמנה למנכ"ל משרד הפנים הרב אריה דרעי, תוכרז באר־שבע לאחת הערים הגדולות במדינה. המונח "שלוש הערים הגדולות" עתיד להיעלם מהלשון הנקטה במקומותינו.

דק אמיר שהודיע על כך ביום ראשון שעבר, אמר כי זוהי אחת מפעולותיו הראשונות מאז נפתחה הלשכה הפרלמנטרית הראשונה בארץ, שתתפקד יום בשבוע במשרדי עיריית באר־שבע. במסגרת הפעילות בלשכה הפרלמנטרית יסייר אמיר ביישובי הדרום ויעמוד מקרוב על הבעיות הייחודיות לכל יישוב.

מידרחוב ברחוב ירושלים, באילת

העיר אילת תהיה בתחילת חודש יוני לירושלים ווטא, כאשר אמנים, ציירים, להקות מחול וספרים ובראשם ראש עיריית ירושלים טדי קולק יגיעו לאילת להשתתף בטקס הפיכת רחוב ירושלים בעיר למידרחוב.

יוזם הרעיון, ראש העיר רפי הוכמן, נפגש באחרונה עם טדי קולק והציע לו כי במסגרת 20 שנה לאיחודה של ירושלים יוזגו אנשיה באילת, ברחוב ירושלים, ובאותו יום יוכרז הרחוב למידרחוב. האמנים שיבואו מירושלים יהפכו את האירוע לפסטיבאל צבעוני ומהנה. קולק קיבל בברכה את ההצעה וכבר הוקם צוות לטיפול בנושא.

אפשר להתחיל לבנות

"אין כל ממצאים ארכיאולוגיים באתר קניון הנגב", כך מסר ראש עיריית באר־שבע משה זילברמן למנכ"ל "קניון הדרום" יצחק ריגר. הודעתו של ראש העירייה באה בעקבות פנייה של גורמים מקומיים אשר ביקשו לוודא כי אין ממצאים ארכיאולוגיים באתר שעליו אמור להיבנות הקניון.

העירייה מיהרה לפנות לאנשי אגף העתיקות, שהגיעו לבאר־שבע ובדקו את השטח. החששות לקיום ממצאים ארכיאולוגיים או בתי קברות התבדו. "סוף סוף באר־שבע לא תהיה עיר שעוברים דרכה אלא עיר שעוצרים בה קונים ומטיילים. הקניון מצעיד את העיר 20 שנה קדימה, מבחינת תפיסת השיווק, המסחר והמודרניזציה. סוף סוף יהיה לבאר־שבע מרכז ראוי לשמו והיא תהפוך פיסית לבירת הנגב", אמר יצחק ריגר, נציגו של היזם הקבלן דוד עזריאלי המקים את הקניון.

ריגר מסר עוד כי הנהלת הקניון מקווה שיותר לה לבנות במקום בית מלון מהודר. הכל תלוי ברשויות התיירות האזוריות, אולם הסיכויים נראים טובים.

הנהלת הקניון תעניק עדיפות לסוחרים מבאר־שבע, אחר החשש תחילה כי לא יוכלו לקבל חנויות, התברר כי התעניינות הסוחרים בקניון עצומה.

התפיסה הגדולה

במבצע משטרתי סודי ומסובך הצליח מיפלג הסמים של משטרת תל אביב ללכוד את חבריה של רשת יבוא סמים קשים שפעלה ביפו

מאת ראובן שפירא

ביום חמישי לפני שבועיים, סמוך לשעה 4 אחר הצהריים, יצאה מכונית אופל מחניון מלון דן פנורמה בדרום תל אביב. המכונית נסעה לאט לכיוון יפו, בתוך הכביש העמוס. הנהגת היתה כבת 40. היא לא הבחינה בכמה מכוניות שנסעו במרחק ביטחון ממכוניתה. ליד אינטרקונטיננטל בלומפילד ביפו חסמו המכוניות את דרכה של האופל. הגברים שקפצו מהן הזדהו כשוטרים. הם היו בלשי מיפלג הסמים של היחידה המרכזית של משטרת תל אביב.

הנהגת היתה מרסל כהן, ידידתו של אלברט ("בבר") עמר, בעל מגרש לסחר מכוניות הנמצא סמוך למקום שבו נעצרה המכונית. מרסל נראתה נדהמת. היא העמידה פנים שאינה מבינה מה רוצים ממנה. אבל בחיפוש קצר במכונית מצאו הבלשים את מה שידעו שמוסתר בה — קילוגרם קוקאין ממין משובח, שעמד לעשות את דרכו לצרכני סמים בבתים, והלך ויפו. הקוקאין היה בתוך שקית פלסטיק צהובה והיה מחולק לעשר חבילות של מאה גרם כל אחת, ארוזות בשקיות ניילון. כל שקית נועדה למפיץ אחד. במכונית ובשקית הצהובה נמצאו כלים לשימוש בסמים ומאזניים לשקילת סמים. מבדיקת תכולת השקית עלה החשד כי החשודים העיקריים ברשת שביצעה את עסקת הסמים טעמו בעצמם מהקוקאין.

מעצרה של מרסל כהן עם קילוגרם הקוקאין במכוניתה לא היה מקרי. זה היה שיאו של מבצע משטרתי סודי ומסובך שנמשך כמה שבועות. הושקעו בו משאבים רבים ואלפי שעות עבודה של בלשים, אנשי מודיעין, מומחים טכניים וחוקרים. השוטרים השתמשו באמצעים מתוחכמים שאי אפשר להרחיב עליהם את הדיבור עתה. הרבה רגעים של מתח וחששות היו בחלקו הסמוי של המבצע, עד לרגע שאנשי המשטרה שהיו בסוד המבצע יכלו לדווח למפקדים עליהם שרשת הסמים פוצצה. אבל גם היום, שבועיים לאחר שנעשו המעצרים (ששה מהחשודים עדיין במעצר והמשטרה תבקש להאריך את מעצרם), הפרשה עדיין בעיצומה. יש עוד הרבה מה לחקור ולגלות, יש חשדים נוספים שצריך לאתר, ויש להתחקות אחרי פעילות הסמים של חברי הרשת בעבר.

קילוגרם הקוקאין שהתגלה לפני שבועיים היה הישג נכבד למשטרה. אבל זוהי רק טיפה בים הסמים הקשים המיובאים לישראל ואינם נתפסים. כבר התפרסם שלפי הערכת המשטרה מוברחים לארץ מדי שנה כ־400 קילוגרם הרואין ועוד עשרות קילוגרם קוקאין, ההולך ותופס לו מקום של כבוד אצל צרכני הסמים בארץ. לבד מזה מגיעות עשרות טונות של חשיש לשוק הסמים הישראלי מדי שנה. מאות אנשים עוסקים ביבוא סמים קשים לישראל ועשרות רשתות יבוא פעולות בה.

ללכוד כל רשת כזאת הוא מבצע קשה ומורכב הנמשך לעתים חודשים ואפילו שנה ויותר, פעמים גם מחוץ לגבולות המדינה. על אף המידע המודיעיני הרב שבידי המשטרה בקשר לעוסקים ביבוא סמים, מאלצות המגבלות בכוח אדם, בתקציבים ובאמצעים להתמקד בעבודה אינטנסיבית רק על אחדות מרשתות היבוא בעת ובעונה אחת, על פי סדר עדיפויות שנקבע לפי אילוצים. בשלושת החודשים הראשונים של השנה פתחה המשטרה 570 תיקים נגד חשודים ביבוא, הפצה וסחר של סמים (עלייה של 29 אחוז לעומת התקופה המקבילה אשתקד). 941 תיקים נפתחו נגד חשודים בשימוש בסמים (עלייה של 41 אחוז). אך גם הנתונים האלה אינם מרגיעים את מי שמכיר את ההצפה המתמדת של השוק בישראל בסמים נרקוטיים קשים.

סיפורה של רשת הסמים שבה חברה לפי החשד מרסל כהן הוא דוגמה אופיינית למבצע משטרתי המתחיל בדרך כלל במידע מודיעיני המגיע לידי המשטרה — ובמקרה זה לידי מיפלג המודיעין של היחידה המרכזית במשטרת תל אביב. הדמות המרכזית ברשת על פי החשד המשטרה היא אלברט ("בבר") עמר, בעל מגרש משגשג לסחר מכוניות בלב יפו בפינת שדרות ירושלים ורחוב סלמה. במגרש שולט סדר מופתי ומוצגות בו למכירה בעיקר מכוניות מפוארות. המשרד מעוצב בסגנון מודרני. על הקירות תלויים רשיונות ותעודות מרשימות של כל הגורמים המוסמכים, ובהם ארגון סוחרי הרכב, המעידים כי במקום מתנהל עסק חוקי לגמרי.

המשטרה קיבלה זה מכבר מידע שמגרש המכוניות משמש מרכז לפעילותה של רשת עבריינים המתמחה ביבוא שיטתי של סמים קשים לארץ. שמו של בבר עמר נקשר כבר בעבר לעבירות רכוש וסמים. המשטרה חשדה שהמגרש למכירת המכוניות, המכניס רווחים נאים, הוא מסווה לפעילות פלילית המתוחכמת מאחורי הקלעים. אחדות מהדמויות שהסתובבו במקום הן מוכרות למשטרה.

מגרש המכוניות של בבר עמר: מאחורי החזות המסודרת חשדה המשטרה שמתנהלת פעילות פלילית (צילום: עוזי קרן)

בבר עמר וידידיו, ובהם פנחס אוחנה הידוע במשטרה כעבריין רכוש וסמים, היו בקשרים הדוקים עם אנשים במערב אירופה, קרובי משפחה ויורדים. לפי החשד, הקשרים המבריחיים האלה סייעו לביצוע עסקות סמים. רוב החשודים בהשתתפות ברשת הם עבריינים שהחלו את הקריירה הפלילית שלהם בביצוע עבירות רכוש באזור תל אביב המרכזי.

במשך כמה שבועות ניסתה המשטרה, בעקבות מידע שהצביע על התרחבות הפעילות הפלילית, להתחקות מקרוב אחרי החשודים ומעשיהם. בעגה המשטרתית הרשמית נאמר ש"התגלה פעילות מודיעינית ומבצעית של מיפלגי הסמים". לא צריך הרבה דמיון כדי להבין מה פירוש הדבר. כל האמצעים הסמויים המשוכללים ביותר העומדים לרשות המשטרה גויסו למבצע.

במהלך "ההתחקות המבצעית" גילו הבלשים כי אזרח צרפתי, ישראלי לשעבר, המתגורר בפאריס, הגיע לישראל באמצע חודש אפריל השנה והשתכן בחדר באחת הקומות הגבוהות של מלון דן־פנורמה בתל אביב. שמו יוסף (לולו) אסרף. הוא בן ארבעים, נשוי ואב לילדים, ומנהל מועדון לילה בצרפת. אסרף הוא קרוב משפחה של בבר עמר והתברר שהיה בקשרים שוטפים עם אחרים מהחשודים.

כמה ימים אחריו הגיע לתל אביב תושב צרפתי נוסף, גם הוא ישראלי לשעבר ושמו אלי כהן, בן 42. כהן בא לארץ עם חברתו הצרפתייה, בלונדית נאה בת 29 הטובה לכינוי החיבה "בבט", והשתכן אתה במלון בבת ים. האורחים מצרפת והחשודים הישראלים טיילו ובילו ביחד, ביקרו במסעדות ובמועדוני לילה, אך לא עזבו את אזור תל אביב. הם לא ידעו שהם תחת מעקב שוטף.

השלב המכריע

במפגשיהם סיכמו כנראה את עסקת העברת קילוגרם הקוקאין שהגיע כנראה מצרפת לידיים ישראליות, והתפשרו על המחיר שישולם תמורת הסם. השלב המכריע היה ביום חמישי, ה־30 באפריל, בשעות הצהריים. הבלשים הבחינו כי בלובי בקומה השנייה של מלון "דן־פנורמה" התכנסו רוב החשודים, ובהם החשודים המרכזיים — בבר עמר, ידידו פנחס אוחנה, יהודה לוגסי (עבריין מוכר, חברו הקרוב של בבר עמר, שחזר באחרונה מאירופה) ומרסל כהן. הם ישבו שעה ארוכה ושוחחו בשקט. בשלב מסוים נראתה מרסל כהן מקבלת לידיה שקית ניילון צהובה שבה לפי החשד היה הקוקאין. היא נכנסה למכונית אופל השייכת למגרש המכוניות של עמר ונסעה לכיוון המגרש ביפו. סמוך למגרש, כאמור, עצרו אותה הבלשים שעקבו אחריה.

אחרי שיצאה מרסל כהן לדרך במכוניתה נראו בבר עמר, פנחס אוחנה ויהודה לוגסי נכנסים למכונית "רנו" שחנתה ליד המלון. גם הם נסעו לכיוון מגרש המכוניות ביפו. גם אותם עצרו בלשים. זמן קצר לאחר מכן ביצעה המשטרה מעצרים נוספים, בעקבות מידע שנאסף במהלך העבודה המודיעינית והמבצעית עד אז. יוסף אסרף נעצר

עבר יהודי־הולנדי

מוזיאון חדש להיסטוריה יהודית מציג את היחסים הסימביוטיים השוררים מזה דורות בין יהודים לנוצרים בהולנד

מאת פרידמן ראסט

מיוחד ל"הארץ"

DIE ZEIT

ב־3 במאי נפתח בטקס חגיגי ביותר "המוזיאון ההיסטורי היהודי" בתשלובת בתי הכנסת השכנת ביונאס דניאל מאיירפלאין באמשטרדאם. מלכת הולנד וראש הממשלה נכחו, גם הקאנצלר האוסטרי, על אף מחאות הקהילה היהודית באמשטרדאם, המאשימה את ממשלתו כי רצתה בתרומה בת 300 אלף מארק לטהר את שמו של נשיא אוסטריה קורט ואלדהיים. היה זה כמובן גם אירוע שכוון לסיקור נרחב בטלוויזיה האירופית. "יודס היסטוריש מיוזאום" הוא הגדול מסוגו באירופה. לרגל האירוע נערכה ב"תיאטרון המוסיקה" באמסטל הופעת הבכורה העולמית של היצירה הסימפונית "מחיה המתים", פרי עטו של המלחין הישראלי נועם שריף, המתגורר כעת במערב גרמניה.

ארבעה בתי־כנסת של האשכנזים מהמאות ה־17 וה־18 שוכנים כאן קיר ליד קיר. בית־הכנסת הפורטוגלי המפורסם של היהודים הספרדים נמצא בסמוך. אך בתי־הכנסת האשכנזים לא שימשו עוד למטרתם המקורית מאז מלחמת־העולם השנייה. לאחר החורבן שחוללו הגרמנים ולאחר הידרדרות במצב הבניינים מזה עשרות שנים, בוצע שיפוץ יסודי במיכלול זה, שבניינו הפכו כעת לתשלובת מגורה ומשכן למוזיאון יהודי.

הקמתו של מוזיאון יהודי היסטורי כבר עלתה על הפרק לפני עשרות שנים גם בגלל תנועת הגירה עירונית פנימית זו כמו גם בגלל התרוקנותם של יהודים רבים מהדת (שפנו לעיתים קרובות לסוציאליזם). יהודים באמשטרדאם חששו בצדק כי "הקצת הדת" של רובם היהודים בגאוזולפליין כמו גם האצת תנועת ההיטמעות בסביבה ההולנדית עלולים להעמיד בסכנה את כל המורשת היהודית. ב־28־1928 הוקמה ועדה פנים־יהודית בעלת מעמד של קרן. מטרתה היתה לאתר, להחזיק בבעלותה ולבנוסף גם להציג לציבור פריטים אופייניים של חיי היהודים וחיי הדת היהודית. כבר ב־1932 הוקדשה הקומה העליונה ב"בית המשקלות" בכיכר מארקט, אז מקום משכן המוזיאון העירוני ההיסטורי, לתערוכה של יודאיקה. שם נשמר האוסף וגדל עד שכלל כ־600 פריטים, עד שהגיעו הגרמנים ב־1940.

ראשית, הועברה התערוכה ונבעלה בידי הכובשים למוזיאון סטאדראליק, ואז שונעה לפראנקפורט שם נועדה ככל הנראה למטרת "תיעוד" מקאברי כמו גם פריטים יהודים עתיקים שנלקחו מבתים ומרואגו הפריטים היהודים יקרי־הערך מאמשטרדאם ניזוק ותשורד בבלותם הגרמנית במהלך המלחמה. לאחר סוף המלחמה אפשר היה למצוא רק כשליש מהם ולהחזירם להולנד. באמשטרדאם היו לקהילה היהודית, שהפכה לקטנה, בעיות אחרות בשנים הראשונות מאשר להקים מחדש מוזיאון יהודי. רק ב־1955 כאשר מסר ארגון־הגג של הקהילות היהודיות לעיר אמשטרדאם את תשלובת בתי־הכנסת של שני זוק מרי, שהחזקתו הפכה ליקרה מדי ושגם לא יותר שימשה למטרות דתיות, יותר, נפתחה שוב ב"בית המשקלות" באותה קומה כמו בעבר תערוכה על ה"מוקום" היהודי. ארבעה בתי־הכנסת העומדים בפינת יונאס דניאל מאיירפליין/ביונגה אמסטלסטראט ניצבו בסכנה של התמוטטות: ה"גרוסה שול" (בית הכנסת הגדול) מ־1670, ה"אובאבה שול"ה (בית־הכנסת העליון) ששכן מעל שוקבשר לשעבר, "דריט שול" (בית־הכנסת השלישי) הקטן יותר, כמו גם המבנה הגדול ביותר והבולט ביותר, "נאייה שול" (בית הכנסת החדש) מ־1752 בעל כיפת הזכוכית האופיינית.

מוקד של חיפוש־עצמי

ב־1975 קיבל המוזיאון ההיסטורי היהודי שכן בתשלובת בית־היתומים הישן בקלווארסטראט מעין מורכב מאוד והבע־דיים מוצגי המוזיאון ההיסטורי היהודי הלכו והתרבו על־ידי תרומות מאוספים פרטיים השאלות. קבע העיר אמשטרדאם הפועלת ללא ליאות למען קידום המוזיאונים בתחומה הסכימה לבסוף להסכמה יחד עם נוחמים יהודים על "פיתרון ריווי" גדול — שיקום ומיזוג של ארבעה בתי־הכנסת הבלתי מנוצלים לתשלובת מוזיאונית אחת. ההיסטוריה הקודמת של המוזיאון ומיקומו הנוכחי שלו הופכים אותו לייחוד במינו באירופה. אבל עבור מקימי המוזיאון, ברובם חוקרים יהודים, המפעל שהסתיים בהצלחה כזו הוא עוד הרבה יותר מכך. "אנחנו עוד חיים, היהדות עדיין כאן" — זה המסר שהמוזיאון רוצה להעביר למבקרים.

כך, אפוא, המוזיאון ההיסטורי יהפוך בעבור היהודים עצמם למוקד של חיפוש עצמי ומציאת עצמם. בעבור חלקם יהיה מוקד לרעיון שאלת הזהות היהודית. אחרים ימצאו בו ביטוי לפלוראליזם. כל אחד יוכל, אפוא, לחפש שם את "ליהדות היהודי" שלו, פן זהות משל עצמו. החיפוש זה אינו חל רק על יהודים. את היהדות, בסופו של הדבר, יש לחפש במקום זה כדוגמה לקיום האנושי בכללותו, על־כמת שכל מבקר, יבוא מהיכן שיבוא, ינסה להבהיר לעצמו את זהותו ויראה בפריטים היהודים המוצגים דוגמה לאותם סמלים מקשרים החוצים כל תרבות, כל חברה. 90% מהמבקרים במוזיאון אינם יהודים.

לבד מן המוצגים בתערוכות המתחלפות עומדים לשימושם גם ספריה, אודיטוריום ומרכז תקשורת אלקטרוני־מודרני. המוזיאון מספק כמובן שירותים חינוכיים ומעניק לקבוצות מיוחדות אפשרות להתוודע לנושאים ספציפיים הקשורים ליהדות והדת. המדריכים במוזיאון הוכשרו גם לספק מידע מגוון למקום עצמו, לערוך סיורים ברובע היהודי העתיק, או להציג פריטים של המוזיאון בבתי־ספר ובמרכזי השכלה למבוגרים. בקומת הקרקע של בית־הכנסת החדש (עלייה שלו) מוצגים ההיבטים של הזהות היהודית, בעזר שהציע מוקדש לתערוכות מתחלפות. הראשונה שבהן סובבת סביב נושא הדיבר השני (לא תעשה לך כל פסל...) ומראה את הדרכים הרבות בהן השכילו אמנים יהודים לעקוף את הציווי הזה. אגף חדש בבניין כולל את הבנויה, האדריכלים ותערוכות מתחלפות של אמנים יהודים מודרניים. כאשר נכנסים למקום נתקלים קודם כל בתערוכת צילומים "המוזיאון ההיסטורי היהודי, היהודים בהולנד מ־1933 עד 1987".

ממקורות המטבח ההולנדי

בבית־הכנסת הגדול, החלק העתיק ביותר של התשלובת, אפשר לצפות בארון־הקודש עשוי שיש, שיצא בשלום מכל פגע. הוא נבנה ב־1671 ונתרם על־ידי היהודי הגרמני אברהם בן יצחק אוארבאך מווסטפאליה. קומת הקרקע של בית־הכנסת הגדול כוללת פריטים שונים ממיי הדת היהודיים: כלי־כסף, פרגודים, אפיריונים, פרוכות לתורה. תערוכה זו משתלבת עם תערוכה ביציע המוקדשת להיסטוריה הכלכלית והעוסקת בפעולות הצדקה של יהודי אמשטרדאם מאז המאה ה־17: לדוגמה, פעולות סעד בקרב פועלי היהלומים, טיפול ביתומים ובעניי הקהילה.

את הסימטה הצרה בין שני הבניינים של המוזיאון היהודי החדש כיסו בגג זכוכית וציידו אותה בדלתות נפתחות מעצמן. בעד דלת אחת מוזקר לעין בית־הכנסת הפורטוגלי, הדרך השנייה אפשר להגיע לשער בעל שני הצריחים של כנסיית משה ואהרון, סימן לדו־הקיום המסורתי בין יהודים ונוצרים ברובע היהודי לשעבר של אמשטרדאם. רובע זה, שרוקן מתושביו ונוצל על־ידי הגרמנים והתהדורה המודרנית, רכש לעצמו מרכז עתיקות־חדש והדות למוזיאון ההיסטורי היהודי, חוזר שוב בפיסה של זהותו. לבסוף, אפשר למצוא בו דוגמה למטבח הכשר המסורתי. המוזיאון מצוייד גם במסעדה קטנה שיכולה להפוך למוקד משיכה עצמאי. הולנדים ימצאו במטבח זה אי־אילו פריטים שזה מכבר הם רואים בהם נכס צאן ברזל של המטבח ההולנדי. אבות אבותיהם שאלו אותם מהמטבח היהודי, דוגמא אחרונה וסימפטית מאוד ליחסים הסימביוטיים העשירים בין יהודים והולנדים עד ימינו.

ארה"ב המועדפת

ארה"ב מסתמנת כיעד המועדף ביותר של ישראלים אשר ייצאו בעונת תיירות הקיץ הקרובה לחו"ל במסגרת חבילות סיור מאורגנות. סיטונאיות התיירות הגדולות השלימו את הפקתן של חוברות הפרסום והשיווק של חבילות הסיור המאורגנות שהן מציעות לקראת הקיץ הקרוב ויצאו אתן לשוק עוד בסוף החודש שעבר ובתחילת החודש האחרון.

משיחות עם סוכני נסיעות ותיירות ובניתוח ההצעות של סיורים מאורגנים שמציעות סיטונאיות התיירות בחוברות השיווק הנוכחות עולה, כי צפויה מגמה של שהייה מרבית שבין 27 ל־31 יום של התייר הישראלי הקיץ בחו"ל. פרקי זמן אלה מתאימים בעיקר ליעד של ארה"ב. אל אלה שייצאו בראשונה בקיץ הקרוב לסיור מאורגן בחו"ל, מכוונים סיורי מסלול "אירופה הקלאסית", לתקופות שבין 17 ל־21 יום. מסלולי סיור מישניים בחוברות השיווק הנוכחות הן מדינות מזרח־אירופה, כמו יוגוסלוויה והונגריה.

מוצעות גם אפשרויות לשלב ביקור במדינות מערב ומזרח אירופה, כמו לדוגמה אוסטריה והונגריה. מחירים נפרדים של מסלולי סיור כוללים גם את ספרד ופורטוגל ואת ארצות סקנדינאוויה. יש הצעות לסיורים מאורגנים למזרח הרחוק ולדרום אמריקה, אולם אלה במיעוט לעומת שפע ההצעות הנכונות באשר למדינות מערב־אירופה.

מחירה הממוצע של חבילת סיור לארה"ב, לתקופה של כחודש, יגיע בעונת תיירות הקיץ הנבה ל־2600 דולר ליחיד. במחיר זה נכלל מחיר כרטיסי הטיסה הלוך ושוב ושירותי הקרקע. אין נכללים בו תשלום המסים, כמו מס הנסיעה, והוצאות אישיות על כלכלה ובילויים. הוצאות חבילת סיור מאורגן בן כחודש לארה"ב, על כל מרכיביו, נאמדות ב־7,000 דולר לזוג לפחות. מחיריהן של חבילות הסיור המאורגנות ל"אירופה הקלאסית", למשך 17 יום, מגיעים השנה ל־1550 דולר בממוצע; גם מחיר חבילה זו אינו כולל את המסים וההוצאות האישיות, כמו לדוגמה ארוחה נוספת. ההערכה היא, כי הוצאותיו של זוג לחבילת סיור מאורגנת מסוג זה עשויות להגיע ל־5000 דולר לפחות.

מחירי חבילות הסיור הנקובים בערכים דולריים זהים, פחות או יותר, לאלה שהיו נקובים בחוברות הפרסום והשיווק של השנה שעברה. אולם בגלל ירידת ערך הדולר בשנה החולפת תהיה אירופה בקיץ הקרוב יקרה מאשר בשנה שעברה. לעומת זאת ארה"ב תהיה "זולה" יותר לתייר מישראל.

בשלושת החודשים הראשונים של השנה, ינואר־מרס '87, נרשם גידול של 19 אחוז במספר הישראלים שיצאו לחו"ל. ברבע הראשון של השנה יצאו לחו"ל 114,200 תושבים לעומת 96,300 תושבים באותה תקופה אשתקד. ההערכה בקרב סוכני הנסיעות והתיירות היא, שמגמה זו תימשך ואף תגבר בחודשי הקיץ הקרובים — חודשי שיא בתנועת התיירות לחו"ל. הגדלת ההקצבה המותרת מ־800 ל־2000 דולר ליוצאים לחו"ל, תשמש אף היא, להערכתם, גורם מדרבן ליציאת ישראלים רבים יותר לסיורים בחו"ל. "כסף פנוי" רב יותר בידי הציבור השנה אמור אף הוא לשמש גורם מעודד ליציאה לסיורים בחו"ל. מוקדם מדי בשלב זה להעריך השפעה של אפשרות הקדמת הבחירות על מגמת היציאה לחו"ל, אולם ניסיון העבר מלמד כי ערב בחירות יש נטייה חזקה יותר אצל הציבור לנצל את ההזדמנות ולצאת לחו"ל. שהרי מי חכם ויידע אילו גזירות כלכליות יוטלו עליו ואיזה מחיר כלכלי יצטרך לשלם לאחריהן?

תענוגות על הים

אחד המגזרים שגורמי תיירות צופים כי יצבור תנופה בעונת תיירות הקיץ הקרובה הוא שיט התענוגות על פני ימים וסיורי חופים. ביום ג' השבוע, 12.5, הוחלה "עונת השיט" של "קווי אפירוטיקי" שסוכנם בארץ הוא חברת אלאלוף ושות' ספנות בע"מ. מדי יום ג' בשבוע תצא הפלגה מנמל אשדוד למשך שבעה ימים באניה "דולד רנמבס". החברה מציעה מסלולי סיור ושיט חופים ליעדים שונים בים התיכון, כמו: מצרים, איטליה, יוגוסלוויה, טורקיה וצרפת. יש גם תוכניות של "טוס ושוט" המשלבות טיסה ושיט במשך שלושה עד שבעה ימים.

חברת ספנות אחרת בישראל, "מלוז", הפיקה בראשונה השנה חוברת צבעונית מפוארת בשפה העברית, המפרטת תוכניות סיור מגוונות על פני הימים ולחופים. החוברת נוקבת בתאריכים, מחירים, יעדים ואפשרויות בילוי. החברה שיבצה השנה בהפלגותיה תוכניות טיולים מיוחדות על הנילוס במצרים וכן הפלגה יוצאת דופן על אניית הפאר "קווין אליזבת 2", שבנייתה המחודשת הסתיימה השנה.

מחירי הסיור ושיט החופים תלויים בסוג האנייה, היעדים, משך ימי השיט ודרגת התאים באניות השונות. מחירים אלה יכולים לנוע ממחיר התחלתי של 630 דולר ליחיד למשך שבוע בתא פנימי עם ארבע מיטות ועד ל־2370 דולר ליחיד למשך כשבועיים בתא חיצוני עם שתי מיטות תחתונות וכולל טיסה. יש גם הצעות ל"הפלגת הקיץ הגדולה" באנייה "אוגניו קוסטה" לחודש ימים במחירים מ־5,141 דולר ועד 11,215 דולר ליחיד. המסלול מתחיל בגינואה, עובר דרך ברצלונה למונטריאל, ניו־יורק, ברמודה, סנטה קרוז, טנריף, גיברלטר וחוזרת לאיטליה.

صورة عن الأصل

هكذا من الأصل

פסטיוואל ברחוב

מסגרת תחרותית של תיאטרוני רחוב תהיה במקביל לפסטיוואל ישראל

גם מי שהתפתה ורכש כרטיסים למופעים במסגרת הרשמית של פסטיוואל ישראל, עדיין יהיו לו זמנים ריקים בין המופעים המתר־חשים בתוך האולמות ומחוץ מטיולו של פיליפ פטי על הכבל מעל גיא בן הינום מתוח. לצורך זה מארגן פסטיוואל ישראל את פסטיוואל תיאטרוני הרחוב, בשיתוף עם קרן "קרב"הוא יכלול סדרה של מיצגים.

מרכז הפסטיוואל הוא יגאל בן נון, ורשימת המופיעים מגלה שמות שקישטו את רשימת המשתתפים בפסטיוואל התיאטרון האחר בעכו, במסגרת התחרותית והשוליה. מכיוון שה"מקום" הגדול הוא ירושלים, כוכבים בתיאורי המופעים מלאכים ונביאים, כי הכל עמוס משמעויות, שהקהל — אם יהיה — מוזמן לחבר לעצמו.

בנן הלוי המלכה יעסקו נגה אשר ועטלה שכיר ביונתן שטעם מן הדבש האסור. אלי הוז ואיתן פ־מנטל עיצבו אוטובוס שיסיע קהל בכשך שעה בחוצות ירושלים. ב"אירוע מכוון המבוסס על פרשנות רחבה של המושגים "תיאטרון" ו"ר־חוב", וכנראה גם "אוטובוס". אלדד זיו יציג "בית זה נועד להריסה בר־חוב שמאוס 3 ממילא, ודן זקהיים יעלה מלאכים שונים באתרים שונים בירושלים. כולם אמורים לעלות השמימה מגג תיאטרון ירושלים ב־3 ביולי.

קבוצת לוייתן תבנה מגדל בר־חבת המשביר המרכזי ותעסוק ביוד־סים שבין האמן לנביא. קבוצת גנגמא תציג מקבילית שארבע זוו־תיה מסמלות את ארבע כנפות תבל וארבעה צבעי היסוד. קבוצת סמר־טוט תנתץ את עגל הזהב בגיא בן הינום. ברשימה שמונה קבוצות שונות, ומשך המופעים הוא 30 דקות, שעה, שעתיים, ועד שלושה ימים רצופים. משך הזמן חשוב לעניינינו כי אחד העניינים שלא נבדק לעומקו בתחום המיצג הוא היחס (ההפוך, בדרך כלל) בין האורך לתוכן. אבל כמו לכל דבר בארץ, גם לזה יש קהל נלהב מאוד, ומשתת־פים נלהבים מאוד. לתיאטרוני הרחוב הטובים ביותר יוענקו פרסים.

לחיות עם הנס

כינוס בין־לאומי של שחקנים בעניין ניצול מופעים מוקלטים

במשך שנים רבות כאבו השח־קנים את חלופיות אמנותם. כבו האורות, נסגר המסך, וכל מה שהם עשו גז נעלם. הציור והספר קיימים לנצח, ואמנות השחקן נשארת רק בזיכרון צופיה.

באה הטכניקה ופיתחה את הכלים להנציח גם את השחקן: לא רק הצל־לוליד של הקולנוע, אלא גם סרטי ההקלטה שהנציחו תחילה את הקול, ועתה גם את התמונה.

אלא ששחקן אינו יכול לחיות ולשלם משכורות מן הנצח. עתה התעוררה הבעיה הכואבת של "ני־צול משני של מופעים מוקלטים". בתרגום לשפת בני אנוש פירושה: "איך להבטיח שהשחקן שצולם והוקלט, יוכל לקבל תשלום כלשהו בכל פעם שמקרינים אותו". יש הי־גיון שיקבל, שהרי בלעדיו אין צי־לום. אבל צריך לברר מי הוא זה שצריך לשלם, כמה, ואיך להבטיח שאפשר לגבות את התשלום המגיע ולהעבירו. בעיקר בעידן ריבוי תחנות השידור בכבלים, הווידיאו והסייפ הביתי.

מה שמטריד את השחקנה העול־מית אינו הניצול של אמצעי הטכניקה המנציחים אותם, אלא הניצול לרע של ההנצחה, העשוי לפגוע בקיום העכשווי, לא הנצחי, של האמן המונצח. שוב, בתרגום לשפה פשוטה, מדובר בכך שת־עשיית הקלטות מגלגלת מיליונים, בעוד שלכיסם של השחקנים מג־יעות מכך פרוטות עלובות, אם בכלל.

כדי לדון בשאלות אלה יגיע לארץ הוועד המנהל של ארגון השחקנים הבין־לאומי, וינהל את דיוני הוועד שלו. בנוסף לוועד המנהל יגיעו נציגים מ־23 מדינות. הארגון כולל מאגר 57 ארגוני שח־קנים מ־43 ארצות (בישראל יש שני ארגונים — אמ"י וארגון השח־קנים שבהסתדרות), אבל לא כולם יבואו כי גם פוליטיקה יש בעולם. בין השמות המפורסמים יותר מוצ־אים את נייג'ל דייוונפורט האנגלי ותיאודור ביקל ופאטי דיוק האמ־ריקאים. אפילו בודדאו הביתי שלנו ראיתי אותם. הם ינהלו את דיוניהם וייצאו במסיבות עיתונאים וקריאות משותפות הנועדות לשפר את מצבם כמעמד.

הנזיר והפרחח

מאת יצחק ברזם

קונצרט למנויים מס' 10 של התזמורת הסימפונית חיפה. בנצוח: ג'ילברט וירנה. סולן: איגור קיפניס (צ'מבלו). בתו־כנית: כרוביני — הפתיחה ל"מדיאה", פולנק — קונצ'רטו כפרי לצ'מבלו ותזמורת, שוב־רט — סימפוניה מס' 4 ("הטראגית").

האופרה הדרמטית "מדיאה" מאת כרוביני ידועה כיום אך ורק בזכות ביצועה המבריק של מריה קאלאס בתפקיד הראשי. הפתיחה לאופרה ארוכה מדי והיא לוקה במגרעות קומפוזיציוניות רבות. המנצח המו־כשר ג'ילברט וירנה, שזה לו ביקורו השני בארץ, עשה אמנם את מירב המאמצים להגיש את החומר השרוף הזה באורח מעניין ומאמציו ראויים להערכה, אך התוצאה היתה דלה. דומה שגם הנגנים עצמם לא שו־כנעו שהיצירה ראויה למאמץ מיוחד מצדם.

גם יצירת הנעורים של שוברט, הסימפוניה ה"טראגית", איננה מש־תייכת, אם לדבר בלשון המעטה, ליצירות הגדולות של מחברה ואין בהשמעתה כיום עניין רב. במיוחד לאור הרפרטואר הגדול של יצירות מופת של המלחין הגאוני הזה. עם זאת, יש לציין שוירנה הצליח פה להדגיש ולהבליט את כל מעלותיה של היצירה ולהצניע את מגרעותיה.

מטבע הדברים, התרכזה תשומת הלב בקונצרט זה ביצירתו היפה של פולנק — הקונצ'רטו הכפרי — וב־מבצעה איגור קיפניס, אחד מגדולי נגני הצ'מבלו בימינו. גם העובדה שביצירה זאת נוגן הכלי החדש שנבנה במיוחד בעבור התזמורת בלונדון, הוסיפה עניין מיוחד לבי־צוע.

קלוד רוסטנד תיאר בזמנו את פו־לנק כיוצר בעל שתי נשמות: נשמה של נזיר ונשמה של פרחח. ואכן, ביצירות רבות פרי עטו בא לביטוי פן זה או אחר של אישיותו המוסיק־אלית המפוצלת. בקונצ'רטו הכפרי שבו הוא מיטיב לנצל באופן מבריק את כל אפשרויות הגוונים של הצ־'מבלו ומופיע לפנינו הן כאמן מעמיק בעל גישה רצינית, המולד מכל אפקט חיצוני זול והן כברנש בעל חוש הומור. הביצוע המצוין של קיפניס והכלי הנפלא שניגן בו הפכו את הערב לחוויה וזיכו את המב־צעים, בצדק, בהתלהבות של הקהל.

★

האנסמבל הישראלי לכלי פריטה. מנצח: משה יעקבסון

במשך 37 שנות קיומו עשה האנסמבל הישראלי לכלי פריטה דרך ארוכה מלהקה עממית וחוב־בנית ועד לתזמורת כלי פריטה מקצועית. משה יעקבסון, אשר הגה בזמנו את רעיון הקמתו של הגוף הזה בכפר הנוער מאיר שפיה, טיפל במשך כל השנים האלה בלהקה, פיתח ושיכלל, הדריך וניצח על הקונצרטים. גם כיום, כשהתזמורת הזאת עלתה כבר על דרך המלך וייצגה את ישראל אף בתחרויות בין־לאומיות, משם חזרה פעמיים עם מדליות זהב, הוא עדיין הנפש החיה מאחורי כמפעל מבורך זה המשלב בקונצרטים שלו מוסיקה קלאסית ומוסיקה עממית.

ייחודו של האנסמבל הזה הוא בערכו החינוכי. בקונצרט האחרון צורפה לנגנים כיתת המדרשה למו־סיקה מהסמינר הערבי בחיפה, אשר הגישה ביצוע מעניין של שלושה שירים ערביים בליווי האנסמבל לכלי פריטה. המיזוג המוסיקאלי בין מזרח ומערב היה מרתק, במיוחד בשיר האחרון, שבו חזרה המקהלה על פסוק אחד בצורת אוסטינטו בעוד שאחד מחברי המקהלה ביצע מעל המנגינה הזאת אלתור חופשי הן במלים והן במנגינה. השילוב הזה עמד בכל הקריטריונים הקונטר־אפונקטיים והיה רב־רושם.

יפתח קצור וליאורה ריבלין בחזרות ל"פלשתינאית" (צילום: מורל דרפלר)

הפלשתינאית בגרמניה

סיור תיאטרון חיפה בגרמניה מעורר בעיה אמיתית, שצריך לעסוק בה בלא היסטריה. כשיירואו מלים אלה דפוס יהיה תיאטרון חיפה באמצע סיורו בגרמניה, בלגיה והולנד

הצגת "פלשתינאית" של סובול לא הועלתה בדיסלדורף (עיר שתי־אומתה התארח בחיפה כבר כמה פעמים) אבל הועלתה בבון, פרנק־פורט, מינכן, אמסטרדם ובריסל, בין היתר. אם חששו יהודי דיסלדורף מאנטישמיות בעקבות העלאת המחז־זה אצלם, מן הסתם הם צריכים לסמוך על כך שאם תתעורר אנטישמיות בגרמניה כולה היא תעקוף את קהילת יהודי דיסלדורף. תקווה מוזרה, מאחר שהמחזה ממ־לא מוצג בגרמנית בגרמניה, גם ללא ביקור תיאטרון חיפה.

העלאת מחזותיו של סובול ("נפש יהודי", "גטו" ו"פלשתינאית") בגר־מניה אינה עניין שאפשר לפתור אותו בנקל. אלה מחזות שנכתבו לקהל בארץ, הם מדברים בצפנים המובנים והמסוגלים לרגש או אפילו לזעזע את הקהל בארץ. אין ספק שקהל בגרמניה מפרש צפנים אמבר־תיים אלה אחרת משעושה זאת קהל בארץ. סובול כותב במכוון תיאטרון של פרובוקציה, לחברה שאיבדה את ה"ווקאציה" (תחושת השליחות והכיוון) שלה, והוא אומר שהדיאלוג המעניין אותו הוא עם החברה הישר־אלית. הפלשתינאית הגרמנית של היום, דווקא בגלל היחסים המורכ־בים.

כשאתה קורא את הדיווחים מגרמניה (בעיקר בעיתון "ידיעות אחרונות") אינך יכול להשתחרר מן ההרגשה שכתב העיתון שלמה שמגר התעקש להראות שהסיור הזה מזיק. הוא מרוחו על ניסיון של אנשי תיאטרון חיפה להקרין סרט של "פלשתינאית" כשאסור להם להעלות את המחזה. בעוד אנשי תיאטרון חיפה מכחישים את המידע הזה. זאת לא הבעיה היחידה של אנשי התיאטרון באירופה: לסו־כנויות הידיעות בבלגיה והולנד נמסר שהצגות "הפלשתינאית" באר־צות אלה מבוטלות, ומנהלי התיאט־רון היו צריכים להתרוצץ מעיר לעיר כדי להזים את הידיעות הלא נכונות.

תיאטרון חיפה אינו מתיימר לעשות את חייהם של הצופים קלים. הוא תיאטרון מרגיז, לפעמים מקומם, מאוד אקטואלי (לפעמים יותר מדי ולפעמים על חשבון האי־כות), והוא מנסה, כמו תיאטרון טוב, להתנגח ב"טאבו" שונים של החברה. יש דוברים בארץ שימצאו פגם בכל מה שהוא עושה, גם בלי שראוהו. אין זה מקרה שאותם גור־מים קולטים את גרמניה של היום כגרמניה של לפני 40 שנה. בשבילם השואה לא נגמרה, ואנו לעולם הקורבנות. אין פלא שכשמדובר בהעלאת תיאטרון חיפה בגרמניה, הרי זה כאילו הונפו כל הסמרטוטים (או הדגלים) האדומים.

הכל חוזר לאותה נקודת מוצא, שאליה יש לחזור בכל פעם בה הצגה מעוררת מחלוקת. אין סיבה שהצגות לא תעוררנה מחלוקת. מוטב שהמחלוקות יהיו על הבימה, במקום במציאות, כדי לבחון בנ־סיבות מבוקרות את סובלנותו של הקהל. יש רק גוף אחד המוסמך לקבוע מה יציג התיאטרון בתוכני־תיו בארץ, או בסיוריו בחו"ל. זוהי הנהלת התיאטרון, האמנותית והכל־לית.

אילו הייתי בטוח שההנהלה הציבורית של התיאטרון הזה (או בעצם כל תיאטרון אחר בארץ) יודעת להבחין בדקויות אלה, הייתי שקט. הצרה היא שההנהלות הציבו־ריות האלה בארץ, וחיפה בראשן, נו־טות להיות הראשונות להתקפל מול כל לחץ פוליטי, וכל צל שמועת מחאה נראית להן כמחאה שצריך להתחשב בה. אגב, זכות ההנהלה הציבורית להחליף, בתום תקופה קצובה, את ההנהלה האמנו־תית. כאן צריכה להיות מוגדרת סמכותה.

קלרנית בהרכב קאמרי

מאת אורי אפשטיין

יצירות קאמריות לקלרינט, כי־נור ופסנתר מאת שוברט, ברהמס, דביוסי, סטראווינסקי וברטוק בנגינת ריצ'רד לסר, רוברט מוזס וישראל קסטוריאנו בבית הקונסרווטוריה הציו־נית.

רומנטיקה מהי הפרדיגמה מה־יצר ברהבר כלים, ובאדרבה זה את שיטת המשקל בין השונה והתכונ־לעומת המסקרן בשל גיוונו היוד־סית. שלושה קטעים לקלרינט סולו של סטראווינסקי, במיוחד, כבשו את לב המאזינים מיד בפתיחת הקונצרט באי־שגרתיותם. אך גם בפיוטיות שבראשון ובשובבות בהומור שבשני האחרים.

הקלרינטן ריצ'רד לסר הוא מוסיקאי בעל שיעור־קומה, שהינו ער לתחכום ולדקויות. בסונטה בפה מינור של ברהמס נענה לסר לאתגרים המוסיקליים התובעניים של היצירה ברגישות, בכושר־ביצוע וגם בצליל מעוגל היטב, ובשליטה טכנית חסרת־בעיות. הדכו לתת לסימני פסוקים לדעוך באופן הדרג־תי טבעי ולהעניק להם אורך־נשימה ומשך־זמן די הצורך, יוצרת תחושה של סיפוק ומיצוי התוכן המוסיקלי.

לנגינתו של הכנר רוברט מוזס יש צליל מבריק וטוהר־אינטונציה דיי קני, ובסונטינה בלה מינור של שוברט חסרו רק גוונים דינאמיים עשירים יותר כדי לשוות ליצירה עירנות רבה יותר ומכאנית פחות. בנגינת הפסנתרן ישראל קסטוריאנו מצויות איכויות קאמריות ניכרות התורמות רוחצנות וטוביטעם מוסי־קלי.

ה"קונטרסטים" של בארטוק שי־משו סיום ובירושם והיו בבחינת הישג אמנותי נכבד של הערב. אך טוב היה אילו הקונטראסטיות שביצירה היתה באה לביטוי גם בדרך של ניגודים בעוצמת־הצלילים במהלך הנגינה.

★

קונצ'רטו מס' 27 בסי במול מאז'ור ומס' 19 בפה מז'ור למוצרט, וסימפוניה מס' 41 של מוצרט בנגינת יוסף קליבשטיין והתזמורת הקאמרית הישר־אלית בניצוח יואב תלמי. בסידרת "אמריאום" בתיאטרון ירושלים.

לפסנתרן יוסף קליבשטיין מגע רך וקליל, שבו הוא בונה את פסוקי היצירות בקווים עגולים וברורים וכ־מינון של דרמטי־עצמה, באופן מחושב בקפידה, היוצר תחושה של צמיחה טבעית, למן נקודת־מוצא הרישית בהתעצמות הדרגתית עד לנקודת־שיא ולדעיכה לקראת הס־יום. המודעות האינטלקטואלית מס־ייעת, בנגינתו הזרימתית של פסנתרן זה, לעיצוב המבנה האדר־כאני של היצירה ביחודיות־נשימה חיות ובדקות־הרגשה המספקת בגוונ־דינאמיקה מרוסנים אך מגר־שים היטב, בהשתהות קלה שבקלה לשם הורתם של נושאים מלבריים, תוך הימנעות מהפרזות אסוציב־אליות או דראמטיות. זוהי נגינה, שמעל לכל יש בה איכות אסתטית אנינת־טעם, אך ללא חיוורון וללא שכלתנות אקדמית גרידא. כך הגיע לביטוי גם ההומור השופע, אך המבוקר, בפרק האחרון של הקונצ־רטו בפה מז'ור, שמורכבויותיו הקונטראפונקטיות וכו להתייחסות הייבכית, משעשעת ומשעשעת.

את סימפוניית "יופיטר" ניגנה התזמורת בניצוחו של תלמי בתנופה נלהבת. שבה פגמו רק תחושת היפ־זון קצרת־נשימה בפרק הראשון, הבלעת הצלילים החלופים המהירים חלק בלתי נפרד ממהלך הקו המלודי בפרק השני, וטשטושי־מרקם אי־פה אי־שם בפוגה של הפרק האחרון.

★

הכנרית קיונג הוא צ'ונג. הצ'לנית מיונג הוא צ'ונג והפ־סנתרן־המנצח מיונג וואן צ'ונג עם התזמורת הפילהר־מונית, בקונצ'רטו לכינור, לצ'־לו ולפסנתר והפתיחה "פרו־מיתיאוס" של בטהובן והסימפוניה מס' 5 של נילסן. ב־קונצרט למינויים מס' 9, בבנייני האומה.

קשה לתאר שתי אחיות ואח כל כך שונים זה מזה באישיותם המו־סיקלית וגם כל כך מאוחדים ומתו־אמים יחד בנגינת הקונצ'רטו המשו־לש של בטהובן. הכנרית קיונג הוא היא מאגר־טמפרמנט שהתפרצויותיו כמותן כאיתני־טבע הפועלים על אף זאת בשליטתה המודעת המלאה, במלוא העניין האמנותי, ובצליל כורי מבריק. הצ'לנית מיונג הוא כולה שיווי־משקל, איזון ושלווה פנימית הבאים לביטוי בצליל זימר־תי מרוכך וחם האומר־ שיבה. הפסנתרן מיונג וואן מעגל את כל הקצוות והוויות בנגינה זרימתית רעננה המשמשת בגמישותה גם יסוד איתן ויציב לנגינה המשותפת, שאליה מתנקזים כל ניגודי האופי האלה בקשיבות הדדית אינטנסיבית רבת־קסם, הגורמת לנושאים המלוד־יים להימסר מיד ליד או מכלי לכלי בקלילות ובנעם. בנגינה כזאת נשמע הקונצ'רטו המשולש של בט־הובן כיצירה מרתקת ללא שום רגע דל — וזה יותר משאפשר לומר על יצירה זאת ברבים מביצועיה המצד־יים.

הסימפוניה החמישית של נילסן מביאה לעימות מרכיבים ניגודיים, שרק אמן בעל השראה עשוי לשלב אותם יחד במחיצה אחת. מטען רד־מטי מתמוגג מגיע להתמודדות עם צלילים של מארש צבאי מעורר־נוג־דנים עד לכדי סימביוזה של הקונטראסטים, ומנגינה פשטנית משמשת נושא לפוגה עליזה ההופ־כת למחול מסחרר. בניצוחו של צ'ונג ניגנה התזמורת הפילהרמונית את היצירה בדייקנות שקופה וב־תנופה חיונית.

הקונצרט נפתח בהתנצלות מפיו של חבר התזמורת על היעדרן של תוכניות. עצם ההתנצלות היא כבר התקדמות מבורכת לכעצמה בתח־ום הארגון, שנעשה לאחרונה אחד מסי־מני־ההיכר של כל הקשור בהפצת התוכניות בקונצרטים של התזמורת הפילהרמונית.

בקצה החג

עוד כמה מילים סביב האמנות בחג העצמאות

מאת ציונה שמשי

• זהרה שן המרשימה, שהדליקה את משואות יום העצמאות לתפארת האמנות והאמנים וכו'. כבוד מגיע אותו ו"פליק" במשמה. פסל תלוי שלה, שהיה חלק מפינת גן בשדרות רוטשילד בתל אביב, הוסר כתוצאה מתביעה משפטית של השכנים, שלא רוצים פסל על הבית שלהם. מותר לחשוב מה הם כן רוצים על הבית שלהם.

• את האדריכל דוד רזניק שה־דליק משואה לתפארת האדריכלות והעיצוב ליווה מידע בעיתונות שסיפר על פועלו הרב. משום מה הושמט מידע זה מבנה האוניבר־סיטה ללימודי המזרח הקרוב (של המורמונים). זהו מבנה אדריכלי מהמעולים הנרשמים שנבנו בארץ בעת האחרונה. אבל מה...

• אגודת אמני ירושלים מצטרפת למחאות בעניין אגם האידרא של הרב גורן, הם מוסיפים קצת אש ומים משלהם. לא כנגד אגם האמן, שגם הוא חבר באגודה, אלא כנגד עצם הצבת האמבטה במקום שהיה אסור על כולם (מכבר היו פניות רבות בעניין). אם לחברי הגנת הטבע הפעלתנים זה לא הצליח, לאמנים זה יצליח?

כמה פרסים שנפלו במקומותינו בזמן האחרון:

• בוקי שוורץ, שהציג תערוכת פסלים מרשימה בגלריה גילי מ., זכה בפרס נוגהיים למציגי וידאו. הפרס גדול ומכובד. ומאשר שאמן אינו חייב להיות בן זמנית במקום אחר.

• דרורה דומיני ומשה גינין זכו במענק יצירה של קרן תרבות אמריקה־ישראל. המאפשר להם לש־לם השכבות בשלוה במשך כשנה.

• דני קרוון זכה בפרס על עיצוב כיכר בקלן. הפרס מכובד, אך לא גדול, והוא ניתן על ידי חברה איטל־קית המעניקה אותו לעיצוב מעולה באבן.

בין קמליות לעלובי החיים

סטיבן פימלוט מביים בארץ את "לה טראוויאטה" ואת "עלובי החיים"

לא לכל בימאי הזמן לביים בר־ציפות בארץ את שתי הפקות היוקרה של השנה. "לה טראוויאטה" של האופרה הישראלית החדשה פותחת את פסטיוואל ישראל ואילו "עלובי החיים" יסגור את הקופות של התיאטרון הקאמרי בקיץ. נער אנגלי אחד, כבר לא כל כך קטון, נוהג בשתיהן.

סטיבן פימלוט רואה את עצמו כאיש לא ממסדי בתיאטרון האנגלי. בוגר אוניברסיטת קיימברידג' (שבין כתליה גדל גם איאן מקקלן הגדול) הגיע לאופרה לא ממש בכוונה, ומאז הוא מנסה לקשור בין שני העולמות: להביא לעולם התיאטרון את האי־כות הוולונית הספקטאקלית שיש לאופרה, ולהביא לעולם האופרה את האיכות התיאטרונית הדיה הרי־אליסטית שיש לתיאטרון. כשהוא שומע שבמסגרת פסטיוואל ישראל תופיע גם "כרמן" של פיטר ברוק הוא מתמלא דאגה מסוימת.

פימלוט אומר שהוא מוכן להת־מודד עם "לה טראוויאטה" של ורדי, אבל לא עם "לה בוהם" של פוצ'יני, על אף שהסיפור על השופבית המקריבה את עצמה למען אושר אהובה דומה, למעשה. מימי של פוצ'יני איננה מעניינת אותו, בעוד ויולטה של ורדי כן, ולא רק בגלל המוסיקה. את "לה בוהם", ההפקה הבאה של האופרה הישראלית החדשה יביים בתורה דייוויד אולדן, שהפליא בארץ בבימוי "ההולל" ו"שבעת החטאים" ועתה עוסק בבי־מוי "אמריקה" על פי קפקא, מאת יורם פורת ושלמה גרוניך, במסגרת פסטיוואל ישראל.

פימלוט מבקש להבין מדוע מקריבה ויולטה את עצמה במושגים של היום, ולנסות להסביר גם את התנהגותם של האב והבן בקני מידה מבחינתיים של היום. זו משימה קשה לכל הדעות, אבל הוא שואב עידוד מכך שגם פרינסס גינזברג, אחת הוויולטות (השנייה היא מרים באר־צ'י) עושה את התפקיד בפעם הראשונה בחייה, מה שמאפשר מידה של התנסות חדשה.

פימלוט כבר ביים את "לה טראוויאטה" פעמיים, בשני בתי אופרה באנגליה, והגישה שלו הפעם שמרנית למדי. אילו היה לו יותר זמן, ובהתחשב בקהל הישראלי המיוחד, אולי היה מנסה משהו נועז יותר. "אני מעריך יותר את הכשלון היחסי של 'מהגוני' מאשר את ההצלחה הגדולה של 'פיגארו' באופרה הישראלית החדשה", הוא אומר.

בשנים הקרובות הוא יתמסר יותר ויותר לתיאטרון, במסגרת ה"שפילד קרוסיבל", כבימאי ושותף לניהול האמנותי וגם כשחקן. אחרי כמה שנים כ"פרי־לאנס" בבתי אופרה באנגליה ובאירופה הוא מרגיש צורך לשקוע בעבודה רציפה יותר, ולאו דווקא על הבימה התזי־מסחרית של לונדון.

הוא מעריך את המקצועיות של התיאטרון האנגלי, אבל אינו מדבר בהערכה רבה מדי על ההישגים האמנותיים של תיאטרון זה, בוודאי לא בתחום הוויזואלי. דווקא אחד הבימאים הזוכים להצלחה רבה בתי־חום האופרה — זפירלי הגדול — זוכה מפיו של פימלוט לקיתונות של בוז על הוולגאריות השטחיות שלו. פימלוט מצטער שהקהל אוהב מה שזפירלי עושה, מפני שהוא שם את הדגש על הדברים הלא נכונים באופרות.

אחרי שיסיים את "לה טראו־ויאטה" ייסע לשבוע חופשה באנג־ליה, כדי לחזור ולהתמסר ל"עלובי החיים", שיאפשר לו להיות ס־פקטקלי הרבה יותר. אחרי ככלות הכל "לה טראוויאטה" היא אופרה קאמרית למדי, ואפילו המקהלה בה היא של דמויות מובחנות. בידיו של פימלוט נמצאים מוקדי הבידור המו־סיקאלי שלנו הקיץ.

אוניברסיטת חיפה

בית־הספר לחינוך
הקתדרה לחינוך ולחברה ע"ש חנן בר־נצר

ערב עיון בנושא:
"משמעות והשרדות"

ביום שלישי, כ' באייר תשמ"ז (19.5.1987) בשעה 16.00 באודיטוריום 713, בניין ראשי, אוניברסיטת חיפה

בהשתתפות:
פרופ' חיים שצקר – השלכות השואה על החברה הישראלית והתמודדותה עמה, אוניברסיטת חיפה
פרופ' משה אדיר – משמעות והיאוקו של האמני, אוניברסיטת בר־אילן
מרגוט ליפמן – התמודדות עם משא השואה בעיני עדה־מורה, אוניברסיטת חיפה
נאוה סמל – השואה בראי דור הבנים

מנחה: פרופ' אדיר כהן
הציבור מוזמן

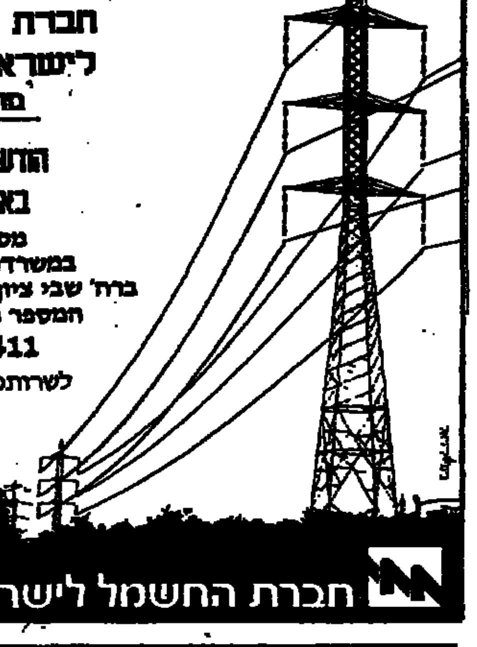

חברת החשמל לישראל בע"מ
מחוז הדרום

הודעה לצרכנים באזור אשדוד

מספר הטלפון במשרדנו באשדוד ברח' שבי ציון 32 הוחלף
המספר החדש הוא
055—61411

לשרותכם בכל עת

חברת החשמל לישראל בע"מ

איגוד ערים אזור דן
מכרז מס. 227 (B)/D-4/ISP/87
(במסגרת פרוייקט הביוב הארצי)

איגוד ערים אזור דן (ביוב) מכריז בזה על קבלת הצעות מקבלנים לבצוע עבודות במגוג אויר האוהד בגין ארגמנסטרציה הדיש, מתקן שוריק. את מסמכי המכרז ומפרטי ההצעות ניתן לקבל תמורת 100 ש"ח (התשלום לא יוחזר) במשרדי האגוד ברח' מלת בניין 24 תל אביב (טלפון 03-657144) בין השעות 09.00—13.00.

המעונינים להשתתף במכרז יגישו הצעותיהם ב־2 עותקים על גבי טפסים שיומצאו להם ובהתאם לתנאי המכרז.

הצעות בצרוף ערבות בנקאית בגובה 5% מערך ההצעה שתהיה בתוקף במשך 120 יום מתאריך סגירת המכרז יש להכניס לתיבת המכרזים במשרדי האגוד עד לתאריך 21.6.87 שעה 12.00 בצהרים.

על המעטפה יש לציין:

פרוייקט הביוב הארצי
מכרז מס. 227 (B)/D-4/ISP/87
איגוד ערים אזור דן (ביוב)

ההצעות שבכל סיבה שהוא תתקבלנה לאחר התאריך והשעה הנ"ל וכן הצעות שלא תצורף אליהן ערבות בנקאית מלאה לא תובאנה לדיון.

תנאי התשלום: כפי שצויין במסמכי המכרז.

במכרז זכאים להשתתף קבלנים בעלי יכולת וסווג כמפורט במסמכי המכרז.

סיור הקבלנים יתקיים ביום 25.5.87 היציאה בשעה 09.00 במשרדי האגוד.

אין האגוד מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא לגבי כל המכרז, חלק או חלקים ממנו.

י. בסמו
יו"ר מועצת האגוד

קבלת מודעות ל"לוח העיר"
מ־8.00־20.00

"פרסום פון"

אשראי מיוחד!!!
03-738707 03-735588
לבעלי כרטיסי אשראי

הצעה מיוחדת לאוהבי מוסיקה קלאסית

מבצע! קלאסיטוב
בית התקליט

במסגרת המבצע יימכרו כל תקליטי האיכות, הקלטות והדיסקים במחלקה הקלאסית של 'בית התקליט', במחירים מוזלים במיוחד:
תקליטים וקלטות מ־8 ש"ח עד 18 ש"ח בלבד
דיסקים מ־23 ש"ח עד 33 ש"ח בלבד

'בית התקליט' פותח אופקים מוסיקליים חדשים – מאפשר הנאה ממוסיקה איכותית במחירים נוחים ומסייע ביעוץ מקצועי אישי למבקשים להרכיב אוסף קלאסי מובחר.

בית התקליט
רח' פינסקר 41, תל־אביב, טל. 03-297668
פתוח: בימים א'-ה', מ־9 בבוקר עד 18:30 רצוף.
בימי ו' מ־9 בבוקר עד 14:30.

נמשך מבצע 'וידיאופרה' – רק־65 ש"ח לקלטות וידיאו של בלטים ואופרות ממיטב הרפרטואר העולמי.
גמר המבצע 30/6/87

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי לוד

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965, כי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז, אישרה, באישור שר הפנים, שינוי תכנית מפורטת הנקרא "שינוי תכנית מפורטת: לד/1/330". [illegible]

בכבוד רב,
א. זוהר
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

התאריך 2 במרס 1987

חוק התכנון והבניה התשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי ירוחם

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

[illegible]

שלום חמו
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה התשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי שמעונים

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

[illegible]

שלום חמו
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה התשכ"ה – 1965
מרחב תכנון מקומי שמעונים

הודעה בדבר הפקדת תכנית מפורטת

[illegible]

שלום חמו
יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז הדרום

חוק התכנון והבניה, התשכ"ה־1965
מרחב תכנון מחוזי, מחוז ירושלים

הודעה בדבר הפקדת שינוי לתכנית מיתאר מחוזית

[illegible]

יושב ראש המועצה הארצית לתכנון ולבניה

ירושלים, ז' בניסן התשמ"ז 7.4.1987

[illegible]

הודעה על הפקדת תכנית מיתאר מפורטת מס' 51/44 לשמורות טבע אלוני שמואל (ב' למנן) שינוי לתכנית RJ-5

[illegible]

יו"ר מועצת התכנון העליונה

הודעה על מתן תוקף תכנית מתאר/בללית/ מפורטת מס' 51/40 לשמורת אלוני עטרה

[illegible]

יו"ר מועצת התכנון העליונה

הודעה על הפקדת תכנית מיתאר/מפורטת מס' 51/36 לשמורות טבע ויער אום צפא שינוי לתכנית RJ-5

[illegible]

יו"ר מועצת התכנון העליונה

הודעה על מתן תוקף תכנית מתאר מפורטת מס. 51/29 ל שמורת נבי אסמעיל

[illegible]

יו"ר מועצת התכנון העליונה

כלכלה ועסקים

הבורסה דורשת ממאגרי בנייה פרטים על עבודה שהתקבלה מבעלי עניין

שמעון קדם: טרם קיבלנו כל דרישה מהבורסה

מאת אריה לביא

חברת מאגרי בנייה, שעברה באחרונה לבעלות חברת מ.ת.מ. משלמת היטב עבור הזכות ליהנות משירותי הניהול של חברת מ.ת.מ. שהיתה בשליטת חברת מגרית, כך עולה מבדיקת "הארץ".

הקבלן שמעון (צ'צ'ו) קדם, איש הכספים אהוד ויידמן (השוהה בתי קשה האחרונה בלונדון) וגבע צור בנו של המנכ"ל לשעבר צבי צור, הם הבעלים של מגרית. באחרונה קיבלה מועצת המנהלים של מאגרי בנייה בראשותו של שמעון קדם כמה החלטות הקשורות בבעלי עניין:

● מאגרי בנייה תשלם למ.ת.מ. עבור שירותי הניהול של שמעון קדם 8000 שקל לחודש, צמודים למדד. התשלומים יותאמו כל שלושה חודשים.

● למנכ"ל החברה גבע צור ישלמו שכר של 9000 שקל לחודש שיותאמו מדי רבעון, פלוס הוצאות.

● לדירקטורים החיצוניים צבי בר ואורי בן נון ישלמו 225 שקל לכל ישיבה.

עם רכישת השליטה במאגרי בנייה החליטו בעלי השליטה להוציא את משרדי מגרית מבית מגרית ולהעבירם לבית התעשיה. במקומם של אלה הכניסו לבית מגרית, הנמצא ליד מגדל שלום, את משרדי מאגרי בנייה. האלה תופסים 150 מ"ר, כשליש משטח בית מגרית. (הבורסה כתבה שמאגרי בנייה משתמשת ב-110 מ"ר).

מאגרי בנייה משלמת עבור השימוש במשרדי מגרית לפי 11 דולר למ"ר, כלומר 1650 דולר לחודש. בנוסף לכך תשלם מאגרי בנייה עבור שירותי תפעול 450 דולר ועבור שירותי משרד עוד 1000 דולר. סך הכל 3100 דולר בחודש.

מועצת המנהלים של מאגרי בנייה החליטה לקבל עבודה מהחברה האם שלה בגוש 7053 (ליד בניין מרכזים ביפו) לבניית מבנה תעשייתי. העבודה התקבלה בשיטת "קוסט פלוס 7.5 אחוז" לאחר קיזוז כל ההוצאות הישירות. היקף העבודה המשוער הינו כמיליון שקל, כך שהרווח הצפוי למאגרי בנייה מסתכם בכ-75 אלף שקל.

הבורסה דרשה ממאגרי בנייה פרטים נוספים על עסקה זו וכן את חוות דעתם של הדירקטורים החיצוניים לגבי העסקה. שמעון קדם אמר בתגובה ל"הארץ" שטרם קיבל כל דרישה מהבורסה. לדבריו היטיבה מ.ת.מ. עם חברת מאגרי בנייה בכך שנתנה לה עבודה בשיטת "קוסט פלוס", שכן לדבריו, עד כה מאגרי בנייה רק הפסידה כאשר פעלה באופן חופשי. "פיטרנו את כל המקצוענים שהיו במאגרי בנייה כי אני הוא בעל המקצוע בענף הבנייה וכך ייטב לחברה", בהתייחסו להוצאות שמשלמת מאגרי בנייה לבעלי מניותיה אמר שבכוונת שיטת ניהול. זו הוסכמת כעת מאגרי בנייה 5000 דולר בחודש.

הפועלים – רווח נמוך בשנה קשה לבנקאות

התשואה הנמוכה על ההון נובעת גם מההפרשה הגבוהה לחובות מסופקים ● חלק מהרווח נבע מעליית ערכן של ההשקעות באירופה ולאו דווקא מהפעילות העסקית שם ● לעסקת "דיור" יש השלכות מס חשובות, אך למעשה זהו שערוך מקרקעין במקום הפרשה לחובות מסופקים

דו"ח על דו"ח / רו"ח יצחק עוזר

הכותב נמנה עם סגל המורים בחוג לחשבונאות באוניברסיטה העברית

בנק הפועלים דיווח על רווח נקי לשנת 1986 בסכום של כ-25 מיליוני שקלים, כרבע מהרווח שהושג בשנה הקודמת. יחד עם זאת זהו הרווח הגדול ביותר שהושג השנה במערכת הבנקאית. ההון העצמי של הבנק הסתכם בכ-1.1 מיליארד שקלים. התשואה נטו על ההון העצמי לתחילת השנה הגיעה לכ-2.2 אחוזים. היקף המאזן של הבנק הסתכם בכ-39 מיליארדי שקלים. זו ירידה של כ-1.2 אחוז בהשוואה לשנה קודמת.

לבנק השקעות ניכרות בחברות בנות לא בנקאיות ובחברות מסונפות. השקעות אלה מסתכמות בכ-390 מיליוני שקלים. סכום זה כולל יתרות הפרשים מקוריים בכ-36 מיליוני שקלים. חלקו של הבנק ברווח מחברות בנות ומסונפות הגיע השנה לכ-8.5 מיליוני שקלים.

בין נכסי הבנק נכלל סכום של כ-40 מיליוני שקלים, שהם מסים נדחים לקבל (בקיזוז עתודות למס). הוצאות המס בדו"ח רווח והפסד לשנה הוקטנו בכ-75 מיליוני שקלים עקב משיכת מעתודות למסים ומסים נדחים לקבל. הוצאת המס השוטפת של הבנק הסתכמה בכ-125 מיליוני שקלים.

הבנק הפריש השנה כ-221 מיליוני שקלים לחובות מסופקים. זהו גידול של 11 אחוז בהשוואה לשנה קודמת. סכום ההוצאה הוא כ-1.5 אחוז מסך ההלוואות לציבור (לבד ממניות בנקאיות בהסדר).

נראה, שהתייחסות לחלק מהשקעות של הבנק בחו"ל כ"זרוע ארוכה" תרמה להגדלת הרווחיות של הבנק כתוצאה משינויים בשערי החליפין של המטבעות האירופיים, ולא בהכרח מפעילותן העסקית.

הרווח הושג השנה על אף שהבנק העמיד הלוואות ללא ריבית או בריבית נמוכה. אלה הלוואות הנובעות בחלקן מהסדר המניות הבנקאיות ובחלקן מעסקת דיור. הלוואות אלה אינן מוצגות בערכן הנוכחי. הפסדי הריבית על ההלוואות יבואו לביטוי בעתיד. חלק מסכומים אלה עומד לפירעון בשנת 1988 (החלק הנוגע להסדר המניות הבנקאיות).

הכנסות הבנק מפעולות בשנת הדו"ח בחו"ל נמצאות בכ-64 מיליוני שקלים. אם נתאם סכומים אלה (על פי עליית המדד הממוצעת בין השנים), יסתבר כי היתה עלייה ריאלית בהכנסות מפעולות בכ-13 מיליוני שקלים (לפני מס). יש לכך השלכות מיידיות על רווחיות הבנק. אם תימשך המגמה, תגדל רווחיות הבנק בעתיד, במיוחד אם לא יהיה גידול מקביל בהוצאות עם הגידול בהכנסות מפעולות. נתונים אלה בולטים במיוחד בהתחשב בהקפאת המחירים המתמשכת בתחום זה.

השקעות בחו"ל

בחודש מארס 1986 פרסמה לשכת רואי החשבון הבהרה בקשר להשקעות בחברות בנות בחו"ל. ההבהרה הבחינה בין שני סוגי השקעות בחו"ל: "יחידה אוטונומית" ו"זרוע ארוכה". ב"יחידה אוטונומית" [illegible] יחידה עצמאית, כלומר, הפרשי השער על ההשקעה מעבר לעליית המדד נזקפים ישירות לקרנות הון. ב"זרוע ארוכה" הפרשי השער על ההשקעה עוברים לדו"ח רווח והפסד.

לבנק הפועלים, בדומה ליתר הבנקים, יש השקעות בשלוחות בחו"ל. פרט להשקעה אחת בחו"ל (בנוסף לחברות מסונפות) שנחשבה ליחידה אוטונומית, כל יתר ההשקעות בחו"ל הוצגו כ"זרוע ארוכה". בשנת הדו"ח נזקפו לקרן הנובעת מתרגום הדו"חות הכספיים תנועות בחובה. כלומר, היחידות האוטונומיות שוכנות בארצות ששיעור העלייה בשער המטבע שלהן ביחס לשקל נמוך משיעור עליית המדד.

אפשר איפוא להניח שמדובר בארה"ב. הסכום שנזקף לקרן זו בשנת הדו"ח מסתכם בכ-4.6 מיליוני שקלים. אפשר להסיק מכך שמדובר בהשקעות בכ-15 מיליוני דולרים.

השקעות אלה כוללות את השקעות הבנק באמפל. בהסתמך על הנתונים של כלל מערכת הבנקאות, שלפיהן סך ההשקעות בחו"ל של המערכת עולה על 500 מיליוני דולרים, עולה כי חלקו של הבנק בהשקעות בחו"ל מסתכם בכ-50 מיליוני דולרים. כלומר, לבנק יש השקעות באירופה ובקנדה כ-20 עד 30 מיליוני דולרים, אשר ראו בהן "זרוע ארוכה". חלק מהמטבעות האירופיים עלו מעבר לעליית המדד, ועקב ההתייחסות להשקעות אלה כ"זרוע ארוכה", רווחי הבנק על רווחים מאותן השקעות כתוצאה מעליית שערי המטבעות ולא רק כתוצאה מפעילותן העסקית.

יש לבנק פעילות ניכרת בשוויץ, שהמטבע שלה התחזק באופן משמעותי ביחס למדד, וכתוצאה מכך נרשם רווח מאותה השקעה. יתרה מכך, ההתייחסות להשקעות מסוג זה כ"זרוע ארוכה", בעוד שהפעילות שם כפופה לחוקי הבנקאות השוויצריים והפיקוח על הבנקים השוויצריים, בעייתית לעצמה. מאחורי ההתייחסות לשלוחה כ"זרוע ארוכה" עומדת ההנחה כי יש לראות בנכסי השלוחה והתחייבויותיה כאילו היו בישראל, וההתייחסות החשבונאית אליהם (תיאום למדד בארץ) נעשית בהתאם.

נקודה לא ברורה

נקודה זו אינה בהירה דיה בגילוי הדעת, במיוחד בהתייחס לתנאים שבהם אפשר לראות פעילות בחו"ל כזרוע ארוכה של הפעילות בישראל. [illegible] הבנקאות. שפעילותה בחו"ל מוגבלת על ידי חוקים ותקנות מקומיים, ולא תמיד השליטה המלאה על הנכסים והפעילות של השלוחה היא בישראל.

לוא כל ההשקעות בחו"ל היו מוצגות כיחידה אוטונומית, היה הבנק מדווח (בהנחות שתוארו קודם לכן) על רווח נמוך מהרווח שדווח בפועל בסכום המוערך בכ-5 עד 9 מיליוני דולרים (בין 7.5 ל-13.5 מיליוני שקלים). סכום זה הוא נטו לאחר מס, שכן ההכנסות האלה אינן משפיעות על חבות המס של הבנק. מצד שני, לוא היה הבנק מציג את כל השקעותיו בחו"ל כזרוע ארוכה, הרווח המדווח השנה היה קטן בכ-3 מיליוני דולרים (כ-4.6 מיליוני שקלים). גם הפעם סכום זה הוא נטו לאחר מס. כל אלה אומדנים בלבד, שכן אין פרטים בדו"ח הכספי על סוגי ההשקעות בחו"ל.

הלוואות ללא ריבית

במסגרת העסקה עם דיור העמיד הבנק לדיור הלוואה בכ-134 מיליוני שקלים (כ-90 מיליוני דולרים) בהצמדה למדד ללא ריבית. בנוסף ממן הבנק צדדים הקשורים אליו במסגרת הסדר המניות הבנקאיות בכ-235 מיליוני דולרים במימון הנושא ריבית שנתית של פחות מאחוז לשנה. בסך הכל, הבנק מעמיד מימון בסכום מצטבר של 325 מיליוני דולרים בריבית נמוכה מאוד או ללא ריבית בכלל.

הלוואות ללא ריבית, פירושן למעשה דחיית הפסדים. אין ספק שפעולות אלו אינן נעשות במסגרת מהלך עסקים רגיל. בוודאי לא של הבנק. ערכם הנוכחי של סכומים אלה נמוך בצורה משמעותית מהערך המוצג במאזן. בארץ, במקרים מסוימים (הצגת מלוות חובה, פקדונות יבוא וכן בעת חישוב הרווח למניה) נעשה שימוש בהיוון (ערך נוכחי של תקבולים עתידיים). לא ברור מדוע במקרים אחרים, כגון אלה שנדונו לעיל, אין התחשבות בעובדה שהסכומים אינם נושאים ריבית. אין ספק שהסכומים שמדובר בהם מהותיים והפסדי הריבית השנתיים עלולים להסתכם בעשרות מיליוני דולרים. כאמור, כלכלית, יש בשיטה זו משום דחייה של הפסדים שנוצרו בהווה (מועד ביצוע העסקה) על חשבון רווחי השנים הבאות. יש מקום לשקול הרחבת השימוש בהיוונים, במיוחד כשמדובר בסכומים מהותיים שאינם במהלך העסקים הרגיל.

חלק עיקרי מסכומים אלה (החלק הנוגע להסדר המניות הבנקאיות) עומד להיפרע בסוף 1988. חלק מהוצאות המימון באו לידי ביטוי בדו"חות רווח והפסד של הבנק בשנים הקודמות. שיטת הצגת ההלוואות בקשר להלוואות ההסדר נעשית בדומה לשאר הבנקים המעורבים בהסדרי המניות.

עסקת דיור

[illegible] בשליטתו, הבנק לוותה של סולל בונה, נרכשה על ידי הבנק ביום האחרון של שנת הדו"ח. דיור נרכשה תמורת סכום של 10,000 שקלים, אולם במועד הרכישה העמיד הבנק הלוואה לדיור, צמודה למדד וללא ריבית, כ-134 מיליוני שקלים. ההלוואה הועמדה לתקופה של עשר שנים. הלוואה זו עולה על 10 אחוזים מההון העצמי של הבנק. דיור הלוותה את סכום ההלוואה שהועמד לרשותה לסולל בונה, וסולל בונה השתמש בסכום זה לפירעון הלוואות צמודות מדד ונושאות ריבית בשיעור כ-7.5 אחוזים, שהיה חייב לבנק הפועלים. עם ביצוע העסקה ויתרה דיור על חוב של סולל בונה. ההלוואה שהעמידה דיור לסולל בונה בסכום של 134 מיליוני שקלים נהפכה למענק.

בסופו של תהליך סיבובי זה, קיבל סולל בונה 134 מיליוני שקלים בדרך של מחילת חוב, ששימשו אותו לפירעון הלוואות לבנק הפועלים. דיור עברה לבעלות הבנק. הבנק המיר הלוואה נושאת ריבית לסולל בונה, בהלוואה לדיור ללא ריבית, ובנוסף להלוואה קיבל הבנק את רכושה של דיור, שנהפכה לחברה־הבת שלו. לעסקה יש כמה היבטים הן בתחום המיסוי והן בתחום הצגת הדו"חות הכספיים.

מבחינת סולל בונה התקבול הוא משני סוגים: מכירת מניות החייבות במס רווח הון בסכום לא מהותי, ומצד שני מחילת חוב, שבסולל בונה ייחשב כהכנסה חייבת בשיעורי מס רגילים. יש להניח, שמאחר ולסולל בונה הפסדים ניכרים לצורכי מס, לעסקה זו לא תהיה השפעה מיידית על חבות המס שלה. חשבונאית, לסולל בונה תהיה הכנסה ממחילת חוב, שאינה הכנסה מהפעילות העסקית הרגילה ויש להניח כי תוצג כפריט מיוחד בדו"ח רווח והפסד שלו.

דיור חייבת לבנק הפועלים בעקבות העסקה כ-134 מיליוני שקלים בהצמדה למדד וללא ריבית, ומצד שני ויתרה על חוב בסכום דומה לסולל בונה. חשבונאית נוצר לדיור הפסד בסכום זה. האם הפסד כזה יוכר כהוצאה לצורכי מס? אם הוויתור לא יוכר כהוצאה, הרי שעם מימוש נכסיה ברווח, תהיה דיור חייבת במס. יתרה מכך, מהלך זה יצר מצב שלפיו יש ויתור על הוצאה לצורכי מס, כאשר אותה הוצאה חייבת במס אצל מקבלה. במידה שמס הכנסה יכיר בוויתור על החוב כהוצאה, יהיו לדיור הפסדים ניכרים לצורכי מס, והדבר יאפשר לה מימוש נכסים ברווח וללא תשלום מס.

הגורם השלישי בעסקה, בנק הפועלים, החליף הלוואה נושאת ריבית לסולל בונה בהלוואה שאינה נושאת ריבית לחברה בת. מאחר שגם ההלוואה לחברה־הבת (דיור) צמודה למדד, אין השלכה מבחינת מיסוי על הבנק, אלא בשחיקת החוב עקב ויתור על הריבית בעתיד. ההשקעה ברכישת דיור בעשרת אלפים שקלים אינה מהותית לצורכי מס. על חבות המס של הבנק (ללא דיור) אין איפוא השפעה מיידית [illegible] בהפרשה לחובות מסופקים על חוב, שהוא הוצאה מוכרת בתנאים מסוימים. חשבונאית, אפשרה העסקה לבנק כמה יתרונות. לוא היה הבנק מקבל לרשותו את נכסי דיור כנגד החוב, היה נאלץ לממש והפער בין התמורה שהיתה מתקבלת לאחר מס לבין סכום ההלוואה, היה מוצג כהוצאה לחובות מסופקים. יתרה מכך, רכוש של דיור שלא מומש והיה ברשות הבנק היה מוצג כנכס לא נזיל (רכוש קבוע, או נכס רווחה) בעוד שעל ידי העסקה כפי שבוצעה, הוצג סכום זה כהלוואה לדיור.

בדו"ח הכספי שלו מציין הבנק, כי להערכתו, בהסתמך על הערכת דיור "בתיאום עם שמאים", הסכום הצפוי להתקבל ממימוש הנכסים של דיור (שעיקרם נכסי מקרקעין) אינו נמוך מסכום ההלוואה שהועמדה לדיור. אין ציון בדו"ח אם נלקחה בחשבון השפעת המס וכיצד. גם "תיאום עם שמאים" אינו מושג מקובל ולא ברורה משמעותו.

בנק הפועלים לא איחד את דיור בדו"חותיו הכספיים. כנראה, מסיבה של תחום עיסוק שונה.

בארה"ב מסתמנת כיום מגמה של איחוד דו"חות כספיים מלא, גם אם תחום העיסוק שונה. כתוצאה מאי־איחוד דו"חותיה הכספיים של דיור, מוצג סכום של 134 מיליוני שקלים כהלוואה ולא כנכס מקרקעין. אין בדו"ח הכספי נתונים על מצבה של דיור, הונה העצמי המתואם, שווי נכסיה הכספיים או כל נתון אחר. ייתכן שהיה מקום לפרטים אלה בדו"ח הכספי של הבנק, שכן אין ספק שהעסקה שעשתה היא בעלת השפעה מהותית.

כאמור, דיור לא אוחדה, ובבנק לא נכללו רווחים או הפסדים על ההשקעה בדיור בשנת הדו"ח. הסיבה לכך היא כנראה העובדה שדיור ויתרה על ההלוואה לסולל בונה לפני שהבנק היה הבעלים של המניות בדיור. במקרה כזה, ההפסדים הם "לפני מועד הרכישה" ואינם משפיעים על הבנק. פורמלית זהו טיפול נכון, אולם בעקיפין אפשרה שיטת הצגה זו שערוך של נכסים קבועים על ידי הבנק.

תמצית מאזן מאוחד ליום 31 בדצמבר 1986
(במיליוני ש"ח)

פקדונות בבנקים ובממשלה	20,908	פקדונות הציבור	15,269
הלוואות לציבור	15,545	פקדונות מהבנקים	
אג"ח להשקעה	1,250	ופקדונות מיועדים	11,415
מניות להשקעה	415	אג"ח	10,752
ניירות ערך למסחר	62	התחייבויות אחרות	150
בניינים וציוד	567	זכויות מעוט	186
רכוש אחר	184	הון ועתודות	1,439
		הפסד נצבר	(282)
	38,929		38,929

תמצית דו"ח רווח והפסד מאוחד לשנת 1986
(במיליוני ש"ח)

	1986	1985
רווח לפני מס	75	257
מסים על ההכנסה	47	150
	28	87
הוצאות (הכנסות) אחרות, נטו	(3)	9
רווח נקי לשנה	25	96

לא רוצים לוותר על השליטה

מאת אריה לביא

לפני משבר הבנקאות עמד שווי השוק של בנק הפועלים על 13.5 מיליארד דולר. לאחר המשבר, בדצמבר 1983, ירד שווי השוק ביותר מ-50 אחוז והגיע לכ-950 מיליון דולר. אך היום מתקרב בחזרה שווי השוק של בנק הפועלים, למה שהיה בטרם המשבר, 1.9 מיליארד דולר.

עובדה זו היא כמובן תוצאה של ההסדר, ולא של רווחיות, אך אסור גם לשכוח שהדולרים של היום שווים בערך חצי מהדולרים של 1983. חברת "בטוחות בנק הפועלים" — הנמצאת בשליטת חברת העובדים — מחזיקה ב-90 אחוז ממניות השליטה בבנק, וב-26% מהון. לא פלא שבחברת העובדים לא מתלהבים מוויתור על השליטה בבנק.

לפני זמן קצר יצאו ישראל קיסר ודני רוזולי בהכרזות לפיהן מתנגדת חברת העובדים לכל הרעיונות שיש בהם כדי להביא לשינוי בשליטה על מנת "לא לשנות את המבנה והמטרות של הבנק כפי שנקבעו על ידי חברת העובדים וההסתדרות".

חברות שונות הקשורות לחברת העובדים מחזיקות ב-13% ממניות ההון. בנוסף, מחזיקות קופות הפנסיה, הגמל וקרנות הנאמנות המקורבות לבנק הפועלים ב-10% עד 15% מההון ושאר המניות מוחזקות בידי הציבור.

שיפור במצבה של "אופטרוטק"

עלייה ברווחים ובמכירות ברבע הראשון של השנה

מאת יונתן שרמן

"אופטרוטק" הצליחה להגדיל את רווחיה ב-824 אחוזים ברבעון הראשון של שנת '87 ולהעמידם על סכום של 454 אלף דולר בהשוואה ל-49 אלף דולר בלבד ברבעון המקביל אשתקד.

השיפור במצבה של "אופטרוטק" בא לידי ביטוי גם בגידול במכירותיה שאלו הגיעו ל-8.6 מיליון דולר — גידול של 32 אחוז.

"אופטרוטק" נקלעה אשתקד למשבר מקומי עקב המשבר העולמי בענף המחשבים שהקשה על מכירת מוצריה. "אופטרוטק" מייצרת מערכות לבדיקת מעגלים מודפסים במחשבים. השיפור בתוצאותיה הכספיות נבע בעיקר מהתאוששות שוק המחשבים בעולם והביקוש הער לו זכו שני מוצריה החדשים: מערכת מחשבים לבקרת מעגלים מודפסים ומערכת לעריכה וייצור של מעגלים מודפסים.

מחלבות רמת הגולן הגדילו תפוקתן ב-60% מאז כניסת "תנובה" כשותפה

מאת יונתן שרמן

מחלבות רמת הגולן הגדילו מכירותיהן ב-60 אחוזים מאז כניסת "תנובה" כשותפה במחלבות לפני קצת פחות משנה. מחזור המכירות של המחלבות הגיע ל-8 מיליון דולר כשנה, בהשוואה ל-5 מיליון דולר לפני כן.

כניסת "תנובה" אפשרה למפעל להתגבר על אחת המגבלות העיקריות שלו — מחסור בחלב. כיום הוא מעבד בין 90 ל-120 אלף ליטרים חלב ביום, בהשוואה ל-60 אלף ליטרים לפני שנה. [illegible], יו"ר מועצת המנהלים של המחלבות, ציין, כי הגידול בכושר הייצור ישפר גם את רווחיות המחלבות אשר צברו הפסדים בעבר. הוא מסר גם כי יש היום תכניות להיכנס לתחומים חדשים, אשר יגדילו את רווחיות המחלבות.

בין השאר מדובר על ייצור מיצים עמידים ובשלב מאוחר יותר גם ייצור גבינות ומוצרי חלב אחרים מחלב כבשים ועיזים. מחלבות רמת הגולן מחזיקות ב-25 אחוזים משוק החלב העמיד כיום, כאשר ל"תנובה" יש שלושה רבעים מהשוק.

הבעלות על מחלבות רמת הגולן מתחלקת שווה בשווה בין מחלבות שטראוס, טרה ותנובה.

מאז ראשית '87 ירד מחיר הקפה בשוודיה ב-30 אחוז

מאת אליהו זהבי

קופנהאגן

מאז ראשית השנה ירד מחיר הקפה בשוודיה ב-30 אחוז, עקב ירידת מחירי הקפה בבורסה. הקפה בשוודיה נמכר כיום לצרכן במחיר הנמוך ביותר מאז 1982.

[illegible] לרכוש את הקפה במחיר הבורסה, מחיר שיש בו גם תמיכה כלכלית של מדינות המערב התעשייתי במדינות העולם השלישי יצרניות הקפה.

קודים ניהוליים / יגאל בן אהרן

עובדות חדשות

מנכ"ל: אני שמח שישבנו וסגרנו את הנושא פעם אחת ולתמיד.
סמנכ"ל (נכנס לפתע לחדר): הגיע עכשיו טלקס שמשנה את כל התמונה.
מנכ"ל: עשה לי טובה. אל תבלבל אותי עם עובדות חדשות.

העורך: נחמיה שטרסלר

מפעלי נייר חדרה מתכוונים לנצל טוב יותר את פסולת הנייר

מאת יונתן שרמן

מפעלי נייר חדרה עומדים להשקיע כ-6 מיליון דולר בהגדלת כושר הייצור של שתי מכונות המשמשות לייצור נייר מפסולת נייר. ההשקעות נועדו להתאים את יכולת הניצול של מפעלי הנייר לגידול הצפוי בכמות פסולת הנייר שתיאסף על ידי חברת "אמניר" בשנים הקרובות.

"אמניר" מתכוונת לאסוף נייר גם באמצעות הפעלת תחנות מיחזור במרכזי אשפה. דוגמאות זה הבנה בפעולה. החברה צופה להגדיל את איסוף הנייר תוך 5 שנים ב-30 עד 50 אלף טונות מעבר ל-85 אלף הטונות הנאספים על ידה כיום והממוחזרים יחד עם עוד שבעת אלפים טונות פסולת נייר הנקנים מיזמים אחרים.

טלרד צופה גידול של כ-30 אחוזים בייצוא

מאת יונתן שרמן

"טלרד" צופה, כי גם השנה תצליח להגדיל את מכירותיה מעבר לתוכנית העבודה שלה והן יגיעו בשנת '87 לסכום המתקרב ל-120 מיליון דולר. תוכנית העבודה של "טלרד" מרבת על מכירות ברמה של כ-110 מיליון דולר, כמו לפני שנה.

"טלרד" צופה האצה גדולה בתחום הייצוא והיא מקווה להגדיל אותו בכ-30 אחוז. אשתקד הגיע הייצוא ל-19.5 מיליון דולר והחברה מקווה להגדילו ליותר מ-25 מיליון דולר השנה.

עיקר המאמץ יופנה לשיווק מרכזות הקי.בי.אקס המודרניות בארה"ב. מרכזות אלו זכו בעבר להצלחה רבה בארה"ב וב"טלרד" מקווים, כי המרכזות המחודשות יזכו אף הן בהצלחה דומה.

חדש בארץ
לחיות מכל הלב
לייף-סטייל - המרכז הישראלי
למניעת גורמי סיכון למחלות לב

החיים לוחצים. הרופאים מזהירים, וגם הבריאות היא לא מה שהיתה.
יש לך כתובת - לייף-סטייל. מרכז בריאות למניעת גורמי סיכון למחלות לב.
לאחר בדיקה רפואית מדוקדקת, תוכל לעבור במשך 13 יום קורס מרוכז, במלון "ישורשי", בניקוח רפואי ומקצועי צמוד. בשיטה המבוססת על ידע אמריקאי, שהוכיחה עצמה על אלפי אנשים בארה"ב. רופאים, תזונאים, מדריכי פעילות גופנית - יקנו לך תכנית אישית והדרכה מפורטת.
ממצאי בדיקותיך בתום התקופה, בנוסף להרגשתך, יוכיחו לך - אפשר וכדאי לחיות אחרת. בריא יותר. מכל הלב.
להרשמה ופרטים נוספים - צלצל או כתוב אלינו.
LifeStyle
לייף סטייל - המרכז הישראלי למניעת גורמי סיכון למחלות לב
שורש - ד.נ. הרי יהודה 90860, טל. 02-341997
02-341171-5, טלקס 26541 Shore

מבצע 'מרס' במאי
מחשב מרס II עם לוח מקשים מעולה דמוי AT, 256K זיכרון, דיסק 20MB, מדפסת BROTHER 1409, תוכנת WORDMILL®
והמחיר $2250 לפני מ.ע.מ.
אלדטה מחשבים בע"מ
מקבוצת 'בינת תקשורת מחשבים'
הנחושת 8 רמת החייל ת"א
טל: 03-499389, 499296

"נכסי־רזים" - מתווכים • רפי גרודמן (מלד"ן)
* להשכרה מרכז מסחרי בצפון ת"א 2,500 מ"ר בשלמות
* למכירה משרדים 2,500 מ"ר ליד כל־בו שלום • ובצפון ת"א 500 מ"ר
* למכירה בצפון ת"א 2,000 מ"ר למסחר
– רציניים בלבד יתקשרו 03-611194/5

זקוק דחוף למודעה?!
מודעפון
לשירותך 24 שעות ביממה
03-38 38 38
לבעלי כרטיסי אשראי בלבד

יצירת מופת
גם אנחנו מייצרים כאלה.
הלשכות הטובות בענף, מספרות שאנו מיתלים באילנות גבוהים:
פיקסו, ליאונרדו, ואן גוך, ועוד רבים וטובים.
אנו מודים באשמה: זה נכון.
לאורך כל הדורות, המצליחים והמצטיינים היו אלו שלא הלכו בתלם ולא עשו דברים כמו כולם.
אנו מאמינים שהצלחה טמונה בשוני, בבולטות, ביציאה מן הכלל.
אנו מאמינים שתמורת כספך מגיע לך להיות שונה, יוצא דופן, לבלוט מעל ההמון.
חשוב טעם, ותוכחו שאנו צודקים.
קופירייטינג מבריק מכל מון שתקרא: כל מילה תואמת, כל משפט קולע, כל סיסמא מוכרת!
גרפיקה מקצועית עיצוב עכשוי בביצוע קלסי - עבודות נכונות, יפות ומוכרות!
קונספט • מודעות • עבודות דפוס • תסדיטים • תשדירים ועוד הרבה ורעיונות מבריקים!
אם אתה לקוח פרטי או משרד פרסום נשמח להוכיח לך את התיאוריה שלנו!
* "הנסיך הקטן" - ספר בעולם. שיר הלל לרוח האדם. עוד הוצאה "לאפי שכטר"!
המחלקה הקריאטיבית
תל־אביב, רח' ההשמונאים 57, טל' 246286

הפועלים הנפקות בע"מ

הודעה

בהתאם לסעיף 23 לחוק ניירות ערך התשכ"ח – 1968 ניתנת בזה הודעה כי היום יפורסם

תשקיף

של

סדרת אגרות חוב, רשומות על־שם, 1997־1991 (סדרה 15), בערך נקוב כולל של 38,500,000 שקל חדש, צמודות (קרן וריבית) למדד המחירים לצרכן שפורסם בגין חודש אפריל 1987 ונושאות ריבית בשיעור של 7.5% לשנה.

בנק הפועלים בע"מ (להלן: "הבנק") התחייב לרכוש מאת החברה אגרות חוב בערך נקוב כולל של 580,000 ש"ח במחיר המכירה בהגדרתו בסעיף "הצעות בדרך של מכרז" בעמוד 6 בתשקיף, כפי שייקבע במכרז השני, לצורך ביצוע מסחר סדיר, כמפורט בסעיף "רישום בבורסה ומסחר סדיר" בעמוד 9 בתשקיף. אגרות החוב תוקצינה לבנק ביום 28.5.87 ולפיכך מוצעות לציבור אגרות חוב בערך נקוב כולל של 37,920,000 שקל חדש.

אגרות החוב מוצעות לציבור בשני מכרזים במחיר מינימלי השווה לערכן הנקוב (100%), כמפורט בסעיף "הצעות בדרך של מכרז" בעמוד 6 בתשקיף כדלקמן:

1. אגרות חוב בערך נקוב כולל של 19,250,000 ש"ח תוצענה לציבור ביום 24.5.87 (בתשקיף זה "המכרז הראשון").
2. אגרות חוב בערך נקוב כולל של 18,670,000 ש"ח ויתרת אגרות חוב אשר לא תמכרנה במכרז ראשון, אם תהיינה כאלה, תוצענה לציבור ביום 28.5.87 (בתשקיף זה "המכרז השני").

אגרות החוב שלא תמכרנה בשני המכרזים, אם תהיינה כאלה, תוצענה לציבור החל מיום 7.6.87 במחיר מינימלי השווה לערכן הנקוב (100%), בתוספת ריבית והפרשי הצמדה על הקרן והריבית שיצטברו מיום 25.5.87 עד ליום הגשת הבקשה, כמפורט בסעיף "הצעה בדרך רגילה" בעמוד 7 בתשקיף.
בנק הפועלים בע"מ (החתום) מתכוון להזמין 10% מאגרות החוב המוצעות בתשקיף זה (ראה עמוד 7 בתשקיף).

תמורת ההנפקה תופקד בבנק הפועלים בע"מ, ללא עדיפות על שאר הפקדונות בבנק. החברה שעבדה לטובת מחזיקי אגרות החוב, בשעבוד קבוע, ראשון בדרגה, את הפקדון בבנק הנובע מתמורת הנפקה זו, וכן מובטחות אגרות החוב בשעבוד צף, ראשון בדרגה, על נכסי החברה, בדרגת בטחון שווה עם אגרות החוב שבמחזור (ראה פרק "שטר הנאמנות" בתשקיף). לפי סעיף 354 (ג) לפקודת החברות (נוסח חדש), יהיה לחובות המפורטים בסעיף 354 (א) מהפקודה האמורה, דין קדימה לפני תביעותיהם של בעלי אגרות החוב מכח השעבוד הצף שיצרה החברה, אולם לא יהיה להם דין קדימה לפני תביעותיהם של בעלי אגרות החוב מכח השעבוד הקבוע שיצרה החברה כאמור לעיל.

סך כל עמלות החיתום, הניהול וההפצה שהחברה תשלם בהנפקה זו לא יעלה על 4.5% מתמורת ההנפקה.

היחס בין ההון העצמי המתואם לבין היתרה המתואמת של אגרות החוב שבמחזור (לרבות תמורת הנפקת סדרה זו) הוא 1,606:1

הרישום של אגרות החוב למסחר בבורסה מותנה בפיזור נאות שלהן בציבור.

עותק מהתשקיף הנ"ל והעתק מההיתר לפרסומו הוגש לרשם החברות לשם רישום.

החל מהיום ניתן להשיג עותק מהתשקיף הנ"ל במשרדי חברי הבורסה ובמשרדי החברה.

הזמנות לרכישת אגרות החוב ניתן להשיג בכל סניפי הבנקים וחברי הבורסה כאמור בפרק "הצעה בדרך של מכרז" בתשקיף.

הנאמנים לאגרות החוב:	חברת נאמנות של בנק הפועלים בע"מ (בעלת עניין בחברה) החברה לנאמנות של בנק המזרחי המאוחד בע"מ.
החותם:	בנק הפועלים בע"מ (חברת האם של החברה).
תאריך התשקיף:	י"ח באייר תשמ"ז – 17 במאי 1987.

אין לראות בהודעה זו הצעה לרכישת אגרות החוב.

هكذا عن الأصل

מכתבים למערכת ״הארץ״

לקראת שלום שלומיאלי

כי שרוצה לכפות על מתנגדיו במסגרת משא־ומתן על שלום, סופו שמסגרת זו תכפה עליו שלום שלא רצה בו. הפרישה מהוועידה הבין־לאומית — אף אם ארצות הברית תצטרף לפרישה — אינה דומה למשבר במשא־ומתן עם אחת המדינות הערביות. העולם כולו יראה בנו רוצחי השלום — ונאלץ להמשיך בבר״מ בחסות המעצמות.

הלחץ הבין־לאומי הפך עד היום את רוב ניצחונותינו הצבאיים לניצחונות מדיניים של האויב. אפילו הלחץ האמריקאי לבדו הביא להסכם הביניים בסיני ולהסכם קאמפ־דייוויד — לנסיגה מלאה ומהולכת מסיני ולהכרה בזכויות הלגיטימיות של העם הפלשתיני.

אם נבין שמדינות ערב קרובות לשלום יותר מאי־פעם, הן הגיעו לכך בגלל כוחה של ישראל ועד מידתה במקום שהיא עומדת בו. יש להניח, כי כוח זה והמשך העמידה יוסיפו לקרב אותן לשלום שנוכל לעמוד בתנאיו. אין הסיכוי לשלום סיכוי שלא יחזור, ואין לדחוק את הקץ. רדיפתנו היתירה אחרי השלום אינה מקרבת אותו; הוא יבוא אם מדינות ערב ירדפו אחריו — והסכם השלום עם מצרים יוכיח.

הריצה אחרי מר״ם לשלום בתנאים המוצעים עתה תחזק בלב אויבינו את האמונה בעייפות, בקוצר הרוח וברוח הנמוכה שאחזו בנו, ובהזדמנות שבאה לידם להביס את ישראל בלא מלחמה. תבוסה זו עלולה להביא אחריה מלחמה, לשם השלמת המלאכה.

עדיין לא מאוחר להודות בטעות הגורלית. כניסתנו השלומיאלית למר״ם תוליד שלום שלומיאלי.

יוסף שקד
ירושלים

בשיטת המאפיה

הממסד העדתי מתארגן לכפות על המדינה האורחה את רצונו, ועתה כדובר בחרמות, באיומים ובשימוש באמצעי אלים.

ב־10 במאי התבשרנו כי ״חרדים הוליכו על חוית הרשה נגד תמונות תועבה על מוצרים״. וכן ש״משמרות הצניעות״ בירושלים יכתיבו לכולנו מהי צניעות ומהי תועבה. וסופם של מוצרים יהיה דומה לסופן המר של תחנות האוטובוסים.

״רבני חיפה יצאו לכל הרבנים בארץ להתירם את הרכבל גם בימי חול״. מודיעה העדה רבנים מיוחדת שהוקמה למטרה זו בחיפה.

הרבנות בירושלים ובצפת הוחליטה לבטל תעודות הכשר של מלונות שיערכו בין כתליהם אירועים שאינם לרוח הרבנות. כינוס רפואי שיהיה השבוע בערב שבת במלון הילטון בירושלים לא יוכל לארח אבנים על אף שהדובר בערב סגור ופרטי לחלוטין.

הגיע הזמן — אף כי איחרנו הרבה — שנבין שעמידה נגד מאפיה, גם אם היא מאפיה דתית, היא עמידה נחושה על זכויותינו. אי־זיהוי האי־כניעה לדרישות, לסחטנות, לאיומים, לחרמות.

נאוה שמואלי
בת־ים

כוונה טובה, סטטיסטיקה לקויה

כתבתו של חיים הנרוורקר ״כרך מקסוב״ (״הארץ״ 19.4) נוגעת בעניין רגיש וכאוב — הפער הכלכלי והחברתי המתרחב והולך בתל אביב. חבל שהצד הסטטיסטי בכתבה מעורפל במקצת.

הכתב מציין שבשכונות המבוססות רמת החיים גבוהה פי שניים בממוצע מזו שבשכונות העניות, אבל אינו מציין לפי איזה קריטריונים נקבעה שכונה מסוימת כ״מבוססת״ ושכונה מסוימת כ״ענייה״.

קריטריונים לא יכולים להיקבע כך סתם. אחד המדדים לאיכותו של הקריטריון הנבחר היא סטיית התקן של האוכלוסיה בקבוצה. כדוגמה לבעיה זו משמש הקטע הבא מכתבתו של הנרוורקר: ״אחוז המשפחות בעלות מכוניות פרטיות נע בשכונות המבוססות בין 30 ל־80, בעוד שבשכונות העניות אין הוא עולה בדרך כלל על 15־35״. באופן פרדוכסאלי יוצא מהמשפט שבכמה שכונות עניות אחוז המשפחות בעלות רכב פרטי עולה על אחוז המשפחות בעלות רכב פרטי בכמה שכונות מבוססות!

ואותו — בשום מקום לא מצוין מה גודלה של כל אוכלוסיה וכמה תושבים בתל אביב גרים בשכונות המבוססות לעומת אלה הגרים בשכונות העניות.

אבי כרם
אוטווה, קנדה

למה הם נכשלים?

ברשימתו של זאב יפת ״שמאות מקרקעין — מכרה זהב באישור הממשלה״ (״הארץ״, 17.4) היו כמה הערות הראויות לתגובה. לא ״שלושה ארבעה חברים חדשים״ מתקבלים ללשכת השמאים מדי שנה, אלא יותר. בשנת 1986 קיבלו הסמכה 13 שמאים חדשים. בשנת 1985 קיבלו הסמכה 13 שמאים.

יפת כותב על יו״ר מועצת השמאים כי ״גם הוא אינו יכול להסביר כיצד סטודנטים רבים נכשלים בבחינות שנה אחר שנה״. יש לכך הסבר פשוט. עד לאחרונה לא היתה מסגרת אקדמית ללימודי השמאות, והספרות המקצועית בתחום זה רובה ספרות זרה שהנבחנים לא בהכרח מסוגלים להבינה או ליישמה בארץ.

ד״ר אברהם ציון
יו״ר מועצת השמאים
תל אביב

לא היו שיבושים

הידיעה כי ״בבני ברק מתלוננים על פיגור בחלוקת דברי הדואר״ (״הארץ״, 6.10) אין לה בסיס.

אין ולא היו שיבושים בחלוקת הדואר בבני ברק. הדוורים מחלקים את הדואר לנמענים מדי יום ביומו, מיד לאחר שהוא מגיע ממרכז המיון בתל־אביב.

אבי הפין
דובר משרד התקשורת
ירושלים

הארץ ממליץ

שם הורד (ת״א, חיפה) — סיפור מתח המתרחש במנזר במאה ה־14, לפי ספרו של הסמיוטיקן אומברטו אקו.

בקצב השעון (ת״א) — קומדיה בריטית על מנהל תיכון נפוח חשיבות, התועה בדרכו לוועידה חשובה. בכיכובו של ג׳ון קליז מחבורת ״מונטי פייתון״.

פלאטון (ת״א, ירושלים, חיפה) — סרט מלחמה אמריקאי על חוסר הטעם שבמלחמת וייטנאם, נכתב ובוים ע״י אוליבר סטון, שלחם בוייטנאם ואף זכה בעיטור גבורה.

זכרונות אהבה מפירנצה (ת״א) — סיפור אהבה עדין עם צילומים מקסימים של פירנצה והכפר האנגלי לפי ״חדר עם נוף״ של פורסטר.

חנה ואחיותיה (ת״א, ירושלים) — סיפורה של משפחה אמריקאית, היחסים בתוכה מוצגים באירוניה ובחום ע״י וודי אלן.

חליפת ערב (ת״א, ירושלים) — סאטירה הנעשית למלודרמה, על משולשי כוח המשנים את הגדרת הזהות המינית. סרט צרפתי.

המגורית (ת״א) — סרט על התבגרות בקיץ אחד, בעיר צרפתית קטנה. בכיכובה של שרלוט גינסבורג.

שתי אצבעות מצידון (ת״א) — סרטו של אלי כהן על מלחמת לבנון דרך עיני החייל הפשוט.

קיץ (ת״א) — סרט רגיש של אריק רוהמר (״ירח מלא בפריז״) המתאר את חופשת הקיץ של נערה פריזאית הסובלת מבדידות.

שיחות מהלכלכות (ת״א) — סאטירה קנדית שנונה, שכולה שיחות, על אינטלקטואלים, מין, התפוררות התרבות המערבית, והפער בין הגוף ובין הדיבורים עליו.

דקה לחצות (ת״א) — אהבתם של הצרפתים לתרבות האמריקאית ול־ג׳ז בפרט, מתגלמת בסרטו של ה אמריקאי של טברניה הצרפתי, המספר על טיפולו המסור של צעיר פריזאי תגן סקסופון אמריקאי המכור לטיפה המרה. (נגן הסקסופון גורדון דקסטר, המתגלה כאן כשחקן מעולה, לאוהבי ג׳ז).

בטי בלו (ת״א) — סיפור אהבה המתחיל בקומדיה ומסתיים באופן טראגי, בבימויו של ז׳אן ז׳ק בייניקס (״דיווה״).

סרטי בידור

חנות קטנה ומפחידה (ת״א) — בזמר עני יתום, בלונדינית טובת לב, וצמח אוכל אדם, מככבים בסרטו המסוגנן של פרנק עוז (אחד מיוצרי ״החבובות״), שהינו סרט אימים־מוזר־קומדיה.

סרטים מיוחדים

מלו (ת״א) — משולש רומנטי, בקולנוע קרוב לשלמות של אלאן רנה, לפי מחזה תיאטרון מסוף שנות העשרים.

שטיחים פרסיים
(במיוחד גדולים)
במחירים נוחים
קניה • החלפה
ניקוי • תיקון
לפנות: **שילוני**
ת״א ליליבלום 28, טל׳ 657064

קולנוע / גדי אורשר

ברברה הרשי ודני דה ויטו ב״אנשי הפח״: חוקי הנוסטלגיה

המוכרים בדמעה

״אנשי הפח״, קולנוע רב חן, ת״א

שנות השישים היו העשור של הצעירים. זה היה העשור של החיפושיות ובוב דילן, של המיני, המריחואנה, השערות הארוכות, של מדורות הנוער, של לונדון כמרכז מוצגר ושל רחוב קארנבי כציר העיקרי שלה, של נסיונות להתנער מאימי המלחמה הקרה ומשרידי המקרתיזם באמריקה, של ילדי הפרחים, של מהומות סטודנטים ושל מלחמת ויאטנאם. זה היה עשור שהתחיל כחלום מתוק ונסתיים בזעקה מרה. העולם המערבי נכנס לעשור זה כאיוחר, חולמני אפילו, ויצא מפוקח הרבה יותר. זה היה עשור של שבירת מוסכמות, הרס מושגים ישנים, מות של תמימות קולקטיווית. זה היה העשור של ״המתבגרים״ ושל ״בוני וקלייד״ בקולנוע, עשור של שינוי רדיקאלי שהביא לשינוי שיטת האולפנים הוותיקה, לסופו של עידן הכוכבים בהוליווד, למכירות פומביות של נכסי ״מטרו־גולדווין־מאייר״ ו״פוקס המאה העשרים״, לתחילת מלכות הבמאי העצמאי. רק הטלוויזיה נשארה מאחור עם חידושים טכניים אבל עם שמרנות תוכניתית. אבל הטלוויזיה מפגרת תמיד אחרי הקולנוע. כאן עדיין מציגים את ״בוננזה״ עם אב בן חמישים וילדיו בני ארבעים ושבע, קאובויים הנודדים הביתה אחרי יום רכיבה מעייף, טובים מאוד נגד רעים מאוד ושאין להם בחירות בראש. אין מין בכלל, הם מלהכזיר.

שנות השישים הם השנים של הצעירים בקולנוע. הם הגיבורים האמיתיים — מסיבות, נשפים, ריקודים, אהבות נבלמות. אבל היה גם עולם אחר, עולם של מבוגרים עייפים, של זקנים בני שלושים וחמש פלוס שצריכים היו לקיים את האומה העשירה הגדולה בעולם. שצריכים היו לשלם את המחיר של החלום האמריקאי, של אפשרות הנוער להשתולל. את זה ראו מעט, אם בכלל. העולם הזה, הפחות, הוא העולם של ״אנשי הפח״, סרטו החדש של באדי לוינסון.

לוינסון יכול עכשיו לחזור לאלה אחרי ששר כבר את שירת הנוער בסרטו הראשון כבמאי ב״דיינר״. שם, על ריקע המולדה המקומית בעירו בולטימור הוא דיבר עם חבריו אבל פול לצד השני בו ישבו המבוגרים. הם סיקרנו אותו, הם משכו אותו ועכשיו הוא עושה עליהם סרט. חוב של כבוד, אולי.

זהו סיפורה של אמריקה האחרת, של אמריקה האפורה של הסוחר עד הם. של הסוחרים הנאשים לעשות עוד דולר אחד כדי להמשיך ולהוכיח שהיא קיימת, אותה אמריקה. זאת אמריקה צינית, מפוקחת, מבוערת, של אנשים בודדים, סוגרת בלי להתבייש לממון, אמריקה הקפיטליסטית עד אבוריות, שבה הכל ביונם.

לוינסון בוחר לספר את סיפורה של אמריקה זאת בעזרת עלילה קלילה רוחקא, באמצעים קומיים, אולי כדי להמתיק את הגלולה המרירה והביקורתית שלו. אחרי הכל, זאת נוסטלגיה ולנוסטלגיה יש חוקים משלה. ביל בבאסקט הוא ביבי וארנסט טילי נפגשים במקרה על בסיס של יריבות ברורה. זה קורה כאשר ביבי מוציא את מכונית הקאדילק החדישה שלו אל מחוץ למגרש התניה של מגרש המכירה. הוא לא נוסע בה אפילו עשרה מטרים והוא מתנגש במכונית הקאדילק של טילי. הקאדילק, צריך להבין, הוא סמל של מעמד. לא של איכות חיים אלא מקרם מכירות של סוכנים נוסעים. זאת מכונית מעוררת אימון והאימון הוא תנאי בסיסי בעבודתם של אלה האמונים על הפחות. היריבות המתפתחת כאן, ממש כמו באותו סרטון חתיק ומגחיך של לורל והארדי על מכירת עץ האשוח, הופך למלחמה גלויה, וכבר לא חשוב שהשניים עוסקים באותו עיסוק בחברות מתחרות. זה נעשה אישי, זה נעשה כאב ומגיע עד לידי כך שביבי מוליס לנקום בטילי על ידי גנבת ליבה של אשתו. אבל לטילי זה לא אכפת, להיפך, הוא שמח להיפטר מהגרושה שלה, וכך נשאר ביבי תקוע איתה. המלחמה בין השניים מתגברת, מושפעת מגורמים חיצוניים כמו עמיתים לעבודה, כמו ועדה החוקרת את דרכי השיווק האגרסיביות של אנשי הפח, הם סוכני האלומיניום. ובסופו מוצא עצמו ביבי, הרווק המשעשע, מאוהב. גם מוזמר עבודה, כמו ידידו טילי: אולי פתח לידידות אמיצה.

לוינסון מציג תמונת עולם מאוד לא מחמיאה למי שמגנה על יוקר הציבור של הדמוקרטיה הגדולה בעולם. זהו פמפלט שיכול להביא למחשבה נוספת את מי שרוצה לקשור את גורלו עם ארץ האפשרויות הבלתי מוגבלות. הוא מציג אנשים ממודרים, העובדים קשה מאוד כדי לקיים את עצמם בני מקצועם, מרירים, בלי שמחת חיים והנאה זולת שמחת הניצחון על לקוח זה או אחר, אנשים המעבירים את חייהם קטן ומהר ככל האפשר, מרסים את עצמם ואת סביבתם ומחפשים את האושר המובטח, האבוד.

בלי הצלחה בדרך כלל. אבל שלא נבין לא נכון. לוינסון עושה את זה בחן אדיר, בהומור ובהצלחות שמשירים טעם טוב למרות כל אלה. הוא נעזר בצוות שחקנים משופשף ומותאם היטב לאופי הסרט, כמו ריצ׳רד דרייפוס, דני דה וויטו הקטן בתפקידו הטוב ביותר עד כה (סוף סוף מראה גם אנושיות מסוימת) וברברה הרשי. הוא מתרכז ברגעים הקטנים, בפחות המיוחדות במיגון של עולם העסקים הקטנטני, בשר ליים האופייניים, בהיתוך הדיבור הציני שבונים תמונה שלמה ומדויקת ומהנה כל כך למסתכלים מהצד, כמונו. לוינסון, במאי ותסריטאי מוכשר, מצליח ליצור קולנוע חי, תוסס ומהנה, סרט שכדאי מאוד לראות, ולו כדי ללמוד לקח.

הארץ ממליץ:

נרדפי החוק (ת״א) — סרטו המקסים של ג׳ים ג׳ארמוש על שלושה תמהונים בשולי החיים בארה״ב, הבורחים מבית הסוהר ומנסים לחיות את חייהם בדרך הפשוטה ביותר, הנעוה ביותר האפשרית. קומדיה דרומית.

״אנשי הפח״ (ת״א) — סיפור שנות השישים באמריקה בעיניים של האורחים המבוגרים יותר, המנסים בכל כוחם להשיג עוד דולר אחד לפרנסה טובה יותר. קומדיה של מצבים עם הרבה מרירות של באדי לוינסון.

״יומן תוף ברייטון״ (ת״א) — מחזה של ניל סימון על התבגרותו של צעיר יהודי בברוקלין של שנות השלושים, בצלה הכבד של אימו הדומיננטית. זכה לעיבוד קולנועי לא מרתק מהמקור. מי שאהב את המחזה יאהב את הסרט.

50 התזמורת הפילהרמונית הישראלית

קונצרט למנויים מס׳ 8
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה א׳: יום ה׳, 21.5.87
ג׳ימס לוין
מנצח
התכנית:
מוצרט: סימפוניה מס׳ 31
שנברג: ״ליל הוד״
דבוז׳ק: סימפוניה מס׳ 8

קונצרט למנויים מס׳ 9
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה ז׳: מוצ״ש, 23.5.87 (ב־9 בערב)
סדרה ה׳: יום א׳, 24.5.87
סדרה ח׳: יום ב׳, 25.5.87
ג׳ימס לוין
מנצח
התכנית:
מוצרט: סימפוניה מס׳ 31
שנברג: ״ליל הוד״
דבוז׳ק: סימפוניה מס׳ 8

קונצרט למנויים מס׳ 9
תל־אביב, היכל התרבות, 8.30 בערב
סדרה א׳: יום ד׳, 27.5.87
סדרה ב׳: יום ה׳, 28.5.87
סדרה ד׳: יום ו׳, 29.5.87 (ב־2 אחה״צ)
סדרה ג׳: מוצ״ש, 30.5.87 (ב־9 בערב)
דניאל בארנבוים
מנצח ופסנתרן
התכנית:
מוצרט: קונצ׳רטו לפסנתר ק׳ 595
צ׳ייקובסקי: סימפוניה מס׳ 4

תיאטרוני ישראל
הערב יום א׳ 17.5
תיאטרון הבימה:
מירלה אמרת — 20.30
הדור הזה — 20.30
התיאטרון הקאמרי:
קידוש — בקאמרי
אני לא רפפורט — כפר בלום
רכוש נטוש — ת. באר־שבע
התיאטרון העירוני חיפה:
שידוכים — ת׳ חיפה (27)
היטגוט — ז. סאליב (10)
הקיץ של אבה — מועדון ב־16.00

המכון הצרפתי־תל־אביב
בשיתוף עם
שגרירות קנדה בישראל
מארחים את הפסנתרן הווירטואוז
JEAN-PAUL SEVILLA
בתוכנית מגוונת של יצירות מאת
מוריס ראוול
במכון הצרפתי־ת״א
רח׳ הירקון 111
יום רביעי 20.5 ב־20:30

אסיטג׳ ישראל
ועדת הארגון של אסיטג׳ ישראל מודיעה:
נפתחה ההרשמה לארגון האסיטג׳
(ארגון בינלאומי לתיאטראות לילדים ולנוער)
שמטרתו לטפח קשרים בינלאומיים בתחום מקצוע התיאטרון ואמנות הבמה.
גופים ויחידים הקשורים לתחום הנ״ל ומעוניינים להצטרף לעמותה, יפנו לשם קבלת פרטים וטפסי הרשמה לכתובת: אסיטג׳ ישראל — רח׳ צבי ברוק 1 ת״א (התיאטרון לילדים ולנוער) ליפית.
חברי הועדה המארגנת
אורנה פורת | מרים עציוני
משא אשרוב | גילה אלמגור

התזמורת הקאמרית הישראלית
מנהל מוסיקלי: יואב תלמי
מארחת לראשונה בארץ את:
ז׳אן פרנסואה פאיאר ותזמורתו
עם האנסמבל הקולי של כריסטין פאייטר
בתכנית:
מורה: קונצ׳רטו קאמרי במי במול מז׳ור, אופ׳ 30
דביסי: 6 אפיגרפים עתיקים (בתזמורת של ז׳ פ׳ פאיאר)
היידן: ״סאלווה רגינה״ למקהלה, כלי קשת וקונטינואו
פראנק: מוטט למקהלה ולתזמורת
ויוואלדי: קיריה למקהלה כפולה ולתזמורת כפולה
מוזיאון ת״א: יום א׳ 24.5.87 20.30; יום ב׳ 25.5.87 20.30
כרטיסים במשרדי התזמורת הקאמרית הישראלית, בית אסיה, ויצמן 4 ת״א, 210102 טל׳ 15.00־9.00 ובקופות מוזיאון ת״א, הדרן, קסטל (רמת השרון)
ירושלים בנייני האומה: יום א׳ 31.5.87 20.30
כרטיסים בקופת תאטרון ירושלים, במשרדים, ובלאלאס פרנסיס׳ אגרון 8
באר־שבע, היכל התרבות יד לבנים: יום ג׳ 26.5.87
עין השופט, יום ה׳ 28.5.87

קבלת מודעות 24 שעות בדחוף
מודעות
משפחתיות דחופות
וכל יתר סוגי המודעות ל׳ הארץ
הכותרת האחרונה
חדשות הארץ
מתקבלות
24 שעות ביממה
ב׳ דחוף דיזנגוף
רח׳ דיזנגוף 118
(מול כסית)
טל 246363 239952

מדריך הארץ

תורנויות

תורנות רופאים

הסתדרות רופאים במקומים רפואיים מ־8 בערב עד למחרת ב־7 בבוקר במוקד מ״א טל׳ 101.
מגן דוד אדום:
ירושלים 523133
תל־אביב 5460111
חיפה 512253
בית־ים 781111
הרצליה 052־541533
נהריה 825333
רחובות 08־451333
בת־ים 5511111
חולון 803133
ראשון־לציון 08־221022
באר שבע 057־74767
מוקד מידע רפואי בקופ״ח הכללית:
בימים א׳־ה׳ — 20.00־8.00
בימי ו׳ — 15.00־8.00
טלפונים: 03־433500
שירות שירות רופאי ערב
24 שעות ביממה, כולל רפואת שיניים:
ירושלים, מוקד יום 660585, 669531
מוקד לילה, שבת וחג 226191, מוקד 1788 ולהשאיר הודעה לרופא תורן
תל־אביב, מוקד יום 218820, 218898
מוקד לילה 631011, מוקד 8752 ולהשאיר הודעה לרופא תורן מגן ד״ד
שק״ם — שירות רופאי לקוי
שירות ביקורי בית של רופאים מומחים לילדים ותינוקות בשעות 24־19:
טל׳ 03־7549111 ״שקל״ קוד מוקד 222
מרפאת שיניים לעזרה ראשונה
תל־אביב:
דיזנגוף מכור שער 3 (ליד המשביר)
טלפון: 294869, 03־285822

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 24.00־9.00, אחרי השעה בתאום טלפוני בלבד. בר כוכבא 49 טל׳ 08־284649 פתוחה בימים א׳־ה׳ בין 21.00 עד 23.00 ימי ו׳ וערבי חג מ־18.00 עד 24.00
שבתות וחגים מ־15.00 עד 21.00
חיפה:
רח׳ הנמל 26, קומה ג׳, טל׳ מס׳ 04־521245. שעות הקבלה כל יום בין 20.00־23.00.
קופת לבית —
שירות מיוחדים לרפואה, שיקום וסיעוד בבית.
מרכז רפואי הרצליה פיתוח 052־548575
1500 איתורית 7549111
ער״ן — עזרה ראשונה נפשית:
(24 שעות ביממה)
ירושלים 227171
תל־אביב 261111
ילדים ונוער 261113
חיפה 672222/3
נתניה 053־35316
באר־שבע 057־418111
מרכז רפואי באר־יעקב 08־223958
מרכז סיוע לנפגעות אונס
(24 שעות ביממה)
תל־אביב טל׳ 234819
ירושלים טל׳ 02־245554
חיפה טל׳ 04־382611
יד ביד — אוזן קשבת לילד ולהורים
תל אביב — לילד 226027 24 ש׳ ביממה
להורים, בימים ב׳, ה׳ מ־20.00־22.00, 222732.17.00
ירושלים — 245358
חיפה הנדריה — 229488
הגליל המערבי — 04־922222
מרכז סיוע למכורים לחוץ
מטעם ״מטבליט״
א׳ ר׳ה 11.00־15.00
ב׳ ד״ר 16.00־18.00

טל׳ 220831
רח׳ מאפו 13 תל־אביב

תורנות בתי־חולים

תל אביב תוקה — (ילדים)
איכילוב — (פנימית, כירורגית)
ירושלים בקור חולים — (כירורגית)
הדסה ע״כ — (ילדים, אורטופדיה, עיניים, א.א.ג)
שערי צדק — (פנימית, נשים)

תורנות בתי־מרקחת

תל אביב בני דיזנגוף 174 222586
קופ״ח כללית אבסטודם 7 225142
ירושלים פרמאת רוממה הנ״ג 28 523191
חיפה נורדאו נורדאו 13 664089
חולון קופ״ח עין יהב 2 884854
בת ים מור חביבה רייך 20 583360
רמת גן רש״י רש״י 15 7510971
נתניה קופ״ח כללית בורוצקי 31 611125
פתח תקוה קופ״ח כללית חיים עוזר 905271
הקריות אילהורונ יצחק הנשיא 9 קרית חיים 727720
רחובות כללית בני משה 452381

דלת פתוחה

מרכז מידע וייעוץ לצעירים ע״י צוות מקצועי — ייעוץ ומידע בנושא חברה, משפחה, מיניות — אנונימי מניעה.
ימים ב׳, ג׳ ד׳ — 16.00־19.00.
רמב״ם 9, 5101511/2
חיפה: ימים א׳ וד׳ 19.00־1600 רח׳ הסטודיו 14 טל׳ 381520

מרכזי מידע — אגד

02־528231־2 03־432777 04־549121

מוגש כשירות לציבור על ידי
הסנה
חברה ישראלית לביטוח בע״מ

טלוויזיה

לימודית

09.00 טלטקסט
09.05 שעת כושר
09.15 קשת רגע — סוד המדורות
09.35 פרפר נחמד — צמיחה
10.00 ראש אחרלונץ — סרט
11.40 הגנרה היזה של הכלה
14.00 טלטקסט
14.03 שעת כושר
14.15 בלי סודות
14.45 אנגלית
15.00 האוניברסיטה הפתוחה
16.00 רחוב סומסום
16.30 ילדת הפלא
17.00 ערב חדש

כללית

17.30 שיישאר בינינו
18.00 לאקי בי־מול
18.30 (ע) קיצור החדשות
18.32 (ע) חידון רמצראגן
19.00 (ע) יומן השבוע
20.00 כותרות מבט
20.02 להיט בראש
21.00 מבט לחדשות
21.30 תשדירי שירות
21.35 לקראת שידור
21.50 שושלת — סדרה
22.40 מבט הדוח
23.20 גבול הרעמים
23.50 פסוקו של יום וחדשות
19.15 כחו של גורל
19.30 חדשות בעברית
19.45 לקט שירים
20.00 חדשות בערבית
20.30 גיל ההתבגרות (סדרה)
21.10 סדרה דוקומנטרית
22.00 חדשות באנגלית
22.20 שיר מוזיק (מתת)

ערוץ 2

19.00 אלגוד
20.00 תעודה ב־2
21.00 ספס 2

ירדן ערוץ 6

17.30 סרט קולנוע צרפתי
19.00 חדשות בצרפתית

לבנון ערוץ 12

13.30 חיים אחרים (סדרה)
14.00 מעורון 700
14.30 מעשיות משמחות (ערבית)
15.00 סרט (ערבית)
16.30 אי המטמון (מצויר) 17.00 הבית המעופף (מצויר)
17.30 ההבכות עם שאול אובמאוטר
18.00 פאנקי (סדרה)
18.30 כפיות של כסף (קומי)
19.00 60 דקות
20.00 תכנית מיוחדת ״קריקס״
21.00 סרט: ״נערת הכפר״
22.30 מעשיות משמחות (ערבית)

רדיו

קול המוסיקה

06.02 צלילי בוקר
07.09 בהאזנה נינוחה
09.00 קונצרט בוקר
11.57 פינת השיר
12.00 אמנים באולפן
13.05 בהאזנה נינוחה
15.00 מוסיקה כאן ועכשיו
16.00 מוסיקה ליום ראשון
18.00 למי סידורה
19.00 מוסיקה קלאסית קלה
20.05 אינטרלוד — רגעי מוסיקאלי
20.30 הקונצרט הקאמרי השבועי
22.30 מן המקורות
23.00 מחוזי יצירות

רשת א׳

11.05 שירים עבריים
14.06 בראש צעיר
15.30 השכלה היעת לכל
16.05 רדיו־עשרה — מאגזין נוער
17.10 שירים עבריים
17.20 האוניברסיטה המשודרת
18.06 מבוא עת
19.05 מוזכבת ישראל
19.20 פרקי היום בתנ״ך
19.30 שירותים לעולים
22.05 תפוח ועץ

רשת ב׳

16.05 תוצרת הארץ
18.06 מסיבת עיתונאים
18.45 היום בספורט
19.00 היום הזה
19.35 שירים עבריים
20.05 שלום לבן דודי
22.05 צימוקים ושקדים
23.05 שירים עבריים

רשת ג׳

06.11 תגיות התקליטור
18.06 מצעד הפזמונים הלועזיים
21.05 ארוחת עתיק
23.05 הלילה הוא שירים

גלי צה״ל

18.05 שעה קלה על בלבלה
18.45 משולש — עיתות יומי
19.05 גדיו ספורט
20.05 תכנית מיוחדת לעשר שנים ״למהפך״ (ש.ה.)
21.00 מבט לחדשות
21.30 פזמונים ישראליים
22.05 על הרבש ועל הכישוק
23.05 עשרים וארבע, היום שהיה
23.55 שירות הצות
00.05 ציפורי לילה משוחחות
02.05 לא רוצים לישון — מוסיקה
05.05 צלילי בוקר

שידור קבוע

רשת א׳

07.30 רדיו קל — עבירית קלה
08.05 חוגה
08.30 משמש האמירתיק — שירה זה
14.06 בראש צעיר — מאגזין לילדים
15.30 השכלה היעת לכל
16.05 משמש האמירתיק — שירה זה

רשת ב׳

07.00 הבוקר הזה
08.00 עושים עניין
09.05 בראש צעיר — לילדים בחופשה
10.10 כל צבעי הרשימותיון יומי
11.30 סע לשלום
12.10 אלקראלף ב־ב׳

13.00 כותרי היהודייות והפמונים
14.06 להראות לאר לא־תרבות ואמנות
14.30 בת צחוק־תוף הזמור
15.05 רגעי קסם
16.05 תוצרת הארץ—שירים עבריים
16.55 קראתי ספר—קוראים ממליצים
17.10 יומן כלכלה
17.30 על ספסים ואנשים

רשת ג׳

06.05 בחזרה לאושר־להיטים
07.05 שיר בבוקר־בבוקר־פזמונים
09.05 סה, כבר תשעה
10.05 שבעים מי יודע
11.05 כדור פורח
12.05 רק מוסיקה
13.05 זה לאחת
14.05 פזמון חוזר
15.05 הדיש, הדיש המחודש
16.05 הצגה יומית

גלי צה״ל

06.05 אוניברסיטה משודרת
06.30 מקומים עין־מידע והמוסיקה
07.07 שבע אפס שבע
08.05 בוקר־טוב ישראל — אקטואליה
09.05 אילה בוקר
10.05 הפסקת עשר
11.05 נבון לעכשיו
13.05 אחד אחד כמנתים ישראליים
14.05 רדדיויומי
15.05 מה יש
16.05 ארבע אחר הצהרים—שירים
17.00 ערב טוב ישראל

שידורי צה״ל 2

19.05 רדיו, רדיו
20.05 סאבאבה כבסיס
22.05 על הרבש ועל הכישוק
23.05 לילה לילה

קולנוע

תל־אביב

אורלי — ילדים חרגים לאלוהים 4.30, 7, 9.30
גורן — האינטלסטואר 5.00, 7.30, 9.40
בית לסין — השיכורים 11.15
אסתר — שמונה מיליון דרכים למות 5.00, 7.15, 9.45
בן יהודה — יומן תוף ברייטון 5, 7.15, 9.30
גורדון — נערת ליזוי 4.30, 7.30, 9.30
גת — חנות קטנה ומפחידה 5.00, 7.30, 9.45
דיזנגוף 1 — שיחות מלוכלכות 11.00, 1.30, 3.30, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 2 — זכרונות אהבה מפירנצה 11.00, 1.30, 5.00, 7.30, 9.50
דיזנגוף 3 — המגורית 11.00, 1.30, 5.00, 7.30, 9.50
דקל — קרוקודיל דנדי 7.15, 9.30
דרייב אין — הנוצץ הלוהט 8.00, 10.00, 12.00 סקס
הוד — יצרים 5.00, 7.15, 9.30
הקולנוע — בית ציוני אמריקה — שבוע עדין 5.00, 7.30, 9.30
חן 1 — אנשי הפח 5.00, 7.30, 9.45
חן 2 — משפט שבלב 5.00, 7.30, 9.45
חן 3 — אל תקרא לי לבן 5.00, 7.35, 9.45
חן 4 — הרומן שלי באוקספורד 11.00, 2.00, 5.00, 7.30, 9.40
חן 5 — צבע הכסף 11.00, 2.00, 4.45, 7.15, 9.45
לימור — הפרופסור הרביעי 4.30, 7.00, 9.30
לב 1 — נרדפי החוק 2.00, 5.00, 7.30, 9.40
לב 2 — בקצב השעון 2.00, 5.00, 7.40, 9.40
לב 3 — מלו 2.00, 5.00, 7.30, 9.40
לב 4 — חליפת ערב 2.00, 5.00, 7.30, 9.50
מוזיאון ת״א — שואה 1.00, תמיד 7.30, 9.30
התיזה הישראלית — שתי אצבעות מצידון 10.00
סינמה 1 נער הזהב 5.00, 7.15, 9.30
סינמה 2 — חנה ואחיותיה 5.00, 7.15, 9.30
פאר — סיפורים שסיפרתי לאבא 5.00, 7.30, 9.30
סינמטק ישראלי — הנער מברוקלין 7.15, ללא הדוחה 9.30 פריז — כסי כלו 11.45, 1.00, 2.00, 4.00, 7.00, 9.30 האבטיפור של ביכירץ דיליל 11.30 בלילה
צפון הסחורש — שם הורד 4.30, 7.00, 9.45
שחף — פלאטון 4.30, 7.00, 9.30
תמר — מבצעים משובים 7.30, 9.40
תכלת — דקה לחצות 4.30, 7.00, 9.35
תל־אביב — מעבר לשיא 5.00, 7.15, 9.30

רמת השרון

כוכב — שליחות קטלנית 7.00, 9.30 חנה ואחיותיה

עכו

ארמונית — נער הזהב 7.30, 9.30

ירושלים

אדיסון — מעבר לשיא 4.30, 7.30, 9.30
אוריאל — אנשי הפח 4.30, 7.00, 9.15
אור 1 — יצרים 4.30, 7.15, 9.15
אור 2 — קרוקודיל דנדי 4.30, 7.15, 9.15
כרזון 11.15
אור 4 — ג׳ק פלאש הקטן 4.30, 7.15, 9.30 הדייסה
אור 5 — קור הרעם 4.30 להתחתן שנית 7.15, 9.15, מוקי וחבר 11.15
ארגמן — חנות קטנה ומפחידה 4.30, 7.15, 9.15
כפיר — יומן תוף ברייטון 4.30, 7.30, 9.30
הבירה — האינטלסטואר 5.15, 7.30, 9.30
מיטשל — ילדים חרגים לאלוהים 4.30, 7.15
סמדר — פלאטון 7.00, 9.15
סינמטק 1 — יום המחוזים 7.00 בית הזוית 9.30
סינמטק 2 — חליפת 9.30
עדן — נערת ליזוי 4.30, 7.30, 9.30
רון — מלקולם 4.30, 7.30, 9.30

רמת גן

ארמון — שמונה מיליון דרכים למות 7.15, 9.30
אורדע — מעבר לשיא 4.30, 7.15, 9.30
ארמון — קרוקודיל דנדי 5.00, 7.15, 9.40
הדר — ילדים חרגים לאלוהים 4.50, 7.00, 9.30
רב גן 1 — להתחתן שנית 5.00, 7.25, 9.45
רב גן 2 — הבוקר שאחרי 5.00, 7.25, 9.45
רב גן 3 — בעקבות הכוך 5.00, 7.30, 9.45
רב גן 4 — חנות קטנה ומפחידה 5.00, 7.30, 9.45
לילי — הפרופסור הרביעי 7.15, 9.30
שביט — פלאטון 7.30, 9.30

רחובות

בית העם — הגיגלה האמריקאי 2 8.30
הדר — פלאטון 7.15, 9.15
חן — מעבר לשיא 7.15, 9.15

כפר סבא

חן — נער הזהב 7.15, 9.30
עמל — צבע הכסף 7.15, 9.30
בית ביל — פלאטון 7.15, 9.30

בת־ים

ארמון — ג׳ק פלאש הקטן 7.30, 9.30
עצמאות — מעבר לשיא 5.00, 7.15, 9.30

נתניה

שמריהו — הבוקר שאחרי 5.00, 7.00, 9.15
שרון — הרומן שלי באוקספורד 5.00, 7.00, 9.15

חיפה והסביבה

אורה — שם הורד 4.00, 6.30, 9.00
אורלי — קיץ 7.00, 9.15
אמפיתיאטרון — פלאטון 4.00, 6.30, 9.00
ארמון — קיץ בגל הצר 4.30, 6.45, 9.00
חן — בטי בלו 4.30, 6.45, 9.00
סינמטק — הנרים הנוחרו 9.30
עצמון 1 — ילדים חרגים לאלוהים 4.15, 7.45, 9.15
עצמון 2 — שיחות מלוכלכות 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 3 — שמתי בין לסורה 4.30, 7.00, 9.15
קרן אור המוסדש — קציר הזעם 4.30, 7.00, 9.15
פאר — קרוקודיל דנדי 4.30, 7.00, 9.00
רון — מעבר לשיא 5.00, 7.00, 9.10
שביט — נערת ליזוי 7.00, 9.15
רב גת 1 — חנות קטנה ומפחידה 4.30, 7.00, 9.15
רב גת 2 — קסמים שבלב 4.30, 7.00, 9.15
אחרית — שמוני בין לסורה 6.00, 9.15, 7.00
בית העם — שמני בין לסורה 7.00, 9.15
הזובל — נער הזהב 5.00, 7.15
גיבון — חנה ואחיותיה 9.15
מבורן — חליפת ערב 7.00, 9.15
שביט — ג׳ק פלאש הקטן 7.15, 9.30

הרצליה

דוד — פלאטון 5.00, 7.15, 9.30
הזבל — מעבר לשיא 5.00, 7.15, 9.30
מלון דניאל — זכרונות אהבה מפירנצה 6.45, 9.30
תפארת — מלקולם 7.30, 9.30
רן אביבה — כוכבון קלוניע — ממה ליזה 7.30, 9.30

חולון

מגדל — קסמים שבלב 7.15, 9.30
ארמון — מצרך מוסיקוס 7.15, 9.30
מכבי — ילדים חרגים לאלוהים 6.10, 7.15, 9.50
רינה — מעבר לשיא 5.00, 7.30, 9.30

עפולה

חן — מצרך מוסיקוס 9.15
היכל התרבות — קסמים שבלב 9.15

חדרה

חדרה — הקסר המוכרע 7.15, 9.30
זיו — קסמים שבלב 4.30, 7.00, 9.15

פתח תקוה

היכל 1 — מעבר לשיא 4.30, 7.15, 9.30
היכל 2 — ילדים חרגים לאלוהים 4.50, 7.00, 9.30
היכל 3 — שיחות מלוכלכות 4.30, 7.15, 9.30

בית שאן

מגנם — האינטלסטואר 6.00, 9.15

נצרת עילית

מגנם — אל תקרא לי לבן 7.00

מוזיאון תל אביב
שד׳ שאול המלך 27, תל־אביב.
מודיעין וקופה: 261297 משרדים: טל׳ 257361

שינוי בשעות הביקור במוזיאון ובביתן הלנה רובינשטיין: בימים ראשון, שלישי, רביעי, חמישי: מ־10.00 עד 20.00 ללא הפסקה; ביום שני: מ־17.00—20.00 (סגור בבוקר); ביום ששי: מ־10.00—14.00; שבת: 10.00—14.00 ; 19.00—22.00

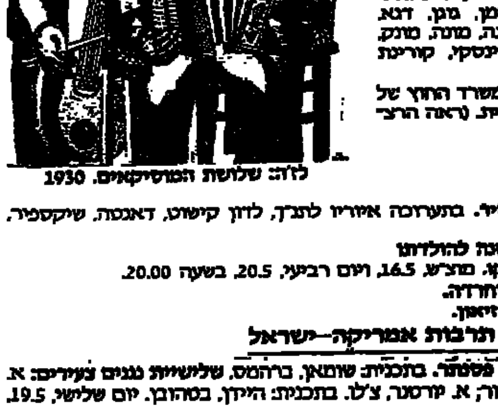

לזה: שלושת המוסיקאים, 1930

תערוכה חדשה (הפתיחה מחר יום שני, 18.5 בשעה 20.00)
ממאנה עד פיקאסו — יצירות מופת במוזיאון תל אביב
מאוסף מוזיאון פון־דר־הייט, ווּפרטל.
כשמונים יצירות מופת של ארבעים מגדולי הציור המודרני, ביניהם: בקמן, מונך, דגא, דיקס, טולוז־לוטרק, לזה, מאנה, מונה, מונק, סוטין, סזאן, פיקאסו, קאנדינסקי, קורינת ואחרים.
התערוכה מתקיימת בתמיכת משרד החוץ של הרפובליקה הפדרלית הגרמנית. (ראה הרצאת אורח).

תערוכות
סלוואדור דאלי — סופר ומאייר. בתערוכה איוריו לתנ״ך, לדון קישוט, דאנטה, שייקספיר, לורקה ועוד.
אלכסנדר ארכיפנקו — מאה שנה להולדתו
שיח גלריה בתערוכת ארכיפנקו. מוצ״ש, 16.5 ויום רביעי, 20.5, בשעה 20.00.
אדוארד מונק: מוות, אהבה וחרדה.
הצגה של מבחר מאוספי המוזיאון.

מוסיקה — בתמיכת קרן תרבות אמריקה—ישראל
אורי ורדי, צ׳לו; מנחם ויזנברג, פסנתר. בתכנית: שומאן, ברהמס. שלישיית נגנים צעירים: א. בן ארי, פסנתר; מ. בן ארי, כינור; א. יורסנר, צ׳לו. בתכנית: היידן, בטהובן. יום שלישי, 19.5 בשעה 20.30

הרצאת אורח (באנגלית בליווי שקופיות).
אמנות מטונת. ע״י ד״ר סבין פלמן, מנהלת מוזיאון פון־דר־הייט, ווּפרטל. יום רביעי, 20.5 בשעה 20.30

אירוע מיוחד
מפגש עם קרישטמורטי סרידהר. גן הסאחרוד המדע. יום חמישי, 21.5 בשעה 21.00

קולנוע
תמיד (ארה״ב, 1985, 105 דק׳, בצבע, אנגלית בתרגום לעברית). יום יום בשעות 19.30, 21.30
שואה. חלק שני. בימים ג׳—ה׳, 19—21.5, בשעה 13.00

לילדים ולנוער — הרפתקות אחה״צ, בשעה 17.00
״צבע מיר ומספריים״. לילדי הגן (גילאי 4—6), ביום ראשון וביום שלישי. כרטיסים מראש בקופת המוזיאון.

ביתן הלנה רובינשטיין, שד׳ תרסט 6, טל. 299750
שעות הביקור: ראה למעלה.

תערוכה
ג׳ילברטו צורזו. 27 יצירות של האמן האיטלקי, ממייסדי תנועת ״האמנות העניה״. התערוכה מתקיימת בתל אביב בשיתוף עם המכון האיטלקי לתרבות, ובתאפשרה הודות לתרומותיה של באטריס קאמינסקי־מאייר, שיקאגו, אילינוי.
שיח גלריה בתערוכת צורזו. מוצ״ש, 16.5 ויום שלישי, 19.5, בשעה 20.00